

ÇAĞDAŞ DÜNYA YAZARLARI

Yayın Yönetmeni : İlknur Özdemir Yayma Hazırlayan : Saadet Özen

Dizgi Düzelti Montaj Kapak Düzeni

Serap Kılıç Fulya Tükel Mine Sarıkaya Semih Özcan

iç Baskı

Cilt

Kapak Baskı

: Özal Basımevi : ZE Ciltevi : Çetin Ofset

Kapaktaki Resim : David Biedrzycki

1. basım : 2001

ISBN 975-07-0124-0 Editions Gallimard, 1999 / Can Yayınları Ltd. Şti.

(1999)

Le Glezio OKYANUS KOKUSU ve ANGOLI MALA

ROMAN

Fransızca aslından çeviren

ZEYNEP KURAY

CAN YAYINLARI LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 80060 Galatasaray, İstanbul Telefon: (0-212) 252

56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33

web sayfamız: <http://www.canyayinlari.com> e-posta:

yayinevi@canyayinlari.com

1940 yılında Nice'de doğan Jean-Marie Gustave Le Clezio, kuşağının Fransız yazarları arasında, kendini edebiyat dünyasına en erken kabul ettiren yazardır. Bristol ve Londra Üniversitelerinde de öğretim görevi üstlenen yazar, ilk kitabı Le Proces-verbal (Tu-, tanak) 1963 yılında Theophraste-Renaudot Ödülüne layık görül düğünde henüz 23 yaşındaydı. Le Clezio'nun roman kişileri bir birine benzer. Yaşamının zevkini duyularından alırken, nesnelerin arasında yarı esrik gezinmeleri her şeyden önce, 'canlı olmanın serüvenini' anlatır. Ölüm korkusu, onları sürekli devinmeye, dolaşmaya iter. Metinlerini kuyumcu gibi işleyen, çok serbest, çok özgün bir üsluba sahip olan Le Clezio'ya göre, canlı olanın serüvenini gözler önüne serebilecek en ayrıcalıklı, en yetkin araç *yazı> yalnızca yazı, sözcükleriyle araştıran, arayan, ti tizlikle, derinlemesine betimleyen yazı'dır. Yazı, acımasız ger çekliğe tutunur, ona yapışır, onu işler.

Pat, Amy, Anna için
Richard'm (Hughes), John'un (Flanders) ve
Senovia'nın anısına

OKYANUS KOKUSU

Azzar

Azzar gemisi geri döndü.

Nesime onu ilk gördüğü ânı çok iyi hatırlıyor. 4 Temmuz'dan birkaç gün önceydi. Amerikan üssü nün yıllardır kapalı olmasına karşın Villefranche sokakları beyaz üniformalı denizcilerle dolup taşı yordu. O gün hava çok güzeldi; alışılmadık bir soğuk vardı; gökyüzü parlak ve rüzgârla hafif hafif dalgalanan deniz lacivertti. Sabah, Nadia onunla beraber seyirdim yoluna kadar inmişti ve Nesi-me'nin elini acıtırcasma sıkarak denize bakıyordu.

Geminin gelişini gördü. Ufka ulaşmadan bile görünüyor, büyük üçgen yelkeni denizin sonlandığı çizginin üstünde yükseliyordu. Güneş onu beyaz bir meşale gibi tutuşturuyordu.

Sonra karaya doğru yaklaştı. Çok büyük yel kenleri iki yana açılmıştı, öte dünyadan gelen gör kemli bir beyaz kaza benziyordu. Doğrudan limanın girişine yöneldi. Nadia kıpırdayamadan kaldı. Hâlâ Nesime'nin elini acıtırcasma sıkıyordu. Nihayet ko şarak, nefes nefese limana indiler.

Gemi limanın ortasında orsa alabanda etmişti. Güvertede koşuşturan siluetler, yelkenleri toplayan insanlar görülüyor, koyun sessizliğinde durgun su yun üzerinde yankılanan sesler ve locadan bırakılan demir zincirin şakırtısı duyuluyordu.

Nesime o büyülü sabahı unutmadı. Ona öyle geliyordu ki, o an bitemezdi, aylar, yıllar sürecekti, hiç bitmeyecekti. Şeref rıhtımında düşünmeden, kıpır damadan, nefesini tutmuş öyle duruyor, eliye hâlâ Nadia'nın avucunun içinde eziliyordu. Büyük gemi kendini akıntıya bırakmış, palamarlarının etrafında yavaş yavaş dönüyordu. Deniz ürperiyor, rüzgâr sulara kırıntılar oluştuyordu. Geminin direkleri o kadar yüksekti ki etrafındaki her şey küçücük ve önemsiz kalıyordu.

Nesime bir şeyler olmasından korkuyor gibi gözlerini dikmiş bakıyordu; sanki bir filika tekne den çözülecek ya da yeniden yelkenlerini açan gemi burnunu ufka dönecek ve bir daha geri gelmemek üzere çekip gidecekti. Kalbi hızlı hızlı çarpıyor, yüzü soğuk yelden, güneşten, sabırsızlıktan yanıyor. Aradan uzun süre geçtikten sonra bile, bu ânı düşündüğünde o yanmayı, o kalp çarpıntısını hisse diyordu. Parmaklarının ucunda bir elektriklenme, bir sabırsızlık. Artık kendisine yabancılaşmış ve eli ni tutkuyla, kinle sıkıyor o öbür el. Bu bir imgeydi, sadece bir imge. Azzar gelmeden önce Nesime henüz bir çocuktuk. Sonra, kendisinin de Kergas gibi bir daha geri dönmek üzere gitmesi gerektiğini öğrendi. Tanıdığı, bildiği her şeyi terk etmek, bir başkası olmak...

Nesime

Nadia Richard, Kergas'la tanıştığında, hastane de hemşireydi. Ailedeki herkes onu uyarmıştı. Doktora da olsa, bir AntiUiyle evlenilmez. Bir gün bıkar ve çekip gider. Ama Nadia kendi kafasına göre davranıp, annesi, babası ve kardeşleriyle görüşmeyi kesmişti. Gerçek ailesinin orada, Martinik'te olduğunu düşünüyordu. Elbette bunların hepsi çılgınlıktı.

Şimdi yeniden hemşirelik yapmak zorunda kalıyordu. Her sabah küçük çantasıyla yola çıkıyor, eve ancak akşam olduğunda, bitkin ve keyifsiz dönüyor. Bir de Nesime'yi koruması altına almış, Şerif adında bir delikanlı vardı. Kız daha on iki-on üç yaşındayken o on sekizindeydi ve daha o zamandan Nesime büyüyünce onunla evleneceğini söylüyordu. Uzun boylu, ciddi, biraz kambur ve zayıftı; saçları kısa kesilmişti ve teni siyahtı. Bu yüzden herkes on- ların kardeş olduğunu sanıyordu. Pennedepie, mavi pancurlu beyaz ev, bahçe, köpek, kırmızı balıklar ve gri tavşanlar, hepsi bitmişti. Kergas arkasında bir sürü borç bırakmıştı. Her şeyi hızla satmak, parayı almak ve trene atla yıp ülkenin öbür ucuna, başka bir denize doğru gitmek gerekmişti. Her şeyi, arabayı, mobilyaları, plakları, kitapları, hatta saksıdaki çiçekleri bile satmak gerekmişti. Köpek çok yaşlı ve neredeyse kör olduğu için Nadia ona iğne yapmıştı. Sanal bir duştu bu. Hayal bile edilemezdi. Anılar ölü derilerdir, anılar insanı boğar.

Birlikte yaşadığı o adam, Nesime'nin babası artık yoktu. Dünya turuna çıkan ve herhalde bir doktora da ihtiyacı olan büyük bir yelkenliye atlayıp gitmişti. Nadia her

şeyi kaybedeceğini ve açgözlü alacaklıların elinden hiçbir şeyi kurtaramayacağını anlayınca, gitmeye karar verdi. Pennedepie'yi sil mesi gerekiyordu.

Bir gün Nesime okuldan döndüğünde her şey bitmişti. Nadia tavşanları ve kulübelerini vermiş, balıkları da zaman zaman çalıştığı yaşlılar evinin bahçesindeki havuza dökmüştü. Köpeğin atardama rına da bir hava kabarcığı yollayıvermişti; zaten iğ ne yapmakta ustaydı. Boşalan ev bir hangara dön müştü ve duvarlarda yankılanan ayak sesleri Nesi-me'yi korkutuyordu. Bir hayaletin yürüdüğünü du yar gibi oluyordu. Pencerelerde perde bile kalma mıştı.

Nadia odasında yere iki döşek serdi. Bir kendi si, bir de Nesime için... Elektrik kesildiğinde bir bardağın içine mum koyup yaktı. Hâlâ süren kış so ğuğunu kırmak için geceleri yatmadan önce salon daki şöminede gazeteleri, kafesleri, ne bulursa onu yakıyordu. Nesime sanki bir serüven yaşıyor gibiy di. O da bütün eşyalarını, bebeklerini, resimli dergi lerini, hatta Kergas'ın Güney Afrika'ya, Hindis tan'a, Trinidad-Tobago'ya yaptığı yolculuklarından getirdiği pul koleksiyonunu bile ateşe atmıştı. Bir sabah hırsız gibi kaçıp gittiler. Önce otobü se, sonra trene bindiler ve günler, günler sonra bu raya, Villefranche'a geldiler. Çünkü daha uzağa gi-demiyorlardı. Nadia'nın elindeki para ancak üç ay geçinmeye yeterdi. Amerikan hastanesine bağlı bir hemşirelik ofisinde iş buldu. Nesime artık başka bi ri oldu. Neredeyse her şeyi unuttu.

Nesime tüm bu yılları beklemekle geçirmişti. Neyi beklediğini bilmiyordu ama, tam bedeninin or tasında bir boşluk vardı. Okul, lise. Can sıkıntısı. Kalenin seyirdim yolunda denize bakarak gezinti ler. Nadia her sabah gidiyor ve akşamları söylene rek dönüyordu: "Bana her şeye kırk yaşımdan sonra yeniden başlayacağımı söyleseydiler..." Emirler ver mek ve şikâyet etmek dışında fazla konuşmuyordu. Yüzü sertleşmiş, içine kapanmıştı; gözlükleri (parasını Sosyal Sigorta'nın ödediği kahverengi, plastik çerçeve) onu daha da çekilmez hale getirmişti. Bu gözlükleri ya bir şeyler okumak ya da karşısındaki nin kalbini kırmak için takıyordu. Eskiden bakımlı, dalgalı, çok güzel sarı saçları vardı. Nesime eğlen mek ya da bir kalp yarasını tamir etmek için bu gü zel saçların içine saklanmayı, onlarla örtünmeyi, koklamayı severdi. Buraya gelişlerinden bir süre sonra, Nadia saçlarına makası vurmuştu. Nesime okuldan döndüğünde onu mutfak taburesi üzerine oturmuş, hemen hemen kel olmuş halde bulmuştu. Annesi birdenbire küçülüvermişti, zayıf ve yorgun görünüyordu, yüzü saydamlaşmıştı sanki ve bu da mavi gözlerini daha da soluklaştırıyordu. Nesime gülsün mü, yoksa ağlasın mı bilemiyordu, ama Na dia'nın bakışlarındaki ifade onu uyarmıştı: Olan ol muştı.

Bu onun savaş kılığıydı. Nadia her türlü mutlu luk olanağını ortadan kaldırmıştı. Saçlarının dalga lı güzelliğiyle birlikte geçmiş de silmişti; Nesi me'nin Pennedepie'deki çocukluğunu, sinemayı, sof raları, büyük tepsilerdeki hindistancevizli pilavları ve Kergas'ın çok sevdiği egzotik salataları yok etmişti. Nesime'nin onun adını bile anmasını yasakla mıştı, sadece K. diyordu.

Babasının adı. Nesime maceraya yelken açmış ö adamı düşünüyordu; onun iriyarı yapısını, kara yü zünde parıldayan açık renk gözlerini görüyordu. Ge cenin karanlığında bile görebilen o köpek gözleri ni... Adı Nesim'den geliyordu; Nesim,

babasını alıp götüren rüzgârın adıydı. Onlarla yaşayamayacak kadar hafifti babası. O kadar hafifti ki rüzgâra da dayanamamış, bu yüzden rüzgâr onu tıpkı kuşlar gi bi sürükleyip götürmüştü.

Denizin üstünde bir dağ yamacına asılmış du ran bu eski şehir onun için dünyaya savaş ilan et menin en uygun yeri idi. Pire gibi çoğalan güvercin lerden ve ara sıra çığlık çığlığa çöplüklerin dökümü nü çıkaran martılardan başka kuşun bulunmadığı, bahçesiz, izbe, madeni bir kent ve akşamüstü saat dörtte gecenin indiği o nemli sokakçıklar. Sokakla rın altında ise dünyanın son Amerikalılarının ucuz kızlarla müzik kutularına yapıştığı karanlık barla-ryla liman.

Buradaki tek güzellik denizdi. K.'nin onu kimi zaman Touquet Plajı'na seyretmeye götürdüğü, uzun dalgalarla köpüren o yeşil deniz gibi değildi buradaki; Le Havre'daki gibi büyük yağlı su havuz-larıyla bir endüstri limanı da değildi; daha çok kimi zaman sert ve erişilmez, kimi zaman da duygulandı-rıcı siyah, parlak bir göldü.

Nadia Richard deniz kenarına asla gitmiyordu. Özellikle yaz geldiğinde plajlara hiç yaklaşmıyordu. Sonunda Nesime onun denizden nefret ettiğini anla mıştı; belki de bunun nedeni K.'nin denizi ona ter cih etmesiydi. Tatil günlerinde Nadia kepenkleri kapalı evinde, yatağının üstüne oturup, gözünde o meşhur gözlükleriyle ya dikiş dikiyor ya da hesap yapıyordu. Kışın ekose bir battaniyeye sarmıyor, katalitik sobanın kızarmış ızgarasına dalıp gitmiş bakışlarıyla zehirli bir kürk gibi dalgalanan alevle ri seyrediyordu. Apartmanın duvarlarından su sızı yor, camlardan oluk gibi su akıyordu. Nadia, Nesi me için satın aldığı o eski televizyonu küçümsüyor-du. Bakışları sobanın ızgarasından ayrılmıyor, "Be nim televizyonum bu," diyordu.

Bazen kızının gezici kütüphaneden ödünç aldığı bir kitabı, bir roman, okumaya başlıyor, sonra şu yorumdan başka bir şey söylemeden elinden fırlatıp atıyordu: "Bu hikâyenin ne anlattığını anlamıyo rum." Onun için hayat artık saçmalık ve yalandan ibaretti. İnandığı tek şey fiziksel acıydı.

Nesime, Şerifle çıkıyordu. Bir gün sokakta yü rürlerken Şerif elini tutmuştu. Önce elini çekmek istedi, ama çok sıkı tuttuğundan bunun onun için önemli olduğunu düşündü ve sesini çıkarmadı. Bu bir oyundu; Şerif sanki her şey çok doğalmış gibi davranıyordu. Nesime biraz utanıyordu, ama o gün den sonra yürürken ona elini vermeyi alışkanlık edindi. Yalnızca May Sokağı'ndan biraz uzaklaşma yı bekliyordu. Komşu kadının annesine bir şey ye tiştirmesini istemiyordu.

Nesime'nin asla sahip olmadığı bütün o aileye sahipti Şerif. Gerçek bir babası, bir annesi, filmler deki gibi kınalı saçlı bir büyükannesi vardı; üst so fada oturup bir kadınlar ve torunlar ordusuna emir ler yağdırırken, bir imparatoriçe gibiydi. Adı Fat ma'ydı. Müslüman olmamasına rağmen Nesime'ye hemen yakınlık göstermişti. Ona Arapça sözcükler le hitap ediyordu: ya kbiddi, ciğerim, benti laaziza, benim sevgili kızım... Ona, çok zayıf ve siyah olduğu için, sarsara, cırcırböceğim de diyordu. Ona büyük bir bakır sinide çay ve Tunus pastaları ikram edi yorlardı. Kadınlar ve çocuklar yere oturup sırtlarını yastıklara dayayarak Nadia'nın çok kızdığı pembe dizileri izliyorlardı ya da Fatma teybe bir kaset ta kıyor, Mısır, Suriye, Tunus müziği dinliyordu. Teyp ten kadın sesleri ve inleyen keman nağmeleri yük selirken, Şerifin iki küçük kız kardeşi darbuka rit mine uyarak oynuyorlardı. Küçük apartmandaki gürültü ve koku

girdabı Nesime'nin başını döndürü yordu. Her şeyi unutuyor, keyifle gülüp alkışlıyordu. Şerifin annesi onunla Arapça konuşuyor ve söy lediklerini Şerif tercüme ediyordu. Nesime de kırık dökük birkaç Arapça cümle öğrenmişti: La, choukar allah ıvajib ya da bir oğlan berberden döndüğünde, saha. Hatta Şerifin küçük erkek kardeşlerinden birkaç küfür de öğrenmişti, ama bunlar Şerifi çok kızdırıyordu.

Şerifin babası Saremito'nun tersanesinde çalı şıyordu, bu yüzden Şerif de orada çırağı. Annesiy-se, Corne d'or'daki, denizin üstüne tünemiş asma bahçeli, havuzlu villalardaki zenginlere temizliğe gidiyordu. Ablası nişanlıydı ve düğün gününü bek lerken bir yandan da Monaco'daki bir blucin fabri kasında çalışıyordu. Nesime en çok Şerifin en kü çük erkek kardeşi olan Murat'ı seviyordu. Kıvrır kı vır saçlı, parlak ve kapkara kömür gibi gözlü, sekiz yaşındaki bu çocuğa Nesime Mowgli adını takmıştı. Bu isim çocuğu güldürüyordu, çünkü onun tek tanı dığı Michael Jackson'dı. Televizyonun karşısına ge çip onu çok güzel taklit ediyordu. Şerifle beraber çıktıklarında onu da alıyorlar, Nesime sol elini tu tuyor, sağ eli ise Şerifin avucunun içinde oluyordu. Komik bir takım oluşturunlardı. Bir gün seyirdim yolunda kasklı ve zincirli serserilerin saldırısına uğ radılar. Ama Şerif iriyarı ve güçlüydü, eline geçirdi ği koca bir taşla serserileri uzak tutmayı bildi: "Yaklaşanın kafasını kırarım!" Bu arada Nesime Murat'la birlikte yüreği ağzında iç limana doğru hızla koştu. Bu olaydan sonra Murat büyük bir ciddiyetle ona sustalı bıçağını verdi ve nasıl kullanıla çağını gösterdi. O gün Nesime kendisini farklı his setti. Sanki içinde iki kişi varmış ve bir gün birini seçmesi gerekecekmiş gibi... Önceden hiç böyle bir şey düşünmemişti. Bu içini acıtıyordu ve Kergas'ı, onun Nadia'yı ve kendisini dünyada yapayalnız bı rakarak çekip gidişini de düşünüyordu. Ondan ger çekten nefret etmeye başladı. Sanki giderken Nesi me'nin içinde bir şeyleri kırmış, belki de ölümlerle ya şayanları ayıran sınırı çizmişti. Bıçağı ilk kez kendi üzerinde denedi. Gece yatağına uzanıyor, kalp atış larının bıçağa tırmanışını hissetmek için ucunu göğsüne, memelerinin arasına bastırıyordu. Her ge ce biraz daha kuvvetle bastırıyordu, ta ki siyah bir kan damlası cildinin üzerinde belirene kadar...

Azzar oradaydı, koyun ortasında, sanki bir şeyi ya da birisini geri almaya gelmiş gibi, tek başına duruyordu.

Nesime her, sabah, uyanır uyanmaz, kalbi çar parak bir randevuya gider gibi kaleye kadar koşu yordu. Gemi hep oradaydı ama, sanki aynı gemi de ğildi. Kimi zaman gitmeye hazırlanmış gibi burnu nu açığa dönmüş oluyordu. Kimi zaman da yan dön müş oluyor, her halatı, güvertesindeki her siluet açıkça seçiliyordu. İskota yakası, her halat, her pa yanda ayırt ediliyordu. Bazı sabahlar büyük yelken tam gerilmeden direğe çekilmiş oluyor, hafifçe şişi yor ve Nesime saydamlaşan bezin arkasından bü yük bir yaprağın nervürlerine benzeyen, çok ince ahşap kirişleri seçebiliyordu. Nesime onu görmeye alışmıştı. Artık bu tanıdık ve dostane görüntü onu korkutmuyordu. Ovada uzanmış dinlenen büyük bir hayvan gibi, Nesime'ye sessiz bir davetiye gönderi yordu. Nesime ona yaklaşmayı, ona dokunmak, be deninin gölgesine sığınmak için bir sandalın içinde o büyük, beyaz teknenin yanına kadar kayıvermeyi ilk kez o an düşündü. Ama bütün konuşmalarına karşın, Şerif hiçbir şey dinlemek istemiyordu.

"Deli misin? Patronum beni öldürür!" Limanın yağlı sula rında, Saremito'nun sandalı ipinin ucunda sallanıp duruyordu. Alacakaranlıkta bir düşte gibi yavaş yavaş kürek çekerek gemiye kadar gidip pruvanın al tına bodoslamak...

Bir sabah halatların arasına çadır bezi gibi ge rilmiş beyaz bir branda vardı ve Nesime kaptanın hamağa uzanıp, ufuktaki bulutlara bakarak düş gördüğünü hayal etti. Kulak verdi ve denizin yüze yinde koşturan tiz ve hafif bir gürültü duydu. Şe rif hiçbir şey duymuyordu. "Haydi dinlesene, ciiv yapıyor, duymuyor musun?" Başını sallıyordu.

"Eminim birisi güvertede keman çalıyordur, sence bu Moguer mi?" Moguer, Juan Moguer, dünyanın en zengin adamlarından biri, hamağında keman ça lıyor. Herkes Juan Moguer'den, çevirdiği filmler den, harcadığı paradan, fantezilerinden söz ediyordu. Nesime bu müziği duyduğunda, sanki bu keşif Azzar'a duyduğu ilgiyi doğruluyormuş gibi, ondan keyif duydu.

Şerif ise onun saçmalıklarıyla ilgilenmiyordu. Nesime seyirdim yoluna oturup gözlerini Azzar'a diktiğinde, biraz bekliyor, sonra, "Senin aktörün ve onun sinema gemisi umurumda değil!" diye homur danarak çekip gidiyordu.

Nesime onun kıskançlığını biraz komik bulu yordu. "Bir kere o aktör değil, filmleri çeken o, anla dın mı?" Şerif ise omuz silkiyordu. Belki de filmle rin birisi tarafından üretildiğini hiç düşünmemişti. Ama Şerifin onu kıskanması, Moguer'nin onunla gerçekten ilgilenebileceği, onun artık May Soka-ğı'ndaki apartmana kapanmış, saydam bir küçük kız olmadığı anlamına geliyordu.

Moguer zaman zaman karaya çıkıyordu. Ama ne zaman çıkacağı belli değildi. Sandal gemiden ay rılıyor, suyu geçip şeref rıhtımına kadar geliyordu. Acelesi yoktu; Madagaskarlı tayfa arkada, ayağı gaz kolunun üstünde duruyor, Moguer ise, bezden komik balıkçı şapkası başında, önde, kenarda oturu yordu. Nesime limana onlardan önce ulaşamıyordu. Moguer'nin iş randevuları vardı, bir taksi gelip onu alıyor ve hızla Monaco'ya doğru götürüyordu. Nesi me, Mercedes'in renkli camlarının arkasından Mo-guer'yi görmenin kendisi için ne kadar bu kadar önemli olduğunu bilemiyordu. Belki de bunun nede ni sadece meraktı. Belki de belli belirsiz ona bakma sını, onunla konuşmasını, gemiye gitmeyi ve hayatı nın değişmesini umuyordu. Nesime mahkûmdu, oy sa diğeri her şeyi yapabilirdi, istediği zaman gidip gelen, bir korsan gibi, avcı bir kuş gibi gemisine at layıp uçan özgür bir adamdı.

Bir pazar günü -1 Aralıktı- hiç beklemediği bir anda, Nesime onunla karşılaştı. Sandalı fark etme mişti, belki de Moguer gemide uyumamıştı, çünkü onu almaya gelen bir taksi yoktu. Sadece limandaki kahvenin köşesinde bekleyen gri bir araba vardı ve taraçada, şemsiyelerin gölgesine sığınmış bir-iki ba lıkçı oturuyordu. Bir ara küçük bir insan grubu mendireğin üstünde yürüdü ve havuzun önüne gel diklerinde Nesime onların arasında Moguer'yi tanı dı. Başında balıkçı şapkası yoktu, açık renk bir ta kım elbise, cilalı siyah ayakkabılar giymişti. Gru bun ortasmdaydı ve Nesime'nin önünden geçerken yanındakilerin konuşmalarını hiç dinlemeden ya da öylesine kulak vererek Nesime'ye baktı; gözleri bi raz kısıldı, neşeli, biraz alaycı bir ifade aldı. Dudak larının kenarındaki küçük gülümseme sanki, "Seni gördüm!" diyordu.

Nesime o kadar şaşırmıştı ki ancak biraz gü lümsemeye fırsat bulabildi; kanın yanaklarına ve boynuna çıktığını hissediyordu. Juan Moguer'nin bakışı gergin bir ip

gibiydi ve kalbinin derinlikleri ne kadar titreşiyordu. Bir sonraki saniye gri arabanın kapısı açıldı ve Nesime onun cildi süt beyaz, kı zıl saçlı, uzun boylu, güzel bir kadın olan karısını görebildi. Juan Moguer arabanın arkasına bindi, renkli camlı kapıyı kapattı ve masalarda oturan in sanlar sanki önlerinde bir film sahnesi oynanmış gi bi aptal aptal alkışladılar. Bu kadarı saçmalıktı ve Nesime utanıyordu; Şerif olsa ne derdi acaba diye düşündü.

Nesime, hem kendine hem Moguer'ye karşı acı ve öfke duyuyordu. Nadia'nın başına gelenler, yal nızlığı, her şeyi yitirmesi, May Sokağı'ndaki nemli ve karanlık apartmandaki sürgün yaşamı, hiçbir Moguer'nin umurunda değildi. O da K. gibiydi, hiç bir şeyi bilmek istemiyordu ve Nesime bu yüzden ondan nefret etti. Demek ki hiçbir şey değişmeye ckti, o bir sarsara, şöminenin kenarındaki küçük, siyah bir böcek gibi mahkûm olarak kalacaktı. Her şeyi bırakıp gitmesi gerekiyordu.

Akşam havai fişek gösterisi vardı ve Azzar ısıt tılı ipleriyle bir doğum günü pastası gibi parlıyordu; Nesime biraz gülünç, biraz fazla abartılı, tam bir si nema gemisi diye düşünmüştü. O zaman kararını verdi. Kimseyi sırrına ortak etmedi. Sadece bir def terden koparılmış bir sayfaya Nadia için bir not bıraktı ve ne zaman geri döneceğini bilmediğini yazdı. Limana kadar indi, bir kayığın palamarını çözdü ve koyun ortasına doğru sessizce kürek çekti. Hava so ğuk, ay ise muhteşemdi. Titriyordu, sanki hiçbir şey gerçek değilmiş gibi geliyordu. Yanında sadece bir çanta ve yatağının üstünden aldığı battaniye vardı. Kayık geminin gövdesine süründü; iskele kapısı su ya indirilmişti. Bir topuk vuruşuyla kayığı itti ve tahtaları gıcırdatmamak için çok yavaşça güverte nin üstüne süzüldü, pruvaya kadar sürüne sürüne gitti ve yelken kasasının dibine büzüldü. Orada gözlerini yumdu.

Moguer

Elli sekiz yaşındaki Juan Moguer, artık yaşlan maya başlamıştı. O zamana dek, para, israf ve ka dın girdabı içinde gamsız bir yaşam sürmüştü. Ma gazinlerin sürekli saldırdığı, hatta kendisine hay ranlıklarını açık açık belirten ve servetine katkıda bulunanların bile sıkıştırmaktan zevk aldığı biriy di.

Moguer elli yaşını kutlamak için bir çılgınlık yapmıştı. Çocukluk düşlerini gerçekleştirmiş ve Finlandiya'daki Turku Tersanesi'nde planını da kendisinin çizdiği, seksen ayak boyunda bir yelkenli inşa ettirmişti. Esas olarak akajudan yapılmış, bir albatros kanadı gibi ince uzun bu yelkenliye, Barce-lona'da ergenlik çağında Las Ramblas semtinde ta lihini denediği zarlardaki portakal çiçeği resminin anısına, Azzar adını vermişti. Teknenin yapımını en küçük ayrıntısına varıncaya dek denetlemiş, içeri deki lambrielerin ahşabını, dekorasyonu ve Azzar'ı hem en sevdiği konutu hem de prodüksiyon bürosu haline getirmeye yardımcı olacak her şeyi kendi seç mişti. Ön taraftaki kamaraya ise ayrı bir özen göster miş -o kamaraya gösterişli bir isim takarak armatörün kamarası diyordu- ve pruvanın ucunu kaplayarak büyüklükte, üçgen, devasa bir yatak çizmişti.

Bu öyle bir yataktı ki, orada düşler siyah saten çar şaflar içinde uykunun ötesinde de sürebilirdi; burası kimi zaman aşk kaçamakları için lüks bir sal, kimi zaman da pruvaya çarpan dalgaların ipeksi beşiğin de, adalarla kara arasında bir yerlerde, dünyayı unutmaya köşesi idi. Kamaraya bitişik gri ahşaptan bir banyo yaptırmıştı; turkuvaz rengi çok büyük bir küvetten ufuk çizgisi görülebiliyordu. Son olarak da, kimseye bağımlı olmak istemediği için, teknenin yönetimini kolaylaştırabilecek her şeye kafa yormuş, bocurgatları ve halatları elektrikli bir panele bağlayarak, her şeyi tek başına kaptan kabininden yönetebileceği hale getirmişti. Büyük yelken ve kış yelkeni bamba denilen serene ve flok yelkeni de ha latına sarılıyordu.

Bunu hep istemişti. Özgür olmak. Tüm taşına maz ve dünyevi mülklerinden, New York'taki, Bar-celona'daki apartmanlarından, mobilyalarından, otomobillerinden, yirmi beş yıllık sinema yaşamın da biriktirdiği biblolardan, ödüllere ve nişanlar dan, mektuplardan ve gazete kupürlerinden, hediye lerden, fotoğraflardan, anılardan kurtulmak. Sadece işine yarayacakları, çalışmaya devam etmek için gerek duyduklarını, bir teknenin içine sığabilecek olanları alıkoymuştu.

Kuşkusuz onu bu tercihe iten yalnızlığı olmuş tu. Sarah'yla boşandıktan, bir sürü ünlüyle beraber olduktan, sayısız çapkınlıktan sonra, Juan Moguer kesinlikle yalnız olduğunu sonunda anlayabilmişti. Çevresinde hizmetçiler ve asalaklardan başka kim se yoktu. 'Yarımay Krallığı'mın çekimleri yapıldığı sırada, Belize açıklarındaki adacıklar üzerinde ge çen o muhteşem yıllar artık çekilen bir dalgaydı ve geriye sessizlik kalmıştı. Aslında onun her zaman beklediği de bu sessizlikti. Yüzer şatosuna, bakır aletlerin parıldadığı koyu ahşap kaptan köşküne sığınan Moguer, kışlarını geçirdiği Palma de Mayor-ka'nın limanında, bazen uzun günler boyunca yağ muru seyrediyordu sadece. Ya da tek başına şehre gidiyor, Paseo'daki bir kahvenin tıraş oturu yor ve senaryoları, kendisine gönderip durdukları o hepsi aynı aptalca hikâyeleri, mide bulandırıcı bir duygusal çorba oluşturan o can sıkıcı aptallıkları okumuş gibi yapıyordu. Azzar'da mektuplarını ge çici bir sekretere yazdırıyor ya da bir destek, para, bir küçük rol peşindeki menfaatçi ziyaretçilerini kabul ediyordu. Zaman zaman da inatçı ve intikamcı bir sessizliğe gömülüyor, yavaş yavaş, bir uyuşturucu gibi beynini kaplayan bir tür zihinsel güçsüzlük içine giriyordu. Dostu olmasa da, sürekli bir ilişkiyi koruduğu tek adam Andriamena adında bir Madagaskarlı olan kaptanıydı. Yeniyetmeler gibi uzun ve ince bir gövdesi, pürüzsüz bir yüzü ve simsiyah cildine yağ men Asyalı bir tarafı bulunan bu adamın yaşını tahmin etmeye olanak yoktu. Azzar'da hep sessiz, ketum ve hem harekete geçmeye hem de uyumaya hazır bir halde dolaşırdı. Fransızca, İngilizce ve Kreolce karışımı tuhaf bir dil konuşurdu; ama ger çekte konuştuğu pek nadirdi. Moguer de ona, sessiz olduğu için, bu kadar uzun süre katlanabilmişti. Bir de tabii Andriamena olağanüstü bir denizciydi; ne haritaya bakar ne aletlerle ilgilenir, denizde içgüdü süyle ilerlerdi. Havayı bir gün önceden sadece kok layarak ya da bulutlara bakarak tahmin edebilir, mercan kayalıkları arasında gemiyi hiç hatasız ıda re edebilir, en büyük çılgınlıkları yapabildiği gibi, en büyük temkinliliği de gösterebilirdi. Moguer onunla, Atlantik'i geçmelerinden önceki yıl, Palma de Mayorka'da karşılaşmıştı. Andriamena, karanlık bir kavganın ardından, kimliksiz, bagajsız, üstünde sadece beyaz bir pantolon ve bir Afrika

gömleğiyle orada karaya çıkarılmıştı ve geçecek uygun bir ge miyi bekliyordu. Azzar karşısına çıkmasaydı, her halde sonunda hapse düşecek ve yetkililer onu sınır-dışı edebilecekleri bir ülke buluncaya kadar orada kalacaktı. Gemiye çok doğal bir şekilde, tıpkı bir ke dinin yapacağı gibi yerleşmişti. Ve Moguer de onu işe almıştı, çünkü bu hiçbir şey dayatmadan, hiçbir şey sormadan yerini alma tarzını seviyordu. Andri- amena önce tayfalık yapmış, sonra tüm ekibin yeri ni neredeyse tek başına almıştı. Moguer biraz uzun bir gemi yolculuğu tasarladığında, Andriamena işe iki tayfa, bir aşçı ve bir hizmetçi kadın alıyordu. Ama kışın geminin bir limana bağlı olduğu aylarda ya da Palma'da kalmaları uzayınca bu insanları gönderiyor ve bütün işi tek başına yapıyordu. Paza ra gidiyor, acılı ve tatsız yemekler pişiriyor, kazan kazan üzerine kurumuş karidesler serpiştirilmiş safranlı pilavlar yapıyor, kova kova acılı yeşillikler hazırlıyordu. Bu durum Moguer'ye çocukluğunu, o doyum noktasına kadar varan acı ve inatçı yoksul luğu hatırlatıyordu.

Kimi zaman o da gidiyordu, hiç haber vermeden ayrılıyordu. Tek söylediği: "Kaptan, ben yarın gidi yorum," oluyordu. Nereye gidiyordu? Belki de bir kadınla buluşuyordu, Moguer'nin düşündüğü buy du. İlk başlarda Moguer onun gitmesini engelleme ye çalışmış, ama hiçbir sonuç alamamıştı. Geri dö neceği asla kesin değildi ve bu nedenle de Moguer onu takdir ediyordu. O öngörülemez biriydi. Gerçek bir deniz adamıydı. Bütün bu yıllar boyunca Moguer, başkaları hak kında hiç tasalanmadan, ahlaka hiç önem verme den, tedbir almadan, günü gününe yaşamıştı. Vata nı olmadığına göre kanunu da yoktu. Benim vatanım, diye düşünmüştü, Azzar'm gövdesiyle sınırlı: kendi bedeni kadar tanıdık ve yakından hissettiği dar bir çember. Üçgen biçimi odası, pruvadaki siyah yatağı, banyosu, lüks otellerin lobileri kadar geniş yemek salonu... Tüm buluşmalarını, iş ve zevk ran devularını, şölenlerini, ince partilerini, rejisörü Al- ban'ın onun için ve giderek gençleşen kızlarla hazırladığı 'danslı toplantıları' hep burada gerçekleştiri yordu.

Ama onun gerçek vatani deniz olmuştu. Ne za man dünyayı unutmasına yetecek ve çekip gidecek kadar parası olmuşsa, açık denizlerde maceraya atılmıştı. Hâlâ ilk seferdeki aynı sarhoşluk duygu sunu hissediyordu: Azzar'm. dümeninde, devin göv desinin köpüren, teknenin kaburgalarını çatırdatan dalgaların arasında kayışını, rüzgârın halatları vın latarak titreştirmesini ve büyük yelkenle flock yel kenini şişiren rüzgârın yarattığı o ağırlık duygusu nu hissetmişti. 1966 Haziran'ının ilk günlerindeki o ilk seferde, Azzar Finlandiya kıyılarından ayrılıp Ahvenanmaa ve adalardan geçip, Stockholm'e doğ ru yelken açmıştı. Şimdi o ânı sanki dünmüş gibi yeniden yaşıyor, güneşte parıldayan denizi, sahilleri dantel gibi beyaz kumlu plajlarla süslü gerçekdışı bir mavilikteki koyları yeniden görüyor, dümen su yunu izleyen martıların çığlıklarını işitiyordu. Bir ara pruvanın önünde dans eden neşeli bir gri yunus sürüsü onlara eşlik etmişti. Bu ilk seferde yanında kim vardı? Stephen ve Milena Kramer, bir de hiç kuşkusuz Alban. Ya Angelica? Belki de o Stock holm'de katılmıştı, deniz tepsi gibi dümdüz oldu ğunda bile gemilerde hep hastalanırdı. Sarah ise en başından itibaren gelmeyi reddetmişti. Dediğine gö re, bir gün falında boğularak öleceği çıkmıştı. Sa rah, Sarita ile birlikte, Londra'daki apartmanına yerleşmişti. Boşanmak istemesinin nedeni Azzar'm doğumuydu.

Doğduğu ülkenin denizlerine ulaşmak harikay dı; duyuların mutluluğu ve intikam almanın zevki vardı bunda. Yunanistan'a ve Sicilya'ya doğru ada ada dolaşarak ve etrafında bir efsane halesi oluştu rarak gitmişti. Cote d'Azur'e yaklaşırken, uçak gemisi Enterprise'm kaptanından kendisini 4 Temmuz kutlamaları için Villefranche'a davet eden bir telg raf almıştı.

Palma'da geçirdiği kış gecelerinde, Juan Moguer fotoğraflarını, 'Yarımay Krallığı' zamanından kalma birkaç eski gazete sayfasını, 'Cennet' için se naryo denemelerini sakladığı ayakkabı kutularını karıştırırdı. Kâğıtlar çürüyordu, fotoğraflar yeşilim tırak bir küf tabakasıyla kaplanmıştı. On yıl, yirmi yıl içinde bellek lif lif dökölür, lekelenir. Her şey suskunlaşmıştı. Ama kafasının içinde hayatın uğul tusu, bütün gürültüsü, müziği ve nakaratlarıyla sü rüyordu.

Juan Moguer okyanusu ilk kez geçerken, bunu kimseyle paylaşmak istememişti. Bu yaşamının en büyük sınavıydı ve onu başarmak için Andriamena ile baş başa kalmak istiyordu. Cap-Vert'de rüzgârın güçlü estiği bütün aralık ayı boyunca süren uzun bekleyişten sonra, sakinliği içinde muhteşem okya nusun üstünde güneşin battığı yöne, tam batıya doğru hareket etmişlerdi. Azzar'm bordası dalgaları hiç zorlanmadan yarıyor, uçan balık bulutlarını da ğıtıyordu. Hiç kuşku yok ki, Moguer tüm varlığı boyunca bundan daha yoğun bir an yaşamamıştı. Sa rah onu anlayamazdı. Geri kalan her şey, şan, şöh ret, para, filmler, hatta aşk, her şey siliniyordu. On lar ayakkabı kutularına yerleştirdiği resimler, küf lü fotoğraflar, yola çıkmadan önce kaldırıp attığı biblolar, anılar, ödüllerdı.

Azzar'ın gövdesi okyanusun ortasında ilerliyor du. Gelen her dalganın tepesinde rüzgârda uçuşan köpükten saçlar asılıydı. Gövde inlemiyor, hiçbir zorlanma belirtisi göstermiyordu. Sadece dalganın tepesinden aşmadan önce biraz yavaşlıyordu, hepsi o. Ve halatlar ve yay gibi gergin halatlar durmadan titreşiyordu.

Moguer geceleri uyuyamıyordu. Her gürültüyü, her gıcırdamayı, her kırılan dalgayı dinliyordu. Sonra Andriamena omzuna dokunuyor ve kaptan köşkündeki yatağından sıçrayıp kalkıyor, dümenin başında nöbeti devralıyordu. Büyük üçgen yatakta düşlere dalmak söz konusu bile değildi. Ne de ban yoda güzel turkuvaz küvete gömölme. Zaten Andriamena küveti su şişelerini koymak için kullanı yordu. Moguer artık tıraş olmuyordu. Yıkanmak için, yüzüne ve boynuna biraz içme suyu çarpmakla yetiniyordu. Her şey tuzlu, soğuk, yapış yapıştı. Ge celeri, okyanus göze görünmez, kötölük yapabilen bir şeytan oluyordu. 22. kuzey enleminde, hemen hemen Yengeç Dönencesi'ndeydiler. Yılın ilk günü, deniz suyunda soğutulmuş bir şişe şampanya içmiş lerdı.

Moguer, Azzar'dan ilk adayı gördüğü ânı hiç unutamayacaktı. Okyanusa açıldıklarının yirmi al tıncı günü (seyir defterine her şeyi titizlikle kaydetmişti), şafak vakti, saat altıya doğru, güzel bir de nizde, güney-güneybatı yönünde, ufuk çizgisinin üzerinde bir şey görmüşler, daha doğrusu hemen ya kınlarında bir şeyin varlığını hissetmişlerdi. Şimdi gemiyi pupanın altında köpüren dalgalar taşıyordu. Birkaç dakika içinde etrafı kırılan dalgalarla çevri li, koyu yeşil, uzun bir toprak şeridi belirmişti. Efsa nede olduğu gibi, onları önce neredeyse yüzlerine sürtünerek uçan ve bu davetsiz konuklara kötö

kö t  bakıp  ı lık  ı lı a ka ı an bir martı sürüsü kar ılamı tı. Sonra Pointe- -Pitre Körfezi'ne görkemli bir giriş yapmışlardı.

Moguer daha sonraki yalnızlığı içinde i te hep bu sarhoşluk duygusunu korumu tu. Sonsuz bir g   duygusu, onu bir krala ya da bir kahramana yakla  tıran bir şey. Kendi kaderinin ve geleceğinin efendi si olmak. Başkaları gibi salonlardan lüks otellere uzanan alı ılmı  yolları izleyeceği, randevularına transatlantikler ya da özel jetlerle gideceği yerde, o okyanus sınavını tek başına, yanında bir tek sessiz denizciyle başarıyla geçmişti. O kimsenin kendisini beklemediği bir yere varmıştı. Dümeni kırabilir, Antigua'ya, Porto Riko'ya yönelebilir ya da güney r zg rının önünde Santa Lucia'ya, Barbados'a, hat ta daha da uzaklara, Trinidad-Tobago'ya kadar gi debilirdi. Sonra vahşi ve şiddet dolu kıtaya doğru yelken açabilir, nehirlerin taşıdığı çamurla lekelen mi  bir denizin üstünden Barranquilla ve Carthage-na'ya doğru gidebilirdi.  zg rd . Dalgaların gücü içine i lemi ti. Rüzgâr, güneş ı ı ı, tuz, kirpiklerini ve yüzünü  afaktan günbatımına kadar yakmı tı. Daha otuz günlük yiyecekleri ve içme suları vardı, her şey mümkündü; g neydo uya doğru dümen kı rıp eskiden Brezilya'dan Afrika kıyılarına kadar korsanların takip ettikleri yolu tutmak bile m m k nd . Geminin  n tarafında ayakta duran Andriame-na, dalgaların kırıldığı karanlık toprak çizgisine ba kıyordu. Hiçbir şey söylemiyordu. Hiçbir arzusunu, özel bir beklentisini dile getirmiyordu. Onun için orası ya da burası, her yer aynıydı. O bağlantısız, topraksız, ailesiz bir adamdı. Kendisine ait bir yer den, onu bekleyen bir kadından, çocuklardan hiç söz etmezdi. O da okyanusu ilk defa mı geçmişti, yoksa daha önce de gelmiş miydi? Her şeyi bilen, ama hiç bir şeyi hatırlamayan bir hali vardı. Bir ak am, varmalarından birkaç saat önce, rüzgâr o kadar hafifle mi ti ki yelkeni bile   iiremiyordu. Moguer onu ma sanın başında, haritayı incelerken yakalamı tı. Es nek parmaklarıyla   erek önlerinde ne kadar yol kaldığını hesaplıyordu. Tam varacakları yere, deni zin içine bir parmak gibi uzanan meşhur  atolar Burnu'na parmağını koymuştu.

Bütün bunlar çok zaman önceydi. Juan Moguer o g   hissini hatırlıyordu. O zamanlar tam bir Kata-lan gururuyla şöyle diyordu: "Ben istediğim her  e yi yapabilirim." Ve yapıyordu. Alban ve diğerleriyle, eğlence arkadaşlarıyla birlikte, gecelerce uyku suz kalabiliyor, barlarda içiyor, Guadalupeluların müziğini dinliyordu. Her şeye meydan okuduğu, en aptalca bahislere tutu tu u bir dönemdi bu.  ubat ayındaki bir randevusu için gemiyi Antiller'e bıra kıp New York'a gittiğinde, buz gibi Central Park'a ya da Staten Island'a işleyen gemiye  i ekli bir gömlekle binebiliyordu. So u un bir yanılsamadan başka bir şey olmadığını iddia ediyordu. Belki de gerçekten kendisinin ölümsüz olduğuna inanıyordu.

Sarah bugün kaç yaşındaydı? Ve Sarita kime benziyordu? Bo andıktan bir süre sonra onun bir fo to rafı eline geçmişti. Sarita çok esmerdi, parlak bir gülümsemesi, tıpkı babası gibi büyük dişleri vardı. Bakı larında da aynı neşeli, biraz küstahça pırıltı göze çarpıyordu. Sarah her zaman, Sarita'nın onun la aynı gözlere, aynı ifadeye sahip olduğunu, uzun ve kıvrık kirpiklerinin, simsiyah yay gibi ka ları nın aynı ona benzediğini s ylardı. Fotoğrafın  zeri ne hiçbir şey yazılmamı tı, sadece matbu bir tarih vardı. Sanki bir işaret gibi, ama ne demek için? Ona anlamadan bakmı , fotoğrafı

cüzdanına yerleştirmiş ve o zamandan beri^ iş için Azzar'dan ayrıldığı za manlarda bile, resmi hiç üzerinden ayırmamıştı.

Şimdi, bütün bu yıllardan ve hatalardan sonra, ne demek istediğini anlıyordu. Kin ile aşk arasında bir şeydi bu. Hep aynı şey, hep aynı kabına sığamayan, her yeri işgal eden duygular. Sizi kemiren duygular. Sarita henüz bir çocukken fotoğrafını kim göndermişti? Kuşkusuz Sarah. Tam onun tarzıydı. Aşağıla mayı ve hıncı, gözyaşı sellerini, öfke nöbetlerini, in tihar girişimini, ölüm içgüdüsünü özetleyen bir dav ranış, hiç sözsüz tek bir davranış.

Sarah'yı sevmiş miydi? Bu sözün bir anlamı var mıydı? Duygular bir gün böyledir, ertesi gün tam tersi. Bir gün senin için canımı veririm derler ve sonra nefret ederler, intikamdan başka bir şey dü şünmez olurlar; daha da kötüsü, sizi iliklerinize ka dar donduran aşağısama duygusu içinize işler. Sa rah, Moguer'nin tam zıddıydı: öngörürü, hesapçı, da-yatıcı. Tüllerle örtülü, fenerler ve şamdanlarla ay dınlatılmış, anılar ve biblolarla dolu beyaz evleri se verdi. Doğuştan zengindi, açlık, yarın korkusu, o ufuğun kararması izlenimi ne demektir bilmezdi. Yürekli bir kızdı. Moguer'yi anlamak için çaba sarf etmiş, çılgınlıklarını affetmişti. "Niye geçen her ete ğin peşinden koşuyorsun?" Moguer bir sokak kedi-siydi; dayak yemiş, aç, yaralarını tedavi etmek için geri geliyordu. Sonra daha sıkılmaya bile başlama dan yine gidiyordu. Ama Sarah onu affederken, bir dosyadaki hanelere çarpı çeken bir bankacıya benzi yordu. Hiç kuşkusuz para, Moguer'nin hayatının en büyük hedefiydi, onun tek tutkusu, tek nefretiydi. Moguer, Sarah'nın babası olan John Danziger aracı lığıyla prodüktörlerle tanışmış, Vidor'un, Capra'nın asistanı olarak iş bulmuştu. Sarah onu Sarita'mn hatırına affediyordu. Kızının hiçbir şeyden kuşku lanmasını istemiyor, Noel Baba'ya inandığı gibi ba basına da inanmasını istiyordu. Yine de, bütün iyi niyetine rağmen her şey yavaş yavaş bozulup, çığ-

rından çıkıyordu. Ona, "Buraya geldiğinde Ameri ka'da kimseyi tanıımıyordun, hiçbir şeydin," demek ten kendini alamıyordu. Evet, zavallı bir göçmendi, Chaplin gibi. Ve Medellin olayı patlak verdiğiinde, artık kat-lanamamıştı. Bu, çapkınlıktan, Hollywood Bulva-rı'ndan kaldırıp otele attığı ya da teknesiyle Baha-malar'a götürüp getirdiği bir yıldızdan başka şeydi. Bu artık tamir edilemez, iğrenç, kutsal değerlere saldıran bir davranıştı. Bu defaki fazla genç, savun masız bir kızdı, Moguer'nin kendisine yaptıklarını hak etmemişti. Sanki Sarita'ya saldırmış gibiydi. Birkaç hafta içinde, Moguer'yi bir daha görmeye bi le çalışmadan, boşanma kararını çıkarttırdı. Avu katlar her şeyi ayarlamıştı. Danziger adının skan-dala bulaşmaması için milyonlar dökmüşler ve du ruşma karara bağlanmıştı.

Peki ama o, Fıstık, Medellinli kız, o bugün kaç yaşında olacaktı? Moguer onu daha sık düşünmedi ği için kendine şaştı. Esinleyici değilse bile hayatın daki tek kışkırtıcı varlık o olmamış mıydı? Onun yüzünden, onun sayesinde her şeyi değiştirmek, her şeyi sorgulamak, sıfırdan başlamak zorunda kalmış tı. Ve onu daha fazla düşünmemesinin nedeni umur samazlıktan ya da adını, gerçek adını unutmasın dan ötürü değildi.

Düşünüyordu: Adı Fıstık, çünkü ondan geriye bu rengin duygusu kalmıştı. Mate. Maria Teresa Santangen, 'Jamaika'da Kasırga' fil mi için çok iyi bir sinema adı diye düşünmüştü, Ma te, incecik ve zarif bir yeşil fare ismi. Hatları mü kemmelliğe ermiş, uzun ve dalgalanan bir beden, yukarı kalkık bir popo, kalça çukurunda iki küçük gamze, iki gerçek arzu damgası, uzun, sonu gelmez bacaklar, incecik topuklar ve yere sağlam basan uzun ayaklar, soluk menekşe renginde ayak taban ları.

Mate, Fıstık. Onu böyle çağırmayı seviyordu, onu gideceği her yere beraberinde götürmeye söz vermişti. Ona komedi oynamayı, iki kamera önün de, projektör ışıklarında gözlerini yere eğmeden rol yapmayı öğretecekti. Kaptan Jonsen'i baştan çıkar mak için o yumuşak, Kreolce'yle renkleneni sesiyle metnini okumayı öğretecekti. Hâlâ yanında olduğu nu, onun için Carthagena'da, eski kentin üst tara fında büyük beyaz bir ev kiraladığını zaman zaman hayal ediyordu. 'Kasırga' filminin prömiyerini ha yal ediyordu. Bu onun en iyi filmi, onun hayata, gü zelliğe, aşka yükselttiği kuğu çığılı olacaktı. Mate için, Hollywood'un en büyük aktrisi içinmiş gibi, büyük bir eğlence düzenlenecekti; gürültü, havai fi şekleri, çılgınlık, asalaklar için göz yaşartıcı toz, Mate için yıldız tozları. Ardına kadar açılmış gözle riyle gençliğin, masumiyetin, çekiciliğin iksirini içe cekt i.

Evet, sadece gürültü, havai fişekleri, eğlence, yani züppelerin dünyanın yoksulluğundan zevk al malarına yarayan ziyafetler ve içki âlemleri. O, Mo-guer, Sarah'yı kızdırmak istediği zamanlarda anlat tığı gibi, bir çöp kutusunda doğmuştu. Kafatası for sepsle açılmış bir halde öyle erkekçe doğmuştu ki, ebe, sütannesi ve babası -annesi ameliyatta masada kaldığı için fikrini belirtememişti- böyle bir çocuğu hayatta bırakmamanın daha iyi olacağına karar vermişlerdi. O Palma'nın eski sokaklarında, bir ser seri gibi büyümüş, Barcelona'da her şeyi, hayatı, ölümü, yazıyı ve turayı, düşüşü, uyuşturucuyu ve alkolü, kerhaneyi ve hatta orduyu tanımıştı. Savaş biter bitmez, henüz on sekiz yaşma varmamışken askere alınmış ve 1939'un işkenceyle katledilenleri ni mezarlığa gömmek işinde kullanılmıştı.

Hepsi, çanak yalayıcılar, menfaatçiler, yalancı lar, ikiyüzlüler o halleriyle yanlarında çalıştıkları insanları ve hepsinden de önce Broadway'de, Champs-Elysees'de ya da Leicester Square'de onla rın filmlerini görmek için kuyruğa girecek kalaba lıkları aşağılıyorlardı. Paradan ve paranın gücün den başka bir şeye inanmıyorlardı. Amaca ulaşmak için ihbar etmeye, ihanete hazırdılar ve rakiplerini tuzağa düşürecek o sihirli düğme ellerinin altında olsaydı, parmakları durmadan düğmeye basmaktan kaskatı kesilirdi. O, Juan Moguer, Azzar'm ruhuna layık bir tek, bir son film, 'Kasırga'yı hayal etmişti; kendi için değil ama Sarita için, orada ona kim ol duğunu anlatabileceği, dünyanın başlangıcında ger çekte nasıl olduğunu, ne menfaatçilerin ne de pezevenklerin, efendilerin ve kölelerin bulunmadığı, tek kibar adamların korsanlar olduğu, kötülüğün bir küçük Fıstık'ın basit ruhuyla yıkandığı zamanları gösterebileceği bir film. Bütün bunların bir hayal olduğunu, asla geri dönülemeyeceğini unutuyordu.

Tüm bunlar geçmişti. Şimdi tekerlek dönmüş ve baş aşağı gelmek Moguer'ye bir anlamda bir ta-mamlanmışlık duygusu veriyordu.

Yine de durmadan düşlerini bozan bir görüntü vardı; bir senaryodan kötü bir repliği siler gibi, in sanlığın sözümona ebedi yaratımlarından çoğunu zamanın yıkıcılığına terk

eder gibi, bu görüntüyü silmek isterdi. Medellin'de, otelin gaz lambalarının ışığıyla aydınlatılmış, o yapay görünümlü yeşil bit kilerle, loteria'larla kaplı avlusu. Kuzey Amerika lıyla evli bir Kızılderili kadın gibi kapının yanına büzülmüş yaşlı kadın. Ve avlunun yosunlu taşları üstünde, yağmurun altında, başı olanaksız bir açıda kıvrılmış, çırılçıplak yatan, boynu kırılmış Mate.

Ve sonra da Nesime ortaya çıkmış, hayatına girmişti ve her şey değişebilirdi. Ah, bir bilebilmiş, bir anlayabilmiş olsaydı...

Nesime erkek çocuk kılığında Azz&r'a nasıl girdi ve sonra neler oldu?

Gün ağarırken Juan Moguer nöbeti devraldığın da gözü güvertenin kenarında, iskele tarafında du ran bir kumaş yığınının takıldı. Deniz sakindi, doğu daki bir buluta belli belirsiz bir ışıltı vurmuştu. Kı yı artık epey uzakta kalmıştı, sadece yüksek dağla rın karlı tepeleri güneşin altında parlıyordu.

Moguer kaptan köşkünün kapısını açtı ve el fe nerini ilk bakışta kumaş yığını olduğunu sandığı şe ye doğrulttu. Alacakaranlıkta, bez yığını rüzgârda biraz açıldı ve çocuksu görünümlü, koyu renkli kü çük bir yüzde iki büyük siyah göz pırıldadı. Gözler de hiç korku yoktu, sadece büyük bir yorgunluk okunuyordu. Moguer önce bir küfür etti, sonra ilk şaşkınlığı geçince Andriamena'yı çağırdı ve güver teye doğru eğilip elbiseleri ve elbiselerin içindeki in sanı kendine doğru çekmeye çalıştı. Ama o hiç kı mıldamıyordu. Önce güvertenin kenarındaki tuta maklara asılarak kalkmamak için direndi, sonra el leri battaniyesinin üzerinde kasılmış bir halde ken dini bırakıverdi. Sonunda Moguer onu kucaklaya rak kaldırdı ve yemek salonuna götürdü.

Andriamena ranzasından çıkmış, bu sahneyi hiç konuşmadan izliyordu. Kamara lambasının ışığında Moguer, karşısında koyu tenli, zayıf ve titreyen bir erkek çocuk buldu; bir mağaranın dibinden çekilip çıkarılan bir hayvana benziyordu.

— Sen kimsin? Gemimde ne arıyorsun?

Moguer el fenerinin ışığını hâlâ bu yolcunun gözlerinin içine tuttuğunu fark etti. Delikanlının dişleri öylesine takırdıyordu ki, cevap veremiyordu. Andriamena ona şekerli, siyah çay ısıttı. Susamıştı, çayı teneke maşrapadan küçük yudumlarla içiyor du. Ama bütün çabasına rağmen konuşamıyordu. Moguer'nin öfkesi giderek arttığı ve sorusunu yine lediği için, çocuk battaniyesinin altından plastik bir çanta çıkardı ve gözlerini karıştırıp bulduğu bir kâ ğıt parçasına bir şeyler karaladı. Moguer adını oku du: Nesim Kergas; yaşı: on beş. Beceriksizce yazıl mış büyük harflerle şunu da eklemişti: AMERİKA.

Moguer ona şaşkınlıkla baktı: "Demek gemide kalabileceğini düşünüyorsun?"

Bu arada kendi haline bırakılan gemi yön de ğiş tirmişti ve rüzgâr büyük yelkeni şaklatıyordu. "İyi, bunları biraz sonra konuşuruz," dedi Moguer. Dü mene geri döndü. Andriamena yemek salonunun dip tarafında birkaç yastık ve kuru bir battaniyeyle bir yer yaptı. Çocuk hemen uykuya daldı. Andriamena biraz yanında kalıp uyuyuşunu seyretti. Sonra gece nin bir bölümünü nöbet tutarak geçirdiği için yor gun olduğundan, kamarasına gidip yattı.

Güneş yükseldiğinde, Andriamena kaptanın yanına geldi. Güneşin parlak ışınları lacivert denize vuruyordu. Kaçak yolcu, kafasını battaniyenin altına sokmuş, çantası yanında uyuyordu.

— Onu ne yapacağız, diye sordu Moguer.
Andriamena hiçbir şey söylemiyordu. Sakin sakin denize bakıyor, dümeni alacağı anı bekliyordu.

— Belki de onu denize atmalıyız ha?
Andriamena cevap vermedi. Dudaklarında hiçbir şeyin bozamayacağı bir gülümseme vardı.

- Evet, belki de yapmamız gereken bu, kıyıya yaklaşırsanız, onu yeniden battaniyesine sararsanız, sonra çantasıyla beraber, güverteden aşağı!

Moguer, sanki doğru kararı almış olmanın verdiği mutlulukla, ellerini hoşnutlukla ovuşturuyordu.

Öğleye doğru Andriamena yine siyah çay ısıttı. Genç çocuk şişmiş gözleri ve darmadağın saçlarıyla uyanmıştı. Düzgün, tatlı bir yüzü vardı. Bakır rengi teni yorgunluktan griye çalmaya başlamıştı. Üstelik açlık ve susuzluktan ölüyordu. Kaynar çayı açgözlülükle içti ve Andriamena'nın hazırladığı bir tabak bisküviyi de yedi. Moguer sorgulamaya yeniden başlayabilmek için Azzar'ı otomatiğe bağlamıştı.

— Eee Nesim Bey, gemimde ne arıyorsun? Ama çocuk onlara korkusuzca bakıyordu. Yastıklarla döşenmiş odayı, koyu tahtadan yapılmış harita masasını inceliyordu. Eli bir an, sanki bir cevap arıyormuşçasma, haritaların üzerindeki pirinç ağırlığı okşadı. Moguer kızdı: Peki şimdi ben seni ne yapacağım? Sırf seni kıyıya çıkarmak için yolumu mu de

ğıştireceğim? '':rr;;-'y?'±"i\`Ş' ii','-'"';;; W--J ■
Yine de Moguer aslında pek kızamıyordu. Bu çocuk hayatındaki her şey kötüye giderken çıkıp gelmişti. Bir saniyeden daha kısa bir an, kendi kızının da aynı yaşta olması gerektiği düşüncesi geçti aklından. Sarita'nın bakışlarında da aynı güven, aynı meydan okuma ifadesi vardı. Ama Sarita anne^ sinin tarafını tutmuştu. Azzar'a gelmeyi reddediyordu.

Gemi rüzgâra karşı, batıya doğru kayıyordu. Moguer iki gün içinde Palma'da olacağını hesapladı. Oradan da hiç durmadan Kanarya Adaları'na varacaklardı. Canı ne yön değiştirmek ne de sınır

polisine yapması gerekecek açıklamaları düşünmek istiyordu. Çocuk gemiye izin almadan binmişti, o da kendini sorumlu hissetmiyordu. Bunları daha sonra düşünecekti.

— Şimdilik seni bir yere kapatacağım. Bir öğretmenin yaramaz öğrencisine yapacağı gibi, Nesi-me'yi kolundan yakalayıp ön tarafa götürdü. Artık seni görmek istemiyorum.

Kapıyı açtı. Kamara erzaklar, kutular, aletlerle tıklım tıklım doluydu. Büyük üçgen yatağın üstü konserve kutularıyla kaplanmıştı, muhteşem turku vaz küvet ise su şişeleriyle doluydu. "İşte," dedi Mo-guer, "burada istediğin gibi oyalan. Ama hiçbir şeyi dağıtma." Kamaranın haline bakınca bu oldukça yersiz bir uyarıydı, ama Nesime bir şey demedi. Mo-guer kapıyı kapar kapamaz, kapıyı yumruklamaya başladı. Moguer kapıyı yeniden açtı, çocuğun yüzün de şiddetli bir endişe okunuyordu. Mizah duygusu nu tamamen yitirmemiş hafif bir sesle: "Lütfen kapıyı kilitlemeyin," dedi. "O niye acaba?" Nesime güzel bir bahane buldu: "Eğer suya düşerseniz ya da gemi batarsa, burada boğulurum." Sonra ekledi: "Kaçmaya çalışmayacağıma söz veriyorum."

Moguer ona sert sert baktı:

- Sana gemiye gel diyen herhalde ben değilim. Sen buraya gelmekle bazı tehlikeleri göze almış oldun. Seni pekâlâ denize de atabilirdim.

Kapıyı çarparak kapadı ve anahtarı kilitte iki kere döndürdü.

Bu ilk zor konuşmanın ardından Nesime, Az-zar'm içinde kendine bir yer edinmeyi başardı. Mo guer tehditlerine rağmen kamara kapısının kilidini açmaya razı olmuştu; belki de bunun nedeni, Andri-amena'nın kendisini onaylamayan tavrı ve ne za-

man erzak ya da su almak için içeri girse, kapıyı kilitlemeyi unutmasıydı.

Gemideki ilk günü Nesime'ye çok kısa gelmişti; vaktini, büyük yatağın üzerinde diz çökmüş olarak lombozdan dışarıyı seyretmekle geçirmişti. Dalgalar pruvaya çarptığında ve gemi, bu sıvı dağlarından birini her aştığında, geminin gövdesinden ve tüm aksamından boğuk sesler çıkıyordu. Bu garip bir müzikti ve Nesime onu dinlemekten hiç usanmıyordu.

Sonra, kimse onu dışarı davet etmediği için, sanki içeride haftalar ve aylar geçirecekmiş gibi, kamaraya çekidüzen vermeye başladı. Kutuları üst üste bir köşeye yığdı, en az yer tutan eşyaları büyük yatağın altındaki dolaplara yerleştirdi, diğerleriniyse ön taraftaki ambara doldurdu. Geriye branda gibi bir bez ve bir yelken çantası kalmıştı, onları da yu varladı ve kutularla kamara duvarı arasına gizledi. Bu çalışma gemideki ikinci gününün hepsini almıştı. En çok sorun çıkartan yer de banyo oldu. Andri-amena'nın su şişelerine önem verdiği açıktı. Ama Nesime'nin de, güvertede, deniz suyu serpintileri arasında geçen bir geceden sonra duş almaya ihtiyacı vardı. Şişelerden bir piramit yapıp, büyük turku vaz banyoda küçük bir yer açtı, piramidini de dolapların birinden bulduğu bir iple sağlamlaştırdı. Su soğuktu, ama Nesime'ye çok iyi geldi, sanki aylardır yıkanmamıştı. Dolaplardan birindeki hindistan-cevizli sabunla saçlarını yıkadı. Temizlendikten sonra, deniz suyuyla sıvılsıklam olmuş

blucinini ve tişörtünü de yıkadı. Odadaki giysi dolabında üzeri ne geçirecek bir şeyler aradı ve Moguer'nin lüks içinde yüzdüğü zamanlara ait siyah, ipek bir pijama buldu. Pijama ona çok büyüktü, ama kollarını ve paçalarını kıvrınca idare ederdi. En azından banyo

42

43

kapısına asılı aynada kendini seyreden Nesime'nin fikri buydu.

Nesime banyonun lombozundan geminin vahşi bir kıyıya yaklaştığını ve küçük, ıssız bir koya girdiğini gördü. Bir an Moguer'nin tehditlerini uygula maya başladığını ve onu kıyıya çıkaracağını düşü nerek kaygılandı. Ama manzara Villefranche sahili ne hiç benzemiyordu. Dağlar kızıl ve çorak, tepele-riyse bulutlarla kaplıydı. Dalları rüzgârda salman, koyu renkli büyük bir çam ormanı gözüktüyordu.

Moguer kapıyı açıp Nesime'yi üzerine çok bü yük gelen kendi pijaması ve ıslak saçlarıyla görün ce, az kalsın gülmekten katılacaktı. Nesime bir su birikintisinden çıkarılmış yaramaz bir çocuk gibiy di.

- Bu akşam burada kalacağız, şiddetli bir fırtı na çıkacak gibi. Kibar davrandığı için pişman ol muş gibi ses tonunu değiştirdi: Ve yarın trene binip evine döneceksin.

- Neredeyiz, diye sordu Nesime.

- Port Alon'da, dedi Moguer. Birkaç kilometre ileride, Saint Cyr'de bir tren istasyonu var.

Nesime tartışmadı. Yüzünde hiçbir hoşnutsuz luk ifadesi yoktu. Moguer bu işin bu kadar kolay halledildiğine memnun, kapıyı kapattı. Bir süre sonra Nesime'ye akşam yemeğini tepside Andriame-na getirdi: bir plastik kap dolusu pilav. Nesime ye meğini iştahla yedi. Bitirince, kabı lavaboda yıkadı ve her şeyi mutfığa geri götürdü.

Kamaranın kapı sınırın artık kilitli olmadığını görmüş ve sevinmişti.

Gecenin bir yarısında beklenen fırtına geldi. Az-zar demir tarıyordu ve yelken direklerini tutan ha latların gıcirtısından, geminin gövdesini döven dal galardan Nesime uyuyamıyordu. Kendisini Vilef-ranche'a geri götürdüklerinde neler olacağını düşü nüyordu. Bütün o sorulara katlanmak, polise git-

44

mek, Nadia'nın bakışlarıyla karşılaşmak gereke ckti. Belki de yargıç onu Draguignan veya Dig-ne'deki bir ıslahhaneye kapatmaya karar verecekti. O zaman kaçırım, başka bir yere, İtalya'ya ya da kuzeye, Belçika'ya giderim diye söyleniyordu. Eğer bir işe girmeyi ve biraz para biriktirmeyi başırırsa, bir uçağa ya da bir gemiye binip Martinik'e, babası nı aramaya gidebilirdi.

Sabah her şeye hazırlıklıydı. Yemek salonunda bir kıpırtı duydu ve kapıyı açtı. Moguer denize açıl mak için su geçirmez sarı muşambasını çoktan üstü ne giymişti. Belki de

böyle giyinik uyumuştı. Biraz yabanıl bir hali vardı, yaşlı bir boz ayıya benziyor du. Andriamena sanki fırtınayı hiç hissetmemişti. Siyah çay ve kurabiye hazırlamıştı. Nesime bunun gemideki son yemeği olduğunu düşündü. Boğazı sıkışıyor, çayını yudumlayamıyor-du. Başını önüne eğdi.

- Gitmek istemiyorum. Sesi bir tuhaf, çatlak çatlak çıkıyordu. Elindeki dumanı tüten çay fincanıyla gerçekten küçük bir kıza benzediğini hissetti. Sesini kalınlaştırmaya çalıştı: Sizinle kalmak istiyorum.

Moguer ona sert sert baktı.

- Beni adam kaçırmakla mı suçlasınlar istiyor sun?

Şimdi kızı Sarita'yı düşünüyordu. O da aynı yı kılmış ve inatçı tavırla aynı şeyi yapardı. Tıpkı an nesinin yanında yaşamaya gitmeden önce, onu son gördüğünde olduğu gibi... Babasının gidişini hiçbir zaman kabullenememişti.

- Hiç kimse bir şey bilmez. Geminize kendi is teğimle bindiğimi söylerim, sizi kimse suçlayamaz.

Moguer önünde, ayakta duruyordu. Kıyı ora daydı, koyun dip tarafında bir mendirek vardı. Ora dan başlayan yol kıvrıla büküle şehirlerarası yola

45

bağlanıyordu. Bu davetsiz konuk birkaç dakika için de hayatından çıkıp gidebilirdi.

- Ya polis çağırırsam?

Nesime cevap vermedi. Kollarını kavuşturmuş, başını dolu fincanına eğmiş, içine kapanmış bir hal de duruyordu. Başını salladı, sanki bu apaçık bir gerçekmiş gibi yineledi:

- Gemide sizinle kalmak istiyorum.

Moguer, Andriamena'ya döndü. Kılavuz kapı nın yanında ayakta duruyordu, söze hiç karışma mıştı, ama yüzünde sanki bir şeyden kaygı duyuyor-muş gibi alışılmadık bir ifade vardı.

Nesime, "Azıcık olsun sizinle kalamaz mıyım, sadece bir-iki gün?" diye sordu. "Beni şimdi gemi den indirirseniz, her şey biter, artık bir daha hiçbir yere gidemem. Beni ömür boyu hapsederler."

Tabii, bütün bunları oynuyordu.

Moguer tereddüt ediyordu. Tabii ki mantığı bu delikanlıdan bir an önce kurtulmasını söylüyordu. Azzar kayıp bir çocuğun sığınacağı bir yer değildi, zaten o da kendini bir hayırsever olarak görmüyor du. Ama tıpkı ilk gün güvertenin bir köşesinde sırlı sıklam bulduğu zamanki gibi, yemek salonunun bir köşesinde kabuğuna çekilmiş duruşuna baktığında, kendisinin de bir zamanlar onun gibi olduğunu, çı kışı olmayan, her şeyin önceden belli olduğu bir dünyadan kaçmak, kurtulmak için her şeyi yapma ya hazır olduğunu düşünmekten kendini alamıyor du. Bilinçli ve inatçı bir oğlan; onda kendisinin hep sevdiği her şey vardı, biraz çılgınlık, biraz kapris, şans ve belirsizlik...

İçinde bir yenilik, yasak olanı yapma isteği duyuyordu. Belki de Sarita'nın anısı na, Sarah'nın suçlayacağı bir oyun oynama isteği... Öfkeyi, can sıkıntısını oynadı.

- Hava durumunda körfezdeki rüzgârın bütün gün devam edeceğini bildirdiler. Bu da sana yarın

sabaha kadar hazırlanma, bir hikâye uydurma fır satını verir. Zaten hikâye uydurma konusunda ol dukça deneyimli görünüyorsun.

Nesime bütün gününü odadaki köşesini elinden geldiğince düzenlemekle geçirdi. Sağda solda dola şan eşyaları toplamaya devam etti. Sonra banyoyu temizledi ve çantalarda bulduğu yelken beziyle bir banyo perdesi yaptı. Biraz da mutfağı topladıktan sonra, lavabonun altında bulduğu yeşillenmiş bir kaç patates ve salça konservesiyle bir yahni pişirdi. Günbatımına doğru, Juan Moguer, Andriamena ile birlikte karada yaptığı gezintiden döndü. Yemek sa lonuna girince, mutfaktan gelen kokuyu duydu ve kaşlarını çattı.

- Andriamena güzel yemek yapmıyor mu?

Nesime ne cevap vereceğini bilemiyordu, başını salladı, alınmış bir havası vardı. Moguer ona alaycı bir şekilde bakıyordu:

- Yarından sonra annenle babana istediğin ka dar yemek yaparsın.

Nesime, "Benim annem babam yok ki," dedi. Sonra lafı toparlamaya çalıştı: "Demek istediğim babam gitti ve annem de durmadan çalışıyor, ona yemek yapmama ihtiyacı yok."

Moguer'nin alaycı ve sert bir havası vardı, mavi gözleri soğuk soğuk pırıldıyordu. Hiç konuşmuyor du, kimbilir belki de etkilenmişti. Nesime aceleyle yemeğini yedi ve tabağını lavaboda duruladıktan sonra kamarasına döndü. Kapıyı çekmeden önce, kısı sık bir sesle iyi geceler diledi. Kendisine yalnızca Andriamena cevap verdi.

Nesime suyun üstünde sallanma duygusuyla uyandı. Bu, ağır ve yumuşak bir sallantıydı. Bir an, sırtüstü dipsiz bir kuyuya düşüyormuş izlenimine

46

47

kapıldı, sonra uyandı ve hareket halindeki bir gemi de olduğunu anladı.

Suyu yaran gövdenin hışırtısından ve iskarmoz ların gıcırıtlarından başka bir ses duyulmuyordu. Büyük yatağın iki yanındaki lombozlara koşup bak tı. Evet, hiç kuşku yok ki Azzar denize açılmıştı.

Gökyüzü bulutluydu, sağanaklar ufku örtmüş tü, ama gözünün erişebildiği her yerde sadece deniz ve dalgaların yumuşak sırtları görülüyordu.

Nesime aceleyle giysilerini sırtına geçirdi ve ka maradan çıktı. Yemek salonu boştu.

Kaptan köş künde Andriamena dümendeydi. Hiç konuşmadan, çiseleyen yağmurdan

dolayı kısılmış gözleriyle Ne sime'ye baktı. Saçlarına ve yün kazağına küçük su damlaları asılmıştı. Nesime güverteye çıkmak için onun arkasından geçmek istedi, ama Andriamena onu kolundan yakaladı. Cankurtaran yeleklerinin durduğu dolabı gösterdi. "Kaptan bunlardan giy men gerektiğini söyledi." Nesime'nin turuncu yele ği bağlamasına yardım etti.

Nesime başını dışarı çıkardığında kendini tuta mayıp bir çığlık attı. Tepelerinde, geminin pruvası na kadar beyaz, kocaman yelkenler açılmış ve rüz gârla şişmişti. Bu güçle Azzar yan yatmıştı ve kü peştenin kenarından kayan dalgalar şelale gibi gümbürdeyerek güvertenin ön kısmını yıkıyorlardı. Nesime, büyük direğin önüne oturmuş ve ayakları nı güverte köşkünün kenarlarına dayamış Juan Mo-guer'yi fark etti. Sarı muşambası üstündeydi, sırtım su serpintilerine dönmüştü.

Nesime yan yatmış bir güvertede hiç yürüme-mişti. Güverte köşkünün kaplamalarına ve halatla ra tutunarak pruvaya doğru sürünmeye başladı. Ayağa kalkmaya cesaret edemiyordu. Denizin gü rültüsü şiddetli ve ürkütücüydü. Her gelen dalga gövde boyunca kayıyor ve rüzgâr yelken ipleri ara-

smda ısıklık çalıyor, gerilen yelkenleri şaklatıyordu. En büyük gürültü de kabarmış denizden geliyor, her yandan yükselen bu ses onu sarıyor ve başını döndürüyordu. Moguer'ye ulaşamadı. Yorgunluk ve heyecan baskın çıktı. Orada, yarı yolda, güvertenin ortasın da, bir mapaya yapışıp dörtayak üstünde kalakaldı; rüzgârdan sağırlaşmış, ona doğru yükselip gözleri nin içine damlacık bulutları serpen dalgaların hare ketlerinden büyülenmişti. Güneş bulutları dağıtmış ve Azzar'm önünü aydınlatmıştı. Birkaç dakika son ra Nesime, kendisini geriye doğru çeken ve canını acıtan bir eli hissetti. Bu Andriamena'ydı. Güverte nin üzerinde yalınayak ve can yeleksiz dikiliyordu. Yüzünde şiddet dolu, kızgın bir ifade vardı, ama Ne sime'nin güverte köşkünün içine inmesine yardım ederken hiçbir şey demedi. Moguer de geldi. Yüzü deniz suyundan sırlıklam olmuştu.

- Eğer bir daha benim iznim olmadan dışarı çı-karsan, seni kamarana kapatırım. Nesime hiçbir şey anlamadan yastıkların üze rinde oturup kaldı. Kolları, bacakları titriyordu.

Moguer mutfak dolabından hasırlı, uzun bir şişe çıkardı ve Nesime'ye bir bardak cin uzattı. "İç, de niz tutmasına iyi gelir." Nesime alkolün boğazını yaktığını hissetti. Önce itiraz etmek, babası eskiden onu gemisiyle götürdüğünde hiç deniz tutmadığını söylemek istedi. Ama Moguer çoktan güverteye çık mıştı. Andriamena ise her zamanki ulaşılmazlığın da, kaptan köşkünün gerisinde dümeni tutuyordu. O kızgın havası kaybolmuştu, kısık gözlerinde alay cı bir ifade vardı ve Nesime onun hemen kendisinin bir kız olduğunu anladığını düşündü. Bu da can sı kıcı bir şeydi.

Akşama doğru deniz sakinleşti. Nesime utangaç bir tavırla başını yemek salonundan içeri uzatınca, Moguer ona eliyle gelmesi için işaret etti. Can yele ğini giydi ve güvertede kaptanı izledi. Moguer onu elinden tuttu ve pruvaya kadar götürdü. Rüzgâr dinmişti, yelkenler de o kadar gergin değildi. Sade ce pruva bodoslamasının üstündeki flok yelkeni ba lon gibi şişmişti.

- Bak, dedi Moguer.

Neyi görmesi gerektiğini hemen anlayamadı. Gri deniz gökyüzüne karışmıştı. Hava yumuşamış, ağır ağır yuvarlanan dalgaların üzeri fırtınanın son ürpertileri olan kırıksıklarla kaplanmıştı. Rüzgârı arkasından alan gemi, iskele tarafına biraz yatarak hiç zorlanmadan, gürültü çıkarmadan ilerliyordu. Birdenbire deniz yarıldı ve Azzar'm burnunun he men önünde, en fazla birkaç metre uzakta bir yunus sülüsü derinliklerden fırladı; o kadar yakındılar ki Nesime havaya sıçrarlarken soluklarının ıslığını duydu.

Donmuş kalmıştı; bütün gücüyle Moguer'nin elini sıkıyordu. Yunuslar çevikliklerini göstermek, hızlarını ölçmek ister gibi, teknenin gövdesi boyun ca suyun üzerinde kayıyorlar, arkaya geçiyorlar, ye niden geliyorlardı. Sonra pruvanın altına dalıyorlar ve bir an sonra tek bir hareketle diğer taraftan su yun dışına sıçıyorlardı.

Nesime önde, Moguer'nin yanında, güvertenin üzerine, kabarmış flok yelkeninin altına oturmuştu. Moguer'nin elini bırakmadan yunusları seyrediyor du. Bu, doğaüstü güzellikte, büyülu bir andı. Haya tında hiçbir zaman böyle bir şey düşlememişti. Ses sizlik, düz ve gri deniz, alacakaranlıkta pembeleş-miş gökyüzü ve kocaman yelkenlerine yaslanarak kayan Azzar'm ağır hareketi içinde, dünyada deniz den ve yunuslardan, onların neşeli gücünden, özgür-

50

lüğünden, havaya sıçradıklarında görülen kadife gi bi derilerinin griliğinden, sonra yeniden suya dal dıklarında ve bir demet köpük içinde kayboldukla rında çıkan boğuk gürültüden başka bir şey kalma mış izlenimine kapıldı.

Yunuslar gece ininceye kadar gemiye eşlik etti ler. Moguer hareket etmiyor, konuşmuyordu; Nesi-me'nin elini canını acıtacak kadar sıkı tutmuştu. Onda, öne eğik silüetinde, bir gülümseme ya da bu-ruşmayla açılan ağzında garip bir şeyler vardı. O artık acı acı gülen, sert sert bakan yaşlı adam değ il di. Yeniden o harika çocuk, dünyayı fethetmeye ha zır o küstah ve gülünç çocuk oluvermişti. Sanki Ne sime onu hep tanıyordu, sanki May Sokağı'nda, Vil-lefranche'm loş labirentlerinde birlikte büyümüşler di. Kalbinin şükran ve hayranlıkla dolup taşıtığını hissetti. Bu olağanüstü bir andı, bundan daha güzel ve daha güçlü bir şey yaşayamayacağını düşünüyor du. Az daha ona gerçeği, kendisinin bir oğlan olma dığını söyleyecekti, ama her şeyi berbat etmekten çekindi.

Bir an içinde her şey sona erdi. Yunuslar son bir kez pruvanın altına daldılar ve güneye doğru gittiler. Deniz tekrar kapandı ve neredeyse aynı an da gece indi. Sanki yunuslar onu sırtlarında taşı mışlardı.

Moguer ayağa kalktı ve elini bırakmadan Nesi-me'yi kaptan köşküne götürdü. Andriamena düme nin önünde, en sevdiği duruşta, yani ayakta ve bir ayağı diğer bacağının baldırına dayalı olarak geceyi geçirmeye hazırdı. Leylek gibi ya da yılan yiyen o Afrika kuşları gibi, diye düşündü Nesime. Pilavı Nesime ısıttı ve iki adam hiç itiraz etmeden buna izin verdiler. O akşamdan itibaren Nesime artık kendisinin de gemide bir yeri olduğunu, bir anlam da Azzar'm. miçosu olduğunu anladı. Alçak sesle, 51

sanki özel olarak kendisine yardım etmek için gelmişler gibi, yunuslara teşekkür etti. Palma, Moguer'nin şehriydi. Yeni ufuklara doğ ru yelken açmadan önce orada mola vermeyi sever, Quint ile Paseo arasındaki eski mahalleleri ziyaret ederdi. Herkesi görmeyi ve herkesin de onu görme sini isterdi. Bu, anasız, babasız ve yoksulluk içinde büyümüş ve daha sonra başarıya ulaşp Hollywood-lu bir sinemacı olmuş Moguer'nin kötü kaderinden aldığı intikamdı bir anlamda. Tabaklarda kalmış ekmek parçalarını ve şekerleri toplamak için Paseo kahvelerinin masaları arasında dolaşırken kendisi ni tokatlamış, itip kakmış bütün o insanlardan da ha değerliydi şimdi o.

Limana girmeden önce kırmızı ve altın renkli Mayorka bayrağını göndere çekmiş, Andriamena da beyaz ampul dizilerini çıkarıp asmıştı.

Nesime eğlence hazırlıklarına katıldı; ampul di zisini asmak için gerçek bir miço gibi geminin kış direğinin tepesine tırmandı. Palma'da genç kızın kamaraya kapatılmasına gerek yoktu. Moguer ken di evindeydi, kimin ne diyeceği de umurunda değil di. Hiç kimse Azzar'da yolculuk edenlerin kimlikle rini sormayı aklına getirmezdi.

Bütün akşamüstü Moguer, Nesime'yle birlikte şehirde dolaştı. Palma dar ve karanlık sokaklarıyla, çok gürültülü ve düzensiz bir şehirdi. Şehrin palmi yeler dizili tek büyük caddesini kahvelerin tараçala-rı işgal etmişti. Cadde Alman ya da Amerikalı tu ristlerle, Barcelona ya da Melillalı kaçakçılarla, cüppeli din adamlarıyla, falcı kızlarla, tuhaf beyaz giysili ihtiyar adamlara eşlik eden alaycı bakışlı de likanlılarla dolup taşıyordu.

Moguer şehre inmek için açık renk takım elbi sesini ve siyah ayakkabılarını giymiş, başına da Pa-

nama şapkasını takmıştı. Bu şık adamla yanında pı tı pıtı yürüyen, meraklı bakışlı, dağınık saçlı siyah çocuğu görenler, dönüp bu garip çifte bir daha bakı yorlardı. Moguer Nesime'ye, Barcelona'ya gitmeden önce çocukken yaşadığı yeri, vaktiyle çırak olarak çalıştı ğı eski Centrico kahvesini, saklandığı gizli köşeleri ve bir kavgadan kaçarken atlaya zıplaya indiği mer divenleri gösterdi.

Paseo'da palmiyelerin gölgesine oturdular; Ne sime bir Coca Cola, Moguer de çok koyu bir kahve içti. Zaman zaman masaya onu selamlamak için in sanlar geliyordu, ama asıl amaçları göz ucuyla Nesi-me'yi süzmekti. Bunlar belli bir yaşa gelmiş, önemli ya da kendilerini önemli göstermeye çalışan adam lardı. Moguer de onlarla yaşıt olmalıydı, ama o san ki başka bir türe ait gibiydi. Nesime onun masaya gelen beylerle

konusmasını izliyordu. Güneş yanığı yüzünde ağzının ve gözkapaklarının kenarlarında çizgiler oluşmuştu ve ona gülümseyen bir hava veri yorlardı.

Masaların arasında sigara, çiklet ve Carlos Qu-into çikolataları satan oğlanlar dolaşıyordu. İçlerin den Çingene'yi andıran çok koyu tenli, kıvrıcık saç ları neredeyse sarışın biri boyacı sandığıyla Mogu er'nin ayaklarının dibine çöktü. Hiç gülmeden Nesi me'ye bakıyor, siyah gözbebeklerinde acımasız bir kıvılcım parlıyordu. Hiçbir şey sormadan işe koyul du.

Moguer koltuğunda biraz geriye kaykılmış, şap kasını çıkarmış, gözlerini kapatmış, mutlu bir hava da purosunu tütürüyordu. Nesime, onun da vaktiy le bir iş, bir fırsat ya da bir dümen peşinde tıpkı bu çocuk gibi sokakları arşınladığını düşündü. Bir za manlar o da birkaç bozuk parayı dipten çıkarmak

52

53

için gezinti gemilerinin önünde limanın pis sularına dalan şu çocuklar gibiydi.

Nesime Alban'ı ilk kez burada gördü ve ondan ilk görüşte nefret etti. Alban, Moguer'nin işlerini yürüten adamdı; oyuncuların seçiminden ve işlerin idaresinden o sorumluydu. Kırk yaşlardaydı, çok iriyarı değildi ama sinirli biriydi. Köşeli yüzünde kalın, kara kaşları vardı, saçları kısacık kesilmişti. Çok şıktı; kusursuz bir gri takım elbise giymişti. Uzun ve bakımlı elleri vardı. Yanında sarıya boyan mış saçları, boş bakışlarıyla Candie adında Ameri kalı bir genç kız vardı. Kız masada kim var kim yok hiç aldırmadan oturdu, ama Alban Nesime'yi uzun uzun, araştırıcı ve düşmanca bir bakışla süzdü. Ne-sime'nin kalbi çarpmaya başladı. Korktuğunu gös termemeye çalıştı.

Moguer ve Alban bir an İspanyolca tartıştılar, sonra gidip Calamayor'da yemek yemeye karar ver diler. Bir taksi dar bir yoldan onları koya kadar gö türdü. Lokanta, mavi güneş şemsiyelerinin sık sıra lar halinde dizildiği, sarı kumlu bir plaja bakıyordu. Deniz parıldıyor, zaman zaman sıcak bir rüzgâr esi yordu. Nesime, filmin konusu hakkında tartışan Moguer ile Alban'ı yalnız bırakıp Candie'yle plaja indi. Nesime istinat duvarının kenarına oturdu. Genç kadın onunla hiç aksansız bir Fransızca'yla konuştu.

— Adın ne?

— Nesim, dedi Nesime.

— Yüzmeyecek misin?

— Mayom yok.

— İstersen, Alban sana bir tane ödünç verebilir. Nesime tereddüt etti.

— Hayır, teşekkür ederim, elbiselerimle de deni

ze girebilirim.

Candie gülmeye başladı. "Çok komiksin."

Deniz soğuktu, ama yolun sıcağından sonra iyi geliyordu. Nesime bir kayanın tepesinden berrak suya daldı ve bir erkek çocuğun yapacağı biçimde, gürültüyle yüzdü. Plajda Candie onunla hiç ilgilenmedi. Baştan ayağa güneş kremine bulanmış bir halde, kumun üzerine uzanmıştı. Bembeyaz ve uzun bir bedeni vardı, göğsünde güneş yanığı izleri görü lüyordu. Nesime onu seyretmek için gelip yanına oturdu. Tenine yapışmış sırlıslık giysileri yüzün den titreyip duruyordu. "Acıktım," dedi Nesime. "Gidip yemek yiyelim mi?" Lokantaya kadar merdivenleri koşarak çıktı lar.

İki adam yemeklerini bitirmiş, bir şemsiyenin gölgesinde oturmuş sigara içerek kahvelerini yu-dumluyorlardı. Amerikalı kız gözlerinin üzerine birer makyaj pamuğu yerleştirip, bir kenarda şezlonga uzandı.

Moguer konuşmasını yarıda kesti ve Nesime'yle ilgilendi. Karnı çok acıktığı için, ona büyük bir tabakta deniz ürünleri ve bir sepet portakal getirtti. Nesime kabukluları, karidesleri, ekmeği ve sonuna da portakalları silip süpürdü. Moguer neşeyle onu seyrediyor, artık idare müdürünün dediklerini dinlemiyordu. Gencecik, hayat dolu, içinden geldiği gibi hareket eden ve hiçbir şeyden kuşku duymayan bu delikanlıyı seyretmekten hoşlanıyordu. Bu bakışları Alban'ın gözünden kaçmadı. Kısık sesle:

— Yeni bir av mı, dedi.

. Moguer ona öfkeyle baktı:

— Ne? Ne demek istiyorsunuz, delirdiniz mi?

Alban ısrarla Nesime'ye bakıyordu. Onu daha da narinleştiren ıslak giysileriyle, arkasından güneş vururken silüetine bakmış ve yanılmamıştı.

— Bence, dedi, bizi sorunu en kısa sürede başınızdan defetmelisiniz, yoksa yine başınız belaya girebilir. Bu çocuk daha reşit değil.

54

55

Moguer rahatsız oldu:

- Ne yani, sizce ne yapmalıyım? Onu burada karaya çıkarıp, polise ya da gümrüğe mi teslim etmeliyim? Üzerime nereden geleceklerini bilmeme imkân var mı, pusuda bekleyen o kadar çok kişi var ki. Ya da belki kışını tekmeleye tekmeleye onu gemiden atmalı ve dağ başında yalnız bırakmalıyım, ha?

Alban sigarasının dumanını üfledi.

— Sizin yerinizde olsam, tetikte dururdum, bu

çocuk hakkınızda çok korkunç şeyler anlatabilir.
Belki de kendisine biraz para verirsiniz, hiçbir şey demeden sizi bırakıp gider. Ardından ekledi: Ama şurası kesin ki, sizin yerinizde olsam onu en başta asla gemime almazdım.

Saat altı buçuğa doğru, batan güneş denizi tu tuştururken, orkestra rıhtıma geldi. Bu bir gelenek ti. Bütün olup bitene, Sarah'yla boşanmasına, mali sıkıntılara, filmini çekmek için para bulmanın zor luklarına rağmen, Moguer bundan vazgeçmek iste memişti. Çocukluğunun adasına ne zaman dönse, bir eğlence düzenliyor, daha doğrusu eski dostları ona bu eğlenceyi hazırlıyordu.

Orkestra hepsi hepsi üç müzisyenden oluşuyor du. Kahve taraçalarında müzik yapan bu gençlerin biri gitarist, biri saksofoncu, biri de kontrbasçıydı ve istenen her parçayı çalabiliyorlardı. Alban, Mo-guer'nin sadece caz sevdiği konusunda onları uyar mış olmalıydı ki, 'Lady Be Good'un serbest bir yoru munu icra etmeye uğraşıyorlardı. Rıhtım kısa sürede doldu. Her türden insan var dı: siyahlar giyinmiş sözümona önemli şahsiyetler, kibar avukatlar, doktor olup olmadıkları kuşkulu doktorlar, paralı adamlar, satılık kadınlar, serüven meraklıları, çanak yalayıcılar, aylaklar, orada hiç-

56

bir işi olmayan meraklılar, kış turistleri ve hatta çift dolaştıkları için hemen tanınan sivil polisler. Moguer bu adamların çoğunu tanımadığını kabul etmek zorunda kaldı. Eskiden her şey yolunda gi derken, para oluk oluk akarken ve filmleri dünya nın bütün ülkelerine satılırken, 'Yarımay Krallığı', 'Erişilmez Ada' zamanında herkesi tanırdı, en güçlü adamlar, en parlak gülüslü kadınlar gelirdi. Şimdi bu asalak topluluğuyla yetinmek zorundaydı. Hava sıcaktı, müzisyenler baş ağrıtıcıydı, yanlış çalışıyor lardı. Moguer gözleriyle Andriamena'yı aradı. Ne-sim nereye gizlenmiş olabilir, diye sordu kendi ken dine. Alban'ın söylediklerini düşünüyordu. Belki de çocuk, kendisini daha da batırmak için düşmanları nın kurduğu yeni bir tuzaktı. Rahat rahat içki ve si gara içmek ve düşünmek için kamarasına kapandı.

İnsanlar gelmeye başladığında Nesime kendini dışarı atmış, rıhtımdaki bir çimento torbası yığını nın arkasına yerleşip Azzar'm direklerinde sağa so la sallanıp duran ampulleri seyretmeye ve kötü mü ziği dinlemeye koyulmuştu. Eskiden 4 Temmuz bay ramında Villefranche'ta gördüklerini, geminin di reklerinin körfezin ortasında bir ışık yağmuru çizi şini hatırlıyordu. Müziğe ve eğlencenin bütün şama tasına rağmen, Azzar'da terk edilmiş ve hüznünlü bir şeyler vardı. May Sokağı'nı, herhalde kendisini bek leyen Nadia'yı düşündü; karnını ağrıtan, boğazını düğümleyen bir boşluk duydu içinde. Belki de polis peşine düşmüş, onu bulmak için duvarlara fotoğraflı ilanlar asılmıştı. Telefon etmek, Şerifle konuşmak, onlardan haber almak isterdi ama, parası yoktu ve Moguer'den de para istemeye cesaret edemiyordu. Kendisini eve geri göndermesinden korkuyordu.

Kendini yorgun hissediyordu. Sonunda sırtını bir çimento torbasına dayayıp yere oturdu. Oradan artık geminin direklerini göremiyor, sadece karan-

57

lık gökyüzündeki ışık halesini fark ediyordu. Za man zaman serin meltem kontrbasın ritmini, sakso fonun genizden gelen ani bir çıkışını, sesleri, keskin kahkahaları ona kadar taşıyordu.

Uyandığında çok üşümüştü. Rıhtımdaki lamba lar tatsız, sarı bir leke oluşturunuyordu. Nesime çi mento torbalarının arasından çıktı. Azzar'm bütün lambaları sönmüş, insanlarsa gitmişti. Limanda su yun çırpıntısından başka hiçbir ses yoktu. Denizden buz gibi, nemli bir rüzgâr esiyordu. Nesime gemiye doğru yürüdü. Eğlenceden önce o kadar aceleyle kendini dışarı atmıştı ki, ayağına sandaletlerini gi yecek zamanı bile olmamıştı. Sivri çakıllar çıplak ayaklarına batıyordu ve öylesine üşümüştü ki, ba cakları kramptan kasılmıştı.

Güverteye geldiğinde karşısına bir gölge dikildi ve Nesime korkudan bir çığlık attı. Bu, güverte köş künün kapısı önünde uyuyan Andriamena'dan baş kası değildi. Nesime'yi tanıdı ve geçmesine izin ver di.

Kaptan gemide değildi. Eğlencenin artıkları, boş şişeler, punç bardakları güverte köşkünün bü yük salonuna saçılmıştı. Yastıklar bütün salonda sağa sola atılmış ve her tarafa dayanılmaz bir sön müş puro kokusu sinmişti. Nesime kılavuzun umur samaz bakışları altında, bir makine gibi yastıkları toplamaya başladı. Ama o kadar yorulmuştu ki, so nunda ön kamarada, dağınıklığın ortasında yatıp kaldı. Orada da insanlar içki ve sigara içmişler ve yatakta kimbilir neler yapmışlardı ki, şiltede birta kım izler kalmıştı. Nesime Örtüleri ve yastıkları öf keyle yere attı ve tozlu blucinini çıkardıktan sonra yatağın üzerine yığıldı.

Moguer sabah geri döndü. Geceyi bir kızla bera ber otelde geçirmişti, aksiliği üstündeydi. Yemek salonunun toplanmış, yastıkların bir köşeye yığıl-

mış, boş şişelerin de mutfağın yanma sıralanmış ol duğunu görünce, huysuzluğunu Andriamena'dan çı kardı:

- Nedir bu komedi böyle? Teknem Allah'ın be lası bir bebek evi mi oldu? Yastıkları tekmeliyor, in sanlar giderken nasıl bıraktılsa salonu tekrar o hale getiriyordu. İşte böyle olur, onun yerleşmesine asla izin vermemeliydim. Çekip gitmesi için bir şey ler ayarlamak gerek.

Öfkeyle kamaraya doğru yürüdü, ani bir hare ketle kapıyı açtı. Nesime büyük yatakta derin bir uykuya dalmıştı. Ön lombozdan gelen güneş ışığı, içinde tozların parladığı sıcak bir koni halinde yan sıyor, yüzünü ve bedeninin üst kısmını aydınlatıyor du. Uyurken kazağı yukarı doğru sıyrılmıştı ve bir oğlanmkine hiç benzemeyen çukur göbekli yuvarlak karnı görünüyordu. Kıvrılmış duran çıplak bacakla rı kurbağa bacaklarını andırıyordu. Moguer bu saf müstehcenlik görüntüsü karşısında öyle şaşırıldı ki, kamaranın kapısını niye açtığını bile unutarak, bir adım daha atamadan eşikte dondu kaldı. Sonra, bü tün öfkesi geçmiş bir halde, yavaşça kapıyı kapattı.

- Bundan kuşkulunmalıydim, bunu daha önce fark etmeliydim. Andriamena, sanki bir karar bek

ler gibi, güverte köşkünün kapısı önünde ayakta di kiliyordu. Moguer sanki ne dediğinin farkında de ğilmiş gibi, bir şeyler bulmak gerek, diye yineledi. Birdenbire durumun gülünçlüğünün etkisinde kaldı ve gülmeye başladı. Küçük orospu bizi iyi atlattı. Mutfaktaki bezle alnını sildi ve yerdeki bardak ları toplamaya koyuldu. "Burası çok sıcak, hemen yola çıkıyoruz."

Motor hafif bir gürültü çıkararak çalıştı. Mogu er tüm halatları çözdü ve rıhtımı ayağıyla itti. Top rağı ve bütün sorunlarını unutmaktan, bir topuk

58

59

darbesiyle hepsini geride bırakmaktan daha iyi bir şey olamazdı. Andriamena çoktan doğal duruşunu almış, bir eli dümen çarkında, tek bacağının üzerinde dengede duruyordu.

Geminin hareketi genç kızı uyandırmıştı. Azzar mendireği geçip açık denize çıkarken, o da güverte ye geldi. Andriamena ve Moguer'nin bakışlarından artık yalan söyleyemeyeceğini anladı.

— Benim adım Nesime, dedi.

Okyanus

Denizde geçirdikleri her gün bir güneş gibi par laktı. Nesime ilk kez yaşadığını hissediyordu. Her şey öyle olağanüstüydü ki, şimdiki zaman geçmişine kadar nüfuz ediyor ve ânında düşlerine karışıyor. Bu sarhoş edici bir güzellikti, ama aslında içini acı tıyordu, çünkü yakında her şeyin sona ereceğini, ge riye adına anı denen o korkunç şeylerden başka bir şey kalmayacağını düşünüyordu.

Azzar aralık başında, büyük yelkenin zarar gör düğü bir fırtınanın ardından Malaga'dan ayrıldı. Akşamüstü beşe doğru bir yunus sürüsünün eşliğinde Cebelitarık kayalıklarından geçti ve Tanger'de yağmur çiselerken gemiden çıkmadan iki gece kal dılar. Sonunda 10 Aralık sabahı Azzar neredeyse kı pırtısız, koyu lacivert bir deniz üzerinde yolculuğu na başlamak üzere güneybatıya doğru atıldı.

Okyanustaki ilk gecesinde Nesime uyuyamadı, her şey elektrik yüklüydü. Güvertede, kılavuzun ya nında kaldı ve geminin fosforlu dümen suyunu sey retti. Teknenin gövdesi boyunca bir Samanyolu gibi milyonlarca yakamoz akıyordu. Andriamena iki büküm, sırtını kapıya dayamış dinlenirken Moguer dümeni devraldı. Bu gece kimse uyuyamıyordu.

— Plankton, diye açıkladı Moguer. Kaptan köş künde Nesime'nin yanında ayakta duruyor, ama kız

zifiri karanlık içinde onu göremiyordu. Akıp giden o ışık ırmağından ve ara sıra gökyüzünün yırtılan ka ranlığında kandil gibi dans eden yıldızlardan başka hiçbir şey görülmüyordu. Andriamena her zamanki gibi sessiz, yerinde kalmıştı. Nesime ara sıra Moge-ur'nin onunla konuştuğunu duyuyor, sigaralarının ateşini görüyordu. Andriamena sadece geceleri 'uy kusunu açmak' için sigara içiyordu, söylediği buy du. Nesime kalbinin çarptığını duyuyor, kendini dalgalara neredeyse hiç dokunmadan geceyi yara rak dünyanın öbür ucuna doğru giden büyük bir hayvanın, bir balığın, bir kuşun, güçlü bir yaratığın içindeymiş gibi hissediyordu. Kalbini çarptıran buy du; bu ânı o kadar uzun zamandır, Nadia ile birlikte kalenin taştan yolunda Kergas'm kaybolduğu yöne bakmaya, bir şelaleye tırmanır gibi ufuk çizgisini aşmaya, onu geri getirecek geminin belirişini gör meye gittikleri günden beri beklemişti ki. Şimdi hayvanın bedeni içinde yoldaydı, her geçen saniyey le o yere biraz daha yaklaşıyordu. Küpeşteye yüzü koyun yattı, suya o kadar yakındı ki sanki kulağı nın içinde akıyordu. Rüzgâr arkadan esiyordu, ama tatlı ve soluk gibi yumuşak bir rüzgârdı, yelkenler de ancak belli belirsiz bir gürültü çıkarıyordu. O ak şam her ihtimale karşı Moguer büyük yelkenin üçte ikisini katlamış ve pupa yelkenini tamamen sarmış tı. Ama Azzar'ı zahmetsizce, aynı yönde yuvarlanıp giden dalgalara dayanarak götürmesi için flock yelkenini bırakmıştı. Gerilmiş yelken ipleri boğuk bir ses çıkararak titreşiyor, bir yükselip bir alçalan bir uğultu çıkarıyorlardı. Küpeşteye uzanmış Nesime bütün gücüyle köprüye tutunuyordu; sanki uzayda çok yükseklerle uçan bir hava taşıtmdaydı; her gürültüyü dinliyor, her dalganın pruvadan pupaya ka dar geçişini sanki kendi bedeninin üstünden aşıyor-

muş gibi hissediyordu. Zaman zaman rüzgâr öyle güçlü bastırıyordu ki gemi batacakmış gibi geliyor ve soğuk dalgalara onu ürperterek parmaklarının uç larını yalıyordu. Sonra Moguer dümeni biraz çeviri yor, Azzar bir an duraksayıp yeniden yola koyulu yor, pruvası kısacık bir an dalgalara gömülüyor, gö rünmeyen denizde kıvılcımlardan bir üçgen açıyor du.

Bir ara Moguer geldi. Çok yumuşak bir şekilde kızın elinden tuttu ve onu kaptan köşküne, düme nin başına kadar götürdü ve ellerini büyük ahşap çarkın iki yanına koydurdu. Bir an, hareketlerine eşlik etmek üzere arkasında durdu; onun soluğunu saçlarında hisseden Nesime biraz ürperdi. Sonra uzaklaştı ve Nesime'yi dümende yalnız bıraktı. Gü verte köşküne, Andriamena'nın yanma gitti, içki veya sigara içmek için oturdu. Çark hafifti, üzerin de dolaşmış ellerin ayaları tarafından cilalanmış gi biydi. Nesime dalgaların dümen yelpazesi üzerinde ki hafif nabız atışlarını duyuyordu, sanki bir balık sürüsü hareket ediyor, itişip kakışıyordu. Gövdenin iki yanından açılan fosforlu su yolu dışında hiçbir şey görmüyordu. Gece, sadece gece, denizin kokusu ve gürültüsü. Nesime, bilmediği bir şehirde otobüs kullanan bir köre benzediğini

düşündü. Geminin hareketlerini içgüdüleriyle düzeltiyordu. Gemi hem güçlü hem hafif, sıvı bir kütle gibi ağır ve bulutlar gibi hafifti. Ürkütücüydü de, terleyen ayalarının çarkın tahtasını ıslattığını hissediyordu. Rüzgârın sürüklediği koca hayvan her an denize dalıp batabilir, halatlarını koparabilir, direklerini devirip yel kenlerini yırtabilirdi.

Dümende o kadar uzun zaman kaldı ki parmak eklemleri acımaya, bacakları yorgunluktan titreme ye başladı. Moguer hiç konuşmuyordu, sigarasının küçük ateşi bile görünmüyordu. Herhalde Andri-

62

63

amena gidip yatmıştı. Teknenin karnının altında kayıp giden okyanusun gücünü, bu yalnızlığı gide rek güçleştiren ağırlığı hissetti. Ellerin altındaki dümen ağırlaşmış, sertleşmişti. Bu daha önce hiç hissetmediği bir korkuydu. Dümeni elinden bırakmamak için mücadele etmeye, direnmeye çalıştı; yüksek sesle, "Dayanmalıyım, ayakta kalmalıyım," dedi. O zaman yanında Moguer'yi hissetti. Moguer onun ellerini yavaşça çarktan ayırdı ve güverte köş küne doğru inmesine yardım etti. Gecenin soğğun da donmuştu, harita masasının üstüne konmuş bor da fenerinin ışığı gözlerini kamaştırdı. Sendeliyordu. Moguer güverte köşkünün kapı sından içeri geçmesine yardım etti. Gecenin kalan yarısını dümende geçireceği için üzerine sarı mu şambasını giymişti. Nesime'ye, "Çok iyi, şimdi uyu yabilirsin," dedi. Sesi değişmişti; bu seste bir yumu şaklık, sanki bir suç ortaklığı havası vardı. Nesime içinden bir şefkat dalgasının kabardığını hissetti, kafasını onun muşambasına dayayıp kollarının ara sına büzüldü. Moguer bir an hiç kımıldamadan dur du, sonra ondan uzaklaştı ve kaptan köş küne döndü. Güverte köşkünün lambasının ışığında elindeki termosun kabına kahve koydu. Belki de kendisine teşekkür ettiğini mırıldanan Nesime'yi duymamış tı. Sonraki günler Nesime da dümende nöbet tuttu. O da artık ekibin bir parçasıydı, her şeyi Andriame-na ayarlamıştı. Dümen tutmaktan sıkıldığında ya da canı bir bisküvi yemek veya biraz uyuklamak is tediğinde, başını güverte köş künden içeri uzatıyor ve Nesime'ye işaret ediyordu: "Gel!" Genç kız he men koşturuyordu. Kalbi coşku dolu can yeleşini bi le takmadan, yalınayak, üzerinde sadece Mogu-er'nin kendisine verdiği bir denizci kazağıyla kap tan köş küne sığıyordu. Kergas'm eskiden Meksi-

ka'dan getirdiği kırmızı bir bandanayı kot pantolo nunun cebinde saklamıştı; onu saçlarına takıp vak tiyle Kergas'm gösterdiği gibi bir düğüm atıyor, saç larının uçları alınının iki yanından iki küçük boy nuz gibi dışarı çıkıyordu. Moguer onunla alay etmiş ti: "Tam bir korsan," diyordu. Ama yabanıl havası, esmer teni ve ışıktan dolayı kaşları arasında oluşan küçük kırışığıyla onu güzel buluyordu.

Nesime öğlene doğru dümende durmayı seviyor du. Çünkü bunlar parlak, göz kamaştırıcı saatlerdi. Azzar, sürekli esen rüzgârla yana eğilmiş halde ka yıyor, ana yelkenin sereni deniz yüzeyinde bıçak ke siği kadar ince bir iz bırakıyordu. Lacivert sular ki mi zaman saydam, kimi zaman bakışın erişemediği bir görünüm alıyordu. Yüksek ve yüzeyleri ürperen dalgalar sanki geminin pruvasına doğru koşuşup, havaya su bulutları püskürtüyorlardı. Nesime gemi nin pruvasından gelen, gövdesinin altına girip pu panın arkasından, dümen suyunda düzleşerek çıkan bu dalgaları birbiri ardı sıra bakışlarıyla izlemek ten bıkmıyordu. Eskiden dalgaların sahile doğru ge lişlerini kalenin üstünden gördüğünü ve her birine bir isim vererek eğlendiğini hatırlıyordu. Bu isimle ri yeniden bulmaya çalışıyor, Andriamena'ya yük sek sesle bu isimleri sayıyordu: Leonie, Noemie, Ali ye, Mahalia. Andriamena hiçbir şey söylemeden, hiç sıkılmadan onu dinliyordu. Nesime de onun dümen deki duruşunu taklit etmeye uğraşıyor, ellerini dü mene yapıştırıp, bacaklarını geminin yalpalanması na uydurmak için aralıyordu. Dalgalar gemiye bü yük tanıdık hayvanlar gibi sürtünüyor, onu biraz yana itiyorlardı ve rota değiştirmemek için dümeni yeniden ayarlamak gerekiyordu. Nesime Afrika sa hillerine, palmiyelerle çevrili büyük beyaz kum plajlarına kadar gidecekleri yolu düşünüyordu.

64

Okyanus Kokusu 65/5

Daha sonra Moguer'ye, "Orada ne var?" diye sordu. Moguer ufka doğru baktı. "Bu doğrultuda dümdüz gidersek, Sahra'ya varınız." Bir harita açtı ve küpeşteye yaydı. Nesime isimleri okudu: "Ghir Burnu, Ifni, Marsa Tarfaya." Bu isimler ona hayal gibi geliyordu. "Oraya gitmeyecek miyiz?" Moguer de hayal kuruyordu sanki, ama, "Bizim için çok teh likeli, orası deniz kazaları sahilidir. Belki bir gün seni Alguin kumluğuna götürürüm. Orada çok kuş vardır," dedi.

Gece çökmeden az önce Nesime batıda karayı gördü; soluk gökyüzünün üstünde tespih tanesi gibi dizilmiş adaların karanlık siluetleri belirdi. İlk kuş lar, deniz kırlangıçları, ağlamaklı sesli büyük mar tılar, çığlık çığlığa pupanın üstünde süzöldüler. Mo guer dürbünüyle adalara baktı. "Bunlar Selvage Adaları," dedi. Deniz karanlıktı, sert ve şiddetli bir şeyler seziliyordu ve Nesime ismin yerine oturduğu nu düşündü. Azzar deniz dibi kayalarından sakın mak için güneye dümen kırdı. Gece hızla çöktü, bir süre sonra siyah şeritler adaları örttü. Geminin ar kasındaki karanlıkta deniz kuşlarının çığlıkları uzunca bir süre yankılandı; sanki yolcuları bu yitik adalara çekmek için yükselen şikâyet çığlıklarıydı bunlar. Sonra Azzar yeniden denizin içinde yitip git ti.

Nesime nöbeti devralmak üzere gece yarısına doğru kalktı. Andriamena hiçbir şey demeden ona dümeni bıraktı, ama tedbirli davranıp yatmak üzere aşağı inmedi. Sırtını kaplamalara dayayıp kaptan köşkünde bir kenara büzüldü. Soğuk, yıldızlı bir ge ceydi,

deniz fosforlu gibiydi yine. Ay yoktu, ama yir mi mil ötesi görülebiliyordu. Birdenbire, tam üstle rinde bir yıldız yağmuru oldu. Gökyüzünün soluk ışığında Nesime Andriamena'ya bakıyordu. Dikilmiş, geniş elmacık kemikli yüzünü yukarı kaldır-

mış, göktaşlarının gösterisini içer gibi seyrediyordu. Hiç kıpırdamıyordu, donmuştu sanki ve gizemli bir havaya bürünmüştü, dua okur gibiydi ve Nesime tüm bedeninin ürperdiğini hissetti. Azzar görünmez yüksek dalgaların arasından yoluna devam ederken, dümeni hiç elinden bırakmadan sanki kendisi ni bu uçsuz bucaksız boşluğun içinde duyabilirmiş gibi, dudaklarını bile kıpırdatmadan çok hafif bir sesle Nadia'ya seslendi: "Ah bir görseydin, yanımda olup da bunları bir görebilseydin..." Yıldız yağmuru gecenin büyük bölümünde, ne redeyse gün doğuncaya kadar devam etti. Ama Nesime'ye sadece birkaç dakika geçti gibi gelmişti. Moguer dümeninde nöbeti devralmaya geldiğinde, güverte köşküne kadar süründü, sadece can yeleğini ve serpintilerden sıırsıklam olmuş kazağını çıkar ma cesareti buldu ve yere, yastıkların üzerine uzandı. Andriamena, dışarıda Moguer'yle birlikte kal mıştı; güneş doğuyordu.

66

67

Azzar Tenerife te üç tam gün kaldı. Önceleri Mo-guer Nesime'ye kamarada kalmasını söylemiş, dışarı çıkmasını da yasaklamıştı. Kız lombos camından, yelkenlilerin direklerinden oluşan ormana ve tepesi bulutların içinde kaybolan yüksek dağın karanlık kütlesine bakıyordu. Hava sıcak ve nemliydi, boğu luyordu.

İkinci gün Moguer'nin yokluğundan yararlanarak güverte köşkünden çıktı. Harika bir güneş vardı, gökyüzü masmaviydi. Santa Cruz, büyük yapıları, kırmızı damları ve çiçekli bahçeleriyle, dağın üstüne kat kat sıralanmış oyuncak bebek evlerini andıran villaları, palmyeleri ve avize ağaçlarıyla Cote d'Azur'dekilere çok benzeyen küçük bir kentti.

Gemiden indiğinde Andriamena hiçbir şey söylemedi. Sahte denizcilerden ve mayolu kızlardan, alize rüzgârından yararlanmak isteyen yanık tenli yaşlılardan oluşan kalabalığın ortasında, rıhtım boyunca yürüdü. Biraz komik bir durumdu.

Denizde geçirilen günlerin ve gecelerin ardından, bu gürültülü kentte yürümek, merdivenlerden çıkmak, çocuk grupları tarafından itilip kakılmak, kavşaklarda araba kornalarını duymak insanın başını döndürüyordu. Sonra birdenbire bulut kentin üstüne serin ve tatlı bir sağanak boşalttı; Nesime dudaklarının köşesindeki damlaları keyifle yalıyor-

68

du. Tuzun ve güneşin yaktığı yüzü serinlemiş, kollarındaki ve ellerindeki gerginlik gevşemişti.

Sığınmak için bir müzeyi seçti. Bekçi para öde meden içeri girmesine izin verdi. Denizin etkisiyle saçlarının rengi açılmış, sandaletlerinin içinde ayakları çıplak, tuzdan sertleşmiş erkek elbiseleri giymiş bu koyu tenli kıza şaşkınlık içinde bakıyor du. Müzenin salonunda, vitrinlerin arasında onu iz ledi. Bozuk ingilizce kelimelerle karışık yumuşak ve ahenkli bir dil konuşuyordu. Ona yontulmuş taş ları, çömlek kırıklarını, incileri, deniz kabuklarını, sonra üzerlerinde hâlâ sarı saç demetleri bulunan Guanches kafataslarını gösterdi. Bir vitrinde içinde sipsivri dişleriyle bir mumyanın oturduğu bir lav mağarası yeniden oluşturulmuştu. Vitrinin altında ki yazıda, tek silahı ateşte sertleştirilmiş tahta zıp kınlar olan, tiyatro ve şiiri bilen, İspanya'dan gelen fatihler tarafından köleleştirilmeden önce volkanın doruğuna sığınan bu balina avcısı halkın hayatı anlatılıyordu. Nesime bu kalıntıların ortasında yürü yor ve Andriamena'nın da bu insanlara benzediğini, onlar gibi bir adadan geldiğini, onlar gibi yumuşak, gizemli ve melankolik olduğunu hayal ediyordu. Tüm bunlar ona ağlama isteği veriyordu. Yağmur dinmişti. Nesime müzeden ayrıldı ve kentin en yüksek noktasına, bir şapelin bulunduğu, göz alabildiğine uzanan denizin ve plajların seyredi-lebildiği küçük bir meydana kadar çıktı.

Yeniden aşağı indiğinde açlıktan ölüyordu. Mutfaklardan taşan kokular sokaklarda dalgaları yordu, sabahtan beri hiçbir şey yemediğini fark etti. Açık bir pencerenin önünde durup ızgara balık kokusunu içine çekti. O kadar aç gözlerle bakıyordu ki, bir kadın ona Nadia'nın yaptıkları gibi baharatlı bir yemekle dolu bir tabak uzattı. O basamaklara oturup yerken, kadın hiçbir şey dengeden ona bakı-

69

yordu. Aslında Nesime içeri girmek, biraz oturmak, belki de uyumak isterdi. İçindeki kuşkuyu, durma, unutmama, evine geri dönme isteğini hissetti. Belki yardım isteyebilir, Şerife telefon ederek gelip ken disini almalarını söyleyebilirdi. Rehberle konuşmak için müzeye döndü, ama oraya vardığında kapılar kapanmıştı.

Moguer rıhtımında onu bekliyordu. Hızlı adımlar la üzerine geldi, kolundan tuttu ve tek bir söz etme den onu Azzar'a götürdü. Kolunu canını acıtacak kadar sıkıyordu, gerçekten Öfkelenmiş gibiydi. Nesi me onu hiç böyle görmemişti. Kendini kurtarmayı başardı, kamarasına kadar koştu ve kendini içeri kilitledi. Kendini tutsak gibi hissediyordu, ama bir yandan da gemiye geri dönmek içini rahatlatmıştı. Gözleri yaşla doldu.

Bir süre sonra, akşama doğru, Andriamena ka pıya vurdu. Bir tepsi içinde bir tabak karidesli pilav getirmişti. Çok tatlıydı, yüzünde sanki beklemekten yorulmuş gibi gülünç bir ifade vardı. Nesime acık-mamıştı, ama reddetmeye cesaret edemedi. Sonra pilavı lombozdan dışarı döktü ve mutfığa gidip ta bağını yıkadı.

Nesime uyumadan önce Azzar'a bindiğinden beri bütün başından geçenleri düşünmeye çalıştı. Tek neye tırmandığı gece ona şimdi çok uzak görünüyor du. O sırada Nadia'nın ne yaptığını hayal etmeye uğraştı, ama yorgunluktan düşünceleri karışıyordu. Azzar'a nasıl geldiğini bile pek iyi hatırlamıyordu. Sanki Moguer ve Andriamena onun ailesindendi, o da uzun bir tatil yapmak için onlarla birlikte yola

çıkmaya karar vermişti. Uykunun bastırıldığını his setti ve yatağından bir omuz silkip kısık sesle, "Ba karız," dedi. Bu söz çoktandır onun sloganıydı.

Nesime hiç farkına varmadan Azzar denize açıl mıştı. Artık gemiyle dünyanın öbür ucu arasında okyanustan başka hiçbir şey yoktu.

Her şey yavaşlamış, uzamış, sessizleşmişti. Mo guer bile Andriamena'ya benzemiş, dümenin önün de hiç konuşmadan hareketsiz duruyor ya da güver teye rüzgâr altına oturuyor, güneş yüzünün çevre sinde dönerken dudaklarında tuhaf bir gülümseme ve gözlerinde yitik bir bakışla duruyordu. Dümene geçme sırası Nesime'ye geldiğinde, hiçbir şey deme den yerini ona bırakıyor, güverte köşkünün girişine oturup dümen suyuna bakarak sigara içiyordu.

Konuşmuyorlardı. Kimse kimseyle konuşmu yordu. Denizin ve rüzgârın gücünden kurtulmak için arada sırada tek konuşan Nesime'ydi. Günler geçiyor, o ıssız ve koyu enginlik hiç değişmeden çev relerinde uzanıyordu. Kimi zaman rüzgâr güçleni yor, o zaman yelken indirmek, floku sarıp fırtına yelkenini çekmek gerekiyordu. Nesime artık bütün manevra hareketlerini biliyordu. Büyük direğe ka dar koşup üçlü halatları çözmek, yelkenin sarılışını gözetmek, kancaları yeniden mapalara takmak ko nusunda en becerikli oydu.

Parmakları açık ayakları güvertenin ahşabına tam anlamıyla yapışuyordu. Büyük direğin tepesine

70

71

ipleri kullanmadan, ayaklarının tabanını düz ahş a ba dayayarak ve hiç başı dönmeden göz açıp kapa yıncaya kadar tırmanabiliyordu. Başı dönmek bir yana, kendini en çok tepede, otomatik pilotun rüz gâr gülünün yanında iyi hissediyordu; rüzgâr ku laklarında uğulduyor ve okyanus, dingilini kolları nın arasında tuttuğu bir tekere benziyordu. Orada, geminin üstünde hafif hafif sallanarak uzun süre kalıyor, yüzünü yakan ve gözlerinden yaşlar dökül mesine neden olan güneşin altında kendini bir kuş kadar özgür hissediyordu.

Aşağı indiğinde o kadar yorgun oluyordu ki gü verteye, bir yelkenin gölgesine uzanıyordu.

İki adamın yemeğini o yapıyordu. Moguer so nunda bunu kabul etmişti, çünkü Nesime Andri-amena'nm pirinç ve kurutulmuş karidesten oluşan tarifini aynen uygulamakla yetiniyordu. Zaten erza kın içinde başka bir şey de yoktu. Onlara elektrikli meyve sıkacağında hazırladığı ve içine birkaç buz atıp soğuttuğu koca portakal suyu bardakları taşı yordu. Ama sigara içmelerine izin vermiyordu. Mo guer daha az puro içmeye karar vermişti ve Andri amena artık sigarasını ancak güneş batarken yakı yordu.

Onlara denizin görünüşü, bulutlar ya da yıldız lar hakkında sorular soruyor, Moguer bu sorulara cevap veremiyordu. Andriamena ise belki cevapları biliyor, ama söylemiyordu. Sadece bir kez, alacaka ranlıkta ufukta parlayan bir yıldızı Nesime'ye gös terdi: "Bu Süheyl yıldızı," dedi, "Mekke'nin üstün de."

Nesime sürekli bir coşku hali içindeydi. Şafakla birlikte, gerilerinde bıraktıkları yerde, uzaklarda sararan gökyüzüne ve henüz kapkara olan denize bakmak için pupaya çıkıyordu. Güneşin doğuşunu izliyordu. Moguer ve Andriamena bütün gece dü-

men başında nöbet tuttuktan sonra yatmaya gitmiş ler ve dümeni otomatiğe bağlamışlardı. Nesime ge minin tek hâkimiydi, geminin kaderi ona bağlıydı. Kısacık hayatında hiç böyle bir şey başına gelme mişti.

Güneş kursu yükselmeye başladığında kör edici bir pırıltı gözlerine giriyor ve bütün bedenini doldu-ruyordu. Bu duygu hem büyüleyici hem de acı veri ciydi. O zaman deniz saydam sarı bir renge bürünü yor, bir kıvılcım tarlasına dönüşüyordu. Sıcak he men bastırıyordu; bu, karada, plajda hissedilen tür den tatlı bir ılıklik değil, rüzgârla birlikte gelen ve yüzünü yalayan kavurucu bir dalgaydı ve büyük yelkenler kendilerini dünyanın öbür ucuna doğru iten bu ışıkla dolup şişiyorlardı sanki.

Her gün kavurucuydu. Nesime okyanusu geç meye başladıklarından beri yıkanamamıştı, çünkü suyu sadece içmek için kullanıyorlardı. Sadece gü vertedeki bir borudan akan tuzlu su vardı ve Nesi me bu suyla yüzünü ve boynunu ovuyor, ıslak elleri ni de çabucak elbiselerine kuruluyordu. Andriame na köseydi, daha doğrusu hep boynunda bir zincirin ucunda asılı taşıdığı küçük altın bir cımbızla özenle kıllarını alıyordu. Ama Moguer'nin yüzünü gri bir sakal kaplamıştı, bu da ona filmlerden çıkmış yaşlı bir korsan görünümü veriyordu; uzun saçları tuzdan yapış yapış olmuştu. Andriamena güneşten hemen siyaha yakın bakır rengi olmuştu. İki kısık çizgi ha line gelmiş gözleriyle Eskimoları andırıyordu. Gü-lümsediğinde dişleri bembeyaz parlıyordu. Nesime, üçünün de vahşilere benzediğini düşünüyordu. De nizde kaybolmaya hazır, hem karada hem suda ya şayan hayvanlar...

Okyanusa açıldıklarının altıncı günü, öğleden biraz önce Nesime bir şey fark etti ve istemeden bir çığlık attı. Geminin iskele tarafında, yüksek burçla-

72

73

rı ve kuleleri, flamalar asılı direkleriyle bir kent, bir şato, dalgaların üzerinde sallanan madeni bir se rap gibi ufukta yükseliyordu. Nesime'nin çığlığı Moguer'yi uyandırdı.

Dürbünle baktı. "Bir şey de ğil, sadece bir petrol arama platformu," dedi.

Azzar platformun açığından geçti. Bir an için ısı sız, terk edilmiş çelik şato hemen yanlarında belir di. Nesime platformun ayaklarında kırılan dalgalar ı görüyordu. Sonra dalgaların gizlediği platform ar kalarında kalıp gözden yitti. Bu, Nesime'nin günler dir

gördüğü ilk insan yapımı nesneydi; dudakların dan peş peşe sorular dökülüyordu. Orada insanların olup olmadığını, bu platformun kime ait olduğunu, nereye gittiğini öğrenmek istiyordu. Moguer omuz silkiyordu. Hiçbir şey bilmiyordu. Zaten umurunda da değildi.

Günler uzundu, ne zaman ve nasıl başladıkları nı artık pek bilmiyorlardı. Deniz ve gökyüzü sürekli hareket halinde, Azzar'm direkleriye kımıltısızdı. Şafakta ufuk zor seçiliyor, bir an sonra deniz ışığa boğuluyor, yine bir an sonra sis her şeyi bir kılıf gi bi örtüyor ya da batıdan doğan uzun bulutlar fan tastik hayvanlar yaratarak şişiyor ve parçalanıyor lardı. Okyanus olağanüstü boştu. Nesime gökyüzü nü daha rahat seyredebilmek için, güverte köşkü nün kaplamaları boyunca uzanmış, başını arkaya atmış yolculuk ediyordu. Ya da her dalgayı izlemek, derinliklerini okuyabilmek için küpeşteden aşağı eğiliyordu. Bir akşam Azzar'm yoluna madeni pırıl tılar içinde suyun yüzeyinde kayan tonbalıkları çık tı. Moguer, "Dülgerbalığı avlıyorlar," diye açıkladı. İçlerinden biri aniden inanılmayacak bir yüksekliğe sıçradı ve geminin kış direğinin ucuna çarpıp güver teye düştü. Andriamena bir anda üstüne atladı, bı çağını kafasına sapladı. Sonra öğle yemeği için ton-

balığını temizlemeye başladı. Bağırsaklarından ol tasına yem yaptı ve bir süre sonra bir de dülgerbalı ğı tutup, onu da temizledi. "Artık zamanı gelmişti," dedi Moguer, "şu lanet olası kurutulmuş karideslere bir gün daha dayanacak halim kalmamıştı."

Bağırsakların geri kalanı denize atıldı ve Nesi me dümen suyunun birden kaynaştığını gördü. Uzun gölgeler yılan gibi suyun üzerinde kayıyordu. "Bunlar köpekbalıĝı," dedi Moguer, "günlerdir bizi izliyorlar." Nesime yeniden düzleşen denizin yüzeyi ne bakıyordu. Hafifçe ürperdi. Denize artık aynı duygularla baki.rıuyordu. Azzar canavarlarla dolu uçurumların üzerinden kayıyordu ve onunla bu ca navarların arasında incecik bir kaplamadan başka bir şey yoktu.

Şimdi gökyüzünde tek bir bulut yoktu ve deniz parlak maviydi. Ufuk eğrisinin sınırladığı çember içinde kalan her ayrıntı, her köpüklü dalga tepesi, her kıvılcım seçilebiliyordu. Moguer Nesime'ye, bu yük bir Atlantik haritası üzerinde Azzar'm izlediği yolu gösterdi. "Şu anda tropikal bölgenin hemen al tında, 15. ve 20. enlemlerin arasındayız. Hem akın tıdan hem de alizelerden yararlanarak gidiyoruz. Bu çok dar bir yol, biraz yukarı kayarsak akıntıyı kaybederiz, biraz aşağı inersek şileplerin yoluna dü şeriz. Onlar kimseye dikkat etmez, yollarına çıkar-san senin bileceğin iş. Gemi otomatiĝe baĝlıdır ve mürettebat ya uyur ya da kâğıt oynar."

Nesime, daha önceki yolculukların rotalarının da çizili olduĝu haritaya dikkatle bakıyordu. Mogu er de okyanusun genişliĝi karşısında hayal kuruyor gibiydi: "Bu yoldan iyisi yoktur," diyordu. "İki dün ya arasında ilerliyoruz, ne birine aitiz ne de diğeri ne, yolun sonuna kadar gideceğimizden bile emin

değiliz. Bir çöl gibi, isim yok, işaret yok, kimseye ait değil, tarihi yok, hep yeni."

- Bu yolculuğu ilk kez yapalı çok mu oldu?

Düşünüyormuş gibi yaptı.

- Çok uzun zaman oldu, dedi. İlk seferinde sen daha doğmamıştın. Ben üç aşağı beş yukarı senin yaşındaydım, ilk şilebe bindim, miço olarak işe gir dim. Geminin adı Amerigo Vespucci'ydi. New York'ta indim, Ellis Island'a giden son göçmenler içindeydim.

- Korkmuyor muydunuz?

- Evet, korkuyordum, hiçbir zaman geri döne meyeceğimi düşünüyordum.

Nesime Moguer'yi o zamanlar, okyanusa, kendi sini bildiği şeylerden ayıran, uzaklaştıran her dal gaya bakarken hayal etmeye çalışıyordu. Dalgalar aynı dalgalar, okyanus aynı okyanustu, zaman geç memişti.

Moguer haritayı katladı ve dümenin başına döndü. Bir an için yumuşar gibi olmuş ve şimdi ye niden içine kapanmıştı.

Nesime geminin yalnızlığın daha fazla hissedil diği ön tarafına gitmeyi seviyordu.

Orada saatlerce, neredeyse hiç kıpırdamadan durup boş ufka bakı yordu. Tuzdan yanmış, dudakları çatlamıştı. Göz kapakları tahriş olmuştu, elbiseleri kum doluymuş gibi geliyordu. Moguer'nin verdiği bir vazelin tü-püyle dudaklarını yağlıyordu. Gözleri Andriame-na'nmkiler gibi kırışmış, ışığı süzen iki dar yarık haline gelmişti. Şimdi güneşten kaçıyor. Yelken lerin gölgesinde duruyor ya da güverte köşküne sı ğınıyordu. Dümene geçtiğinde, Moguer'nin dolabın da bulduğu uzun kollu bir gömleği giyiyor ve saçma bandana takıyordu. İyi bir duş almak ya da yazın

Pennedepie Deresi gibi soğuk suyu olan bir ırmağa atlamak istiyordu. Tatlı yağmur düşleri kuruyordu.

Ama onu en çok rahatsız eden sessizlikti. Bu adamlara, özellikle de deri rengi yüzü, hiçbir şeye takılıp kalmayan bakışıyla Andriamena'ya benze mek istemişti. O sanki başka bir türdü.

Artık kimse onun sesini duymak istemeyince, geminin Önündeki kendi yerine gidiyordu. Orada za man zaman bir kuş çığlığını ya da yaprakların ara sında esen rüzgârın uğultusunu veya denizde şarkı söyleyen bir çocuk, bir kadın sesini duyar gibi olu yor, korkuyla, sinirleri gerilmiş dikiliyordu. Bekli yordu. Ama Azzar'm gövdesi köpükler çıkararak de nize gömülüyordu. Halatlar ısıklık alıyor, yelken tit riyordu. Hepsi buydu.

Geceleri, sessizlik uyumasını engelliyordu. Her gıcırtyı, her çıtırtıyı, kulağının dibinde gövdeye sürtünen her dalgayı dinliyordu. Eskiden olduğu gi bi dalgaları saymaya, onlara isimler takmaya çalışı yordu. Ama geçerli olan Azzar'm istekleriydi, onun bunlara boyun eğmesi ve uyması, kafasını teknenin gövdesinde bir çerçeveye dayayıp, çok büyük bir hayvanın karnmdaymış gibi yerinde kalması gere kiyordu.

Bir akşamüstü, artık kaçınıcı gün olduğunu bil miyordu, ya on ikinci ya on sekizinci idi, tam önle rinde bir gemi gördü.

Bir dalganın tepesinde, yüz metreden daha ya kın bir uzaklıkta neredeyse hiç yelken açmadan gi den küçük bir yelkenli göründü. Nesime onları uyarmak için bağırdı, ama kimse cevap vermedi: Andriamena güverte köşkünde uyukluyordu. Düme ni otomatiğe bağlayan Moguer ise kaptan köşkünde oturuyordu. Nesime arkaya kadar koştu. Heyecan dan soluk soluğa kalmıştı. Yelkenliyi göstermek

77

için Moguer'yi yerinden kaldırdı.. Azzar'm flok yel keninin biraz gizlediği gemi sancak tarafına doğru, yanı başlarındaydı. Pazar günleri Cap Ferrat açık larında gezintiye çıkanlara benzeyen tek direkli, üç gen yelkenli bir kotraydı. Nesime güvertede iki silu et görebiliyor, ama güneşten onları iyi seçemiyordu. Moguer onlara dürbünüyle baktı:

— Ne yapıyorlar? Yardıma ihtiyaçları var mı?

Nesime o kadar heyecanlanmıştı ki titriyordu. İyi ler mi?

Moguer dürbünü ona uzattı.

— Her şey yolunda, bizimle aynı rotayı izliyor lar, onları sollayacağız.

Nesime dürbünün çemberleri içinde yana eğil miş titreşen yelkenliyi gördü. Üzerinde iki sarı mu-şambalı insan vardı, belki de biri kadındı. Nesime haykırdı ve el salladı, ama Moguer onu azarladı:

— Ne oluyor sana? Bizim yardıma ihtiyacımız olduğunu sanacaklar.

Öbür tekneden kimse cevap vermedi. Moguer dümenin çarkını hafifçe döndürdü, Azzar rüzgârı tam arkadan aldı ve dalgaların üzerine daha büyük bir hızla atıldı.

Nesime başını çevirip yeniden baktı ğında küçük yelkenli çok geride kalmıştı, yükselen her dalga onu biraz daha gizliyordu. Yarım saat sonra tamamen gözden yitmişti.

Nesime uzun süre kaptan köşkünde kalıp gecey le birlikte kararan denizi seyretti.

Birdenbire bir tür kaygı, bir hüznün ve boşluk hissi duymaya başla mıştı. Uçsuz bucaksız okyanusta, o küçücük ve hafif tekneleri üstündeki bu insanlar nedensiz, amaçsız, kesinleşmiş hiçbir şey olmadan sürüklenip giden Azzar'ı yansıtıyorlardı aslında. Boğazı düğümlenmişti, onları unutamıyordu. İnsan sesi duymaya, bir bakışın sıcaklığını hissetmeye ne kadar çok ihtiyacı vardı. Deniz buz gibiydi ve dümenin başında ayakta

geceye hazırlanan Andriamena, bir başka çağdan gelme bir savaşçıyı andırıyor; güverte köşkünde ha rita masasında oturan Moguer, küçük lambanın ışığı ğında haritasına rotalarını belirten küçük rakamlar karalıyor ya da kargacık burgacık yazısıyla seyir defterini dolduruyordu. Niye diğer insanlardan bu kadar farklıydılar? Niye bu kadar sert, katı, kendi lerinden emindiler?

Nesime bunu öğrenmek istiyordu. Moguer'nin önünde ayakta durdu ve cesaretle sordu: "Ne zaman varıyoruz?" Moguer hafif alaycı bir sesle cevap ver di: "Nereye ne zaman varıyoruz?"

Cevap apaçıktı, Nesime ellerini karnına bastı rıp ayakta kalakaldı. Ne diyeceğini bilemiyordu. Her şey onun hatasıydı, her şeyi bırakıp, her şeyi unutup, Nadia'mn sevgisini yitirip Azzar'a. binmeyi o istemişti.

Moguer rakamları haritaya işlemeye devam edi yor, kat ettikleri mesafeyi pergelle ölçüyordu. Ya zarken, onu yaşlı bir kunduracıya benzeten yarım camlı bir gözlük takıyordu.

Başını kaldırınca Nesime'nin yüzündeki ifadeyi gördü ve içinde bir şeyler kırırdandı. Nesime'nin elinden tuttu, yanına, sıranın üzerine oturttu. "Söy le bakalım, neler oluyor?"

Nesime gülümsemeye çalıştı, ama nefes almak ta zorlanıyordu. Güverte köşkünün içinde, denizin hafif çalkantısıyla gece inerken kendisini biraz ra hatlamış hissediyordu. Söze başladı: "Şu gemi... kor kuç bir şey." Ama ne demek istediğini kendi de bil miyordu. Yelkenlinin bir hayalet gemi gibi uzakta kaybolduğunu görünce sanki içinden bir şeyler kop muş gibi tuhaf bir izlenime kapılmıştı.

Moguer ona dikkatle baktı. Nesime haftalardır Azzar'daydı ve o kızla ilgilenecek vakti bulamamış tı. O hiçbir şey sormadan güverteye atlamış küçük

78

79

bir hayvan, bir tür kedi, bir sincaptı; hiçbir şey sor mamıştı, çünkü bir köşede yerini zaten hazırlamıştı. Alban dışında, hiç kimse onun varlığı hakkında bir yorum yapmamıştı. Sanki ezelden beri oradaydı.

"Sana daha önce kızımdan söz ettim mi? Sarita. Sana Sarita'dan söz etmek isterdim," dedi Moguer. Nesime cevap vermeden ona bakıyordu. "Senin ya şında olmalı. Onu hiç görmüyorum."

Nesime dikkatle dinliyordu. Moguer'nin o her zamanki öfkeli, kötü niyetli sesi değişmişti. Anıları nı karıştırıyor, karısıyla birlikte yaşadığı, kızının henüz bebek olduğu zamanlardan söz ediyordu. Sa rah âşıktı; önlerinde bütün bir hayat vardı; Kalifor niya'da Coronado Adası'ndâ bir evde oturuyorlar, her gün plajda yürüyüşe çıkıyorlar, birer kulpundan tuttukları bir sepette Sarita'yı da yanlarında taşı yorlardı. Güverte köşkünün yarı karanlığında, hari ta üzerine sarı bir benek düşüren küçük lambanın solgun ışığında, geminin yalpalamaları ve büyük bir yorgunluk gibi esen yumuşak, ama güçlü rüzgâr ın içinde onu dinlemek garip bir duyguydu. Nesime artık kaygılanmıyordu. Moguer'nin omzuna sokul du, onun sesinin göğsünde yankılanmasını dinliyor du, denizin müziği, rüzgârın fısıltısı, her şey birbiri ne karışıyordu. Bu uykusunu getiriyor, gözlerindeki yanıkların acısını dindiriyor, bedeninin

tam ortasın da açılmış boşluğu kapatıyordu. Sarita'dan söz eden Moguer'yi dinliyor ve eski günlere, her şeyin çok ba sit olduğu, Pennedepie'deki fırtınalı günlerde büyük yatakta annesiyle babasının arasında uyuduğu, olukları gıcırdatan yağmuru ve büyük ağaçları eğen rüzgârı dinlediği zamanlara döndüğünü düşünüyordu. Denizde hiçbir gün diğerine benzemez. Bir sa bah Azzar, ölüm sakinliğinin hüküm sürdüğü, sütli man olmuş bir deniz parçasına girdi. Nesime ter

içinde, sıçrayarak uyandı. Kamarada boğucu bir sı cak vardı, ama güneş aslında daha tam doğmamıştı. Gemi durmuştu.

Moguer güverte köşkündeki yastıkların üzerine uzanmış uyuyordu, ama Andriamena kaptan köş künde, yatay sıraya oturmuş, dümeni sol ayağının parmaklarıyla tutarak görevinin başındaydı. Bunu alışkanlıktan yapıyordu, çünkü geminin yönetilme ye ihtiyacı yoktu. Hafif hafif sallanarak dönüyor, boşalmış ana yelkeni serenin üzerinden aşağı sarkı yordu.

Nesime güverteye çıktı. Ahşap döşeme çoktan ısınmıştı. Geminin etrafında deniz düz ve karanlık tı; çok hafif bir köpükle kaplı ağır dalgalar, kırılma dan kayıp gidiyorlardı. Her dalga bir 'uf sesi, derin bir iç çekiş çıkararak gövdenin altından geçiyor ve gemi de acı çekiyormuş gibi çatırdıyordu.

Bu ağır darbelerle ara ara kesilen bu sükûnet kaygı vericiydi. Andriamena'nın yüzünde dalgın bir ifade vardı, denizin uyuşukluğu sanki ona da bulaş mıştı. Nesime onunla konuşmayı, sadece uyandır mak için 'bence hava çok sıcak' türünden bir şeyler söylemeyi denedi, ama cevap vermiyordu. Güneş si sin ortasından belirdi. O sırada gökyüzü kül rengin-deydi ve Azzar bir şarap tortusu gölünde hareketsiz duruyordu. Nesime pruvaya oturdu, bacaklarını boşluğa sallandırdı; hareketsiz denize bakıyordu ki birdenbi re gerçeği fark etti. O zamana kadar bunu düşünme mişti, ama aklından günlerin hesabını yapınca ar tık kuşkusu kalmamıştı: O gün Noel'di.

O kadar şaşırdı ki bir an hiç kıpırdamadan dur du. Zaten başka ne yapabilirim ki, diye düşündü. Azzar karanlık, soluksuz suyun üzerinde dönüp du ruyordu. Ve o gün Noel'di.

80

Okyanus Kokusu

81/6

Hiç böyle bir Noel yaşamamıştı. O gün bir bay ram gününe benzemiyordu. Dünyanın bir uçunday dı; uzakta hiçbir şey, yakında hiçbir şey yoktu. Aynı anda, ne olursa olsun o günün Noel olduğunu dü şünmekten gelen bir tür sarhoşluk içindeydi. Nor mal hayatının anıları, görüntüleri, May Soka-ğı'ndaki apartman, Şerifin evi, okul, körfezi seyret tiği seyirdim yolu gözünün önünden bir film gibi ge çiyordu.

Nadia Noel'i hiç kaçırmazdı. Hiçbir şeye inanmayan o bile, o gün savaşı bırakırdı. Mavi önlüğünü takar ve sabahtan itibaren sanki bir sürü akraba ve dost gelecekmış gibi yemek hazırlamaya girişirdi, ama aslında hepsi kendisi ve Nesime içindi. Pilav, acılı soslu tavuk parçaları, mercimek. Nesime sarımsak, safran, zerdeçal gibi nefis kokularla uyanırdı. Mutfağa gider, Nadia'nın tepsiye dizdiği biberli çöreklerin tadına bakardı. Evlerinde Noel ağacı, ışıklı süsler gibi şeyler bulunmazdı, sadece ne onun ne de Nesime'nin hiç gitmediği bir adayı anımsatan o koku olurdu.

Tüm bunları, engin denizin boşluğu karşısında, sessizlikte öyle bir güçle hatırlıyordu ki, yemeğin kokusunu alıyor, kızartmaların tatlı cızırtısını duyar gibi oluyor ve karnı acıkiyordu. Bir kayalığın tepesine sığınmış kazazede gibi pruvada otururken, bir an ağlamaklı oldu.

Azzar çepeçevre kahverengi ve kırmızı yosunlarla kuşatılmıştı. Denizi durgunlaştıran, rüzgârı engelleyen onlardı. Alçaktaki bir bulut kümesi ufku gizliyordu. Hava sıcaktı, güneş ışınları suyun yüzüne yine yansıyor, güneş ise meçhul bir yıldız gibi bu çemberlerin ortasında yüzüyordu.

Nesime bir elin omzuna dokunduğunu hissetti. Moguer'nin kendisiyle konuşmaya geldiğini sanıp döndü. Andriamena'ydı. Arkasında topuklarının

üzerine çömelmiş, denize bakıyordu. Gözleri artık boş bakmıyor, sıcak bir pırıltıyla ışıldıyorlardı. Gü-lümsüyordu. Yosunları gösterdi: "Sargasso!"¹

Nesime, "Bugün Noel," dedi.

Andriamena kafasını salladı. Belki o da farkın daydı. Bunu hiç umursamayan sadece Moguer'ydi. Yemek salonunun yastıkları üzerinde sıcaktan bu nalmış, ağır bir uykuya dalmıştı. Gece gereğinden fazla içmiş olmalıydı; cin şişesi ve bardak hâlâ yanındaydı. Nesime, Andriamena'nın yanında çocuk gibi davranmaktan korkmuyordu: "Gelin Andriamena Amca, Noel için bir şeyler hazırlayalım, bana yaradım eder misiniz? Zaten yapacak başka bir şey de yok, çünkü gemi yerinden kımıldamıyor." Ona ilk kez 'amca' diyordu, farkına varmadan, öylesine, içinden gelerek söylemişti. Üstelik bunun ona yakıştığını düşünüyordu.

Birlikte kancaların yardımıyla yosun topladılar. En uzunlarını ve güzellerini seçip direk iplerine Noel süsü olarak astılar. Uzun kırmızı ve kahverengi şeritler Noel için çok güzel çobanpüskülü taçları yerine geçebilirdi. Bir de kırmızıya yakın renkte tuftam tutam küçük yosunlar vardı. Nesime onları güverte köşkünün kapısının üstüne bağıladı.

Moguer uykudan kalktığında, güvertenin her yerinden sarkan bu yosunlara o kadar aptalca bir ifadeyle baktı ki, Nesime gülmekten kırıldı. Yaptığı işten çok memnundu. Hiç böyle bir Noel yaşamamıştı.

Azzar bütün gün kâh öne arkaya sallanarak, kâh dalgalarla sürüklenerek dönüp durdu; büyük yelken asılı bir post gibi hareketsizdi. Yosunlar yüzünden Moguer motoru çalıştırmak istemiyordu.

1 Siyah suyosunu. (Yay.)

Yemek salonunda, masaya çektiği bir sıranın üstünde, gözleri haritaya dikili oturuyordu. Bu su larda nasıl yolunu kaybettiğini anlamıyordu.

Andriamena günün en sıcak saatinde güverte de, yüzüne koyduğu ıslak bir havluyla sıcaktan ko runarak uyudu. Artık hiçbir rüzgâr çıkmasını bek lemiyordu.

Nesime'ye öyle geliyordu ki, denizin hafif hafif soluk alışı, derinlerden gelen iç çekişler ve kuruyan yosunların çıtırtısından başka bir şey duyulmazken bir hayalet gibi sürüklenen 'sargasso'larla süslü teknedeki bu Noel, hayatının en uzun günüydü. Her saniyeyi sayıyor, ışığın hareketlerine bakıyor, o ek şi kokuyu sanki ölümün kokusuymuş gibi içine çe kiyor, okyanusun içinde kayıyor, yarı-kadm ya-rı-balık olmuş iki dünyadan hangisini seçeceğine karar veremiyordu.

Sonunda kıpkızıl bir akşam çöktü; gece aynı an da hem gökyüzünün hem denizin içinden doğuyor du. Sis yer yer yer dağılmıştı, zaman zaman ufuk gözüküyordu. O kadar güzeldi ki, gerçeğin üstünde asılı duran kan rengi bu dünyanın içinde olmak Ne-sime'nin başını döndürüyordu.

"Bu eşsiz bir şey," diye mırıldandı Moguer. Ne-sime onu o kadar iyi duydu ki ağzını kulağına yak laştırıp konuştuğunu sandı. Halbuki Moguer güver tenin diğer ucunda, güverte köşkünün kapısmdaydı. Öyle yoğun bir sessizlik vardı ki, en küçük gürültü bile büyüyordu. Nesime onun soluğunu duyar gibiy di.

"İnsan bunu sevdikleriyle paylaşmalı." Sesi pes ve tatlıydı. Daha önce hiç böyle konuşmamıştı. Ne sime işittiklerinden pek emin değildi. Belki de bu sözleri kendisi uydurmuş, ona yakıştırmıştı. Mogu-er'nin yanında Andriamena oturuyordu, yüzü gün-

batımıyla kızışmıştı. Gözleriyle bu doğaüstü ren gi içiyordu.

O gece Nesime'nin hazırladığı yemeği, safranlı pilavı (karidessiz), konserve sığır etiyle yaptığı köf teleri ve Moguer'nin Tabasco sosuyla hazırladığı meşhur biberli çörekleri yediler. Nesime süttozun-dan, üzerine parçalanmış yerfıstığı serpilmiş, bir tür çikolatalı puding yapmayı bile başarmıştı. Tö renle yemek yediler, sonra biraz soluk alabilmek için kaptan köşküne oturdular. Sis yıldızları gizli yordu. Gece öyle karanlık ve sakindi ki Nesime gü vertede iki mum yakabildi; alevleri titremiyordu bi le. Gemi yosunların ortasında, karanlığı iki yıldız gibi delen bu alevlerle hareketsiz duruyordu.

O gece biraz daha geç bir vakitte, Moguer teybe her zaman dinlediği caz müziği değil, yumuşak ve ağır, su gibi akan bir Afrika müziği koydu. Ve deni zin ortasında, her şeyden uzakta çalman bu yitik müzik dünyada ondan başka yaşayan bir şey yok muş gibi çınlayarak tuhaf bir etki yaratıyordu. Ne kara ne de insanlar vardı, ölü yosunların ortasında sürüklenen bir gemiden başka hiçbir şey yoktu.

Moguer viski ve kırmızı şarap içmişti. Andri amena şişe suyundan başka bir şey içmezdi ve Nesi me bir şarap kadehine sadece dudaklarını değdir-mişti. Yine de üçü de aynı oranda sarhoştı; yalnız lık, sessizlik sarhoşu... Bir ara Nesime kaptan köş

künde Afrika harpı eşliğinde Moguer ile dans etti; ona sarılmış, ağır ağır bütün duyularıyla dans eder ken başı dönüyordu. O kadar sıcaktı ki geminin içinde durulacak gibi değildi. Nesime gece yastıkla rı dışarı çıkardı ve başını Moguer'nin omzuna daya yıp, onun kollarının kendisine sarıldığını hissede rek uyudu. Andriamena da güverte köşkünün kapı sınırın yanında kedi gibi büzölüp uyumuştı. Mumlar,

85

84 içinde yandıkları ve artık erimeye başlamış kapla rın içinde kendiliklerinden söndüler. Gece kapka ranlık ve yıldızsızdı. Zaman zaman gelen dalgaların şırıltısı duyuluyordu sadece. O gece Moguer uyuma dı. Nesime'nin hafif bedeni kollarının arasında, oturduğu yerde gözleri açık rüzgâr çıkmasını bekle di.

Şafak sökmeden önce rüzgâr çıktı. Ilık bir yağ mur çiseliyordu. Nesime daha tam uyanmamıştı ki Moguer onu kucağında ön kamaradaki büyük yata ğa taşıdı. Dalgaların gemiye vurduğunu hissediyor, yelkenin sakladığını ve gerilen iplerin vınladığını duyuyordu; bu güven verici gürültüler yeniden uy kuya dalmasını sağladı. Güvertede çıplak ayakların kısa ve sık adımları duyuluyordu. Andriamena ve Moguer büyük bir gayretle yelkenleri istinga edi yorlardı. Vinçlerin motorları ısık çalıyordu. Tatlı bir müzikti bu. Azzar yeniden yola koyulmuş, zevk ten çatırdayarak tüy gibi dalgaları yarıyor ve dalga çukurlarına dalıp çıkıyordu. Artık Amerika'ya ka dar onu hiçbir şey durduramazdı.

Üç gün sonra, beyaz bulut kümeleriyle kaplı bir gökyüzü ve çalkantılı lacivert bir denizin arasında Azzar hedefine vardı. Nesime her zamanki yerinde, en önde, flock yelkeninin gölgesindeydi. Sabahtan beri orada oturmuş etrafı gözlüyordu. Uyandığında Andriamena ona, "Geliyoruz," demişti. Bunu nere den biliyordu? Haritaya hiç bakmaz, ölçüm araçla rıyla uğraşmazdı. Yolculuklarının sona ereceği neh re, ağaca yaklaştıklarını anlayan kuşlar gibi o da bunu içgüdülerıyla biliyordu. Azzar'm tam yol ilerlemesi için Moguer bütün yelkenleri açmıştı ve Azzar da tam yol ilerliyordu!

Biraz yana eğilmiş, güvertesi su hizasında dal gaların arasından hiç zorluk çekmeden, dümdüz ilerliyor, gerisinde düz bir dümen suyu bırakıyordu.

Bütün yelkenler rüzgâr ve ışıkla dolmuştu. Moguer Andriamena'nın yanında ayakta duruyordu; ikisi de dümeni birer elleriyle tutmuştu. Kamaşan gözlerin den yaşlar akıyordu.

Öğlen Nesime bir şey fark etti. Günlerdir deniz-deyseniz, sadece engin bir sıvıdan, her türlü dalga ve dalga çukurundan, akıntılardan, ip gibi uzanan ufuk çizgisinden başka bir şey görmediyseniz, en ufak yeniliği bile fark edersiniz: su yüzeyinde bir tonbalığı sürüsü veya pruvanın önünde uçan kırlan gıç balıkları, suyun üstünde dönüp duran bir çöp, eski bir plastik bidon, kimi zaman uzakta bir köpek-balığmm yüzgeci. Nesime'nin gördüğü bunlardan farklıydı. Azzar'm tam önünde, büyük bir şelale izi gibi, bir tutam köpük vardı. Bir an sonra köpüğün üstünde uzun koyu yeşil bir şerit belirdi ve Nesime

kalbinin yerinden oynadığını hissetti. Andriamena geminin burnuna koştu. Genellikle soğukkanlı dav ranan Andriamena bile heyecanlanmış, elini ufka doğru uzatıyordu: "Bak Nesime: Geldik, geldik!"

Moguer de geldi. "Burası Şatolar Burnu, gerçek ten geldik," dedi. Nesime'ye haritada kendilerine doğru bir parmak gibi uzanan kara parçasını göster di.

Nesime pruvada kaldı. Rüzgâr hâlâ güçlüydü, ama deniz değişmişti. Şimdi dalgalar bir çağlayana doğru atılan nehir gibi, o kara parçasına doğru ko şuyorlardı. Azzar dalgayı arkasından alarak ilerli yordu ve hiç sarsıntısız, gürültüsüz karaya doğru gitmek harika bir duyguydu.

Rüzgârla süzülüp ciyak ciyak bağırان ilk kuşlar onları selamlamaya geldi, hiçbir yaşam sesi duyma-yalı o kadar uzun zaman olmuştu ki bu çığlıkları olağanüstü buluyorlardı. Kara tarafından bir mırıltı yükseliyordu. Azzar doğrudan burna doğru ilerliyor ve Nesime ağaçları,

86

87

rüzgârda sallanan çalılıkları, kırmızı kiremitli dam ları, bir deniz fenerini artık seçebiliyordu. Sığ kaya lıklarda kırılan dalgaların gürültüsünü duyuyordu. Daha önce böyle bir gürültüden hiç bu kadar zevk almamıştı. Aynı zamanda bu gürültü yolculuğun so na erdiğini de haber veriyordu.

Şimdi ne olacaktı? Nesime, karaya çıkmak, in sanlarla konuşmak, polise bir masal anlatmak gere keceğini düşünüyordu. Noel'den sonra bir gün Mo-guer onu uyarmıştı: "Geldiğimizde, bizimle beraber olduğunu söylememen gerek. Yoksa Andriamena' yla benim başımız belaya girer." Nesime cevap ver memiş, Moguer şunu da eklemişti: "Bu bizim sırrı mız olacak, anlıyor musun?"

Nesime düşünmüş ve ciddi bir sesle, "Hiçbir za man size ve Andriamena Amca'ya zarar verecek bir şey söylemem," demişti.

Şimdi kıyı o kadar yakındı ki, her kayayı ayırt edebiliyordu. Bisikletlerini çalılıkların arasında bı rakmış oltayla balık tutan adamların silüetleri gö rülüyordu. Yolda arabalar gidip geliyordu.

Moguer dümeni sancağa kırdı ve Azzar rüzgâr da çırpman büyük yelkeniyle bir anda yön değiştiri verdi. Sonra rüzgârı diğer taraftan alarak bir adacı ğın önündeki dar geçide girdi. Zümrüt yeşili denizin üstünde, serpiştirilmiş beyaz evleriyle Soyтары Bur nu önlerinde belirdi. Nesime gerçekten müretteba tın bir üyesi gibi, gemi yanaşırken elinde kancasıyla güvertede ilk kez bekliyordu.

Azzar bütün yelkenlerini indirmişti. Motoru ça lıştı ve üzerinde 'Cypria' yazılı dev bir şilebin ya nından geçerek limana girdi.

Karaya ilk atlayan Nesime oldu, palamar düğü münü iskele babasına o geçirdi. Rıhtımda meraklı lar, gülerek ona yaklaşan mayolu siyah çocuklar vardı. Nesime limanın sularında kıvrılıp bükülen

köpekbalıklarımı gördü; onları oraya kadar izlemiş lerdı, sonra açık sulara geri döndüler. Yolculuk ger çekten sona ermişti. Ama rıhtımda yürümek istedi ğinde, ayaklarının altında yerin hareket ettiğini hissetti ve düşmemek için gemiye geri dönmek zo runda kaldı.

88

89

Nargana'da fırtına

Her akşamüstü gökte bulutlar birikmeye başla dı. Moguer gençliğinden beri unuttuğu bir tasasız lıkla son ayları film çekiminin başlamasını bekleye rek geçirmişti.

Azzar, adadan adaya dolaşıyordu. Her akşam yeni bir limanda, koyda, kimi zaman da rüzgârdan ve turistlerden uzak, beyaz kumlar ve hindistance vizi ağaçlarıyla kaplı bir lav kayası girintisinin say dam sularında demirliyordu. Sainte-Croix, Saint Kitts, Montserrat, Barbuda, Antigua, Anguilla, Ro seu de la Dominique, Saint Lucia, Saint-Vincent, Saint-Thomas, Turks et Caicos, Inagua, hatta Jama ıka'nın Kingston Adası...

Azzar, kıçında dalgalanan Mayorka bandırası ile alizelerin önünde denizleri dolaşıyordu. Moguer özgürdü. Ne zorunluluklar ne randevular ne de uyulması gerekli kurallar vardı. Mürettebatı sınırlıydı; Malezyalı bir korsan gibi köprüde dikilen Andriamena ve teninin rengiyle ka rışıp ona denizden çıkmış bir yaratık görünümü ve ren siyah mayosuyla pruvada Nesime...

Moguer onu artık mürettebattan biri olarak gö rüyordu. Uzun deniz yolculuğundan sonra Nesime onun gözünde artık davetsiz bir konuk değildi, hat ta tekmeden ayrılması gerektiğini de tamamen unutmuştu. Sanki onu yeni keşfediyordu. Kalkış gü-

nü güvertenin bir köşesine büzölüp, sanki onu ger çekten denize atacaklarmış gibi yerinden kıpırda mak istemeyen, erkek kılığına girmiş o ürkek, utan kaç kız gitmişti. Yüzü hâlâ çocuksu, ama bedeni ince uzun ve adaleli bir genç kıza dönüşmüştü. Sürekli güvertede yaşayıp, her fırsatta okyanusa dalıp gözleri açık yü ze yüze yepyeni bir güç ve cesaret kazanmıştı. Bu nalımları tamamen yok olmuştu, deneyimli bir de nizin bütün görevlerini zorluk çekmeden yerine getiriyordu; elleri halat çözüp bağlamaktan nasır tutmuştu. Nadia'nın ona aşıladığı tüm edep kuralla rını unutmuştu: İki erkeğin önünde hemen hemen çıplak, bazen de gerçekten çırlçıplak dolaştığı olu yor ve bundan hiç utanmıyordu. Moguer onun vücut hatlarını, daha uçları belirginleşmemiş genç meme lerini, yuvarlak kalçalarını, özellikle de hareketleri nin zarıflığını, uzun bacak kaslarını, belkemiğinin derin çukurunu gördük şaşıırıyordu. Nesime, an nesinin

gemiye binmesine bir kez izin verdiği Sari-ta'ya benziyordu. Gülü^y, yaman ve küstah... Mogu er zaman zaman Nesime'nin kendi kızı olmadığını unutuyordu. Nesime ciddi duramıyordu. O gizemli, donuk yüzlü genç kız bir anda cıvıl cıvıl bir yaramaza dö nüşüyor, gülmekten kırılıyor, Moguer ile alay edi yor, Moguer onu yakalamak isteyince kaçıyor ve di reklerin tepesine tırmanıyordu. Temmuzun şiddetli fırtınalarından kaçınabil mek için Moguer anakaraya sığınmaya karar ver mişti. Panama kıyılarındaki Comarca de San Blas'ta, takımadaların arasında kılavuzluk etmesi için Cunalı genç bir yerliyi işe almıştı. Küçük, tıkız, yusuvarlak kafası kazınmış on beş-on altı yaşların da Ifigenio adında bir delikanlıydı. Nesime onu Es kimo'ya benzetiyordu.

90

91

Yer yer kum şeritlerinin kestiği sığ sulara Az-zar'ı o idare ediyordu. Karanlık ormanlarla kaplı kıyı şeridini takip eden gemi adadan adaya dolaşıyor du. Ifigenio sığ kayalıklar labirentini ve mercanları iyi tanıyordu, nereden su alınacağını, hangi adaya yolcuların çıkmasına izin verildiğini biliyordu. Nar-gana açığındaki deniz gölcüğünde demirleme iznini de o almıştı.

Nesime yaşıtı olan bu yeni arkadaştan mem nundu. Onunla el kol hareketleri ve mimiklerle ko nuşuyor, öbürü de aynı şekilde cevap veriyor ve iki si de gülmekten katılıyor.

Sonra Zoe geldi. Mulatupo Adası'nda yerliler Moguer'ye altı ayak uzunluğunda, zümrüt yeşili bir boa yılanı sattılar. O da yılanı güverte köşkünün gi rişinde bir sandığa kapattı. Yılanı da yanlarında Nargana'ya götürdüler.

Moguer, "O benim bekçi köpeğim olacak," diye şaka yaptı.

Yılanla Nesime ilgileniyordu. Moguer onu beslemek için tavuk ve yumurta alıyor, yılan da hafta da bir kez bunları çok temiz bir biçimde ezip yutu yor, haftanın geri kalanını da sandığında uyumakla geçiriyordu.

"Adı ne?" diye sordu Nesime. Moguer omuz silk-

ti, o zaman kararı Nesime verdi: "Adı Zoe olsun."

Hiç nedensiz yılanın dişi olduğuna hükmetmişti.

Tartışmayı kestirip atmak için, "Onu satanlar La

boa (dişi) dediler," diye ekledi. *

Boa Nesime'nin dostu olmuştu. Gemi demirli ken, genç kız bütün akşamüstüleri güvertenin bu naltıcı sıcağında yüzü yılanın kare biçimli kafasına dayalı, yastıklar üzerindeki hareketsiz uzun gövde yi seyrederek geçiriyordu. Onunla tatlı tatlı konuşı yor, alçak sesle şarkılar söylüyordu. Boanın müziği

92

sevdiğini iddia ediyordu. Nesime Moguer'nin Noel gecesi dinledikleri Afrika kasetini, harplar ve da vullarla yapılmış müziği Zoe için çalıyordu. Moguer ona takılıyordu: "Yılanların sağır olduğunu bilmi yor musun?" Ama Nesime buna hiç kanmıyordu, sanki tempo tutar gibi ağır ağır kafasını sallayan Zoe'nin onu dinlediğini görüyordu. Nesime onunla oynuyor, yılan kafasını kendisi ninkinin yanına koyuncaya kadar onu bedenine sa rıyordu. Başına bir taç gibi kumaşları sardığında, Moguer onu Afrikalı rahibelere benzetmişti. Sıcak lık azaldığında Nesime boayı dışarı taşıyor, güneşin ısıttığı güvertede yayılmaya bırakıyordu.

Akşamüstüleri Nargana'nın karşısındaki ırma ğın halicinde yüzmeye gidiyorlardı. Nesime Zoe'yi de götürmek için izin aldı ve o yılanı kafasından, Ifi genio da gövdesinin ortasından tutarak kauçuk bota taşıdılar. Moguer, sakızağaçlarının ortasında, ırma ğın yukarılardaki bir çamur birikintisine kadar kürek çekti ve Nesime orada bulanık tuzlu suya dal dı. Ormanın tehditkâr gürültüleri başlarının üstün deydi, ama muz ağaçlarıyla çevrili bir tümsekte yer lilerin balık tutacakları ya da çalışacakları zaman gelip yerleştikleri, kazıklar üstüne kurulu dallar dan örülmüş birkaç baraka vardı.

İrmağın suyu serindi ve Nesime zevkle yüzdü. Su birikintisine çocuklar geldi; önceleri utangaçtı lar, sonra onlar da suya girdi. Akşam oluyor, ağaç ların altı giderek gölgeleniyor, ufukta fırtına bulut ları birikiyor, zaman zaman şimşekler çakıyordu. Moguer ırmağa daldı, sonra kurumak için yeni den kauçuk bota çıktı. İki gencin yüzüp eğlenmesini seyretti. Çığlık ve kahkahaları su birikintisinin çev resinde yankılanıyor, kuşlar da onlara cevap veri yordu. Sanki dünyanın başlangıcına aitmiş gibi gö rünen şiddetli, neredeyse vahşi bir sahneydi. Botun

93

kenarına oturan Moguer bakıyor ve içinde bir incin me duyuyor; kendini yaşı, deneyimi, kederleri yü zünden dışlanmış hissediyordu. Aynı zamanda tüm başarısızlıklarını ve üzüntülerini silen bir mutluluk duygusu içindeydi. Nesime'nin kelimelere ihtiyacı yoktu. O bu dünyaya içgüdüsel olarak girmiş, orma nın ve ırmağın yaşantısıyla buluşmuştu. Boaya da aynı şekilde sokulabilmiş, onunla konuşup dost ola bilmiş, birbirlerine dolanıp kafalarını yaslayarak tekvücut olabilecek ölçüde ona bağlanabilmişti. Ve şimdi, sanki bunu çok uzun zamandan beri yapıyor müş gibi, Ifigenio ve çocuklarla birlikte yüzüyordu. Bu neşenin yanında, şöhret, para, başarı neydi ki?

Eğlence sona erdiğinde Ifigenio ve Nesime bota geri döndüler. Boayı kaldırdılar ve onu ırmağa so kup, birlikte yüzdüler. Sonra onu birikintinin kıyı sına çıkardılar ve Moguer'nin şaşkın bakışları ara sında hayvan kaçmaya çalışmadı. Boa tembel tem bel yayıldı, küçük, kare biçimli kafasını kaldırdı, si yah dilinin ucuyla nemli toprağı yokladı. Sonra ku rumak için bir dalın altında durdu; zümrütten bir sarmaşığa benziyordu. Güneş batarken Moguer dönüş işaretini verdi. Nesime ve Ifigenio yorgun ve mutluydu. Suyu ve ça mura bulanık bedenleri parlıyordu; harcadıkları ça badan soluk soluğa kalmışlardı. Yılanı hep birlikte bota yüklediler ve Moguer, gri denizin üstünde

de mirinin etrafında dönen Azzar'a doğru kürek çekti. Daha gemiye varmadan koca koca yağmur damlaları düşmeye başladı; bu soğuk ve şiddetli yağmur üzerlerindeki ırmak çamurunu yıkıyordu. Andri-amena onları güverte köşkünün kapısında, elinde bir tepsi hindistancevizli pilavla bekliyordu.

Boa da artık Azzar'ın güvertesindeki şahsiyetlerden biriydi. Moguer onun devamlı sandıkta kapalı kalmamasına razı olmuştu. Yemek salonunda,

kendisiyle sohbet eden Nesime'nin yanında yastık lara kuruluyor ve uzun süre orada kalıyordu. Nesi me onu bedenine doluyor, başını omzuna yaslıyor, ağırlığı altında sendeleyerek onu güverteye kadar bu şekilde taşıyordu. Geminin hafif yalpaları sanki boanın mizacını etkiliyor, onu bir tür keyifli uyuklama içine sokuyordu. Ama kimi zaman da aniden uyamveriyordu. Bir gün Colön'da, Moguer önemli bir adamı, kanal bölgesindeki üstün bir askeri tekneye davet etmişti. Yıldızlı çerçeveli güneş gözlükleri takmış iriyarı Amerikalı birden Azzar'ın yemek salonuna girdi ve Zoe'yi görmeden yastıkların üzeri ne kendini bıraktı. Saniyeden çok daha kısa bir an içinde öfkesinden ısıklar çalan Zoe saldırıya geçti; kafasıyla o kadar şiddetli darbeler indiriyordu ki adam sırtüstü yere devrildi. Adam korkusunu da aşan bir öfkeyle ve onlarla sağlıklı müfettişliğinin ilgileneceğini söyleyerek gemiden ayrıldığı için, Moguer aceleyle demir almak zorunda kaldı.

Nesime, "Gördün mü? Zoe varken kimse senden bir şey çalamaz," dedi. Moguer, "Bir yılan hırsız hariç," diye cevap verdi.

Ama yine de sürüngenin bütün gününü onun yastıklarının üzerinde geçirmesini sineye çekmekte zorlanıyordu. Zoe'nin ceset koktuğunu düşünüyor, diğer yandan da cilalı güvertesinin üzerine pisleme sinden de korkuyordu. Bu yüzden her şeyle uğraşmak, yılanı yıkamak, dışkılarını temizlemek ve her gece sandığına kapatmak Nesime'ye düşüyordu¹. "Görüyorsun, ne kadar iyi," diyordu Nesime, "istese bir kafa vuruşuyla sandıktan çıkabilir."

Bir gün Azzar'a bir pirog¹ yanaştı. Narganalı çocuklar gelmişti. Ifigenio'yla konuşmak için güverteye çıktılar, ama asıl Nesime'yi görmeye gelmişlerdi. İçlerinde kırmızı eteği ve geleneksel nakışlı göm-

'Yerli kayığı. (Yay.)

leğiyle Nesime'nin yaşıtı olan bir kız da vardı. Adı Zenaida'ydı. Kısa saçları, güzel bir yüzü, burun ke miğinin üzerinde uzun mavi bir dövmesi vardı. El ve ayak bileklerini renkli incilerden bilezikler çevreliyordu, ama böcek sokmalarından ötürü cildinde yaralar açılmış ve bilekleri şişmişti. Yaklaşık on yaşlarında, neredeyse çıplak erkek kardeşi de ona eşlik ediyordu; teni çok koyu, gözleri capcanlıydı. Adı Marcelino'ydu.

Yanlarında cılız ve yabanıl, bü yüçüleri andıran, simsiyah tenli, düğmeleri kopuk bir dantelli beyaz elbise giymiş Chabela isminde tu haf bir kız da vardı. Bezden bir torbada sivri burun lu, ellerinde bıçak gibi ikişer tırnağı olan koyu renkli, garip bir hayvan taşıyordu. Nesime, "Adı ne?" diye sordu. Ifigenio, "Trueno," diye açıkladı, onun çevirmenliğini de Moguer üstlendi: "Adı Gök-gürültüsü, kız onun bir büyücü olduğunu söylüyor. Gök-gürültüsünü duyunca kapatıldığı yerden kaçı yor. Sıkı sıkıya kapatılmış bir kutuda bile olsa fark etmiyor." Nesime korkmuştu, ama Moguer bunu de nemek için hayvanı satın almaya karar verdi. Gök-gürültüsü'nü tahta bir kutuya kapattı ve kapağın üstüne bulabildiği bütün ağırlıkları, özellikle de konserveleri yığdı. Ifigenio, "Faydası yok, gök gür-leyince nasıl olsa gidecek," dedi. Moguer omuz silk-ti: "Bunlar kocakarı masalları."

Moguer biraz alışveriş yapmak, Alban ve ya pımcılarla görüşmek için birkaç gün Colön'da kal maya karar verdi. Döndüğünde yanında kendisi ve Andriamena için iki kız vardı. Bunlar simsiyah ten li, aşırı makyajlı, gemiye binerken Andriamena'yla dalga geçen kuşbeyinli bar kızlarıydı.

Nesime onlara katlanamıyordu. İntikam almak için onları Zoe sınavından geçirdi. Boayı sandığın dan çıkardı ve güverteye taşıdı; yılan güneşte iki es-

ki madeni düğme gibi parlayan gözleri, dışarı çıkıp giren diliyle yavaş yavaş sürünmeye başladı. Kor kudan çığlıklar atan kızlar, azgın deliler arasına düşmüş gibi koşarak iskeleden aşağı indiler. İçlerin den biri Nesime'ye küfrettiği için Moguer onu belin den tutup denize atı verdi.

Moguer önce bağırıp çağırdı, ama sonra bu ola ya gülmeye başladı. Artık Azzar'a binen herkesin Zoe'nin kararma göğüs germesi bir gelenek halini almıştı. O bir tür ağırkanlı ve gereksiz tanrıçaydı, ama can sıkıcı insanları ve dilencileri uzakta tutma ya yarıyor ve onların adım atma hakkına sahip ol madıkları bölgeyi siyah diliyle işaretliyordu.

Bazı akşamlar, gemi koyun ortasında demirinin etrafında ağır ağır dönerken Moguer, jeneratörün titrek ışığında, kafasını gözleri açık duran Zoe'nin kaslı bedenine yaslayıp uyuyakalmış Nesime'ye ve kaptan köşkünde sessizce sigara içen Andriame-na'ya bakıyor ve Azzar'm gerçek efendilerinin onlar olup olmadığını düşünüyordu. Onlar da gemi gibi amaçsız ve bağlantısızdı; ne anıları ne de pişmanlık ları vardı.

Zaman geçmişti. Carthagera randevusuna doğ ru ilerliyorlardı. Alban sabırsızlanıyor, haber üstü ne haber gönderiyordu. Yağmur mevsimi geldiğin de, 'Kasırga' filminin çekimleri başlayabilecekti. Ağustos gelindiğinde ^geriye sadece iki fırtına ayı kalıyor ve acele etmek gerekiyordu.

Şimdi her akşamüstü yağıyordu; bunlar, önceki ler gibi yumuşak ve sağlıklı yağmurlar değil, balık çı teknelerinin direklerinde şimşekleri dans ettiren Ve kıyıyı silip süpüren şiddetli fırtınalardı. Azzar, kanalı geçmek için sıralarını bekleyen ve ara sıra

sabırsız bir düdük öttüren şileplerle birlikte, hâlâ Colon Koyu'ndaydı.

Moguer'nin koya hâkim büyük, ahşap bir yapı olan Washington Oteli'nde bir randevusu vardı. Ifi-genio ile birlikte kauçuk bota bindi. Nesime'ye elini uzattı:

"Geliyor musun?" Nesime duraksamıştı. Mo-guer şaka yaptı: "Zoe için korkmana gerek yok, yü ze yüze gitmez."

Nesime palamarı çözdü ve bota atladı. Ifigenio motoru çalıştırdı ve bot, şileplerin önünden süzüle rek koyu ağır ağır geçti. Otel kanalın girişinde, bur nun üzerindeydi. Bot, yerli kayıkların bağlı durdu ğu ahşap iskeleye yanaştı.

Belki de Moguer, Nesime'yi son kez karaya çı kardığını biliyordu. Ona zaman zaman gitmekten hoşlandığı, dünyanın en zengin insanların uğrak yeri olan konaklar, oteller, büyük restoranlar gibi o lüks yerlerden birini göstermek istiyordu. Bu onun hevesiydi; çok uzun zaman önce bu dünyaya girer ken kendisinin de hissettiği duyguyu genç kızın göz lerinde okumak istiyordu: Danzigerlerin evinde ve rilen davetler, Los Angeles'ta Mondrain Oteli'nin büyük salonu, San Diego'nun olağanüstü gemileri. Lüks karşısında duyulan şaşkınlık, baş döndüren sarhoşluk. Sadece o, sinemacı, serüvensever Juan Moguer dünyanın en güzel otellerinden birine aya ğında kısa bir şort, üstünde eski bir gömlek, çıplak ayaklarında deniz suyundan lekelenmiş mokasen ler, yanında kafası kazınmış genç bir yerli ve bir blucinle kendine çok bol gelen bir polo giymiş siyah bir kızla girmeye cüret edebilirdi.

Ifigenio onları izlemeyi reddetti. Nesime onu elinden tutup çekmeye çalıştı, ama Ifigenio oralı ol madı. Başında kovboy şapkasıyla yağmuru bekler ken Azzar'ı uzaktan gözlemek ister gibi iskelenin basamaklarına oturdu.

Moguer, yanında Nesime'yle büyük salona gir di. Onun için bütün körfezin, paslı şileplerin ve di reklerine asılı fenerleri yakılmış büyük gezi gemile rinin görülebildiği bir masa seçti. Bembeyaz örtüler serili masalar orkide buketleriyle süslenmişti. Görüntü etkileyiciydi, ama Nesime'de bir çekin genlik yaratmamıştı. Servis arabalarını iten, balık, ıstakoz tepsilerini taşıyan, her yemeği tabaklara servis yapan, büyük kristal kadehlere su ve şarap boşaltan garsonların dansına dalmıştı o. İştahla ye mek yedi. Haftalardır ağızlarına karidesli pilavla birkaç bayat bisküvi ve konserve meyveden başka bir şey koymamışlardı ve birdenbire sayısız yemek, koku, renkle karşılaşıyorlardı! Nesime gülüyor, az konuşuyor, çok yiyor ve gözlerini fal taşı gibi açarak etrafına bakıyordu. "O kadar güzel ki, sanki bir si nema dekoru gibi!" "Üstüne bastın, bu zaten sine ma!"

Moguer İspanyol şarabının tadını çıkarıyor, Ne-sime'nin gözlerinde pırıldayan ışık onu eğlendiri yordu. Yemek parçalarını elleriyle alıp daha çok ye mesi için Nesime'nin tabağına koyuyordu. "Zengin ler kanal gezilerine başlamadan önce burada konak lar.

Şirketin kurduğu ilk otel bu; her şey ahşap ve demir cıvatarla yapılmış, tıpkı bir gemideki gibi."

Nesime, "Keşke Andriamena Amca da bizimle gelseydi," dedi. Kaptanı yanlarında yalınayak resto rana girerken düşününce Moguer kahkahalarla gül dü.

Gemiye akşamüstü, tam fırtınadan önce döndü ler. Körfezin suları dalgalı ve köpükten bembeyazdı. Balıkçı tekneleri etraflarında pelikanlarla geri dö nüyorlardı. Kanalin girişinde bembeyaz ve bir do ğum günü pastası gibi ışıktandırılmış büyük bir yol cu gemisi vardı. Kauçuk bot yavaş yavaş onun be-

98

99

yaz gövdesinin yanından geçti. Güvertede insanlar toplanmıştı, müzik sesi duyuluyordu, belki de dans ediyorlardı. Nesime ön tarafta yaldızlı harflerle ya zılı ismini okudu: SABA; altında da bağlı bulundu ğu liman yazılmıştı: NASSAU. Biraz açıkta, şileple rin uzağında Azzar'm ışıksız gövdesi sanki bir deniz kazası geçirmiş gibi terk edilmiş bir görüntü için deydi.

Ertesi gün Nesime henüz uyurken Moguer Nar-gana'ya doğru yola çıktı.

Fırtına Nargana'nın üstüne kimsenin bekleme diği bir hız ve şiddetle çöktü.

Akşamüstü saat aşağı yukarı saat üçte Nesime çocuklarla ırmağın kena-rındayken rüzgâr esmeye başladı.

O sırada gökyüzü batıda hâlâ masmaviydi, ça mur plajı güneşten kavruluyordu.

Nesime Zenaída ile birlikte ırmakta saçlarını yeni yıkamış, sonra genç yerli kız, Ifigenio ile birlikte tümseğın üstün deki daldan yapılma kulübelere geri dönmüştü. Ne sime kurumak için yerli kayığının arkasına otur muştı. Biraz yukarıda, plajda Zenaída'nın kardeşi Marcelino'nun tehlikeden habersiz yaşıtı olan bir başka çocukla balıkçılık oynadığını gördü.

Nesime yerinden kırırdayamadan, sanki büyü lenmiş gibi fırtınanın yaklaşmasını seyrediyordu. Bir bulut, daha doğrusu gri bir toz bulutu denizden ırmağa doğru, yolu üzerindeki her şeyi silip süpüren parmakları açık dev bir el gibi yükseliyordu. Su, ağaçlar, kıyılar sanki bir burgaç onları yutuyormuş gibi bulutun içine kayıyorlardı. Bulut şimdi bütün halici yutmuş, adalar, ağaç lar gözden yitmişti. Azzar fırtınanın içinde kalmış olmalıydı. Birdenbire kalbi hızla çarpmaya başladı ve kayığı sahile çekmek için ırmağa atladı, ama su birikintisindeki akıntı önünde durulamayacak ka-

dar güçlenmişti, sahilden koca çamur parçaları ko-parıyordu.

İrmak, yatağının başladığı yerde sakın sakın akıyor, büyük ağaçlara hâlâ güneş düşüyordu. Ama kuşlar ve böcekler susmuştu. Başka bir gürültü, hep bir arada uçan binlerce kelebeği andıran hafif ve güçlü bir hışırtı sessizliğin yerini almıştı. Haliç ta rafında ırmak sanki kaynıyordu. Su sıcıyor, yükse len küçük buhar kümeleri buluta

katılıyor ve or man tarafından gelen ışı k gri kıvılcımlar tutuşturu yordu. Kazan kaynıyormuş gibi çıkan gürültü ora dan geliyordu.

Nesime kulübelere doğru koşmaya başladı. Da ha ağaçlara ulaşamadan bedenine çarpan soğuk so luğu duydu ve iri yağmur damlaları düşmeye başla dı, göz gözü görmüyordu. Bir an sonra kasırga üzeri ne çökmüştü. Rüzgâr öyle güçlü esiyordu ki adım atamıyordu. Etrafında orman parçalanıyor gibiydi. Su bulutunun içinde dallar ve yapraklar uçuşuyor du. Denizin etkisiyle ırmak da kabarmış, çağlayan gibi kükrüyor, dalgaları kıyıları kaplamaya başlı yordu.

Sanki gece olmuştu, karanlığı şimşekler yırtı yor ve Nesime biraz önce plajda oynayan iki çocuğu düşünüyordu. Hiçbir şey göremiyordu ve kasırganın gürültüsü içinde haykırışlar vardı, ama bunlar da ha çok vahşi kedi çığlıklarına benziyordu. Plaj, ır mak, orman yok olmuştu, geride bu yağmur ve rüz gâr kaosundan, ayaklarının altından kayan toprak tan, elbiselerinin içine giren ve onu sürüklemeye ça lışan yapışkan, cıvık maddeden başka bir şey kal mamıştı. Nesime kenarında çalılıklar bulunan bir hendeğe düştü ve orada kapanıp kaldı.

Uzun süre dayandı, sonunda sel dindi. Kazan fo kurdaması giderek azaldı ve buhar bulutu delindi, orman göründü. O zaman Nesime yeniden kulübeye

100

101

doğru yürümeye başladı. Damın bir bölümü kopmuş ve Ifigenio ile Zenaida bir brandaya sarınıp döşeme nin bir köşesine sığınmışlardı. Nesime üzerinde çen tikler açılmış ağaç gövdesine tırmandı ve Zena-ida'nın yanına oturdu. Genç kız kaygılıydı. Plaj ta rafını, Marcelino'nun bulunduğu yeri görmeye çalı şıyordu. Irmak ormana kadar bütün sahili kapla mıştı. Kırmızı su ağaç gövdelerini, dalları sürüklü yor ve ağır burgaçlarla denize doğru akıyordu; selin sessizliği fırtınanın homurtularından da daha ürkü tücüydü. Kayık sürüklenip gitmişti.

Sonra insan bağırışları duyulmaya başladı; kay gılı bir kadın sesi yükseliyor, onunla birlikte köpek ler de havlıyordu. Zenaida'nın annesi Marcelino'yu çağırıyordu. Çocuk geri gelmemiş, yanındaki arka daşı tek başına kulübelere ulaşmıştı. Bir ara, alaca karanlıkta Nesime evin yanından geçen Chabe-la'nın tuhaf silüetini fark etti. Sahilin boyunu ölçü-yormuş gibi büyük adımlarla yürüyor, dualar mırıl danıyordu.

Birdenbire gece bastırdı ve Nesime, ne Mogu-er'nin ne de Andriamena'nın onu aramaya gelmeye ceğini anladı. Azzar fırtınaya dayanamamış, belki de Nargana önlerinde bir kum birikintisine otur muştı. Belki de Colon'a sığınmaya gitmişti.

Ifigenio branda ve birkaç çürümüş dalla geceyi geçirebilecekleri bir barınak yaptı.

Dam akıyor, rüz gâr kuvvetlendikçe evi sarsıyordu. Nesime başını brandanın altına soktu ve korkuya, açlığa rağmen bir av köpeği gibi uyudu. Titriyordu, Zenaida ısıt mak için ona sokuldu.

Şafaktan biraz önce Nesime çığlıklarla uyandı. Ortalık hâlâ karanlıktı, yağmur çiseliyordu. Kulübe boştu ve başını brandadan dışarı çıkaran Nesime ır mak tarafında dans eden el fenerlerinin ışıklarını

gördü. Zenaida'nın annesi çok tiz bir sesle, son hece yi bir yakarı gibi uzatarak bağıırıyordu: "Marce-li-noo!" Ifigenio ve Zenaida da herhalde onunla bir likte ırmağın kıyısında karanlıkları arıyor olmalıy dılar. Ama Nesime'nin kıpırdayacak cesareti kal mamıştı. Brandanın içine büzüldü, titreyen bedeni sarsılıyor, midesi bulanıyordu. Bu defa evine, May Sokağı'ndaki apartmana, Nadia'nın yanma dönebil mek için her şeyini verirdi. Haykıran sesi titreyerek dinliyor, gözlerine yaşlar doluyordu.

Sonunda gün doğdu, gri ve soğuk bir sabahtı. Nesime brandanın altında hâlâ yalnızdı. Fırtına durmuş, hayatın sıradan gürültüleri, çocuk haykı rışları, horoz bağırtıları duyulmaya, sıska köpekler, domuz yavruları etrafta dolaşmaya başlamıştı. Di ğer kulübelerde kadınlar yemek pişirmek için ateş yakmışlardı. Nesime merdivenden indi ve ırmağa doğru yürüdü. Üzerine kırılmış dalların ve yaprak ların saçıldığı toprak hâlâ ıslak ve kaygan, olduğun dan, ayak parmaklarını açıp yere sıkı sıkı basmak zorunda kalıyordu. Kıyıya vardığında suyun normal seviyesine geldiğini gördü. Su birikintisinin içinde ağaçların kökleri, açıkta kum birikintileri görülü yordu. Akıntı hâlâ şiddetliydi, su yüzeyinde etrafta rı köpüklerle çevrili geniş, düz perdahlar oluşturu yordu. Nesime bulunduğu yerden Azzar'ı göremiyor-du, ama Moguer'nin kauçuk botun motorunu çalıştı rıp onu almaya gelmek üzere olduğundan emindi. Nesime bakışlardan uzak bir köşe bulup güçlkle işedi, sonra yıkandı ve elini şişmiş yüzünde dolaştır dı. Sendeliyor, şakakları zonkluyordu.

Biraz yukarıda, dün bir plajken artık kırk dal larla dolu bir çamur yığınının başka bir yer olma yan yerin ucunda Nesime bir çocuk grubu gördü ve içlerinde Zenaida'yı tanıdı. Ifigenio da oradaydı, ama biraz geride duruyordu, şapkası başında yere

102

103

çömelmıştı. Nesime yaklaşınca kimi zaman inleyen, kimi zaman bir hıçkırık gibi keskinlaşen o kesik ke sik ağıtı duydu. Kadın yere oturmuştu; uzun elbise si çamur içinde, elleri başının iki yanında, ağır ağır sallanıyordu. Yanında Chabela, beyaz elbisesini za yıf kalçalarının üstüne sıyırmış, daha da tuhaf bir halde, tam bir büyücü gibi duruyordu. Nesime biraz daha yaklaştı, daha çocuğu görmemişti, ama orada olduğunu biliyordu. Grubun yanına gelince çocuklar iki yana açıldı. Marcelino ırmağın onu attığı yerde, sırtüstü yatıyordu. Çıplak bedeni ölümün rengine bürünmüş, gözleri ve dudakları şişmişti. En korkun cu, balıkların onu ufak ufak yemeye başlamış, bur nunun ucunu, el ve ayak parmaklarını ve pipisinin ucunu koparmış olmalarıydı.

O sırada Moguer geldi. Plajda yatan çocuğa ba şını bile çevirip bakmadan Nesime'ye kadar yürü dü, onu kolundan tutup kauçuk bota götürdü. Ifige-nio gelmekte gecikince Moguer ona sert bir sesle seslendi, küfretti. Yüzünde Nesime'nin hiç katlana-madığı o kaba, otoriter ifade vardı. Sanki Zena-ida'nın yanında kalmak zorundaymış gibi Mogu er'nin elinden kurtuldu ve, "O sizin köleniz değil," dedi. Ama o kadar yorgundu ki bottan dışarı çıka madı ve bir süre sonra da plaj sakızağaçlarının ar kasında gözden kayboldu.

Azzar, Colon Körfezi'ne, kanal girişine döndü. Moguer, Nesime'nin halini görünce bu karara var mıştı. Nesime güverteye çıkınca önce boasını aradı. Kasırga Zoe'yi çok sinirlendirdiği için Andriamena onu sandığına kapatmak zorunda kalmıştı. Çünkü yemek salonunda sürünmeye, her şeyi kırmaya baş lamıştı. Sandığının karanlığında sakinleşmişti. Ge çirilen o korkunç saatlerden sonra gereksiz bir iş gi bi gözükse de, Nesime'nin aklı hemen Gökgürültü-sü'ne gitti. Kutunun üzerindeki ağırlıkları kaldırıp kapağı açtı ve görmek için eğildi, içinde bir hayal kırıklığı duydu: Gökgürültüsü kaçamamıştı. Bir kö şeye büzülmüştü, hasta bir kirpiye benziyordu.

Nesime kamarasında yatmaya gitti. Ateş için deydi. Moguer elini onun alnına koydu, "Sıtma," de di. Ama Nesime bunun başka bir şey, büyü gibi bir şey olduğunu biliyordu. Sanki olup biten her şey Moguer'nin suçuydu. Ifigenio'ya ne kadar sert dav randığını unutamıyordu. Bencil ve kendini beğen mişti, bütün dünyayı kendi hizmetinde görüyordu. Nesime ondan nefret ediyordu.

Moguer'nin verdiği ilaçları içmeyi reddetti. Du daklarını sımsıkı kapatıyor, su bardağını itiyordu. Bütün o günler ve gecelerin, güneş ve deniz yanıkla rının ardından kendini birdenbire çok yorgun hisse diyordu. Gördüğü tüm harika, ürkütücü ve yeni şey-

104

105

ler birikmişti ve şimdi cildinin üzerinde koşuşturan ürpertilerde, içini kaplayan üşümede dışa vuruyor lardı. Moguer üstüne varmadı. Öfkeden daha beter, dayanılmaz bir umursamazlıkla, "Nasıl istersen, za ten yarın Antiller'e giden Saba yolcu gemisine bine ceksin," dedi. Her şeyi çoktan düşünmüş ve ayarla mıştı.

Nesime gözlerinden yaşlar boşandığını hissetti. Ne söylediğini pek bilmiyordu. Başı dönüyordu. İn tikam alır gibi mırıldandı: "Sizinle birlikte olduğu mu kimse bilmesin, bu bir sır." Moguer canı sıkkın ona bakıyordu. Belki de Nesime'nin öleceğine inan mıyordu.

Bütün gece şimşekler çaktı. Gökgürültüsü uzak larda, denizde gümbürdüyor, sonra yaklaşıyordu. Nesime uyumuyordu. Geminin içinde titreşen şim şek ışığına bakıyor, sonra eskiden çocukken Penne-depie'de yaptığı gibi saniyeleri sayıyordu. Rüzgâr gemi iplerini şaklatıyor, yağmurun gürültüsü bir likte koşan binlerce ayak gibi dalga

dalga işitiliyor du. Güverteden, ambar kapaklarının üzerinden su lar akıyor, suyun gürültüsü her şeyi, hatta şimşek gürültülerini bile bastırıyordu. Yine Gökğürültüsü aklına geldi, yüksek sesle, "Bu defa kaçacak," diye söylendi. Sayıklar gibiydi. O gece Moguer de uyumadı. Güverte köşkünün camlarından Washington Otelinin ışıklarını, Saba gemisinin süslerini görmeye çalışıyordu. Yağmur perdesi o kadar kalındı ki hiçbir şey görülmüyordu; Azzar okyanusun ortasında kalsa ancak bu kadar kayıp ve yalnız olabilirdi. Carthage'ya gitme zamanı gelmişti. Alban oraya varmış, çekim mekânlarını saptırıyordu. Kale ye fazla uzak olmayan bir tepede havuzlu bir villa kiralamıştı. Sabırsızlanıyordu. Telefonda meraklı ve alaycı bir sesle, "Hâlâ himayenizdeki o çocukla

birlikte misiniz?" diye sormuştu. Moguer cevap ver meyince de eklemişti: "Sizi küçük yasak bir bale için Medellin'e götüreceğim." Moguer ertesi sabah, Nesime Saba'ya bindirilir bindirilmez yola çıkmaya karar verdi. O kadar sa bırsızdı ki uyuyamıyordu. Şafak söker sökmez kamaranın kapısını çaldı. Nesime giyinik, hemen kalkmaya hazır bir halde anlatılmaz bir karışıklığın ortasında büyük yatakta uzanmıştı. Gemiye bindiği gün üzerinde olan giysi leri yeniden sırtına geçirmişti: çok bol bir blucin ve denizden aşırı yıpranmış mavi-beyaz çizgili bir ti şört. Ateşler içinde yanıyordu. Moguer onu görünce aylardan beri ne güç koşul lar altında tuttuğunun farkına vardı. Büyük direk ten düşüp kemiklerini kırabilir ya da bir dalga onu kapıp götürebilirdi. Fırtına sırasında sahilde kaybolabilirdi. Şafağın kül rengi ışığında Nesime, yelken sandığında gizlendiği yerden çıkardığı küçük erkek çocuğun zayıf ve titreyen silüetine kavuşmuştu ye niden. Güneş ve rüzgâr yanığıyla cildi yıpranmış ve kırışmış, elmacık kemikleri fazla çıkık duran yüzü uzamış, morarmış dudakları yer yer çatlamıştı. Böy le bir kaprise nasıl boyun eğebilmişti? Sanki Nesi me bir hayvanmış, ona belli belirsiz Sarita'yı hatırlatan tanıdık ve gülünç bir küçük varlık gibi onu ihmal etmişti. Suçluluk duygusundan nefret ediyor, bu onu daha da kötü yapıyordu. Umursa mazca Nesime'yi kolundan tutup ayağa kaldırdı. Nesime bacaklarının üzerinde zor duruyor, diz leri bükülüyordu. O bir parça temizlenirken, Moguer de çantasını hazırladı. Çantanın bir gözüne uçak bileti alması için para ve yemesi için değil, daha çok bir anı olarak birkaç bisküvi koydu. Saba'nın doktoruna telefonla haber verilmiş, o da revirin yanındaki bir kamarada yatak hazırlat-

106

107

mıştı. Moguer genç kızın bir deniz kazasından kurtulmuş bir Fransız olduğunu, onu bir gün önce Co-marca'nın bii adasından aldığını söylemişti.

Nesime soru sormadı. Yüzü biraz solmuştu. Gün ışığı dokunuyor, başı dönüyordu. Kanlanmış gözleri nin hali hemen dikkat çekmesin diye Moguer ona si yah gözlüklerini verdi. Güverteye çıktıklarında yağ mur ince ince yağıyordu, deniz ve gökyüzü aynı renkteydi. Ağlarını kaldırmış bazı balıkçı tekneleri, etraflarında büyük pelikanlarla erkenden geri dö nüyorlardı.

Nesime güverte köşküne doğru döndü. Sesi çok zayıf çıkıyordu: "Zoe'ye hoşça kal demedim."

Topallayarak sandığa kadar koştu, kapağı kal dırdı, ama boa çöreklenmiş, başını bedeninin halka ları arasına gizlemiş, derin bir uykuya dalmıştı. Ifi-genio'ya, sanki ne dediğini anlayabilirmiş gibi, "Onu yıkamayı unutmamak gerek," dedi. Ifige-nio'yu öptü, genç yerli donup kaldı. İlk kez yabancı bir bayan onu öpüyordu. Moguer onu işten çıkarmış tı, ama bu önemli değildi. Başka bir iş bakacak, bel ki Panama'ya gidecek, belki de Milli Muhafız Kuv-vetleri'ne girmeye çalışacaktı.

Nesime Moguer'nin önünden ona hiç bakmadan geçti. Bota atlayınca Andriamena motoru çalıştırdı ve Moguer'nin kaptan köşkünde ayakta durduğunu, onlarla gelmediğini fark etti. Bir an güverteye çık mak, okyanusun ortasında yunus sürüsünü seyre derlerken yaptıkları gibi ona sokulup sarılmak için bir hareket yapacak gibi oldu. Ama bot küpeşteden uzaklaşmış ve Moguer botu ayağıyla ittikten sonra gerilemişti. Dudaklarında çok uzun süre önce Villef-ranche rıhtımında ona rastladığı zaman olduğu gibi, küçük bir gülümseme vardı sadece. Aslında Nesime bundan da pek emin değildi, artık yüzünün hatları nı seçemiyordu. Bir an sonra bir duman bulutu gör-

dü, ilk purosunu yakmıştı. Her zaman yaptığı gibi purosunu tüttürürken ellerini cebine sokmuştu.

Suya indirilmiş iskelede Saba'mn beyazlar gi yinmiş denizcileri bekliyordu. Kauçuk bot yolcu ge misine hafifçe dokundu. Andriamena Nesime'nin platforma çıkmasına yardım etti ve denizciler onu birer kolundan tutup çantasıyla birlikte yukarı çek tiler. "Hoşça kal Andriamena Amca!" Nesime'nin se si boğazına düğümleniyordu; her tarafının titrediği ni hissediyordu; önceki günden beri bir şey yeme mişti, ama yine de kusacak gibiydi. Bot olduğu yer de döndü, dıştan takma motoru homurtular çıkarı yordu. Andriamena, iki çizgi halindeki gözleriyle her zamanki umursamaz havasındaydı.

Sabah erken kalkmış bazı turistler sanki ger çekten ıssız bir adadan kurtarılmış bir kazazedey-miş gibi güvertenin üstünden birkaç fotoğrafını çek tiler. Nesime kenardaki küçük bir kapıdan geminin içine girdi.

Doktor onu bekliyordu. Kusursuz bir beyaz üni forma giymiş, şişmanca, tepesindeki saçları biraz dökülmüş, güzel kahverengi gözleri ve sevimli bir gülüşü olan oldukça genç bir adamdı. Sanki Lüb nanlı gibi bir aksanı vardı. "Ben Doktor Kemal," dedi. Sarı saçlı, açık renk gözlü, iriyarı, topluca ve daha yaşlı bir kadın ona eşlik ediyordu. "Ben Mat mazel Herald, doktorun yardımcısı." Yeni gelen kı za merakla bakıyordu, ama Nesime o kadar uzun süredir bir hemşire görmemişti ki bir minnet duy gusuyla ve göğsünün sıcaklığını hissedebilmek için ona sıkıca sarıldı. Hemşire geri çekilerek,

"Tamam tamam, şimdi revire gidiyoruz, bakıma, yıkanmaya ihtiyacınız var ve size temiz giysiler de vereceğiz," dedi.

108

109

Doktor Kemal çantasını taşımasına yardım etti. Genç kızın görünüşüne, karmakarışık saçlarına, za yıflığına, yabanıl havasına şaşırmıştı. Muayene için tişörtünü çıkartınca, sırtında deniz suyunun neden olduğu iltihaplı çıbanları, kollarındaki sıyrıkları ve darbe izlerini gördü. Koltuk altları ve beli ise sivri sinek ve örümcek ısırıklarıyla kelimenin tam anla mında işgal edilmişti. Omuzları ve yüzü güneşten, tuzdan yanmıştı. Tam boynunun başlangıcındaki cildi zedelemiş sanki kalınca bir ipin bıraktığı bir iz doktorun dikkatini çekti. Bu izi hemşireye gösterdi, hemşire de genç kıza eğildi: "Bunu kim yaptı?"

Nesime hatırlamaya çalışır gibi parmak uçla-rıyla ize dokundu. "Bunu mu? Mutlaka Zoe yapmış tır." Yanlış anlamaya meydan vermemek için ekle di: "Zoe benim boa yılanım. İlk başlarda kuvvetinin farkında değildi, ama sonra dikkat etti." Doktor an lamadan ona bakıyordu. Gemi defterine birkaç not aldı.

Hemşire Nesime'yi duşa götürdü, sonra yarala rını alkolle temizledi ve ona üzerinde geminin adı nın yazılı olduğu beyaz bir eşofman verdi. Sonra Doktor Kemal Nesime'ye bir klorokin iğnesi yaptı. "Uyumanız ve çok su içmeniz gerek," dedi. "Sizi ge milerine alan kişiler günlerdir ateşiniz olduğunu söylediler. Gemide dinlenin, sonra sizi Soyтары Bur-nu'nda karaya çıkaracağız. Orada Kızılhaç sizinle ilgilenecek ve memleketinize geri gönderecek."

Matmazel Herald ekledi: "Çok acı çekmiş olma lısınız, ama artık her şey sona erdi. Sizi ailenize iade edeceğiz."

Nesime birden kaygılandı: "Hapse girecek mi yim?"

Matmazel Herald ona şaşkınlık içinde baktı: "Tabii ki hayır, niye hapse girecekmişsiniz? Eğer

vardığımızda sağlığınız iyi olursa, hastaneye bile yatırılmaz, hemen evinize dönebilirsiniz."

Nesime bütün gün ışığı açık odada bitkin bir vaziyette yattı. Klorokin iğneleri dört saatte bir yi neleniyor ve sanki uyanırken düş görüyordu. Bir ara, akşamüstünün son saatlerinde Matmazel He-rald'ı çağırdı. "Zoe'nin yıkanma vakti geldi. Eğer yıkanmazsa yine sinirlenip gemideki her şeyi kırıp döker." Hemşire onun yüzünü okşadı. "Artık bitti yavrum. Artık o gemide değilsiniz, bizimle birlikte siniz. İki-üç gün içinde uçağa binip Fransa'ya döne bileceksiniz." Nesime Saba'ya bindiğinden beri aklı na takılan soruyu sordu: "Ne kadar zamandır o ge mideydiniz?" Henüz bir sorgulama yapmak için er kendi ve Doktor Kemal de bunu yasaklamıştı, ama bir şeyler öğrenebileceğini

biliyordu. Bir tür yarı düş içinde olan Nesime parlayan gözlerle ona bakıyordu. "Bu bir sır," dedi, "kaptana ve Andriamena Amca'ya hiçbir söylemeyeceğim konusunda söz verdim." Matmazel Herald genç kıza doğru eğildi ve hoş kokusu Nesime'nin burnuna geldi. Hem tatlı hem keskin, sabun ve kolonya karışımı bir kokuydu bu. "Neymiş bu sır?" diye tatlı bir sesle sordu hem şire. Nesime onun açık mavi gözlerinin derinlikleri ne baktı, sanki Nadia'yla birlikte her şeyin henüz var olduğu, her şeyin kolay olduğu Pennedepie günlerine geri dönmüş gibi yabancı, uzak bir duyguya kapıldı. '■'!:\- " '■' - --^j-^'L' -!-.v, -! :V' < ': '■'■

Ses, "Hangi sırdan söz ediyorsunuz, anlatın ba na," dedi. Vakit akşamdı, güvertelerde ayak sesleri, gıcırtilar vardı, motorların sakın homurtusu duyu luyordu. Saba yola çıkmaya hazırlanıyordu. Nesi me, selin ırmağın çamur plajına fırlatıp attığı, bur nu ve parmak uçları balıklar tarafından yenmiş Marcelino'nun bedenini düşünüyordu. O zaman Gökğürültüsü kaçmak istemişti, ama kutusu sıkı sı-

110

111

kiya kapatılmıştı. Zaten kaçsa da denizin ortasında nereye gidebilirdi ki? Kısık sesle konuşuyor, Mat mazel Herald'ın kulağına Noel bayramını ve yosun lar arasında yaptıkları dansı, adalardaki gölcükleri, Moguer'nin denize attığı sarhoş kızı ve Moguer'nin Nesime'yi yüzmeye götüren Ifigenio'ya karşı öfkesi ni, her şeyi anlatıyordu. Hemşire eğilmiş, hiçbir ay rıntıyı kaçırmamak için kulağını Nesime'nin ağzına yapıştırmıştı. Dar odada sıcaklık arttığı için yüzü hafifçe terlemişti. Gözlerinde öfke ile tiksinti karışımı tuhaf bir ifade vardı, zaman zaman revirin ses sizliğinde çınlayan bir nakarat gibi şu sözleri yineli yordu: "Korsan, yaşlı pislik, bizimle iyi alay etti!"

O gece Nesime, ışığın açık bırakıldığı küçük odada, dar yatağın üzerinde sanki geceler ve aylar ca uyumamışçasma ağır ve derin bir uykuya daldı. Saba'nın motorlarının uğultusu onu saran bir koza oluşturuyor ve havalandırma bacasından tatlı bir gece meltemi gibi biraz serinlik yayılıyordu.

Sabah şiddetli bir açlıkla uyandı. Mutfaklara bitişik salonda yumurta, büyük bir süt kabında ta hıl, küçük sıcak ekmekler ve meyveden oluşan zen gin bir kahvaltı yaptı. Hiç durmadan saatlerce yiye-bilirmiş duygusuna kapılıyordu. Karşısına oturan Doktor Kemal kahvesini yudumlarken onu seyrediyordu. Matmazel Herald'ın anlattıklarından kafası karışmıştı. Soyтары Burnu'nda bir polis soruşturma sı yapılacak, onların da tanıklık etmesi gerekecekti. Genç kıızı merakla inceliyordu. Bir gecelik uyku ve klorokin iğnelerinden sonra, yorgunluk ve ateşten geriye neredeyse hiçbir şey kalmamıştı. Saçlarını yıkamış, üzerinde denizde günbatımı resmi olan te miz bir tişört giymişti. Tişörtün üstünde yaldızlı harflerle Saba yazıyordu. Tatile çıkmış herhangi bir genç kız havasındaydı.

Nesime dışarı çıktı. Güverte turistler, çiftler, yaşlı insanlarla doluydu Hikâyesi bütün gemiye ya yıldığı için bazıları onu görmeye geldi. Onunla ki barca konuşuyorlar, kadınlar elini tutuyorlardı. "Tanrım! Ne korkunç anlar yaşamış olmalısınız!" Havuzun etrafında eğlenen birkaç çocuk vardı. Sa ba tamamen turkuvaz rengi bir deniz üzerinde yol alıyordu. Geride uzaklarda kanalın girişı, Washing ton Otel'i'nin beyaz silueti ve eski savaş gemilerine benzeyen balıkçı tekneleriyle etraflarındaki pelikan sürüleri görölüyordu. Ama Azzar ortadan kaybol muştı.

112

Okyanus Kokusu 113/8

Tropiklerde bir karakol

Bir polis karakolu ilginç bir yerdir. Akşamüstü saat birden, yani hastaneden getirildiği saatten beri Nesime bulunduğu salonu uzun uzadiya inceleme fırsatı bulmuştı. Modern bir yapıydı, ama kullanıla kullanıla ya da kasırgalardan yıpranmıştı; duvarlar çatlamış ve yer yer sıvaları dökülmüş, pencerelerin etrafında nemden lekeler belirmişti; terk edilmiş bir masanın üstünde eski bir izmaritten daha büyük ve daha canayakın olmayan bir kurşunkalem parçası duruyordu. Salonun tek süsü, farklı ölçeklerle, bir tarafta Fransa'yı diğer tarafta Guadalupe'u göste ren duvara raptiyelenmiş çift taraflı haritaydı. Ne sime haritanın üzerindeki yol ağını, eski ders kitap larında gördüğü damar sistemine benzetti. Gerçek ten de ona öyle geliyordu ki, dışarlarda bir yerde çarpan ve nabız atışları karakolun tabanında bile yankılanan bir kalp vardı. Bu biraz ürkütücü bir düşünceydi ve bu nedenle Nesime başka şeyler dü şünmeye çalışıyordu. Açık pencerelerdeki parmaklıkların arasından gerçek bir tablo görünüyordu: Palmiyeler denizden esen meltemle yavaş yavaş salmıyor ve yeşilliğın içine gömülmüş kırmızı kiremitli damların üzerinde karakolun can sıkıcı sessizliğıyle çelişen tatlı ötüş-leriyle kuşlar dolaşıyordu. Açık pencerenin köşele-

rinden birinden içeri girmiş bir minik karınca kolo nisi duvarda dolambaçlı bir yol izliyor ve sonra yere yakın bir çatlakta gözden kayboluyordu.

Nesime sanki aralarında gerçekten bir ilişki varmış gibi, bir karınca kolonisine, bir de salonda gidip gelen insanlara bakarak zaman geçiriyordu. Çoğunluk, Kreolce konuşan yaşlı, yorgun, sıradan insanlardı. Bir şikâyetle bulunmaya ya da tanıklık etmeye gelmişlerdi. İçeri giriyor, adlarını kayıt def terine yazıyor ve duvar kenarına dizilmiş iskemlele re oturup çağrılmayı bekliyorlardı. Sekreter sarı, kı vırcık saçlı, iriyarı bir kadındı. Gelen herkesi kor kutuyor gibiydi, ama Nesime'ye iyi davranmış, ona 'Güzelim' diye hitap etmişti.

Sonra Komiser Bernard geldi ve Nesime onun bürosuna girdi; burası güneşten aşırı ısınmış küçük bir odaydı. Masada otuz yaşlarında, ufak tefek, açık tenli, kısa kestane

rengi saçlı, Nadia'ya biraz benze yen bir kadın oturuyordu. Nesime onun bir tür sosyal yardım memuru olduğunu düşündü.

Komiser Bernard, karşısında oturan tuhaf genç kıza dikkatle bakıyordu. Nesime komiseri rahatsız eden terbiyeli ve mesafeli bir bakışla ona karşılık verdi. Üzerinde hâlâ Matmazel Herald'm Saba'da verdiği giysiler vardı: beyaz tişört ve siyah bol pan tolon. Ama Âzzar'da geçirdiği ayların izleri silinme mişti: Zayıftı, yüzü güneşten kararmış, deniz suyun dan kurumuş saçlarının rengi açılmıştı; özellikle de sürekli açık havada yaşamış birinin o sinirli direnç hali vardı üstünde.

Komiser Bernard'm kafası karıştı. Bu sorgu yu üstelik Fransa'dan gelmiş bir hastane psikologu nun denetiminde yapmak zorunda olmak hiç hoşuna gitmiyordu. Nesime karşısında oturuyor ve o nere den başlayacağını bilemiyordu. Saba'mn güverte subayı bütün bilgileri ve Nesime'nin çantasında

114

115

buldukları kimlik kartını kendisine vermişti gerçi, ama o yine de kıza kimliğini sordu. Komiser otuz yaşlarında, uzun boylu, neredeyse kel, küçük bir bıyığı ve sarı gözleri olan bir AntiHi'ydı- Nesime, onun tehlikeli bir hali yok, olsa olsa canı sıkılıyor diye düşündü Adamın bakışları iyi bir köpeğinkile-ri çağırıyordu. Buna karşılık kadından, Madam Anton'dan antipatik bir hava yayılıyordu. Nesime sosyal yardım memurlarını sevmezdi, ama sivri bu runlu bu küçük kadının doktor olduğunu bilse, her halde ondan daha çok nefret ederdi.

Madam Anton artık sorguya el koyma zamanı nın geldiğine karar vermişti.

Sabırsızlanıyor, bu ada insanlarını dayanılmayacak kadar gevşek ve hayalci buluyordu. Defalarca denenmiş bir yöntemi kullanarak, soruşturma açısından önem taşıyanlar la önemsizleri iç içe geçirerek Nesime'ye kendi soru larını yöneltmeye başladı:

- Hangi hastalıkları geçirdiniz? En sevdiğiniz spor, öğrenim durumunuz?
- Annenizin evinden ilk kez mi ayrılıyorsunuz?
- Hiç uyuşturucu kullandınız mı?
- Birisi sizi uyuşturucu kullanmaya zorladı mı?
- Bay Moguer'yle nasıl karşılaştınız?
- Onun hakkında ne biliyorsunuz?
- Ona güveniyor musunuz, yoksa ondan kuşku lanıyor musunuz?
- Size karşı nasıl davrandı? Davranışı normal miydi, yoksa bir suç işledi mi?
- Kuşkulu herhangi bir şey gördünüz veya duy dunuz mu?

Nesime hiçbir şey anlamadan dinliyordu. Kü çük kadın masanın üzerine eğilmiş, boyun damarla rı biraz kabarmıştı. Bu sorularda hiçbir ortak yan yoktu. Nesime kesik kesik kelimelerle cevap veri yordu: "Eh, evet, hayır..." "Yani..." "Bilmiyorum,

116

sanmıyorum, ben..." Sonunda hiçbir şey söylememe ye başladı. Pencereden dışarı, rüzgârla salman pal miyelere, mavi gökyüzüne bakıyordu. Toprakdan harika bir bitki kokusu, amberli, çok hoş bir koku yükseliyordu. O ışık dörtgeni Nesime'yi içine çeki yordu, bir an başı döner gibi oldu.

Komiser Bernard, Nesime'nin kafasının karıştı ğını hissetti, onu yatıştırmaya çalıştı: "Peki siz bize neler olup bittiğini en başından anlatsanız?"

İskemlesinin arkalığına yaslanmıştı, güneş ter lemiş alnını bir hale gibi parlatıyordu. Gerçekten bir köpeğe benziyor, diye düşündü Nesime ve birden bu izlenime Kergas'm gözleriyle aynı renkteki göz lerinin ve Nadia onu öldürmeden önce böyle bakan kör köpeğinin saydam gözbebeklerine benzeyen göz bebeklerinin neden olduğunu anladı.

- Fırtınadan oldu, dedi Nesime, öyle aniden çıktı ki, gemiye geri dönmeye fırsat bulamadım.

- Peki ama daha önce neredeydiniz? Psikolog ona kötü kötü bakıyordu.

Evinizden bu kadar uzağa nasıl geldiniz?

Nesime olan biteni hatırlamak için çaba harcı yordu. Tabii olanları unutmamıştı, ama şimdi hepsi o kadar geride kalmıştı ki... Okyanus yolculuğun dan önceki her şey Pennedepie'deki günleri kadar uzaktı, sisin içinde gözden kaybolmuşlardı sanki.

- Bazı şeyler oldu, dedi. Dili damağına yapış yor, konuşmasını düzeltmiyordu.

Bu Azzar. Azzar'ı ilk gördüğü andan, henüz küçükken ona sanki Ker-gas'ı götüren gemi oymuş gibi baktığından söz et mek istiyordu. Yüksek sesle hayal kuruyordu. Ağ zından kesik kesik sözler dökülüyordu.

- Bilmiyorum, bunu başaramayacağım.

- Hayır, bu gerekli, dedi psikolog. Size önemsiz gibi görünse de, bütün ayrıntıları hatırlamaya çalış ın.

117

Komiser ona dişlerini ortaya çıkaran bir tebes sümle bakıyordu.

Bir an sözünü kesip komiserin gözlerinden ne düşündüğünü anlamaya çalıştı. Sarı gözleri koyu renkli yüzünde parlayan komiser, hiçbir şey belli et meden oturuyordu. Sanki Nesime gerçekten bir hi kâye anlatacakmış gibi onu dinliyordu. Psikolog, zımbalı bir mavi okul defterine notlar alıyordu. Ne sime sadece onun kurşunkaleminin defterin sayfala rı üzerinde koşuşmasını seyretmek için konuşuyor, bazı cümleler söylüyordu.

Sanki bu bir oyundu. Nesime ayrıntılarıyla bir likte bir hikâye uyduruyordu. Yavaş yavaş, kelime lerin tadını çıkarır gibi konuşuyordu:

— Ama ben daha önce de Antiller'e geldim, de di. Gerçekten, geldim. Gemiden indiğimiz akşam yağmur yağıyordu ve rıhtımda çocuklardan başka kimse yoktu. Ne gümrük memuru ne de polis vardı. Bir taksiye binip uzağa, adanın diğer tarafına, Port-Louis'ye gittik. Plajda bir lokanta var; adı Ravine

Domitille olan yaşlı bir kadın orada bize yeşil muzla pişirilmiş kırmızı bir balık yedirdi, bir de içinde mor bir kök olan bir çorba vardı. Karnım çok açtı, ye dim! Gırtlığından küçük bir gülüş yükseldi, çıkan sese kendi de şaşırdı, sanki bir başkası onun ağzından konuşuyordu. Acıkınca akbaba gibi yerim! Psi kolog, kalemi havada yazmayı bırakmıştı. Nesime ona böyle sataştığı, akbaba ismini söyleyerek onun gerçek doğasını ortaya çıkardığı için hoşnuttu. Kadın bu hayvana benziyordu.

- Ne kadar zaman önce buradaydınız? Soruyu Bay Bernard sormuştu. Bayan Anton asık bir yüzle ona baktı. Bu hikâyeyi nasıl yutabilirdi? Polis olan o değil miydi? Genç kızın bütün bunları gerçeği izlemek için uydurduğu açıktı.

- Siz bize asıl o adamın sizi gemiye nasıl aldığı nı anlatın.

Nesime bulldog kafalı komiseri gemide hayal etmeye çalışıyordu. Belki de Kergas şimdi ona benziyordu, belki o da kel olmuştu, belki o da aynı doku naklı bakışlara sahipti hâlâ. Bunların hiçbir anlamı yoktu, ama Nesime bunları elinde olmadan düşünüyor ve resimler kafasının içinde inanılmaz bir hızla dönüyordu. Bay Bernard'ın sesi yavaş ve pesti:

- Konuşun küçük hanım, korkmayın, sizi hiç bir şeyle suçlamıyoruz, burada size yardım etmeye çalışıyoruz.

Psikolog kırıldı. Işık onu tuhaf bir şekilde aydınlatıyordu ve Nesime birdenbire yüzünün uzadığını, burnunun çenesiyle bittiğini gördü. Bir akbaba gagası ya da belki bir fare... Ürperdi, sıtma nöbeti nin yeniden başlayacağını sandı. Nöbet yükselen bir su gibi geliyordu, durdurmanın imkânı yoktu. Bu bunalıya karşı mücadele etmeye çalıştı.

Belki konuşarak bunu yapabiliirdi. Hikâyesine devam ediyor, Dominique'ten, kaptanla ve zenci bir rehberle birlikte yürüdüğü ormandan söz ediyordu. Bir patikada ilerliyorlardı, hava sıcak ve boğucuydu, kuvvetli bir idrar kokusu vardı. Ve birdenbire karşlarına bir yabani domuz sürüsü çıkmış ve içlerinden biri kapkara yüzünde parlayan dişleriyle üzerlerine saldırmıştı.

- Sizi kaçırdı mı? Bize gerçeği söylemelisiniz, diye bağırdı psikolog. Onu korumamalısınız!

- Yo, yo, kaptan çok iyi biridir, tam tersine o beni evime göndermek istiyordu, bir tren olduğunu ve eve dönmem gerektiğini söyledi.

Kaptan kelimesini her heceyi iyice vurgulaya rak, sanki kimsenin bu unvanın doğruluğundan kuşku duymamasını ister gibi söylemişti. Gözleri yaşlarla dolmuştu, çünkü tutamadığı sözünü hatırlı-

118

119

lamıştı. Şimdi söylediklerinden ötürü belki de hiçbir zaman Azzar'a geri dönemeyecekti.

- Andriamena Amca olmasaydı kalamazdım.

Ama kapıyı o açık bıraktı, kaptanın kapıyı kilitlemesini istemiyordu.

Psikolog notlar alıyordu, buz gibi bir sesle, "Sizi bu gemide hapsedmişti," dedi. Nesime o kadar ürk müştü ki, Bay Bernard konuyu değiştirdi:

- Hangi amcadan söz ediyorsunuz? Anneniz ailenizin Antiller'de olduğunu söylüyor.

Giderek anlattıklarında hiçbir mantık bulunmadığının farkına varıyordu. Kalbi çok hızlı çarpmaya başlamıştı ve umursamaz havasını korumaya çalışsa da, içinden tir tir titriyordu.

- Onunla ilk nerede karşılaştınız? Sizi teknesi ne ne zaman davet etti, hatırlayabilir misiniz? Psikolog ısrar ediyordu. İnce ve hoş bir ses vardı, Nesime bu sesin ona hiç uymadığını düşünüyordu. Işığın yüzünde yarattığı değişiklikten ötürü ona bakmaya cesaret edemiyordu. Biraz patlak, nemli gözleriyle komiser gerçekten büyük bir köpeğe benziyordu. Babasının gözlerinin o donuk parlaklığını, alacakaranlıkta yüzen sarı, ışıltılı gözlerini hatırlıyordu. Nadia onu öldürmeden birkaç gün önce kör köpeğinin farklı renklerdeki gözleri gibi.

Psikolog, "Sizi gemisinde zorla mı alıkoydu?" diye sordu. Biraz masanın üzerine eğilerek ısrar etti: "Nesime, neler olup bittiğini hatırlamanız çok önemli, hiçbir şeyi atlamayın, anlıyor musunuz, hiç bir şeyden utanmamalısınız."

Nesime başını salladı: "Tabii ki hayır. Tam ter sine başında gemide kalmamı istemeyen oydu. O her zamanki gibi tek başına denize açılmak istiyordu." Gitmesine izin vermeleri için kaptanın aleyhi ne bir şeyler, herhangi kötü bir şey söylemesi gerektiğini hissediyordu. Kaptanın denize attığı kızdan

söz edemezdi. "İfigenio'ya bağırdı, onu itip kaktı; yerlileri marizlemek gerektiğini söylüyordu. Ben bunun ne demek olduğunu bilmiyordum, İspanyolca bir söz olduğunu sanıyordum, ama bana bunun ne anlama geldiğini gösterdi." Komiser ve psikolog anılamadan yüzüne bakıyorlardı: "Marizlemek mi?" Ve Nesime kaptanın belki de gerçekten böyle, kötü, günahtâr bir adam olduğunu düşündü.

Birdenbire aklına bir ayrıntı geldi ve bu sorgu cu kadın için bu ayrıntının önemli olabileceğini dü şündü: "Aslında ben bir erkek çocuktum, yani erkek olduğuma onu inandırmıştım, yoksa beni asla kabul etmezdi."

Psikolog mavi defterine bir şeyler yazıyordu.

Birden yeniden hayallerin içinde kayboldu. Bir masanın başında, iskemlesine büzülmüş oturuyordu ve önünde hayvanlar vardı; yumuşacık gözleri ve buldog kafasıyla şu adam ve akbaba-fare suratlı şu kadın ve her ikisi de sanki hayatı hakkında karar ve receklermiş gibi aralarında alçak sesle tartışıyordu.

— Fransa'ya» annenize telefon ettik.

— Onun hiçbir şeyden haberi yok. Nesime'nin kalbi giderek hızlanıyordu. Hakınız yok, yapamaz sınız bunu!

- Korkacak bir şey yok, size hiçbir suçlama ya pılmayacağını söylememizi istedi. Komiser Bernard hiçbir anlamı olmayan, uygun bir ifade kullanmıştı. Nesime kendi kendine, kim ve neden suçlama yap sın ki, diye düşünüyordu.

Psikolog sorguyu kaldığı yerden sürdürmek is tedi:

- Niye evden ayrılmak istiyordunuz? Annenizle mi tartıştınız?

Nesime başıyla olumsuzladı.

120

121

— Size yardım etmek istiyoruz, hayatınıza eski si gibi devam edebilmeniz için. Defterine yazıp ha zırladığı soruyu sordu:

— Babanızdan söz etmek istemez misiniz? Bu uzun yolculuğa onu aramak için mi çıktınız?

Deli gibi çarpan kalbine rağmen, Nesime ona hep aynı sabit gözlerle bakıyordu, sadece, "Bir siga ra alabilir miyim?" dedi.

Komiser duraksadı. Ama Bayan Anton çanta sından bir paket Amerikan sigarası çıkardı ve ateş tuttu.

— Yorgunsunuz, dedi komiser, bütün bunlara biraz sonra devam ederiz. Yanda, portatif bir yatak var.

Psikolog sinirli bir şekilde yüzünü buruşturdu. "Size bana gelmenizi teklif edebilir miyim, daha ra hat edersiniz, boş bir oda var, doktor kontrolüne ka dar orada uyuyabilirsiniz."

Nesime ona şaşkınlıkla baktı. Ona şu anda duy duğu kini nasıl hissetmiyordu? Ama bunun hiçbir önemi yoktu kuşkusuz. Başını salladı, "Hayır, sade ce dışarıda biraz yürümek, hava almak istiyorum."

Karakolun bahçesi, yapıyı çevreleyen bir ince kırmızı toprak şeridinden ibaretti; üzerine muz ve kauçuk ağaçları dikiliydi. Girişin yanında yaşlı bir adam siyah böcek gibi vızıldayan büyük bir makas la otları kesiyordu. Biraz ileride kaldırım da nere deyse çırlıçıplak çocuklar oynuyordu. Kentten bir radyo, ses, motor uğultusu yükseliyordu. Nesime sigarasını içmek için güneşe oturdu. Sorgudan çok bütün bunlardan, güneş, hayatın gü rültüleri, gün sona ererken yukarı yükselen sigara dumanı yüzünden içinde büyük bir boşluk hissediyordu. Gerçi bir konuşma yapmayalı çok uzun za man olmuştu, ama yine de söylediklerinin bir tek kelimesini bile hatırlayamıyordu. Görüşmenin so-

I
I,

nucunu bekliyordu. Sigara bitince izmariti yanına, kırmızı toprağa gömdü. Sanki erişkin olmak, birisi olmak için geçilen bir sınavdı bu. O salona dönmek, o masayı ve gerçek karakterlerini sergiler gibi hay van kafalarıyla oturan o insanları görmek istemi yordu.

Kısacık bir an Nesime kaçabileceğini, uyukla-yan kentin sokaklarında limana kadar koşup, ken disini götürecek bir gemi buluncaya kadar gizlene cek bir yer bulabileceğini düşündü. Ama o kadar za yıftı ki, daha iki adım atmadan onu yakalarlardı; onlar insan görüntüsü ardına gizlenmiş hayvanlar dı, kaçmasına izin vermezlerdi.

O zaman kaderini kabullendi, merdivenin basa mağına büzüldü, kendini yosunlara takılan gemi gi bi ağır ve uyuşmuş hissediyordu.

Bir süre sonra Komiser Bernard onu aramaya geldi. Salona geri dönmesine yardım etti. Bayan An ton masaya oturmuş notlarını okurken o ayakta durdu. Nesime başını kaldırdı, kadının yüzünün yi ne kuş-kemirgen gagasına dönüştüğünü gördü. Bu görüntüyü kovmak için gözlerini kapadı. Kararı bekliyordu.

— Sanırım her şey yolunda, dedi psikolog, artık evinize dönebilirsiniz. Yarın akşam uçağına yeriniz ayrıldı.

Komiserin hem rahatlamış hem de akllı karış mış bir hali vardı. Nesime'yi kapıya kadar götürdü. Kapıda hastane arabası bekliyordu.

- Bizimle içtenlikle konuştunuz değil mi?

Nesime gülümsedi. "Tabii," dedi, "size ne bili yorsam anlattım. Sizinle burada, başka koşullarda karşılaşmak isterdim."

Komiser, Kızılhaç arabasına binen' genç kıza baktı. Bayan Anton'a döndü.

122

123

- Ona inanmadınız değil mi?

Psikolog omuz silkti. "Söylediklerinin ne kadarı doğru, ne kadarı yalan kendi de bilmiyor. Kaçırılan insanlarda sık görülen bir durum." Mavi defterini çantasına yerleştirdi ve gitmeden önce güneş göz lüklerini taktı. Bu haliyle, tropiklere gelmiş her hangi bir turiste benziyor, diye düşündü komiser.

Sanki birdenbire rüzgâr daha güçlü esmeye baş lamış ve adayı kemiren denizin gürültüsü duvarları ve şehrin uğultusunu aşarak kulaklarına ulaşmış gibi oldu, görüşmenin anıları bir duman bulutu gibi asıldı çevresine. Sonra başını salladı ve günlük işle rine geri döndü.

Deniz kazası

Azzar, öğleden sonranın ilk saatlerinde Livor-no'dan ayrıldı. O sırada gökyüzünün yarısı mavi, geri kalan kuzeydeki yarısı kapkaraydı. Rüzgâr yoktu, ama barometrenin 970'in altına düşmesin den fırtınanın geleceği anlaşılıyordu. Andriamena orada olsaydı barometreye gerek kalmadan da neler olacağını anlardı. Ama^Andriamena bu kez bir daha dönmemek üzere gitmişti, italyan polisi tarafından çağrılmış, yirmi dört saat içeride tutulmuş, Kolom biya'da ırzına geçildikten sonra intihar eden o kız hakkında sorguya çekilmişti. Moguer istediği kadar kılavuzunun bu işte hiçbir suçu olmadığına, oradan bin kilometre uzakta Carthage Limanı'nda gemi de beklediğine yemin etsin, soruşturma kendi seyri ni izliyordu. Serbest bırakıldığında Andriamena onu hiç suçlamamıştı. Sadece çekip gitmiş, bir haya let gibi ortadan kaybolmuştu. Moguer, her şeyi ha zırlayanın, İtalya'nın kuzeyindeki o fırtınaya, Az-zar'm batmasına varıncaya kadar her şeyi önceden yazanın onun gidişi olduğunu düşünmeden edemi yordu. Gemideki diğer yolcular gökyüzünün rengini görünce yolculuğa çıkmaktan vazgeçmişti. Alban boşu boşuna Moguer'yi tek başına yola çıkmaktan vazgeçirmeye uğraşmıştı. "Her şey yolunda gidecek,

124

125

ben oraya sizden önce varacağım." Bu deniz yolculu ğunu Andriamena'dan aldığı dersler ve elektrikli bocurgatlar sayesinde tek başına gerçekleştirmeyi bir onur meselesi yapmıştı.

Alban Monaco'ya karayolundan gitmek üzere bir araba kiralamıştı. İki yolcuyu ve sevgilisini de beraberinde götürüyordu. Sue Trinklet ise soru bile sormamış,

Moguer'nin kamarasına yerleşmiş, geniş yatağa uzanmış, yola çıkış saatini beklerken kadeh kadeh viski yuvarlıyordu. Sue yirmi altı yaşındaydı, hep iki bunalımın, iki boşanmanın arasında yaşardı. Sinemanın yaşlı korsanı ile tek başına yola çıkmanın epey romantik olacağını düşünmüş olmalıydı. Belki de her zaman kulakları delik olan gazetecilerin bunu duyacağını ve kız arkadaşlarının kış kançılıktan çatlayacağını hayal etmişti. Ya da belki hiçbir şey düşünmemişti. Bu lacivert denizin üstünde, bu harika yelkenlide geçirilecek bir gün ve bir gece daha sonra anlatılabilecek güzel bir anıydı. Öğleden sonra iki gibi Azzar limandan çıktı, Melloria Kulesi'ni iskele tarafında bırakarak, kenarını Fransız Rivierası'ndan ayıran yüz yirmi beş deniz milini bir solukta aşmak için dümeni kuzey batıya kırdı. Henüz mendireği yeni geçmişti ki, gemi dalgalar ve rüzgârla karşılaştı. Moguer yelkeni küçülttü, dümeni 30 derecede sabitledi, ama esinti o kadar güçlüydü ki ana yelkeni tamamen indirip kıç taraftaki yelkenin de üçte ikisini katlamak zorunda kaldı. Üzerindeki donanıma güvenerek Andriame-na'nın her zaman tek başına yaptığı manevrayı yaptı ve seren üzerindeki yelkeni sıkılaştırdı. Flok yelkeni iplerini koparacak gibi gerilmişti. Bu tehlikeli bir işti, ama rüzgârın bütün gücünü geminin pruva sına vermeyi sağlıyordu. Azzar öyle yol alıyordu ki, gerisinde sanki bir transatlantiğin uskuru tarafından açılmış bir dümen suyu bırakıyordu.

Kıyından

uzaklaşınca, Akdeniz'de her zaman görülen kısa dalgalar değil, güverteyi aşırıp geçen uzun, ağır, tepe leri köpüklü dalgalar gelmeye başladı. Moguer, göz leri soğuk rüzgârdan yanarak, dümen çarkına ya pışmış kaptan köşkünde idi. Dümende tek başına Turku Limanı'ndan ayrıldığında ve Azzar'ı Yeni Zelanda yönünde demir grisi okyanusa saldırdığında duyduğu o ilk sarhoşluk duygusunu yeniden yakaladığını düşünüyordu. Dalga serpintileri ve güçlü rüzgârın tadını alan, bir güç ve kendinden geçme duygusuydu bu; o zaman da gökyüzü böyle kapalı, şiddetli yüklü bir renkteydi. Cenova Körfezi'nin dibinden çıkan fırtına yavaş yavaş yaklaşıyordu. Gökyüzü uzayın merkezine kadar yükselen bulutlarla dolmuştu sanki, yağmurdan bir örsün üzerinde yükselen inanılmaz bir beyaz kuş gibiydiler.

Sue önce onun coşkusunu paylaşmıştı. Ama sonra deniz tutması üstüne gelmiş ve kendini viskiyle tedavi etme umuduyla büyük kamaraya kapanmıştı. Bulantılar artmış, kusmak için o muhteşem tur kuvaz banyonun yanındaki tuvalete zor yetişmişti. Sonra büyük yatağa kadar sürünmüş ve sarı saçları yanaklarına yapışmış halde uyumuştur. Moguer güvertede fırtınaya karşı savaşıyordu. Rüzgâr onu bütün yelkenlerini indirmek zorunda bıraktı ve flok yelkenini çekmeye uğraştı. Yelken yırtıldı ve geminin dengesi tehdit etmeye başladı. Fırtına yelkeni direğe yapıştırmış, orada ölü bir hayvan postu gibi asılı kalmıştı.

Azzar alabora olacak gibiydi, bütün gövdesi harcadığı çabadan çatırıyordu. Kendini iplerle direğe bağlayan Moguer, rüzgârdan kör olmuş, büyük dalgalardan soluğu kesilmiş bir halde yelkenle uğraşmaktan vazgeçti. Sonunda motoru çalıştırdı ve Li-yorno'ya doğru kaçmak için geri dönmeye çalıştı.

Geminin içinde kendini güvende hissediyordu. Az-zar birçok kez Atlantik'i aşmış, Panama, Kolombiya açıklarında kasırgalardan geçmişti. O yenilmezdi. Onun başına hiçbir şey gelemezdi.

Moguer dümeni yeniden kırdı. Livorno'ya geri dönmek ve orada dostlarının alaycı bakışlarıyla karşılaşmak düşüncesine katlanamamıştı. La Spe-zia'ya gitmeye karar verdi. Gece olmadan oraya va rabilirdi.

Hiçbir yelkeni kalmadığı için tekne çok yalpalı yor ve Moguer dümeni sabit tutmakta zorlanıyordu. Denize yaslanan kara bir bulutun ardında italyan sahilleri gözden kaybolmuştu. Rüzgâr ve dalgalar kulakları sağır edici bir gürültü çıkarıyordu. Yan dan gelen her dalga darbesi gövdenin ortasına ka dar yankılanıyordu. Motorun sarsıntıları, zayıfla mış bir mırıltı gibi çok uzaklardan geliyordu; akıntı ve rüzgâr öyle güçlüydü ki, Moguer sonunda küçük motorun gemiyi ilerletemediğini fark etti. Hatta ço ğunlukla tekne ilerleyeceğine yolundan sapıyor ve geriliyordu.

Birdenbire Moguer kaptan köşkünün ıslak cam larının gerisinde, köpüklerle kaplanmış kara bir şe rit halinde sahili gördü. Hatta evlerin siluetlerini, gece için şimdiden yakılmış bazı ışıkları bile seçebi liyordu. Her şey o kadar yakın, o kadar tanıdık geli yordu ki, Moguer gözleriyle La Spezia Limanı'nın girişini belirtecek bir fener, bir şamandıra aradı. Ama siyah sisten ve dalgaların arasında dans eden o hemen yakındaki kıyıda başka bir şey görülmü yordu.

Aklından bir an bile tehlikede olduğu geçmedi. S.O.S. fişeği atmak hiç aklına gelmedi. Kıyıya ola bildiğince yaklaşacak ve sığınacak bir yer bulursa, sabaha kadar dayanabilmek için demir atacaktı.

Gerçekten de Azzar sahile yüz metre kadar yak laşınca, bir an ortalık sakinleşti.

Gökyüzünde bir delik açıldı ve oradan yansıyan batan güneşin ışık ları denizi kırmızıya boyadı. Plaj, kumlar, deniz kı yısındaki villalar birden o kadar yakın gözüktüler ki, her ayrıntı, taflanlar, kenarlarına palmiyeler di kili ve birkaç arabanın gittiği yollar seçilebiliyordu. Kafasını kaptan köşkünden dışarı çıkaran Moguer, arkada bir fenerin ışığını gördü, onu ufka yakın bir diğer pırıltı izledi. Bunlar Viareggio Feneri ve Li-vorno Kulesi'ydi. Çılgın rüzgârın önüne katıp sü rüklediği Azzar, yaklaşık otuz mil geri geri gitmişti. Motor boğulmuştu. Birdenbire geri gelen sükûnet içinde, Moguer sahile vuran denizin gürültüsünü dinledi. Pek uygun bir yer değildi, ama Moguer iki demirini birden atmaya karar verdi. Dip fazla derin değildi. Deniz ağırlaşmış, yüzeyi köklerinden kop muş yosunlarla kaplanmıştı. Bir selin ardından ne hirlerde görüldüğü gibi, denizde ağaç gövdeleri yü züyordu.

Ani sakinlik Sue'yu da uyandırmıştı. Şiş bir yüzle dışarı çıktı. Sahilin o kadar yakın olduğunu görünce haykırmaya, ağlamaya başladı. Hemen ka raya çıkmak, gemiden

kurtulmak istiyordu. Moguer onu ikna edemiyordu. Sahile dönük duran pruvaya kadar emekledi, kendisini suya atma tehditleri sa vuruyordu.

Moguer tereddüt ediyordu. Deniz hâlâ sertti, ama salı denize indirip, yolcusunu boğulmadan önce sahile çıkarmasını engelleyecek bir şey yoktu. Üstü ne bir ceket giydi, Sue'ya bir can yeleği giydirdi, gü verte kapağını sürgüledikten sonra salı denize in dirdi ve sahile doğru kürek çekmeye başladı.

Dalgalar plaja hızla vuruyor ve çakılları, taşları sürükleyerek güçlü bir şekilde geri dönüyordu. Sal sahile yandan yanaştı ve dalgayla birlikte geri gitti.

128

Okyanus Kokusu

129/9

Moguer Sue'yu tam sahilden uzaklaşırken yakaladı. Onu sahile çıkardı. Kızın benzi atmıştı, nefes alamı yordu. Bir başka dalga salı sahile vurdu, ama plas tik kürekler kaybolmuştu.

Moguer plajın başında uzunca bir süre oturup dalgaların ortasında duran Azzar'm. silüetine baktı. Tekne çok uzak görünüyor, gecenin içinde gözden si-liniyordu.

Moguer yüzerek geri dönmeyi düşündü, ama çok iyi bir yüzücü değildi ve su soğuktu. Yanın da Sue tir tir titriyordu. Mini şortu ve sarı can yele-ğiyle vapurdan düşmüş bir kız çocuğuna benziyor du.

Karanlık birden bastırdı ya da daha doğrusu güneş batarken bir an açılmış olan gökyüzü yeniden kapandı, rüzgâr ve yağmur yeniden başladı.

Kumluğun diğer tarafında, arkalarında boş bir yapı vardı. Bu, kışları kapanan bir oteldi. Moguer eline bir taş alıp kapılardan birini zorladı. El yorda mıyla küf kokan küçük bir odaya girdiler, üzerinde şiltesi de olan bir yatak buldular. En azından orada yağmur yağmıyordu. Yattılar ve ısınmak için bir birlerine sokuldular. Konuşmuyorlardı.

Moguer'nin canı çok sevişmek istedi, ama Sue buna yanaşmıyor du. Ses çıkarmadan ağlıyordu, dehşete kapılmıştı.

Gecenin ortasında fırtına kudurdu. Moguer'nin kapıya bir iskemle dayaması gerekti ve buna rağ men rüzgâr uluyarak içeri giriyor ve odada dönüp duruyordu. Dışarıda gökyüzü kapkaranlıktı, deniz gözükmüyordu. Moguer yeniden Sue'nun yanına yattı ve yanındaki matarasından birkaç yudum cin içtikten sonra uykuya daldı.

Uyandığında güneş çoktan yükselmişti. Gökyü zü masmaviydi. Plajın üzerinde güneş parlıyordu. Moguer ve Sue, yosunlar ve döküntülerle dolmuş kumların üzerinde sendeleyerek birkaç adım attı lar. La Spezia Limanı'nın ağzı hemen orada, önle-

rinde birkaç yüz metre ileride, dar girişiyle uzanı yor, arkada üzerine kış uykusuna yatmış villaların serpiştirildiği Portovenere tepeleri görölüyordu. Mo guer feneri nasıl

olup da kaçırdığını anlayamıyordu. Fark ettiği ikinci şey, plajın sağında deniz yüze yindeki kayalıklar ve denizin üzerinde yüzen direk parçaları oldu. Azzar'm kış tarafı, gökyüzünün önünde garip bir siyah üçgen oluşturarak, durgun denizden dışarı çıkmıştı. Altüst olmuş plajda küçük dalgalar alaycı hafif bir ses çıkararak Moguer'nin ayaklarına çarpıyordu.

Bu Moguer'nin hayatındaki en zor mevsim ol— muştı. Sanki kalbinde bir rahatsızlık varmış gibi, bir türlü kurtulamadığı bir yorgunluk duyuyordu. Azzar bir yıldır Villefranche'ta rıhtıma bağlanmıştı ve yavaş yavaş enkaza dönüşüyordu. Parçalanmış direkleri sökülmiş ve tersanenin deposu olarak kul lanılan eski kadirgaların tavanına asılmıştı. Sare-mito imkânsız başarıp, geminin gördüğü hasarı onarmaya ve direkleri eski haline getirmeye söz vermişti, ama onları zincirlerle nemli kubbeye as tıklarından beri işler bir adım bile ilerlememiş ve Moguer artık onları her gün ziyaret etmekten vaz geçmişti. Kadirgaların yarı karanlığı içinde asılı duran ahşap parçaları, fırtınayla yıkılıp taştan bir mağaraya devrilmiş iki ağaç gövdesini hatırlatıyor du.

Saremito, mesleğiyle ilgili şeyler dışında hiçbir şeyin ve hiç kimsenin etkileyemeyeceği, zayıf ve sessiz bir adamdı. Onun için Azzar direkleri parça lanmış bir halde, bir römork tarafından çekilerek Villefranche Limanı'na girdiğinde gerçekten heye canlanmıştı. Zararı tahmin ederken keçeleşmiş sesi

130

131

her zamankinden daha boğuk çıkıyordu: "Direkleri niz kırılmış kollar ve bacaklar gibi," demişti Mogu-er'ye, "hiçbir zaman eskisi gibi olamazlar. Onları değıştirsenez bile, geminiz hiçbir zaman eski haline dönemez. Siz onun iyileştiğini sanırsınız, ama o bir kez kırıldı artık."

Bu tüccar birinin sözleri değildi ve Moguer kal binin buz kestiğini hissetmişti. Soğukkanlılığını ko rumak için omuzlarını silmişti. "Bunu sigortacıma söylemeyin, onlar geminin onarılabileceği kanısın da." Sareniito direkleri önce rıhtıma koydurtmuştu. Otuz metrelik büyük direği adım adım, elini ahş a bın üstünde gezdirerek, ana kırktan başlayarak her izi, her bağlantı beresini inceleyerek dolaşmıştı, iki yerde daha yarıklar vardı ve büyük direğin son üçte birlik bölümünü sadece halatlar tutuyordu. Az-zar kayalıkların üzerine vurmuştu ve iki direğin de her santiminde bir darbenin, bir berelenmenin izi vardı. Sağlam kalmış bir tek yeri yoktu.

Geminin geri kalanı da aynı durumdaydı. Göv denin birçok yeri yırtılmıştı, bunlardan biri pruva da, su kesim çizgisinin altındaydı, alelacele katran la yapıştırılmıştı. Güverte ve güverte köşkü deniz suyundan yıpranmış, lekelenmişti.

Moguer bir darbe daha yemişti: Seamar Sigorta Şirketi bir memur göndermekte epey geciktikten sonra, kaza olduğu sırada Juan Moguer gemide tek başına olduğu (aslında Sue Trinklet'le beraberdi) ve yardım çağırmadan gemiyi terk ettiği için kendileri nin

hiçbir sorumluluğu olmadığını söylemişti. "Bu serseriler Kraliyet Deniz Kuvvetleri'nin bir kaptanı gibi gemimle beraber batmam gerektiğini mi söylemeye çalışıyorlar?" Sonunda Seamar memurunun gelmekte o kadar gecikmesinin asıl nedeninin, La Spezia'da yaptığı soruşturma olduğunu anladı; böylece memur, zincirini koparan Azzar'ı dalgalar kayalıklara vurduğu

132

Frejus'de bir mevsim

Nesime kimseyle konuşmuyordu. O sonbahar, her şeyi, okyanusta geçen günleri, fosforlu geceleri, tonbalıklarının denizde bıraktığı izleri, rüzgârı, yo sun kokusunu bir kutuya kapatıp kilitlemişti. Gece leri bazen dalgaların sesiyle uyanıyordu. Üzerinde ölü yaprakların ve naylon torbaların asılı olduğu bir parmaklıkla çevrili taraçaya kadar yalınayak yürüyordu. Frejus'nün üstünde ışıklı bir kubbe vardı. Sokak fenerleri sanki bir boğazın karşı yakasın-daymışlar gibi göz kırpyorlardı.

O zaman Nesime denizin ağır yalpalarını hisse diyor, neredeyse midesi bulanıyordu. Bu hareket onu okyanusun üstünden ters yönde geçirip, yeni den başlangıç noktasına, May Sokağı'na getiriyor du. Andriamena'yı, kaptanı, Ifigenio'yu, Zenaida'yı, Zoe'yi ve hatta Gökgürültüsü'nü düşünmeye çalışı yordu; ama bunlar burçlar gibi elle dokunulama yan, yerlerinde durmayan hayali yüzlerdi artık. Eğer onlarla konuşabilse yardımına gelmelerini is terdi. Sanki bu, kekremsi kokular içindeki küçük kilisede diz çöküp, kalbini dilsiz heykellere emanet etmekten daha mı aptalca bir şeydi? Her gece sevgi lisini düşleyip, kendini düğün gecesine saklamak tan daha mı saçmaydı? Ve anıların gerçekliği saat saat, gün gün dağılıyor, ufalanıyor, siliniyordu. Ger-

çek olan günlük programdı: Saat yedide kalkmak, sırayla temizlik, küvetin kirecini sökme, yerleri sü pürüp silmek gibi angaryalar birbirini izliyordu. Ders, etüt, yemek, ders, etüt, yemek. İsteyen küçük kilisede meditasyon yapar, isteyen bir kuyunun di bine bakar gibi ekranda hareket eden yüzleri, şarkı cıları, dedikoducuları, bir akıl hastanesinin günlük lerinden alınmışa benzeyen şovları seyretmek için televizyona bakardı. Sonra başının sanki cendereye alındığı, su gibi akan terinin çarşaflara yapıştığı uykusuz geceler, bir de karanlıkta kendilerini tat min eden kızların iç çekişleri.

Taraçanın yolunu bilen tek kişi Nesime değildi. Oradan kaçmayı düşleyen ya da altlarındaki şehrin kekremsi kokusunu içine çekmek, otoyolun uğultu sunu dinlemek isteyen kızlar da oraya geliyordu. Gizli gizli sigara içiyor, aralarında alçak sesle konuşuyor, çılgın kahkahalarını güçlükle bastırıyorlardı. Rahibe Simone'un dikkatini çekmekten korkuyor lardı. Nesime'yle de konuşuyorlardı, yavaş yavaş onu da gruplarına aldılar. İsimleri Soumia, Anya, Esmâ, Zaza'ydı. Hepsinin de adı A ile bitiyor, sanki bir kulüp gibi, diye düşündü Nesime. Aynı odada kalıyorlardı.

Saint-Christophe Enstitüsü, bir zamanlar güzel olan büyük bir yapıydı, sarı badanalı duvarları, par maklıklı, yüksek pencereleri, kiremit kaplı bir damı ve yemek solunu olarak kullanılan, kırmızı vitray ve işlemeli demirlerle yapılmış bir verandası vardı. Yapı, Frejus'ye hâkim bir tepenin yamacında, zey tin ve portakal ağaçları dikili eski bir

parkın tam ortasındaydı. Kayıp ya da ıslahı zor kızları oraya kapatıyorlardı ve Nesime artık annesiyle birlikte oturmamak için oraya gelmek istemişti. Zemin katta sınıflar ve kırmızı camlı büyük ye mekhane vardı. Birinci katta rahibelerin odaları ve

134

135

kızların yatakhaneleri bulunuyordu. Her oda altı metreye dört metreydi ve yatakları birbirinden kah verengi bölmelerle ayrılmıştı. Koridorun ucunda, Rahibe Simone'un odasının yanında tuvaletler ve banyo vardı. Uzun lavabolar yalağa benziyor, duva ra gömülü üç topuzun üstünde de musluklar bulunuyordu. Ama su çok sıcaktı ve bir kız yıkandıktan sonra duş odası saunayı andırıyordu. Bütün pence reler parmaklıklarla örtülmüş ve taraça yüksek bir parmaklıkla çevrilmişti. Rivayete göre bunun nede ni bir zamanlar yaşanan bir intihardı. Ama asıl amaç, erkek çocukların kızları ziyarete gelmesini engellemektir. Kışın gece olduğunda Rahibe Simone giriş kapısını kilitliyor ve Igor adındaki büyük siyah köpeği bahçeye salıyordu. Sonra yatmaya gidiyor ve artık ertesi sabah saat altıya kadar hiçbir şeyle ilgilenmiyordu. Zaten biraz ağır işitiyordu. Kurumun müdürü rahibe değildi. İriyari, çok beyaz tenli, başında eski zaman öğretmenleri gibi bir topuzu olan, kızların sadece kendi gibi demode ilk adıyla seslendiği bir kadındı: Gabrielle.

Nesime yüzünü duvara döner gibi buraya gelmeyi seçmişti. Şerif niye dediğini anlamamıştı. Nadia da anlamamış, ama kabullenmişti. Zaten ya bunu kabullenecek ya da Nesime gidecekti.

Enstitüde kızlara terzilik ve makineyle dikiş öğretiliyor, ev işleri, ütü, yemek yapma dersleri veriliyordu. Ayrıca bir de hastabakıcı yardımcılığı eğitimi vardı ve daha sonra olgunlaştırma sınavını verebilenler hastabakıcılık okuluna girebiliyordu. Nadia Nesime'yi bu hazırlık bölümüne kaydettirmişti.

Başına bütün gelenlerden, polis ve sosyal yardım kurumu soruşturmasından sonra, enstitü, sükûnet, sessizlik, her şeyden uzaklaşmaktı. Nesime bu büyük evi, çok düzenli geçen ve atölyelerden gelen makine sesleriyle, gülleri ve portakal ağaçlarını bu-

dayıp zaman zaman su deposunu dolduran pompa nın motorunu çalıştıran Bahçıvan Patrick'in çıkar dığı gürültüden başka hiçbir şeyin işitilmediği günleri yavaş yavaş sevmeyi öğrenmişti. İnsan burada her şeyi unutabilirdi. Başına tehlikeli, şiddetli hiçbir şeyin gelemeyeceği başka bir dünyadaydı. Sanki uzun bir hastalıktan sonra yaşanan nekahet dönemindeydi.

Herkes ona iyi davranıyordu. Ama özellikle Rahibe Simone Nadia'yı çok seviyordu. Rahibe Simone koca burunluydu ve erkeğe benziyordu, mavi-gri uzun bir elbisesi ve çenesinin altından bağladığı siyah bir kepi vardı. Yatılı öğrencilerin çoğu üzerinde

ölçülü bir terör uyguluyordu. Müdire bile ondan çe kinyordu. Ama bu, onun takındığı bir havaydı sa dece, aslında cömert ve esprili bir kadındı. Kızların çoğu ya sabıkalı ya da evden kaçmış tiplerdi. Hapisten kurtulmak için ya da henüz oraya gönderilemeyecek kadar küçük oldukları için bura ya gelmişlerdi. Öfkeyle konuşuyor, sövüyor ve her cümlelerinde edepsiz bir kelime kullanıyorlardı. Dö vüşmeyi biliyor, hepsi üzerinde mutlaka falçata, şiş, makas ağzı gibi kesici aletler taşıyordu. İçeri gizlice göz yaşartıcı gaz sokanlar bile vardı. Nesime de Şe rifin sustalı çakısını getirmişti. Onu yastığının al tında saklıyordu. Başlarda uyumuyor, yanma birisi yaklaşırsa hazırlıklı olmak için eli çakısının yanın da yatıyordu. Sonra yavaş yavaş alıştı. Hepsi yoldan çıkmış kızlardı, korkuyorlar, ken dilerini yalnız hissediyorlar, umutsuzluk krizlerine kapılıyorlardı. Ama onların şiddeti bir tür yasaydı. Hiç kimse başkaları hakkında bir şeyler öğrenmeye çalışmamalı, hiç kimse soru sormamalıydı. Bu katı, çetin ve zaafa yer bırakmayan sessizlik Nesime'nin hoşuna gitmişti. Her biri gırtlığına, gözlerine kadar

136

137

tırmanmış bir şiddetle serbest kalacağı günü geçmi şine kapanarak bekliyordu. Daha sonra Nesime yatakhanedeki kızlardan biriyle tanıştı. Adı aslında Sefire'ydi, ama ona Zaza diyorlardı. Yatağı odanın öbür uçundaydı ve gecele ri 'A'lar kulübünden diğer kızlarla birlikte taraçada buluşuyorlardı. Zaza fazla iriyarı değildi, zayıfçaydı, ergenlik sivilcelerinin izlerini taşıyan, çiçekbozuğu cildine rağmen güzel bir yüzü vardı. Sigaralarını Nesime'yle paylaşıyordu. Başlangıçta fazla konuş muyorlardı, sonra Zaza kendi hikâyesini biraz an lattı. Ailesi Tunusluydu, kuzeyde, Lüle tarafında doğmuştu. Büyürken çok yer dolaşmış, sonra Mar silya ve Nice'e gelmişti. Hayatı hakkında bütün söylediği bu ve bir de babasıyla bazı sorunlar yaşa dığıydı, ama daha fazla ayrıntıya girmemişti. Nesi me'yle konuştuğunda ona daha çok efsane ya da ba tıl inançlar gibi olağanüstü şeyler anlatırdı. Gecele ri mezarlıklarda dolaşan hayaletler, büyü hikâyele ri. Teyzesi cadıydı, bu mesleğe Tunus'ta başlamıştı. Zaza, cadının evinin avlusunda nasıl cırılçıplak so yunduğunu ve içi akrepler, kırkayaklar, karıncalar ve kertenkelelerle dolu bir küvette yıkandığını an latırdı. Gece onun ruhu uçup gider ve evden eve do laşıp büyüler yapardı. Hayvana dönüşür ve uyuyan insanların göğsüne yatar, uyanıp da ona bakmak için gözünü açan ölüdü. Bir gün bir çocuk öldü ve çocuğun annesi teyzesine onu bir ekmek fırınına ka patacağını ve küçük bir kül yığını haline gelinceye kadar pişirerek öldüreceğini söyledi.

Zaza geceleri, sigarasının ateşinden başka hiç bir yeri görünmeden, kısık sesle konuşup durur ve Nesime, zaman zaman sırtının soğuk soğuk ürperdi ğini hissederdi. Chabela'nın Marcelino'yu çağırın sesini ve sabah küçük nehir balıkları tarafından ke-mirilmiş halde bulunan cesedi hatırlıyordu. O da

konuştı, büyük kasırganın patladığı gece sandığı nın üzerine konan ağırlıklar nedeniyle kaçamayan Gökgürültüsü'nün hikâyesini anlattı. Ama bu olay dan sanki Zaza'nın anlattığı türden bir hikâyeymiş gibi söz ediyordu. Zaza demişti ki: "Beni ne kadar kapatsalar yine de kaçarım, kimse gitmemi engelle yemez. Kimse beni bulamaz."

Atölyeler büyük parkın güzelliğini bozan, sac ve plastikten yapılmış prefabrike yapıları. Kapıcı ku lübesinin sağındaki ilk atölye, bıçkı ve dikiş içindi. Parkın dibinde, solda ciltçilik, kapitone üretimi, kakmacılık, çerçevencilik ve bu tür elişleri yapılıyor du. Yaşlı enstitü yapısına bitişik son prefabrike ev de ise, yemek yapma ve çamaşır yıkama kursları ve riliyordu. Nesime tıbbi bir mesleğe hazırlık dersleri gördüğü için bu tür işlerden muaf tutuluyordu. Ama kendi dersleri bitince, atölyeleri ziyarete gidiyordu. Başlangıçta makinelerin uğultusundan, hareketler, sesler, kahkahalardan büyülenmiş gibi bir köşeye çekiliyordu.

En sevdiği bölüm, mutfak atölyesiydi. Zaza ora da çalışıyordu. Buraya neşeli bir canlılık egemendi, içerisi sıcaktı, havada her tür koku vardı. Nesime bıçak ve tencere şakırtılarını, elektrikli kıyma ma kinelerini dinliyor, sosların, sebzelerin, kişnişin, pi şen ekmeğin, pastaların kokusunu içine çekiyordu.

Nesime yemek yapmayı bilmiyordu. Pennede-pie'de çok küçüktü, her şeyi annesi yapıyordu. May Sokağı'nda, ruh çöküntüsü içine giren Nadia artık hiçbir şey yapmıyordu ve Nesime ne bulursa yeme yi, bir yahni kalıntısıyla, peynirle, ekmek ve zeytin le karnını doyurmayı öğrenmişti. En çok ekmek zey tin yerd. Azzar'da ise mutfakta Andriamena'nın ta rifi geçerliydi: pilav ve kurutulmuş karides.

Zaza ve 'A' kulübünün kızlarıyla Nesime haya tında ilk kez eğlenmişti. Dersleri, hapiste de yattığı

138

139

konusulan bir aşçıbaşı, Bay Carlin veriyordu. Ama iyi bir adamdı ve doğrama bıçağını kullanırken bile hiç tehlikeli bir havası yoktu. Ve çok iyi bir aşçıydı. Nesime de kızlarla birlikte pizza, etli börek, fırında güveç ve mezeler yapmayı öğrenmişti. Saat beşe doğru etüdü bitince, Nesime alelacele atölyeye gidi yordu. Bahçeden geçiyor ve kapıyı açınca tadına do yulmaz bir sıcaklık, güzel kokular, dostluk bulutu yüzüne çarpıyordu. Atölyeye kabul edilmişti ve şim di Zaza ile birlikte yemek yapıyordu. Uzun süredir yaşadığı ilk mutluluk anlarıydı bunlar. Birkaç saat boyunca kendini canlı hissediyor, her şeyi unutabili yordu.

Şubat sonuna doğru bir gece kavga çıktı. Nesi me kırılan camların gürültüsü ve çığlıklarla uyan dı. Sanki yangın alarmı verilmiş gibi dışarıdaki ışıklar yandı. Igor parkta havlıyordu.

Nesime diğerkızlarla birlikte taraçaya kadar koştu ve neler olup bittiğini görebilmek için parmaklığa yapıştılar. Parkın içinde, dikiş atölyesinin yanında bazı tipler haykırıyordu. Igor'u bir kurşun la vurup öldürdüklerinde, bir an bir şimşek çaktı sanki. Şişeler fırlattılar ve bunlardan biri Nesi-me'nin tam önünde parmaklıkta parçalandı. Kızlar da bağıırıyordu, sonra içeri döndüler.

Aşağıdaki kapı Rahibe Simone'un itirazlarına rağmen açıldı ve kızlar parka daldı. Nesime Igor'u gördü. Atölyeye giden çakıllı yolun üstünde yatıyor, toprak kanını içiyordu. Çok acı çekiyor gibiydi. Pat-rick'in el fenerinin ışığında gözleri buzlandı ve öldü.

Yaklaşık yarım saat sonra, polis geldi. Arabala rını farları açık halde bahçeye park ettiler ve bazı kâğıtlar doldurdular, bu iş biraz sürdü. Sonra gitti ler. Nesime odaya geri döndüğünde Zaza'nın orada olmadığını hemen fark etti. Haber vermedi, ama onu bir daha hiç göremeyeceğini düşününce içi fena

oldu. Gerçekten de o geceden sonra Zaza'yı bir daha gören olmadı.

Sonra her şey biraz zorlaştı, çünkü hepsi olup bitenlerden, Igor'un ölümü ve Zaza'nın kaybolma sından kendini sorumlu tutuyordu. Daha sonra polis yine geldi, bu kez gelenler biri erkek, diğeri kadın iki genç müfettişti. Kızlara sorular sordular, ama onlar hiçbir şey söylemedi. Bir şeyler bilenler vardı, ama sanki hiçbir şeyin farkında değillermiş gibi davrandılar. Zaza'nın bir sevgilisi vardı, pek iyi bir tip değildi ve hapisten yeni çıkmıştı. Her şeyi arka daşlarıyla birlikte o düzenlemişti, saldırı, tabanca ve herkes parkta dört bir tarafa koşuşurken Zaza çantasını almış ve onlarla birlikte gitmişti. Ama kimse nereye gittiğini bilmiyordu. Belki Marsil ya'ya, belki de daha uzaklara, Belçika veya Alman ya'ya. Zaza bir gün Nesime'ye, "Gittiğimde benden haber alamazsan bil ki olmuşumdur," demişti.

Artık hiçbir şey aynı değildi. Bayan Gabrielle ayrılmak zorunda kaldı, onu başka bir okula vermişlerdi. Yerine eski bir cezaevi müdürü olduğu söylenen Bay Brun geldi. Ufacık, her zaman çok iyi giyimli, kahverengi kıvrıcık saçlı ve küstah tavırlı biriydi. Böyle bir olayın bir daha yaşanmaması için talimatlar verdi. Her pazar yemekhanede bir vaaz veriyordu. Kızıl camlardan üstüne şeytani bir ışık düşüyordu. Gıcırdayan bir sesle, gençlikte işlenen günahlardan ve bunları düzeltme gereğinden söz ediyordu. Kişiliği yeniden oluşturmak ve günahlar dan arınmak gibi şeylerden söz ediyordu. Küçük boyuna rağmen sesi salonda öfke ve kötülükle yan kılanıyordu. Ayaklarının üzerinde dikiliyor, salon da volta atıyordu. Sanki orayı öğrenciler bozuyor-muş gibi, yörenin güzelliğinden söz ediyordu. "Şaha ne bir bölgede yaşama şansına sahipsiniz, ama bunu bile görmüyorsunuz," diyordu. Kızlar onu dinlemi-

yordu. Tunç maskeleri andıran yüzleriyle çikletleri ni çiğniyorlardı. Her vaaz, ceza dağıtımıyla sona eri yordu: izinsizlik cezası, dışarı çıkışların iptali, cu martesi angaryaları.

Zaza'nın gidişinden sonra Nesime içine kapan dı. Artık atölyelere gitmiyordu. Biyoloji ve eczacılık derslerine çalışıyordu, çünkü bunlar ilgisini çeki yordu. Soğuk ve anlaşılması kolay konulardı ve bu da ona uyuyordu. O da Nadia gibi hemşire olacaktı. Artık edebiyat, şiir veya tarihle uğraşmak istemi yordu. Öğretmenlerle artık hiç konuşmuyordu bile. Nadia'nın gelip onu görmesini bile reddetti. Soğuk bir tavırla, "Benim kimseye ihtiyacım yok," diyor du.

Kış sürüyordu, camlar rutubet içindeydi. Büyük odada Zaza'nın yatağı boş kalmıştı; bir cenazenin çıktığı huzurevlerinde olduğu gibi battaniyesi yastı ğın üzerine çekilmişti. Müdür arkadaşlıkları koparmak için yatakların düzenini değiştirmişti. Şimdi Nesime odasını tanı madığı kızlarla paylaşıyordu: Nathalie, Stephanie, Elise, Martine. 'A'lar kulübü artık yoktu.

Rahibe Simone taraçaya çıkan kapıyı bir asma kilitle iptal etmişti. Hole ve yemekhaneye açılan kapılar her akşam kilitleniyordu. O zaman kızlar camları açıp, başlarını parmaklıklara yapıştırarak odalarda sigara içiyorlardı. Ya da duşların orada buluşuyor, taşların üzerine oturuyorlardı.

Igor'un yerine yeni bir köpek alınmadı. Rahibe Simone onu parkın dibine, armut ağaçlarının yanı na gömdü. Bay Brun bir köpek almak yerine, alarm sistemi ve projektörler yerleştirdi, ama artık hiç kimse parka girmeye çalışmıyordu. Gece çiseleyen yağmurun griliği sokak lambalarına asılıp kalıyor du. Ortalık, tıpkı müdürün geldiği hapisane gibi, ıssız ve hüzünlüydü. Ve Bay Brun, her pazar yemek-

ten sonra, yüzünde o kan kırmızısı ışıltıyla yatılı öğ rencilerin sessiz masaları önünde, küçücük boyuyla bir şeytan gibi sinirli sinirli bir aşağı bir yukarı vol ta atarak aynı söylevi yineliyordu.

Kızların hiçbirisi o yılın sonunu getiremeyeceğini düşünüyordu. Herkes bir gün Bay Brun'ün gece ya tağında bıçaklanarak öldürüldüğü ya da yemekler den zehirlendiği haberini almayı bekliyordu. Ama günler geçiyor ve sınavlar yavaş yavaş yaklaşıyor du. Rahibe Simone kendini geri çekmişti. Zaza'yı seviyordu, onun çekip gitmesi ve onu götürenlerin Igor'u öldürmesi onu etkilemişti. Üstelik çok has taydı. Bu yeni bir şey değildi, ama yaşananlardan sonra hastalığı ağırlaşmış, gözle görülür hale gel mişti. Hâlâ aceleyle bir odadan diğerine giderek, uzun burnunu koridorlarda dolaştırıyordu. Ama ar tık kızlara o çok sevdikleri şakaları yapmıyordu. İki günde bir-iki saatliğine ortadan yok olup, kanser merkezinde tedavi görmeye gidiyordu. Ordan benzi atmış, sendeleyerek geri geliyor ve siyah kepi kel kalmış kafasını artık gizleyemiyordu. Bir gün Nesime'yle konuştu. Ellerini tuttu. Bir şey bildiğini asla belli etmez, hiç soru sormazdı. Sa dece şöyle dedi: "Bak kızım, bu benim son senem ve olacağı varmış." "Nereye gideceksiniz?" diye sordu Nesime. Rahibe Simone içini çekti: "Siena'ya." Son ra açıkladı: "Biliyor musun, ben İtalyanım. Simone gerçek adım değil, adım Ida Bartolomini, Pistoialı-yım. Evime geri döneceğim." Ekledi: "Sakın diğerle rine bir şey söyleme, tamam mı? Bu bir sır, yoksa beni hiçbir şey anlamayan bir italyan köylüsü sa

nırlar." Yeniden söze başladı: "italyan köylüsü ol duğum doğru, ama hiçbir şey bilmediğim yanlış, be nim memleketimde kızlar sekiz yaşma geldiğinde her şeyi öğrenirler."

142

143

Nesime Rahibe Simone'u her gün görüyordu. Dersler bittiğinde Rahibe Simone'la koridorda buluşuyor, beraberce parkın içinde yürüyorlar ya da Ne sime küçük kiliseye kadar ona eşlik ediyordu. Kilise aşağı yukarı her zaman boştu. İslî, kekremsi bir kokusu vardı. Stephanie ve Martine Nesime'yle dalga geçiyorlardı. Eskiler, Esmâ ile Goudfia bile onların yanında yer alıyordu. Ona aralarında bir ilişki oldu ğunu, anlayacağınız randevulaştıklarını söylüyor lardı. Nesime cevap vermiyordu. Rahibe Simone'un dostluğundan vazgeçebilirdi istese, ama onun karakterini, dünyayla alay etme biçimini seviyordu. Rahibe Simone yavaş yavaş ölüyordu aslında, son bir gayretle ayakta kalmaya çalışıyordu. Nesime me 'yle o kadar fazla konuşmuyordu. Sadece onun koluna yaslanıp kiliseye kadar yürüyor, iskemleleri yerleştirmiş, dua kitaplarını düzenlemiş gibi ya pıyordu. Yanında Nesime'yle bir sıraya oturuyor, sessizce duruyordu. Belki de dua ediyordu. Ya da belki uyukluyordu. Sonra ışıkları söndürüp kapıyı kilitliyordu. Hepsi bu kadardı işte. Bir kez, Roma'da Papa'yı gördüğünü söylemek için italya'dan söz etti, bir daha da bu konunun hiç sözünü açmadı. Nesime farkına bile varmadan sınavları verdi. Diğer kızlarla birlikte liseye gitti. Doktor muayene sine gider gibi, fazladan bir angarya daha yapar gi biydi, hiç kaygı duymuyordu. Birden kendini tanı madığı, sanki başka bir dünyadan gelmiş insanlarla bir arada, lisenin avlusunda buldu. Hiç gizlemeden sigara içen, bağıra çağıra flört eden çok şık gençler. Sınav çıkışında Nadia küçük beyaz arabasıyla geldi, Nesime'yi götürdü. Saint-Christophe'a çantasını al maya gittiler. Her şey bitmişti. Kimse kalmamıştı. Bay Brun bir veda konuşması bile yapmadan tatile çıkmıştı.

Nesime hiçbir şey düşünmeden, ne olaksa ol sun sabırsızlığıyla merdivenlerden inerken, kilise nin kapısının önünde Rahibe Simone'u gördü. Çok soluk ve yaşlı görünüyordu, burnu daha da büyü müştü. Herhalde bir kemoterapi seansından geri dönmüştü, çünkü beti benzi atmış ve kepi çenesinin altında sıkı sıkı düğümlenmişti. Nesime gidip onu öptü. Çok hafifti, kemikleri kırılacak gibiydi. "Pis-toia nasıl bir yer?" diye sordu Nesime. Bunun akli na nereden geldiğini bile bilmiyordu. "Eh, cennet değil tabii." Rahibe Simone yüzünü o her zamanki komikliğiyle buruşturdu. "Siena daha iyi, ama belki de senin gittiğin yerin yanında o da solda sıfır ka lır." Nesime'ye kırmızı plastik kaplı, köşeleri yıpranmış, okunmaktan eskimiş İncil'ini verdi. "Benim okumaya zamanım olmaz, zaten gözlerim de ağrı yor."

Parkta yaz güneşi portakal ağaçlarının üstünde parlıyordu. Nadia bahçıvan kulübesinin yanında bekliyordu, ama artık bahçıvan yoktu. Patrick'in yerini diyafonlu, videolu, şifreli bir otomatik kapı almıştı. Ayda bir kere bir şirket bahçenin bakımını ve budamaları yapıyordu. Küçük beyaz araba, do lambaçlı yoldan aşağı, kavşağa doğru inmeye başla dı.

144

Okyanus Kokusu

145/10

Birkaç konuşma kırıntısı

Moguer, gemisinin önünde durup bakan o man tolu, uzun boylu, esmer kızı birçok kez görmüştü. Önce paralı bir moruk tavlayıp, Akdeniz'de kaygısız bir yat gezisine çıkmak isteyen, macera peşindeki havai kızlardan biri sanmıştı. Zaten festivaller ve yağmurlar dönemiydi. Aslında bu düşündüğü ger çekten çok, hayal gücünün alışkanlıkla oynadığı bir oyundu. Eskiden, o kadar eskiden de değil, bu iş na sıl sonuçlanırdı, iyi biliyordu. Barlarda birkaç ka deh, yanlarında Alban ve birkaç sözde aktörle kira lık üstü açık arabayla tepelere çıkan yolda bir ge zinti ve kuşkusuz tepelerde, sırtlarında küçük tır mık izleri bırakan çalıların dikenleri içinde seviş me, güçlü bir afrodizyak etkisi yapan, seyrek meşe lerle kaplı toprakların ekşi kokusu. Sonra Azzar'm burnu Mora Denizi'ne veya Girit'e doğru denizin maviliğini yaracak, bu kız da bir gemi aslanı gibi flock yelkeninin altında çırılçıplak yatacaktı. Ama her şey Medellin'de Mate'nin ölümü ve açılan teca vüz ve cinayet davasıyla sona ermişti. Şimdi kaçacak gemisi bile yoktu. Gerçeğe inanmakta güçlük çekiyordu aslında. O kız orada, rıhtımda durup Azzar'm enkazına bakı yor, sonra hiçbir şey söylemeden gidiyordu. Sanki o orada güvertede değilmiş, elinde elektrikli makine-

si, başında eski bir şapka ve ağzında bir mendille tahtaları cilalamıyormuş gibi davranıyordu. Sanki o, Saremito Joseph'in, geminin genel durumuna ba kılınca tamamen gereksiz bir işle uğraşan bir işçi-siymiş gibi...

Bir gün, köyün yukarısmdaki marketten birkaç meyve, bir baget, bir şişe su almış geri dönüyordu, genç kız yanına yaklaştı. Güneş yüzüne vuruyordu ve Moguer'ye baktı. O zaman Nesime'yi tanıdı.

Çok değişmişti. Azzar'm güvertesinde saklandı ğı yerden bulup çıkardığı, erkek kılığına girmiş kız çocuğuyla hiçbir ilgisi kalmamıştı. Teni grimtırak bir renk almış, canlılığını yitirmişti. Omuzlarına dökülen dalgalı saçları modaya uygun yapılmıştı. Sadece gözleri aynı kalmış, o korkusuz bakışlar ve gözbebeklerinin dibindeki o tuhaf pırıltı değişme mişti.

Karşılıklı biraz havadan sudan söz ettikten son ra, sanki gitmesi gerekiyormuş gibi durdu ve şöyle dedi: "Evet işte böyle, size ne dilemek gerek onu da bilmiyorum ki." Moguer cevap verdi: "Bilmem, bel ki de sizi yeniden görmemi dileyebilirsiniz. Size söyleyeceklerim var."

Nesime, elleri mantosunun cebinde, onunla birlikte yürüdü. Rüzgârın uçurduğu naylon torbayı bir eliyle tutan Moguer şaşkın bir şekilde ona doğru eğilerek yürüyor, kendini biraz beceriksiz ve tedirgin hissediyordu. ; .; ;■""■""*■-;■ ':v r""

Biraz ileride yanlarından küstah ve alaycı ço cuklar geçti. "Bak bak, bir zenci!" Bu sahnede ger çek hiçbir şey yoktu sanki. O hiçbir şey söylemediği için, Nesime sabırsızlıkla konuştu: "Benim de size söyleyecek çok şeyim var."

Bu alışılmadık, abartılı bir davranıştı. Ama Mo-guer'nin aklına bir şey gelmedi. Torbayı güverteye bıraktıktan sonra onunla birlikte tersanenin yakı-

146

147

nmdaki küçük büfeye kadar gitti. Aslında oraya adım atmazdı hiç, çünkü dünyadai>oulel oyuncula rından ve eski denizci derneklerinden daha fazla nefret ettiği bir şey yoktu.

Daha dün Moguer bu masaların yanından geç se, ortalık hemen gazeteciler ve fotoğrafçılarla do lardı. Ama şimdi makine yağıyla lekelenmiş elbise si ve kafasındaki gülünç yumuşak şapkasıyla bu ih tiyara kimse aldırmiyordu. Belki o da o denli nefret ettiği sahte deniz kurtlarına benzemişti ve bu fikir onu neredeyse rahatlatıyordu. Kendi görüntüsün den kurtulmak için, ihtiyarlamayı beklemesi yeter liydi.

Seyircinin (masalara oturmuş ve hayatları, ken di filmlerini izleyen ortalama seyircininkinden daha az sıkıcı ve anlamsız olmayan bu insanların) bakış larının kendinden çok yanında yürüyen siyah kızın vücudunda toplanmasından gurur duyuyordu.

Konuşmaya başladılar ve konuşmaları önce kü çük kahvenin taraçasmda, sonra limanın rıhtımla rında saatlerce sürdü. Önce kız geminin enkazına kadar ona eşlik etmiş, sonra o kızla birlikte köyün yukarısına, anayola kadar yürümüştü. Nesime bi raz kendinden söz etti, gittiği okulu değil ama, gör düğü öğrenimi, gelecekteki mesleği olacak hemşire liği anlattı. O dalgın dalgın dinliyordu. Nesime Sa-int-Christophe'ta aylar boyu kafasından geçirip dur duğu soruları sordu. Ama onun e nlatacağı fazla bir şey yoktu. Zoe çalınmış, Ifigenio'yu ise bir daha hiç görmemişti. "Ya Andriamena Amca?" Omuzlarını silktiler: "Andriamena gitti. Artık Andriamena Amca yok. Şimdi yapayalnızım."

Tıpkı Nargana'daki koyda, Azzar'm içindeyken olduğu gibi özgürdü, bütün zamanı kendisine aitti. Artık hiçbir tasarısı, hiçbir randevusu yoktu. Sade-
1 Boule: Demir toplanla oynanan bir oyun.

148

ce birkaç hafta, biraz idareli kullanırsa birkaç ay yetecek kadar parası vardı. Ticaret odasına^ tersa neye ve italyan römorkörüne o kadar çok borcu var dı ki, hiçbir şey ve hiç kimse onu kurtaramazdı.

Otobüs durağına doğru giderken Nesime bir pastaneye girdi, bir torba acıbadem kurabiyesi aldı ve çocuksu bir ciddiyetle Moguer'ye verirken, "Bu sizin için, size bir şey alabilmek bana mutluluk ve riyor," dedi. O kadar uzun zamandır ona kimse bir şey vermemişti ki, teşekkür etmeyi unuttu. Sanki bir daha hiç görüşmeyeceklermiş gibi, Nesime veda bile etmeden otobüse binip gitti. Bu olup bitenler tu haf ve beklenmedikti. Deniz kazasından beri yaşadığı uzun yalnızlık içinde bu karşılaşma Moguer'yi, bir gün adasının kumsalında bir ayak izi keşfeden Robinson kadar heyecanlandırmıştı.

Moguer de değişmişti. O artık Nesime'nin tanıdığı, güneşte gözleri kısılmış, dümenin başında ayakta duran, korsana benzeyen o kaptan değildi. Daha ufak tefek, daha güçsüz, biraz kamburlaşmış, biraz aksayarak yürüyen bir adam olmuştu. Daha çok bir öğretmene, dünyayı baştan başa dolaşmış ve hayatı derinlemesine yaşamış, her türlü şeyi gör müş geçirmiş, ama buna rağmen coşabilen, öfkele-nebilen, ruhunun gençliğini korumuş bir adama benziyordu.

Görüşmeleri hep aynı çerçevede gelişıyordu. Ders aralarında ya da akşam eve dönmeden önce, boş bir zamanında Nesime rıhtıma kadar gidiyordu. Moguer genellikle Azzar'm güvertesinde ya bir şeyi onarıyor ya da parlatıyor oluyordu. Ya da sintine nin içinde üstü başı yağla kaplanmış çift uskurlu meşhur motoru yeniden çalıştırmaya uğraşıyordu.

149

Kimi zaman bir piknik tüpüne bağlanmış oyuncak büyüklüğündeki bir kaynak makinesi kullanıyordu. Nesime güverteye çıkmıyordu. İskele vazifesi gören kalasın önünde duruyor ve sonunda Moguer ortaya çıkıyordu. Moguer onu bekliyor oluyordu. Nesime geminin önünde ayakta, kollarını kavuşturmuş, Moguer elleri şortunun ceplerinde, tuhaf, yam-ır yumru şapkası gözlerine kadar indirilmiş, önce bir ritüelin ön işaretleri gibi karşılıklı birkaç söz ediyorlardı.

- Ne haber?
- iyidir, ya siz?
- İyi, iyi-
- İlerliyor mu?
- Hayır, pek sayılmaz.
- Bugün ne yapıyorsunuz?
- Doğrusu sizden bir şey gizlemiyorum, birisi bana bakıyorsa diye çalışır gibi yapıyorum.

Moguer onu güldürmek için her gün bir başka ifade şekli buluyordu. Sanki hayali bir tersanede ge reksiz bir işi yapması için işe alınmış bir işçi olmuş tu. Nesime onun zaten her şeyini kaybettiğini bili yordu. Şerif ara sıra babasıyla birlikte çalışıyordu ve Saremito olanları anlatmıştı: Moguer borçlarını ödeyememiş ve ticaret odası Azzar'm. haczedilerek satılmasını istemişti. Tek beklenen mahkemenin kararıydı.

Moguer sintineden toplayıp çıkardığı birtakım parçaları rıhtıma, lekeli bir brandanın üstüne seri yor, onları yeniden yerlerine takmaya çalışıyordu. Her gün karmakarışık nesneler çıkarıyordu dışarı: dökme demirden levhalar, babalar, makaralar, ye keler, kelekler, yelken onarmak için iğneler, ha lat düğümleme tokmakları, vb. Güneşte tekne enka zının önünde rıhtıma çömelmiş, çocuklara yolculuk-

larmı anlatmaya hazır, biraz kibirli ve masalsı bir ihtiyar balıkçıya,benziyordu.

Tek ürkütücü olan geminin kendisiydi.

Direklerinden yoksun kalmış Azzar, pupasının limanın sularına düşen kara gölgesiyle, uzun, kör bir ahşap iği, etleri soyulmuş bir kemiği andırıyor du. Sanki olup biten her şey onun suçuymuş gibi, gemiden bir lanet havası yayılıyordu.

Nesime aşağı yukarı her gün Moguer'yi görme ye gidiyor ve beraberce rıhtımın ucuna doğru yürü yorlardı. O çok konuşmuyor, daha çok kendi hikâye lerini, gündelik yaşamını anlatan kızı dinliyordu. Bazen sevgilisi Şeriften söz ediyordu. O da fazla üzerinde durmadan birkaç soru soruyordu. Belki bi raz da kısıkanıyordu, çünkü hemen konuyu değiştiri yordu. Her ne hal ise, Nesime onun kıskandığını dü şünüyordu.

Birlikte dalgakıranın diğer tarafına, kayaların arasına oturuyorlardı. Deniz tıpkı bir ayna gibi par lıyor ve ilkbaharın soğuk rüzgârına rağmen güneş yine de yakıyordu.

Moguer Nesime'nin yanında yaşını unutuyordu. Yalnızlığını, para sorunlarını, eski karısının ona duyduğu kını ve kızının kendisini unutmuş olması nı unutuyordu. O zamana dek hiç kadın dostu olma dığını fark ediyordu. Tanıdığı, baktığı, geminin üç gen yatağına ya da otel odalarına sürüklediği ka dınlar hayaletler gibi ortadan yok olmuşlardı. Nesi me ise Mate gibiydi. Şimdi onu tekrar bulmuştu ve her şey değişecekti. Ona öyle geliyordu ki, uzun bir uykudan uyanmış, yeniden yaşamaya başlamıştı.

Çok genç, insana dümdüz ve capcanlı bakan bu kızın yanında kendini özgür hissediyordu. Onun ya-nmdayken paradan, beklentilerden, tehditlerden uzaktı. O da Azzar gibiydi, yıkılmış, incinmiş, ka-

150

151

natları kırılmıştı, ama her şeye baştan başlayabilir di. Kendini hem çok yaşlı hem de inanılmayacak kadar genç hissediyordu.

Kendine itiraf etmese de her gün Nesime'nin gelişini bekliyordu. Kız onu dış dünyaya bağlayan tek varlıktı. Bütün o dilencilere ve davetsiz konuklara birer birer kapısını kapamıştı. Daha doğrusu bir hiç olduktan sonra, eski çevresi ondan uzaklaşmıştı. Çünkü uğradığı bozgunun gürültüsü, bütün kötü haberler gibi hızla yayılmıştı. Artık gelen mektupları bile okumuyordu. Kendisine kimseden mektup gelmeyen Nesime, güverte köşkünün önünde yerlere saçılmış mektupları görünce şaşırıyordu: "İçlerinde ne olduğunu hiç merak etmiyor musun nuz?" O omuz silkiyordu: "Sadece faturalar, ödeme talimatları. Ölü kâğıtlar!" Nesime onun bu umursa mazlığını anlayamıyordu. Moguer kendini Nesime'nin oyununa bırakıyor du. Bedeninde bazı değişimler olduğunu fark ediyor du. Ayak bileğindeki sakatlığı unutmuş, yeniden koşabiliyor ve dalgakıranda bir kayadan diğerine sıçrayabiliyordu. Aşırı alkol ve üzüntüden uyuşmuş beyni yeniden açılmış, Nesime'nin ritmine uyarak bir düşünceden diğerine atlıyordu. Nesime'nin Az-zar'da olduğu zamanlara, kollarını bedenine dolaya rak ona dümen tutmasını öğrettiği günlere geri dön müşler gibi geliyordu. Her gece Azzar'm nemli yemek salonunda, eski bir battaniyeye sarınıp yüksek sesle hayal kuruyor, bu hayallerle defterleri dolduruyordu. Yeniden notlar almaya, denemeler, senaryo başlangıçları yazmaya, düşünceler, gelecek için tasarılar kurmaya başlamıştı. Kasırga filmine yeniden başlayabilirdi. Para da bulurdu, aktör de. Şimdi söyleyecek o kadar çok şeyi vardı ki, bu film onun hikâyesi-olacaktı. Londra'da yargılanacağı günü beklerken hapiste

anılarıyla tek başına kalan Kaptan Jonsen'e benziyordu. Nesime'yi yeniden görmek için sabırsızlanıyor du. Ona düşündüklerinden, düşlerinden söz ediyor du. Gelmediği zaman, söylediği gibi çalışır numara sı yapıp bütün gün onun geleceğini umut ediyordu. Cin içince çok ağır uyuyan Moguer, şimdi tıpkı gençliğinde olduğu gibi düş görmeye başlamıştı. Bazen düşler her gece yineleniyor ve o salonun döşeme sinde uyku tulumuna sarınıp -armatörün kamarası her tür eşyanın, doğrama parçalarının, paslanmış denizcilik aletlerinin, deniz kazasından kurtulup hamur haline gelmiş dosyalarının, fotoğraf kutularının atıldığı bir tür depoya dönüşmüştü- uykuya dalıyordu. Uzak bir ülkeye, bir Endonezya Adası'na, büyük bir nehrin denize döküldüğü yere çıktığını, siyah tenli, gençliğin bütün zarafeti içindeki ada sakinlerinin kendisini hep onu beklemişler gibi karşıladıklarını düşünüyordu.

Nesime de ona kendi düşlerini anlatıyordu. Bu düşlerden birinde çocuktu, Roissy Havaalanı'ndan Fort-de-France'a gitmek üzere uçağa biniyordu; onu orada babasıyla birlikte teyzesi Wendy bekliyordu ve annesi elini öyle sıkı tutuyordu ki, kolu omzuna kadar ağrıyordu. Kalbinin çarptığını duyuyor, anne sinin kalçasından başka hiçbir şey görmüyor ve uçağa giden koridora doluşan yolcu kalabalığı onun ilerlemesini engelliyordu. Kaygı dolu bir düştü, bazen uyumaktan ve kendini yine o kalabalığın içinde, eli ezilecek gibi sıkılırken bulmaktan, hareket eden o bedenlerden başka bir şey görememekten korkuyordu.

Başka bir düşteyse, bir kuş gelip penceresine çarpıyordu. Tatlı bir kuş değil hayır, kötü kötü ba kan, kırmızı gagalı, kapkara bir yırtıcı kuş ve Nesi me pencereye yaklaşınca kuş bir sıçrayışta gidiyor

152

153

ve tam uçarken cırlak bir insan sesiyle onu hem korkutan hem cezbeden aynı sözleri söylüyordu hep: "Beni bul!"

Nesime Moguer'ye düşünmeden, utanmadan, çok fazla bir anlamı olmasa da her şeyi söyleyebileceğini hissediyordu. Böyle bir şey ilk kez başına geliyordu.

Moguer, "Belki de gerçekten birini arıyorsun nuz," demiş, anlattıklarından bu sonuca varmıştı. Kız bunu inkâr etse de, içinden onun haklı olduğunu düşünüyordu.

Yolculuklardan söz ediyorlardı. Nesime Sah-ra'yı yürüyerek geçmek istiyor, Moguer ise yaşa mak istediği tek yer olan Spitzberg'i, olmazsa da La-ponya'yı yüksek sesle düşünüyordu.

Zaman zaman Panama'daki la Comarca de San Blas'tan, bozbulanık ve hüzünlü denizden, eğri hin distancevizi ağaçlarının yükseldiği adalardan ve bir başka zamandan hayatta kalmış insanlar gibi gözü ken yerlilerden söz ediyorlardı.

Nargana'dan söz ediyorlar ve Moguer 'Cennet' adlı film tasarsını gerçekleştirmek için oraya dönmesi gerektiğini söylüyordu. Quesne Markisi'nin düşlediği cumhuriyeti, korsanların, serserilerin ve sokak kızlarının özgür olacağı yeri orada kurmak istiyordu.

Bu konudan hiç şaklabanlık etmeden söz ediyor ve Nesime'ye düşlerini anlatırken sinemayı gerçekten sevdiğini, bunun sadece bir para meselesi değil, bütün hayatı olduğunu anlıyordu.

Nesime onu dinliyor, yeniden onun büyüüne kapılıyordu. İntikam isteğini, Moguer'yi ebediyen yok etmek için göğsüne saplamak istediği bıçağı unutmuştu.

Sonunda bir gün aklını kurcalayıp duran soru yu sordu: "Beni niye Azzar'dan kovdunuz?" Ona pı rıl pırl gözlerle bakıyor, konuşmasını, hakkında an-

latılan her şeyi, o cinayetle ilgili dedikoduları silme sini bekliyordu.

Moguer sesinin tonuna şaşırmıştı, onu alıp dün yanın öbür ucuna, kızları yok eden Medellin'den uzaklara götürmesini isterken Mate'nin kara gözle rinin nasıl ışıldadığını düşündü. Ve o bunu bileme miş, anlayamamış, eline gelen şans yakalamayı bilememişti.

Bir an bir öfke ve içtenlik dalgasına kapılıp, orada olup bitenleri anlatma gereksinimi hissetti, anlatacakta da, ama onuru üstün geldi ve fikrini de giştirdi: "Yok... hiçbir şey yok. Belki bir gün size anlatmam gerekebilir."

Nesime Tanrı'dan söz ediyordu. Aslında öbür dünyadan söz etmek için çok uygun bir gündü, çün kü bütün gece şiddetli bir rüzgâr esmişti ve hem de niz hem de gökyüzü

masmaviydi ve denizin üstün deki her ayrıntı, her kaya, her koy açık seçik görü lüyordu. Nesime Rahibe Simone'un İncil'ini okuyor, onu askılı çantasının içinde biyoloji notlarıyla bir likte her yere taşıyordu. İlk sayfasında çocuksu, ace mice bir elyazısıyla (Nesime, Rahibe Simone'un ya zısı diye düşünmüştü) şöyle yazılmıştı: "TANRIM HER ŞEY İÇİN BENİ BAĞIŞLA, 30/03/80, saat 12." Nesime, bunun Zaza'nın anısına olduğunu düşün müştü.

Bazı sayfalara iskambil kâğıtlarıyla işaretler koymuştu.

Karo dokuzlusu: "Kovacağınız milletlerin yük sek dağların, tepelerin üstünde ve yeşil ağaçların altında kendi tanrılarına hizmet ettikleri bütün yer leri yıkacaksınız.

Sunaklarını devirecek, heykelleri ni parçalayacak, putlarını ateşe atacak, tanrılarının yontma tasvirlerini kıracak ve bu yerlere verdikleri isimleri sileceksiniz."

154

155

Kupa papazı: "Bu milletlerle ittifak yapmaya cak, onları affetmeyeceksin. Bu halklarla evlilik yapmayacak, kızlarını asla onların oğullarına ver meyecek ve onlardan kendi oğulların için asla kız almayacaksın. Çünkü onlar oğullarını benden alır ve başka tanrılara hizmet ettirir ve o zaman Ebedi olanın gazabı sizlere karşı alevlenir."

Bunları yavaş yavaş Moguer'ye okuyor, arada soluk almak için duruyordu. Rüzgâr sayfaları karış tırıyordu. Denizden gelen yansımalar altında yüzü nün koyu teni parlıyor, dalgalar korkutucu bir uğul tuyla kayaları dövüyordu. "Bu kitap korkunç şey lerle, dehşet verici şeylerle dolu." Şöyle dediği de oluyordu: "O zaman ben de lanetliyim, çünkü an nem evlenmek için babamı seçti ve ben bu evlilik ten doğdum." Babasından ilk kez söz ediyordu. Moguer dik katle dinliyordu, uzun zamandır kimseyle bir şey paylaşmamıştı.

Yeniden geçmişsiz, geleceksiz, o ânı yaşamak is tiyordu. Her şeyi unutmak istiyordu. Gerçek apaçık, keskin, çok şiddetli olduğu için acı veren bir ışıktı. Özgürlük zamanlarında olduğu gibi, Azzar'm gövde sinden fışkıran o arzuyu, gücü yeniden hissediyor du.

"Benimle okyanusa açılacak mısın?" ~ Nesime'ye bakıyordu; kız dalgakıranda hızla yürüyor, kedi gibi bir kayadan diğerine sıçırıyordu. Dalgalar boğuk bir gürültüyle yükseliyordu. Üzerle rinde kanatlarını yavaşça sallayıp yelpaze gibi açıl mış kuyruklarıyla martılar uçuşuyordu. Nesime he nüz ağırlaşmamış, solmamış ergenliğin çekiciliğiyle doluydu. Moguer artık yalnız ihtiyar bir adam oldu ğundan, bu gölgeyi izlemekte zorlanıyor, kalbinin çok hızlı çarptığını hissediyordu. Nesime sorusuna cevap vermemişti. Moguer bir kayanın üzerine otu-

ruyor, denize bakıyor, yüksek sesle hayal kuruyor du: "Ama bundan iyisi bulunmaz, aşk gibi bir şey... İnsanların çoğunun yaptığı gibi bir an sevişmek de ğil, günler ve

gecelerce, hiçbir şey düşünmeden, so luk almaya bile zaman ayırmadan, uyumadan seviş mek gibi bir şey... O zaman yaptığıın her hareket, geminin denizdeki her yalpası, geçen her dalga, yel kenlere vuran her esinti önemlidir. Saatleri, günleri sayarsın, hiç bitmez ve sonunda saymayı bırakırsın, yolun sonuna hiç ulaşamayacakmışm gibi gelir, ar tık ulaşmak istemezsin, bunun hep sürmesini ister-sın.

Nesime onun önünde durmuştu. Gözleri o kadar siyahtı ki, Moguer onlarda kendi yansımasını göre biliyordu.

Moguer konuşuyordu, suskun eğlence düşkünü, kumarbaz, sinema korsanı Moguer. Büyük direğin yanında ayakta duran Andriamena ve pruvadaki Nesime'siyle, o deniz yolculuğunun her gününü, bel leğinde bir güneş gibi parlayan her ânı hatırlıyordu. Beraberce dalgakıran boyunca yürüdüler. Hava soğuk, gökyüzü bulutlarla kaplıydı ve dalgakırana arka arkaya vuran büyük dalgalar onları ıslatıyor du. Bir ara Nesime Moguer'ye doğru döndü. Rüzgâr soluğunu kesiyordu. Moguer kızı kabanının içine sardı, ince vücudunu hissediyordu, Sarita aklına geldi, "Ne kadar gençsin," dedi. Onun yaşlı bir kadın eli kadar yumuşak, yıpranmış avucunu hissediyordu. Nesime yüzünü ona doğru çevirdi, Moguer onun açılmış siyah gözleriyle karşılaştı. Çocukluk tan kadınlığa geçişin izlerini taşıyan yüzü şimdi da ha gizemli, daha tuhaftı. Moguer âşık olduğunu dü şündü. Çekicilik sanki uykuya dalar gibi sizi kendi liğinden sürükleyen bir akarsudur.

156

157

Daha sonra sanki kendisinden bir an çalınmış gibi geldi ona. Hayatının akışı onu hayal kurmaya pek alıştırmamıştı. Her yaptığı bir hayatta kalma kavgası, bir tür sürekli saldırı hali olmuştu. Bir de sonsuza dek elini kolunu bağlayan o lanet vardı, Mate'nin kendini öldürdüğü gece Medellin'deki ote lin avlusuna çömelip kalmış yaşlı Kızılderili kadın o bakışı...

Çimentonun üstü deniz kabuklarıyla kaplanmıştı ve her dalga yükseldikten sonra saydam bir zar, sanki sıvı bir cila haline gelinceye kadar inceli yordu. Nesime susuyordu. Azzar'm. ilk yolculuğunda Turku Limanı'ndan Kuzey Denizi'ne açılışını anladığı Moguer'yi dinliyordu.

Moguer onun elini tutup öptü. Bileğini, tenini kokladı, ince derinin altında nabzını dinledi ve Ne sime ise ona karşı koymadı. Başını ihtiyar adamın omzuna dayadı, başı dönüyordu. Moguer'ye iyice so kuldu.

"Annemin evine dönmek istemiyorum, sizinle kalabilir miyim?" Güneş ve rüzgârla geçen bütün o günlerin ardından kendini öyle yorgun hissediyordu ki... Üstelik her zamanki gibi kerevetin üstündeki döşekte oturmuş, gözlüklerini takmış örgü ören Nadia'nın onu beklediği May Sokağı'ndaki apartmana gitmek istemiyordu.

Şerif her şeyi anlatmıştı. Bir akşam Nadia'ya telefon etmişti: "Kızınızın nerede olduğunu biliyor musunuz?" Yaşlı deliyle buluşmalarını, mendirekte dolaşmalarını, gemiyi anlatmıştı. Bir polis müfettişi gelmiş, Nesime'nin nihayet konuşup Moguer'yi suç layacağını, ona karşı tanıklık edeceğini umarak za ten bildiği şeylerden, Medellin soruşturmasından söz etmişti.

Nesime bunu kaldıramamıştı. Hangi hakla onu yargılıyorlardı? Nadia onun babasının kızdığı za-

manlar yaptığı gibi, dişlerini sıkarak konuştuğunu fark etmişti. Ağzını açıp gözünü yummuş, yıllardır içinde biriktirdiklerini, Pennedepie'deki evi, öldürülen köpeği, kaldırıma yığılmış mobilyaları bir bir küsmüştü. Kergas gittiyse bunun suçlusu Nadia'ydı, onu elinde tutmayı becerememişti. O zama na dek Nesime hiç bağırmamış, kendini haksızlık yapmanın verdiği zevke kaptırmamıştı. Geride ens titüde suskunluk ve uzaklaşmayla geçmiş bir yıl vardı. Artık kafa tutabilirdi.

O akşam Nesime Moguer'nin peşinden gitti. Moguer, anayolun üstünde berbat bir otelde bir oda tuttu. Nesime otelin girişini, resepsiyonu, şarap tor tusu, daha doğrusu çilekli şarap rengindeki duvar kâğıtlarını, kurnazca gülerken çürük dişleri görü nen, cildi kırış kırış gece nöbetçisini, genç kıza ba karak anahtarı tezgâhın üzerine bırakışım hiç unutmuyacaktı.

Yağmur yağmıyordu, ama hava soğuk ve nem liydi. Koya bakan camlı kapının altındaki aralıklar dan rüzgâr serbestçe içeri giriyordu. Deniz bile kötü görünüyordu: sokak lambalarıyla çevrelenmiş kap kara bir meydan gibi...

Nesime buz gibi çarşafların içine çıplak girdi. Yatak tıpkı bir gemi ranzası gibi dar ve sertti. Oda da onunkinin eşi bir yatak daha vardı, Moguer de onun üstünde oturuyordu. İki yatağı kahverengi bir komodin ayırıyordu. Moguer lambayı söndürüp sır tını duvara yaslayarak gecenin çöküşünü seyretti, ama sokak lambalarının ölgün ışığı odanın içini hâ lâ aydınlatıyordu.

Moguer uyandığında, Nesime başını kolunun al tına sokmuş derin uykudaydı. Alacakaranlıkta yü zünün derisi yastığın üzerinde siyah bir leke oluştu-

158

159

ruyor, gür saçları siyah kadife bir örtü gibi alnını ve gözlerini örtüyordu. Dışarıda güneş doğmaya başlı yordu. Moguer o anda Medellin'deki geceyi anımsa dı. Her şey farklı olabilirdi. Bir an Mate gençliği, in ce bedeni, neşesi, parlayan gözleriyle hayattaydı, bütün eklemleri inanılmayacak kadar esnekti. Ve sonra düşmüştü. Her şey daha başlamadan bitmişti.

Moguer Nesime'ye baktı. Duvara doğru dön müş, hafif hafif nefes alıyordu, sırtında saçlarının siyahlığını kalçalarına kadar indiren koyu bir çizgi vardı.

Ona dokunmak değil, sadece bakmak, yaşadığı nı duymak istiyordu. Anayoldan geçen otomobil ve kamyonların gürültüsü tıpkı Medellin'deki Jericö Oteli'nin vernikli çatısına vuran yağmur damlaları nı ya da rüzgârı andıran, ipeksi bir hışırtı çıkarıyor du.

Birkaç gün önce bunun hâlâ mümkün olabilece ğine inanamazdı. Batarsınız ve her geçen saat sizi daha da dibe çeker. Borçlar, davalar, tehditler ve daha da kötüsü can sıkıntısı. Hiç kimsenin olmadığı o ıssız rıhtım...

Onu cezbeden kızın teninin rengiydi. Nemli loş luğa rağmen sıcak bir renk.

Omuzlarından çarşafın üzerine uzanmış kolunun arka tarafında teninin rengi daha açıktı, neredeyse süt gibiydi, yarı açık avucuysa biraz parlıyordu.

Moguer yatağa, onun yanma uzandı. Bu uyuyan bedenin sıcaklığını yakalayabilse, onun içine girip orada eriyebilse, zaman duracak, eski günlerin gü cünü yeniden hissedecek, kalbi daha yavaş çarpa cak, Mate'yle yağmurun altında dans ettiği zaman gibi ona oyun oynamayacak ve avluya çömelmiş yaşlı kadının laneti sona erecek ve damarlarında yeniden şans dolaşmaya başlayacaktı. Yeniden de nize açılacak, çok uzaklara, adaların özgürlüğüne

gidecekti. Moguer bir arzu dalgasının kendisini sar dığını hissetti, genç kızın uyuyan bedeni bu salman ve kaçan dalgaydı; bedenine yaslanmış kaslarını, liflerini tek tek duyuyordu. Kendini kaybetti ve zih ni hatasını anladığında gergin vücudu hâlâ hareket halindeydi ve şimdi Nesime onu hiç tahmin etmedi ği bir şiddetle itiyordu. Bağırıyor, konuşmuyordu, ama Moguer onun gözlerinde düşmeden hemen önce Mate 'nin gözlerinde gördüğü öfke pırıltısını tanı mıştı.

Sabahın erken saatlerinin o soğuk ışığında Ne sime giyindi; Moguer onu tutmak için tek bir hare ket yapmadı, tek bir söz söylemedi, zaten bunun bir işe yaramayacağını biliyordu. Sanki daha sonra ye niden gelecekmış, enkazın üzerine yeni bir kat cila çekerken ya da Allah bilir nereye bir düğüm atar ken rıhtımda yeniden onu bulacakmış gibi sahte bir aceleyle çekip gitti. Ama Moguer her şeyin sona er diğini, kızın artık geri dönmeyeceğini anlamıştı.

160

Okyanus Kokusu 161/11

nm ertesi günü, La Spezia Koyu'nda ayaklarına vu ran dalgaların hafif şapırtısını hatırlamıştı.

Bir süre sonra, rıhtımda güneşin altında her za manki alışkanlığıyla çalışır gibi yaparken, beynin de, sol gözünün arkasında küçük bir damar çatladı. Moguer'yi yerden kaldırıp hastaneye götüren Sare-mito Joseph oldu.

Yazdan önce sıcak ve tatilde yatlarıyla birkaç tur atmak için limanı dolduran insanlara rağmen ıssız bir gün, Juan Moguer, Azzar'm gövdesinin ta rayıcı gemilerin topladıkları molozların atılacağı bir duba yapılmak üzere açık artırmada bir italyan bayındırlık işleri

şirketi tarafından satın alındığını öğrendi. Başını sokacak bir yer bulabilmek için sadece birkaç gün zamanı vardı. Haber ona, sigorta şirketinden gelen duygusuz bir mektupla bildirilmişti. Yapacak ve konuşacak hiçbir şey kalmamıştı. Bu, baba Danziger'in intikamıydı. Tam bir satranç oyuncusu gibi, son parçası da dağılana dek hayatının bütün gizli köşe bucağını karıştırarak, Mogu er'yi mahvetmeye uğraşmıştı. Artık bu durumun önüne geçmeye olanak yoktu. Birkaç ay önce olsa, buna karşı savaşır, bir şeyler yapmayı dener, her ne pahasına yeniden direkleri rini takip Azzar'ı kaçırdı. Rüzgârı arkasından alır, büyük yelkeni açar, kıçtaki yelkeni açan halatı çekerek, geminin kanatlarını teker teker açıp dümeni güneye, batıya kırar, Palma'ya, Afrika kıyılarına doğru yola koyulur, sonra da yeniden okyanusa açılır. Azzar'ı çöp gemilerinin şamandırası yapmak sanki bir şakaydı. Moguer hafifçe gülümsemiş, du dakları alaycı bir şekilde kıvrılmıştı. Deniz kazası-

162

163

Azzar her gün biraz daha denize gömülüyordu. İç limanın havuzunda çok uzun bir süredir bekliyor du ve ne Seamar'm ne de bir başkasının teknenin yardımına gelmeyeceği belli olmuştu. Liman kaptanı da bu enkazdan bıkmıştı. Moguer'ye mektuplar yazarak onu uyarmış, ama Moguer mektupların zarfını bile açmamıştı. Şimdi Moguer de kaza geçirdikten sonra artık bekleyemezdi. Önceden kararlaştırılan günde tekneyi limandan atma işine girişti.

Temmuz başında bir pazar sabahının erken saatleriydi. Nesime, tıpkı Moguer'yle buluşmaya gittiği zamanlardaki gibi, büyük dalgakıranın üzerinden bu sahneyi izlemişti. Aylardır limana geri dönmemişti. Hemşire olmaktan vazgeçip Aix'de Hukuk Fakültesi'ne yazıldığından beri Azzar'ı düşünmeye pek vakit de bulamamıştı. May Sokağı, annesiyle kavgası ve Şerifle surlardaki yolda yaptığı uzun gezintiler gibi bu da yakın geçmiş içinde giderek sili-niyordu.

Tug (römorkörün ismi buydu, kaptan köşkünün yanında büyük beyaz harflerle bu isim yazılıydı) Az-zar'la aynı eksene geldi, çekme halatları geminin burnunun iki yanındaki zincir deliklerinden geçirildi. Rıhtımda birkaç aylak toplanmıştı. Nesime'nin eskiden tersanede gördüğü Saremito'nun iki işçisi de oradaydı. Ama Şerifin babası yoktu.

Büyük bir pis su burgacı içinde Tug uzun gövdeyi liman boyunca çekmeye başladı. O kadar uzun süren hareketsizliğin ardından palamarlarından kurtulan gemi yeniden hayat belirtileri göstermeye başlıyordu sanki. Beceriksizce yalpalıyor, sanki fren yapıyor gibi römorkörü yavaşlatıyor, sonra birden ileri atılıyordu ve Azzar'm burnunda ayakta duran römorkörün tayfaları sanki altlarında huysuz bir at varmış ya da daha doğrusu denizin derinliklerinden dev gibi bir hayvan çıkaran avcılar gibi, "Ho, hey, ho!" diye bağırıyorlardı.

Römorkör sonu gelmez dalgakıran boyunca dikey tekneyi çekerek yavaş yavaş limandan çıktı. Geminin siyah boyası yıpranmış bir cilt gibi tabaka tabaka soyulmuştu.

Nesime, geminin sancak tara fında, su kesiminin biraz üstünde uzun bir çatlak fark etti. Geminin ambarına sürekli su sızmasının ve Moguer'nin gūnaşırı el tulumbasıyla bu suyu bo şaltmak zorunda kalmasının nedeni anlaşılmıştı. En şaşırtıcı olan, kırılmış direklerine, gördüğü ha sara, üstündeki lekelere, terk edilmiş haline rağ men Azzar'm güzelliğiydi. Bu güzellik insanın içini burkuyordu.

Limanın çıkışında biraz dalga vardı ve Tug san ki harcadığı çabanın altını çizmek ister gibi, burnu dalga çukurlarına bata çıka abartılı bir şekilde yal palayarak gidiyordu. Onun arkasında, çekme halat larının ucundaki Azzar ise hemen hiç kıpırdama dan, ince uzun gövdesi dalgaları kolayca yarararak dosdoğru, kayar gibi ilerliyordu.

Nesime römorkörü ve arkasındaki esiri gözden ayırmadan dalgakıran boyunca fenere kadar yürü dü. Çok tuhaftı, daha şimdiden göz kamaştırıcı bir güneş yükselmişti; deniz masmaviydi; beyaz evler, lüks apartmanlar ve kartondan yapılmış gibi duran Palladio usulü birkaç villayla yüksek falezin görün-

164

165

tüsü bir kartpostalı andırıyordu. Manzara gerçek gi bi görünmüyor, ama Nesime'nin kalbi hızla çarpı yor, şakaklarının ve avuçlarının terden ıslandığını hissediyordu. Olan biteni çok da iyi anlayamıyordu. Moguer için hissettiklerinden geriye kalan, kin gibi bir şeydi, bir çekicilik ve tiksinti karışımıydı. Aslın da belki de yanılıyordu, belki de bütün bunlar bir gün ufukta bir geminin belirdiğini gören küçük bir çocuğun düşüydü. Azzar'm geldiği sabahı hatırlıyor du, sanki güneşin altında pupayelken, karanlık de nizin üstünde bembeyaz gözüken o iki sivri üçgenle gerçekten onun için gelmişti. Sanki onu babasına götürmek için gelmişti. Onun için, sur yolunda eli annesinin elinde, yalnızlığın ve vahşi bir umutsuz luğun içine hapsolmuş o küçük kız için gelmişti.

Aslında Nesime hiç düş görmemiş, ama bir gö rüntüye âşık olmuştu. Sonra Juan Moguer bir kap tan gibi rıhtıma inmiş, gözlerinde neşeli bir pırıltıy la ona bir an dikkatle bakmıştı. Ve bir gece, tıpkı bir düşteki gibi, o limandaki bir sandalın palamarı nı çözmüş, koyun ortasına kadar sessizce gitmiş ve hiç gürültü çıkarmadan geminin güvertesine, yel ken sandığının yanma, bir örtünün altına gizlen miş, dünyanın öbür ucuna gitmek için yola çıkmayı beklemişti.

Açık deniz, burnun gerisinde Azzar'ı tek bir hamlede yuttu. Nesime tersanelere doğru yürürken Moguer'nin silüetini gördüğünü sandı. Kadırgaların alacakaranlığında teknenin direkleri fırtınadan sonra bir sahile vurmuş boz renkli iki ağaç gövdesi gibi hâlâ kubbeye asılıydı. Bir gün onlar da ya kilo hesabıyla ya da rustik bir dekor parçası olarak satı lacak ve alınıp götürülecekti. Nesime tersaneye gi rip girmemekte bir an duraksadı. "Kaptan!" diye seslendi. Ama hiç kimse yoktu. O da çekip gitti.

Medellin gecesi

Mate'de güzellikten öte bir Şeyler vardı. Moguer onunla ilk kez otobüs terminalinin bulunduğu semt te karŐılaŐtıĐında, çok ender olarak ve biraz sıra dı Şı, istek uyandıran kadınların karşısında hissettiği o küçük yürek çarpıntısını duymuştu. Bu karŐılaŐ ma bir rastlantıydı. ÇarŐıdan merkezdeki güzel semtlere giden bu berbat sokakta bir perinin ne işi olabilirdi? Alban'la beraber birkaç barı dolaŐıp  ık mışlardı; daha doğrusu bunlar bar değil, iskemlesiz, tezg hsız, bir yükseltinin üzerine konmuş bir kalas tan oluşan salaŐ meyhanelerdi. Duvar diplerinde ba zıları çocukluktan yeni çıkmış, geyŐalar gibi boyan mış çok genç kızlar dikiliyordu.

Moguer bu tür gezintileri her Şeyden çok sevi yordu. Carthagenada, 'Cartagena de las Indias' gibi meşhur bir limana gelmek, gemisini çekim için ki ralanmıŐ ve eski Şehre tepeden bakan asma bah ele rin, begonvillerin ve dev defne ağaçlarının ortasın da kaybolmuş kırmızı tuğladan bungalovlarıyla bir tepenin üstündeki lüks bir villanın eteklerine de mirlemek, sonra Medellin'e giden eski püskü bir uçağa binip kötü semtlere dalmak, günahın kokusu nu içine çekmek, seyyar mutfaklardan yemek yiyip meyvelerin tadına bakmak, hamal kalabalığına ka rıŐmak, her renkten, yaygaracı, kavgacı, sert, ekşi

166

167

ve kekre kokulu bir kalabalığın içinde yitip gitmek. Bütün bunları sineklikten çok, Barcelona'daki yeni-yetmelik günlerini, hırsızlar ve orospularla dolu so kakları, tiyatroya benzeyen kahveleri, sanki vahşi bir ormanda dolaŐıyormuŐ gibi hemen yakındaki bir tehlikeye iliŐkin o belli belirsiz ve keskin duyguyu yeniden bulmak için yapıyordu. Onu çok genç yaŐın da Barcelona sokaklarına çeken bu duygular aile evinden uzaklara, karanlık ve kirli sinema dünyası nın içine fırlatıp atmıştı.

O akşamüstü Mate'yle karşılaştığı barın adını anımsamıyordu. Belki de barın adı bile yoktu, sade ce bir bira markasının mavi neon ışıklı reklam tabe lası yanıp sönüyordu üstünde. Ama onun, Mate'nin bir tek ayrıntısını bile unutmamış, bir tek saniyesi ni yitirmemiŐti.

Esnek bedeni, kalçalara biraz yana kaykılmış halde ayakta duruŐ biçimi, bacaklarını ve kalçaları nı sımsıkı saran kahverengi pantolonu, göğsünü da racık gösteren beyaz gömleği, ince bilekli uzun kol ları, büyük elleri, sandaletlerin içindeki büyük ayakları, ayak parmaklarının sedef renkli her tırna Đı...

Moguer bara Alban ve Candie ile birlikte gir mişti; Candie fahiŐelik yapan ve zaman zaman uyuşturucu kullanan bir kızdı. Alban ona, Richard Hughes' n romanından uyarlanan Jamaika'da Ka sırga adlı filmde küçük bir rol (büyük olasılıkla, bi raz aptal bir hemşire olan Margaret rolü) için söz vermişti. Medellin yolculuğunu Alban düzenlemişti; Amerika'nın en çılgın, en tehlikeli, en çürümüş Őeh ri olduğunu,

burasının Carthagera'dan uçakla iki saat uzaklıktaki Uzak Batı olduğunu syliyordu. Ve daha havaalanında rastladıkları kepli rahibeler, mini etekli sahte burjuva kadınlar, sonra kent mer kezindeki meydanın çevresindeki sokaklardaki ka-

labalık, dağdan inmiş ya da ormandan fırlayıp ık mış, yüzlerinde hâlâ genippa suyundan yapılmış dövmeler bulunan yerliler, kollu arabalarını çeken panayır herkUerine benzeyen zenciler, bütün bu karışık kalabalık Moguer'yi büyülemişti. Bar, yanıp sönen pembe neon ışıklarıyla aydın latılmış uzun bir koridordu; tezghında curadas1 ve bira satılıyordu. Kızların çoğu çok gençti, kılık de ėiřtirmiř küçük kızlar gibiydiler. Mate onlara ben zemiordu. O Moguer'nin her zaman başını döndü ren kadın ve ocuk karışımının gizemini taşıyordu. Sanki maundan oyulmuş, pürüzsüz güzel bir yüz, kocaman badem gözler, st dudağı yukarı kalkık, muhteşem dişlerini ortaya çıkaran bir ağız ve hem tasasız hem dikkatli bir görünüş. Kız Moguer'ye yı lışmadan ve korkmadan bakıyordu. Sadece zerine dayandığı kalçasını değiştirerek, kendi etrafında bir dönüşle kadına dönüşebilen bir peri, bir peri-ocuk diye düşündü Moguer. Sokakta nasıl yan yana gel diklerini hatırlamıyordu ve kız onu meydandaki bahçeye, kuşların akşam için toplandığı hintdefne-lerinin altına kadar gtrmşti. Hemen ona sordu ėu soru aklına geliyordu: "Serbest aşka inanır mı sın?" Bu o zamana dek ona yneltilmış en yersiz so ru olduğundan, ne cevap vereceğini bilememişti. Başka şeylerden söz etmişlerdi. Çarşının bir soka ėında, katedralin arkasında bir adam beyaz tavşan lar satıyordu. "Lütfen bana bir tane alır mısın?" Mate küçük bir kız gibiydi, krk yumağını gğşsn de tutuyordu, tavşanı hemen evine götürmek, Mo guer'yi ailesiyle taşıştırmak istemişti. Arkasında tozlu bir bahçesi olan, sıvasız, basık, tuğla bir evde oturuyordu. Tavşanı bahçede tahta bir sandığa ko yup, kaçmaması için kapağın üstüne taşlar yerleş tirdi. "Ona ne yemek vermeliyim?" Moguer şaka 'şekerkamışı rakısı. (Yay.)

168

169

yapmıştı: "Eski sprgelerini ver." Kızın hayal kı rıklığı içinde suratını astığını görünce, sözlerini d zeltmişti: "Sana tavşanlar en çok neyi sever syle-yim: şalgam yaprakları." Odasının eşiğinden bir delikanlı onları seyredi yordu. Uzun ve zayıftı, esmer tenliydi. Mate onları taşıştırmıştı: "Bu Martin, benim üvey kardeşim, ama çok kemikli olduğundan ona Hueso diyoruz." Hueso'yı da yanlarına alıp oradan ayrılmışlar, bir taksiye binip şehrin sokaklarında, zenginlerin otur duğu tepelerde, bahçeleri begonvillerle kaplanmış sütunlu, büyük beyaz evlerin arasında dolaşmışlar dı. Gece iniyor, gökyüzü fırtına bulutlarıyla dolu yordu. Alban ve kız arkadaşının onları beklediği otele döndüler. Moguer bu kentin damıtılmış arpa suyundan, bıkkınlık verici sert ikisinden değil, ger ek kaynağından içmek istiyordu. Bu komik ve do ėal, güzel

kızın ağzından içmek, onunla birlikte sokaklara, otobüs terminalleri mahallesine atılmak istiyordu.

Onları Mate peşinden sürüklüyordu. Barların girişinde Hueso, elinde bir Coca-Cola kutusu, suskun ve inatçı bir tavırla oturup bekliyordu. Atlas Bahçesi'nde Alban ve sinemacı kızı cubas libres içerken, Moguer Mate'yle dans etmişti. Slow danslarda Moguer Mate'ye sıkı sıkı sarılıyordu, kız ince ve hafifti, parmaklarının arasından yılanbalığı gibi kayıyordu. Onun kadar uzun boyluydu, Moguer onun kocaman gözlerine, bitki gözlerine, yaprak gözlerine, tatlı, karanlık ve gizemli bakışma dalıp gidiyordu. Omzunun çukurunda kokusunu duyuyor, küçük ve sert memelerinin sürtünüşünü, parmakla rının altında bandoneonla çalınan cumbia ritmiyle sallanan kalçalarını hissediyordu. Bahçede, sıcak duvarın dibine küçük orospular sıralanmışlardı. Esmer, fazla yerli, hantal tiplerdi; dudakları kıpkırmı-

zı boyanmış, yanakları tenlerini açmak için sürdükleri kremlere bulanmıştı. Mate onlara benzemiyordu, o satılık değildi, gerçekten özgürdü. Bir ara onu öpmek istediğini, ama kızın kendisini şiddetle ittiğini hatırlıyordu. Kız ona meydan okuyordu. O, Moguer, alkolün de basıncıyla damarlarında yükselen ürpertici bir dalga gibi içinde öfkenin kabardığını hissetmiş, Katalanca bir küfür etmişti. Eskiden yazları Las Ramblas'ta olduğu gibi, içinde konuşan geziciden gelen o saldırgan ses birdenbire çocukluğun dan çıkıp, gelip onu bulmuştu yeniden. Aynı anda düşünmüştü: Gerçekten böyle mi? Âşık mı oluyorum?

Daha sonra, birkaç yıl sonra, başarısızlık dönemine başladığında, Azzar'ın gövdesine kapanmış, denizaltısındaki Kaptan Nemo gibi tek başına güver teye ve kaptan köşkünün camlarına vuran yağmuru dinlerken, Moguer, bu sahnenin her ânını yeniden yaşamaya çalışıyor ve bütün bunlar ona uzak, yabancı, hem inanılmaz hem de bir düşün kadar kesin görünüyordu.

Gece sanki hiç bitmeyecek denli uzundu. Gece Medellin'de de aynıydı, ama orada yağmur soğuk değildi, insanı kalbinin derinliklerine kadar dondurmuyordu. Şimdi Azzar'ın güvertesini kaplayan bu yalnızlık ve varoluşun sonu yağmuru gibi, değil, tropik yazının o şiddetli, duyarlı, çok büyük sağa naklarından biriydi. Tepelerden kopup gelen ve şehrin alçak bölümlerinin sokaklarını kaplayan kızıl seller çarşının çöplerini temizliyor, avluların içleri ne dalıyor, olukların altında kahkahalar atarak koşuşan çırılçıplak çocuklar, çiçekli elbiseleri göğüslerine yapışmış melez kadınlar, akan suların içinde avare avare dolaşan saçları başlarına yapışmış kız-

170

171

ların üstünde gökte şimşekler çakıyor, şehrin sokak lambaları bir yanıp bir sönüyordu.

Bir ara Candie fazla alkol aldığı için fenalaştı ve önce taş oluğa kusup sonra da ağlamaya başladı. Mate onun yürümesine yardım etti, sanki uzun süredir tanışıyorlarmış gibi ona sarılıyordu. Moguer, o iyi bir kızdı, kalbi temizdi, diye düşünüyordu. Anı larında Mate ile Nesime birbirine karışıyordu. Altın kalpliydi, neşeliydi, şefkatliydi, hiçbir şeyden, hiç kimseden kuşkulandırmıyordu. Ama bu şehir bütün kaçakçılığı, katilleri, çocukların ırzına geçen herif-leriyle çürümüştü. Hayatın hiçbir değerinin olmadığı, kızların bakireliğinin bir lütuftan, bir dolar des tesine bağlı pembe bir kurdeleden, bir lastikten fazla bir şey etmediği bir yerdi. Dünyanın dört bir köşesinden sanatçılar, aktörler, işadamları, politikacı lar, hatta üniversite profesörleri ve tabipler, çok da ha ucuza, bir hiç karşılığında, restoranda bir akşam yemeği, süpermarkette bir araba yiyecek parasına, riske girmeden, gereksiz suçluluklar hissetmeden kendilerine taze et bulmaya buraya gelmiyorlar mıydı? Yapılacak tek iş seçmektir. Bir taksiye binip otobüs terminali mahallesine, katedralin arkasına doğru gitmek, barların önüne işveli bile olmayan okul çocukları gibi kızların sıralandığı sokaktan geçmek yeterliydi.

Moguer, gemisinin enkazında, ambarın dibinde bütün bunları, bu yıkıcı koşulların bir araya gelişini yeniden düşünüyordu. Bu tuzağa nasıl düşmüş tü? Ama gerçekten bir tuzak var idiyse, onu bu tuzağa düşürmeyi kim istemişti? O, Juan Moguer, kol larında dünyanın en güzel kadınlarını, aktrisleri, şarkıcıları, sanatçıları tutmuştu. Bu kadınlar Az-zar'm. bordasında, rüya gibi yolculuklarda ona eşlik etmişlerdi. Dominikler'de, küçük vahşi bir koyun içinde, koyu yeşil bir kürkle kaplanmış dağın önün-

de, tekne neredeyse hiç ses çıkarmadan kayıyor, Moguer dümende ve Andriamena da her zamanki yerinde, büyük direğin yanında duruyordu. Pruvada ise hindistancevizi sütüyle yağlanmış kusursuz be denleri birbirine tıpatıp benzeyen Nelly, Jean Hol mes, Isadora, Regula uzun bacaklarını pruvanın önündeki ağa yaslamışlardı ve o masmavi su, yaka moz dolu, tatlı, taze, ebedi deniz önlerinde yarılıyordu.

Bu kesinlikle onun ebediyetiydi, ondan hiçbir zaman ayrılmayacaktı, çünkü Azzar onun kendi be deni ve ruhuydu; ister istemez beraber öleceklerdi.

Kaybetmesine neden olan kuşkusuz kibriydi. İnsan her şeye sahip olunca, her şeyi yitirmeyi düş-lemeyi mi? Babası da bir gece, Barcelona'nın adı kö tüye çıkmış bir semtinde bir zar atışıyla, bir kâğıt oyunuyla bütün hayatını yitirmişti. Ve alacaklıla-ryla yüzleşeceğine oğlunu bırakıp kaçmıştı. İntihar bile edememiş, cesareti yetmemişti. Sadece sınırın öte tarafına, Perpignan'a, Marsilya'ya gitmiş, kırk beş yaşında başıboş, içki âlemleri, sahte dostlar ve sahte metreslerle dolu bir hayata başlamıştı. Kendi kötü maceraları içine sürüklediği saf kadınlar sö mürölmekten bıkınca onu kapının önüne koyuvermişler di.

Juan Moguer onu, Cannes'da, festival sırasında meşhur oğlundan birkaç papel, iyi bir akşam yeme ği, hatta küçük bir aylık koparmak umuduyla oteli nin önünde dolaşan dilenci kılıklı adamı yeniden görmüştü. Moguer tiksintiyle, rahatsızlıkla başını çevirmişti; nefret ettiği çocukluğunun olduğu gibi yeniden dirilmesi onda bir hastalık gibi -o yıl, baba sı kaçtıktan bir süre sonra, babaannesi korkunç maddi sorunlarla

boğuşurken ve doktora gidecek paraları bile yokken boğmacaya yakalanmış ve ölüm den kıl payı kurtulmuştu- kaşıntıya yol açıyordu.

172

173

Şimdi babasının sefaleti karşısında gösterdiği o duyarsızlığın cezasını mı çekiyordu? O da bir çılgın lık yapıp her şeyi yitirmiş, Jericö Oteli'nin avlusundaki loteria'nın yaprakları kadar zehirli bir tuzağın içine düşmüştü. Belki de bütün hayatı boyunca bilmeden bunu, babasını dünyanın tekerlek izleri içine fırlatıp atan o talihi, o kaderi, o rastlantıyı aramıştı. O zaman da bu talih durmadan karşısına çıkmış, gemisine de macera ve rastlantının o muhteşem ve büyümlü ismini vermişti.

Ama o sıralar anlamamış bile olsa, bu bir oyun değildi. Ya da oyun idiyse bile, bu kumar, daha doğrusu tepsinin içine fırlatılan ve önce sendeleyerek, sonra giderek hızlanan dönen topa burgacı içine şans simgesi Azzar'ı, herkesin istediği tarafa çizdiği küçük portakal çiçeğini de çekip götürmüştü.

Jericö: Şimdi o sefil otelin adı bile bir anlam kazanıyordu. Dünyanın sonunu çağırıştıran bir isim. Otobüs terminali semtine geldiklerinde sel gibi yağmurun altında Alban'la birlikte bu isimle alay etmişti: "Jericö ha, niye Diriliş ya da Arınma Oteli değil?" Alban: "Armageddon Oteli," demişti.

Taksi küçük bir sokakta bekliyordu ve şoför, Amerikalı kıza sıkıca sarılmış bu siyah kıza ayna dan bir göz atmıştı. Bu kısa bakış, bir fotoğraf maki nesinin açılıp kapanan deklanşörü gibi yararlanma yı düşünebileceği her şey hakkında ona bilgi veren bir kesinlikteydi. Jericö'nün kapıları hiç kapanmazdı. Otobüs terminalinin yolcuları için gece gündüz çalışırdı. Bitkilerin işgal ettiği bir avlu çevresine inşaa edilmiş otel, Alban'ın iddia ettiği gibi bir rande-vuevi ya da tehlikeli bir yer değildi; daha çok çarşı ya gelen yolcular veya ilginç görüntülere düşkün birkaç sırt çantalı turist için bir mola oteliydi.

Alban ve kız arkadaşı, üst katta, çürümüş bir korkulukla çevrili dar balkona açılan iki bitişik oda

tutmuşlardı. Sinema kıızı kuşkusuz tepenin üstünde ki lüks bir otelin odasını yeğlerdi, ama itiraz edeme yecek kadar sarhoştı. Gıcırdayan yatağa yığılmış ve ağzını kirli şilteye dayayıp hemen uyumuştı.

Alban girişte, bitkilerin önündeki sundurmanın altında bir içki içmek için aşağı inmişti. Yağmur yavaşıyordu, zemin kattaki kantinden kötü müzik sesleri, cumbia'lar duyuluyordu. Moguer sicim gibi yağmurun altında, loteria'larm ortasında Mate ile dans etmişti. Mate bir an durup, bir kâğıt parçasına yazılı sayıları ona okutmuştu: "İki, iki, sıfır, altı... Bunlar senin rakamların, yarın lotoda bunları oyna malısın. "

Avluda içkisini yudumlayan Alban ve karşı ta

rafta, balkonun altına çömelmiş sigarasını tüttüren siyah yüzlü, yaşlı bir yerli kadından başka kimse yoktu. Hueso artık orada değildi. Herhalde yağmur da ıslanınca evine dönmüştü. Bir ara dağdan bir otobüs gelmiş olmalı ki, iki yabancı yolcu otele girdi: Barış Gönüllüsü tipinde zayıf ve uzun boylu bir Amerikalı ve elleriyle yüzü genippa suyuyla siyaha boyanmış, uzun saçlı, hırpani kılıklı genç bir orman yerlisi. Uzun boylu olan odanın parasını peşin ödedi ve gidip yatmak için avludan geçtiler. Moguer, yerlinin Mate'ye doğru fırlattığı bakışı ve boynunda sallanan ucunda bir jaguar dişi asılı kolyeyi de hatırlıyordu. Moguer bir öfke nöbetine kapılıp, "O çocuğu!" demişti. Hepsi bu kadardı.

Sonra curadas, palomas, cufear'larını içmeye de vam etmiş olmalıydı. Alban her zamanki gibi çok sarhoştı; tam bir Çingene gibi tek başını oynatma dan, asık bir suratla oturuyordu. Şimdi yıllar geçtikten sonra, Moguer her şeyi sonunda anlıyordu: Alban ondan hep nefret etmişti. Sinemacının kazan dığı her başarıyla, tavladığı her kızla biraz daha beslenen bir kıskançlık, gerçek bir nedeni olmayan

174

175

f

uzun ve sessiz bir kindi bu. Hazırladığı hiçbir şeyin anlamı yoktu. Neden, tek neden Moguer'nin zaafı rını iyi tartmış olması ve sonra bunları bir silah gi bi ona karşı kullanmayı bilmesiydi.

Kapalı gövdenin sessizliğinde, gömüldüğü yüz metre derinlikte o gecenin her ayrıntısı değişik bir anlam yüklenerek Moguer'nin aklına üşüşüyordu. Artık biliyordu: Ona kimse tuzak kurmamıştı. So ruşturmayı izleyen dedikodular, hiçbir yerde peşini bırakmayan, yazılarını satmak için her şeyi uydur maya hazır, skandala aç gazeteciler nedeniyle ken disine karşı komplo kurulduğuna inanmıştı. Alban olayın tek tanığı olamamış, sorgu sırasında hiçbir şeyi hatırlayamayacak kadar sarhoş olduğunu söylemişti. Tanıklığı, siyah yüzlü ve kirpiksiz bakışlı, balkonun altına çömelmiş yaşlı yerli kadın yapmış tı. Odadan haykırarak çırılçıplak fırlayan ve çürü müş korkuluğun üstüne atılan Mate'yi ° görmüştü. Dengesini kaybedip siyah bir melek gibi kollarını haç biçiminde açarak tek çılgılla, tek harekette lo-teroa'ların ortasına, avlunun taşlarının üstüne düş tüğünü o görmüştü. Yaşlı kadın dışarıya süzölmüş, bir hayalet gibi gözden kaybolmuş ve Moguer'nin dışında hiç kimsenin aklına gelmemişti. Kadın Ma te'nin

ölüşünü görmüş ve polis müfettişine her şeyi anlatmıştı. Ve o Mate'yi tanıımıyordu bile. Kimse onu satın almayı düşünmemişti ve zaten bu kadın parayı ne yapacaktı ki? Böyle olmuştu. Tuzak yok tu. Ya da Mate saçlarını şampuanlarken düşün kö şesinde atılmaya hazır duran engerek yılanını kim yerleştirmiş olabilirdi? Kimse böyle bir facia olsun istememişti. Acımasız canavarlara az rastlanır. İn sanların kötülüğü sıradan bir olaydır, ama bu, onun hafife alınmasını gerektirmez.

Bütün bu yılların ardından, Moguer bunu kalbi-

! ni kemiren ve gücünü kıran bir acı gibi hissediyor du. Mate'nin bedeni, yüzü, varlığı, kokusu hâlâ ger çekti. Mate'ye ait her şey gerçektir. Gülüşü, alay et me biçimi, küstahlığı, yürüyüşü, kalçalarını kıvrır şı... Gözlerindeki ışık, otelin avlusunda dans eder lerken boynuna doladığı kollarının hafifliği, su damlaları asılmış saçları... Dişlerinin parlaklığını

;■ gözler önüne seren ağzının bir kedininki ya da bebe-ğinki gibi yarı aralık duruşu... Ve o capcanlı, çok tatlı, Moguer'nin ne daha önce ne de daha sonra bir daha asla rastlamadığı sıcaklığı... O sıcaklık Moguer'nin içine işlemiş ve onun hayatına karışmıştı ve

\ şimdi gemisinin gövdesinin dibinde kendini yalnız ve buz gibi hissediyordu. Mate onun gençliğinin son ânı, hayatının doruk noktası olmuştu ve artık çok geçti. Kumarda kaybetmişti. Hiçbir şey anlamamış-

; ti. Belki de tıpkı lanetli loteria yapraklarının üstün deki uğursuz sayılar gibi, daha o otelin avlusundan adımını attığında bu kader yazılmıştı.

Titriyordu. Ekvatorun yanı başındaki o ağustos *; ayında dağlarda gümbürdeyen fırtınalar ve toprağı Rio Cauca'nın çalkantılı sularına taşıyan selin ara sındaki gecede hava ne kadar sıcaktı. Moguer elbi selerinin tenine yapıştığını, sırtından aşağı akan terlerin kaburgalarını yaktığını, avluda dans eder lerken kendi terinin Mate'ninkine karıştığını hatırlıyordu. Ter ince bir buğı tabakası, yağmur kadar ince, çiğ kadar ince bir buğı gibi Fıstık'ın yüzünü kaplıyordu. Çok saçmaydı.

;■ Niye ter bir genç kızın cildinde daha tatlı ve de-\ ğerli hale gelsin ki? Bunu, Mate'nin gözkapakların-;dan, yuvarlak yanaklarından, saçlarının bitim çizgi siyle ensesinin kesiştiğı yerden, sırtının altına ka-\ dar inen gölgeli yoldan, gömleğinin açık yakasından

176

• Okyanus Kokusu

177/12

görülen genç memelerinin başlangıcından, parmak larının dolaştığı kalçalarının çukurundan aşağı boncuk boncuk akan ter damlalarını düşünürken, avuçları yapış

yapış oluyordu. Nabız atışları ve ciğerlerde dolaşan hava kadar gerçek olan bu yaşan
yan toz zerrelere o kadar kesin, o kadar değerli ve yine de unutulmazdı.

Gece uzun, hatta sonsuz gibiydi. Mate Moguer'yi odalara, sinema kızının ağzını
şilteye dayayıp uyuduğu odaya kadar izlemişti. Bitişik oda da, sivri sinek ölülerıyla
lekelenmiş kireç badanalı duvarları ve duşun önüne çekilmiş koyu renkli, pis
perdesıyla en az ilk oda kadar perişandı. Genç kız duşa girme den önce soyunurken
Moguer yatağa oturmuştu. Kızın, odanın loşluğunda pırıldayan deri bir sarmaşık gibi
bedeninin görüntüsü hâlâ aklındaydı. Onu asla soyunmaya zorlamazdı. Bunu yapmayı
bilmiyordu, beceremezdi. Sadece gözleriyle içer gibi bakmıştı ona. Biraz daha dans
etmek, sadece yağmurun altın da dans etmek için bu sarmaşığa sıkı sıkı sarılmak,
yanaklarından akan suyu içmek istiyordu. Onun o bahk-kedi karışımı ağzından öpmek,
terinin olduğu gibi tükürüğünün de tadına bakmak... Onun soluğunda gençliğini içine
çekmek ve kim olduğunu unutmak...

Sabunlu gözleriyle o pis perdeye dolanıp kendi ni duştan dışarı atmasına, bağırmaya
başlamasına Moguer değil, duş bölmesinin duvarının dibinde kıvrılarak ilerleyen
ölmüş yaprak rengindeki o uzun, kalın kordon neden olmuştu. Yağmur mevsiminde
engerek dereleri ve küçük su akıntılarını takip ederek şehirlerin merkezlerine kadar
girer ve hatta zaman zaman merdivenlerden yukarı ağıp evlerin içi ne, odalara girdiği
de olur. O orman şeytanıdır. Sadece yerlilerin onunla anlaşması vardır. Kimi zaman
engerek duş bölmelerinin serinliğine sığınır ve

bir duvarın köşesinde sopa gibi dikili durur. Beyaz tavşanları yiyen engerek. Alkolün ve
marijuananın etkisinde fazla kalmış genç bir kız zaman zaman ne densiz paniğe kapılır
ve kendini pencereden boşluğa atar. Birden karşısına canavar gibi bir yılan çıkar ve
kız bir cadı gibi havada uçar. Kimi zaman değerli bekâretini kaybedeceğine -sözün
buradasında, artık ondan da geriye ne kaldıysa, deyip alay etmiş ti Moguer'nin
avukatı- babasından daha yaşlı ve sarhoş bir adamın kollarından kurtulmak için çırlı
çıplak dışarı kaçar ve bir balkonun üstünden kendi ni boşluğa atar. Zaman zaman da
bir peri kadar hafif bir Fıstık çürümüş bir korkuluğa yaslanır ve kendini aşağıda,
avulun taşlarının üstünde, ensesi bedenine göre tuhaf bir açıda uzanmış bulur.
Moguer bu hatalar zincirini düşünürken avuçları terlemişti. Tek paniklemeyen Alban
olmuştu. Masasından kalkmış, yerde yatan bedene kadar yürümüş, olup biteni kendi
gözleriyle de saptamak için basit bir jest yapmış, bedeninin ucunda cansız duran o
küreye, kızın başına avuçlarını şakaklarına bastırarak bakmıştı. Sarhoşken bile Alban
dünyanın en soğuk adamıydı. Bakışları yılanın gözleri gibi kuru ve ısıltılıydı. Yatağına
kapanmış kız uyandırmış, Moguer'yi ve valizleri sürüklemiş, sabah saat beşte An-
tioquia ve Turbo'ya doğru giden ilk otobüsle hepsini yola çıkarmış, gece de gemiyle
yola devam edip Andriamena'nın onları beklediği Carthagena'ya varmışlardı. Üçüncü
günün şafağında Azzar demir almış, bitik durumdaki Moguer'yi, Alban'ı ve şaşkın
metresini köklerinden koparılmış ağaç gövde rinin dalgalar arasında yuvarlandığı
bulanık bir derinin üstünden başka ufuklara, Panama'daki Porto-bello'ya,
Jamaika'daki Kingston'a doğru götürmüştü.

178

179

Yargılama

Birkaç ay sonu gelmeyecek kadar uzun bir süre dir, çünkü bu sürede o kadar çok şey olur ki... Nesi-me'ye öyle geliyordu ki sanki bir başka hayat yaşa mıştı. Sanki başka biri olmuştu. Moguer'yi unutma mıştı, ama şimdi onu düşündüğünde ne öfke ne kü çümseme ne de kalbini çarptıracak herhangi bir şey hissediyordu. Hayatından çıkıp gitmişti, hepsi bu.

Bütün bunlar inanılmayacak denli yorucu ol muştı. Tıpkı geçici olarak yapılan bir ayın, bir he sap teslim süreci gibi...

Moguer hiçbir şey bilmemiş, anlamamıştı. Nesi-me'nin suskunluğu onu etkilememişti. Belki de baş langıçta Nesime gözünün önünden kaybolduğu için rahatlamıştı bile. Sanki hâlâ onun yasal sahibiymiş gibi Azzar'm etrafında yaşamaya devam etmişti. Tıpkı resmi mühürler gibi güverte kapısına ve am bar kapağına ağır asma kilitler vurulmuş, ama Mo guer geminin ön tarafına açılan kapaktaki kilidi zorlamayı başarmıştı; zaman zaman sadece geminin kokusunu içine çekmek ve gemi iskarmozları ara sındaki tanıdık, loş bir köşeyi yeniden görmek için bir hırsız gibi teknenin içine iniyordu. Eskiden bü yük yemek salonuna girmiş bütün insanların, dilen cilerin, kendilerine yazar arayan aktörlerin, yazar ların hayaletlerini görür gibi oluyordu. Son zaman-

180

larda, Kasırga filmi başarısızlığa uğrayıp Cennet'i yapmayı düşlediği sırada, konuklarını çadırında bağdaş kurup oturan bir şeyh gibi bağdaş kurup oturarak kabul ediyordu. Bir Hindistan askeri ka dar acımasız bir görüntü içindeki Andriamena, şim di kilitli duran kapının önünde nöbet tutar ve küçü cük bir role aday olan kızları korkutup bağırtmak için Moguer, yastıkların üzerine çöreklenmiş boa yı lanına canlı beyaz fareler atardı. Herkes Azzar'da tertiplenen uğursuz gece eğlencelerinden, Mogu-er'nin yılanından ve bu mizanseninden söz ederdi. Bütün bunlar rüzgâra karışan dedikodulardan öteye gitmemişti. Sonra başarısızlığı, Medellin'de örtbas edilen duruşma hakkında söylentiler alıp yürümüş t ve ziyaretçileri azalmıştı. Andriamena da gidince ef sane bozulmuştu. Barcelona'da verdikleri bir mola sırasında acemice çaldırdıkları ve herhalde bir hay vanat bahçesine satılan yılan bile kaybolmuştu. Ar tık koruyucuları olmadığından, rahatsız edici ko nuklar ayakkabılarını çıkarmadan gemiye geliyor, izmaritlerini küpeşteden aşağı fırlatıyor, onu öpü yor, adıyla hitap edip vermiş olması imkânsız sözle ri hatırlatıyor, geçmişte tanıştıklarını uyduruyor lardı. Sadece hâlâ Alban yanında Candie ile birlikte ziyaretine geliyordu, ama o da bunu dostluk duygu suyla değil, Moguer'nin kendini yeniden toparlaya-mayacağımdan emin olmak için yapıyordu. Sonra o italyan plajımdaki uyduruk deniz kazasıyla her şey sona erdi.

Nesime son kez geldiğinde Moguer'ye yaklaşa-mamıştı. Teknenin çevresinde dolanırken, rıhtımda Sarah'yla burun buruna gelmişti. Ateş rengi saçları olan bu uzun boylu, çok solgun yüzlü kadının sert bakışlarından hiçbir şey kaçmazdı. Sarah gemi kızakları arasında saklanan koyu renkli gölgeyi farketmişti. Moguer'ye, "Bu sonuncusu mu?" ya da "Bir dava yetmedi mi sana?" türünde iğneleyici sözler söylemişti. Sarah Azzar'm bordasına ilk kez o gün çıkmış, belki de geminin yıkımını kendi gözleriyle görmek, hiçbir kuvvetin onun yeniden denize açıl masını sağlayamayacağından emin olmak istemişti.

Nesime Sarita ile konuşmayı, onunla el sıkış mayı çok isterdi, ama bu imkânsızdı. Sarita erişme yeceği bir yerde, taksinin içinde kalmıştı. Belki ca mın arkasından, tıpkı asla duyulamayacak bir ağrı gibi, bakışları ne içerdiklerini bilmeden Nesi-me'ninkilerle kesişmişti.

Ne de olsa aynı yaştaydılar. Nesime, arkadaş olabilirlik, babası ile annesi meşgulken onu bir yer de çay içmeye davet edebilirdim, diye düşünmüştü. Sarita on sekiz yaşında olmalıydı, insanın hem bu kadar farklı hem de bu kadar yakın bir kız kardeşi olması ne kadar iyi olurdu. Fotoğrafında gördüğü gibi çok esmerdi; gizemli bakışı, dudakları ve alnıy-la tıpkı babasına benziyordu. Moguer ondan kızını gi bi değil de, daha çok şık olduğu bir kadın gibi söz ederdi. Bu adam bir kız ocuk sahibi olabilecek biri değildi. Yoksa bütün babalar böyle miydi, kızlarına mı şıktılar? yleyse Kergas neden gitmişti?

Oteldeki o korkunç gece neden yaşanmıştı? Ne sime anlayamıyordu. Kendisinin nerede hata yaptığını tahmin edebiliyordu. Hata yapmayın, hiçbir za afa kendinizi kaptırmayın, yoksa çok acı çekersiniz. Grdklerinize inanmayın. Yoksa hiçbir şey sizi ha tadan koruyamaz. Düşündükçe, Soyтары Burnu'nda-ki komiserin ve psikologun onu bu adama karşı uyarırken ne kadar haklı olduklarını anlıyordu.

Nesime mahvolmamak için gitmişti. Eğer başka biri olsaydı, eğer artık bakamayacağına karar ver diği köpeğini drebilecek kadar katı, yüzü hep

asık, kendi yalnızlığını yaşamakta inat eden bir ka dının kızı olmasaydı, annesinden bu acı hayat dersi ni almamış olsaydı, Nesime yitip giderdi. O da ha vada uçup Medellin'deki bir otelin ıslak taşları ze rinde ezilen bir insan görüntüsünden başka bir şey olmazdı.

Nesime çalışmak yerine günlerini Aix'de, Gre-nouilleres'deki Edebiyat Fakültesi'nin kitaplığının okuma salonunda, on yıl önceki gazeteleri karıştırarak geçirdi. Bu sessiz ve yalnız bir hesaplaşmaydı. Juan Moguer'nin kariyerini, metreslerini, Sarah'yla düğününü, Sarita'nın doğumunu, Azzar'da verilen şölenleri, Medellin'i, baba Danziger sayesinde takip sizlik kararıyla sona eren duruşmayı, kurbanın aile sini satın alıp suskun kalmasını sağlayan binlerce doları yılbeyıl izledi.

Nesime Moguer'yi bir daha görmemeye iğgd syle karar vermiş ve onunla tanışmak, gemisine binmekte gösterdiği inadı bu konuda da sergilemiş ti. Bütün yaz boyunca şerif, düşüncelerinin başka yerlere kaymasına yardım etti. Zaten Nesime kime başvurabilirdi ki? Nadia'mın kızı herhangi birinden yardım isteyebilir miydi? Eğer cesaret edebilseydi, Sarita ile konuşurdu. Ona şu sözleri söyleyebilmek için dünyanın

öbür ucuna kadar giderdi: "Siz, sade ce siz varsınız. Sizin yerinizde olmak istediğim için beni affedin." Her şey için beni bağışla Tanrım. Bu sözler İncil'de yazılıydı. Kimse onun yardımına koşmamıştı. Ama belki de kurtulmasını sağlayan Sarita olmuştu. Rıhtımın üstünden kaçarken karşılaştığı bakışıyla; Mogu er'nin sakladığı fotoğraftaki görüntüsüyle; biraz ya na eğilmiş yüzü, stüdyoda gölgelenmiş çıkık elma cık kemikleri, biraz irice çenesi, kalın ve simsiyah kaşların altındaki kıvılcım dolu bakışlarıyla... Nesi me, erkek kaşları gibi, diye düşünmüştü. Mogu-

182

183

er'nin kanındaki küçük Çingene, borç tahsildarla rından kaçıp Las Ramblas'tan Fransa'ya kadar koş turan kumarbaz dededen toruna miras kalmıştı. Nesime yeni hayatına başladı. Yaz boyunca her şeyi hazırladı. Annesini terk etti, Aix Fakültesi'nde kamu hukuku okumak için burs kazandı. Nadia gi bi hemşire olması imkânsızdı. Kendini başkaları için feda edecek kadar cesaret ve inadı yoktu. Na-dia'ya biraz da kötü davranarak, "Kimseye bir şey kanıtlamama gerek yok, üstelik kandan, hastalık tan nefret ediyorum," dedi.

Nadia itiraz etmedi, onu engellemeye çalışmadı Nesime için bu gidiş tanıdığı her şeye, çocukluk ya şantısına, ağabeyinin elini tutup uslu uslu yürüyen o küçük kıza, aile kumpaslarına girmeyi bekleyen o küçük nişanlıya, yarası iyileşmeyen bir anı olan o' okyanus yolculuğu çılgınlığına bir tür vedaydı.

May Sokağı'ndaki boş apartmanda akşamüstü-leri Şerifle sevişmeleri basit ve önemsiz bir şeydi. Geriye sadece ter içindeki bedenleri ve ilk iki kezinde sabunlaması gereken çarşaftaki bir parça kan izi kalmıştı. Sonra her ikisi de kendi yoluna gitmişti. Bu durum onlara birbirleri üstünde hak sahibi olma olanağı vermiyordu, bunu ilk önce Nesime söylemiş ti. Eylül başında Şerifi terk ederken bir daha ne za man görüşeceklerini söylememek için bir kaçamak yol bulmaya bile çalışmadı. Nesime Marsilya treni ne bindi ve Şerif, son vagon virajda kayboluncaya kadar peronda durdu. Anlaşılan Şerif, bu ayrılıktan sonra, eskiden kızların tutulduğu türden bir hasrete kapılıp hastalandı. Üniversite kampusunun numa rasını Nadia'dan almıştı ve zaman zaman yakın mak için telefon ediyordu. Nesime koridorlarda çın layan zilin sesini duyuyor, telefonun kendisine oldu-

184

Deniz dümdüz, gökyüzü dupduru. Günbatımm-dan az önce, martılar geceyi büyük Jas Madame Çöplüğü'nde geçirmek üzere gruplar halinde özgür ce körfezin üzerinde uçuyorlar. Bu, Nesime'nin Vil-lefranche'a geri dönüp, koyun karşısında durduğu zamanlar en sevdiği andır. Sanki her şey askıda, bir kararı beklemektedir.

Seyirdim yolunun üzerinde kendini açık denizde gibi hisseder. Ufkun arkasına uzanan yola bakar. Her şey dingindir. İnsana bir savaş sonrasını hatırlatır bu hal. Juan Moguer ölüyor. Nesime'ye Şerif haber verdi. O da hemen trene bindi.

O akşam Nesime gürültü yapmadan odaya girer. Amerikan Hastanesi'nin girişinde tezgâhın arkasında simsiyah ve şişman bir hanım var. Nesime içeriye girebilmek için annesinin adını verir, bu ad ilk kez bir işe yarıyor. Memure kayıt defterinde arandı: "M-a-u mu M-o mu?" Juan Moguer'nin kim olduğunu bile bilmiyordu. Mekanik Atölyesi, Deşo-kaj Servisi gibi tuhaf bir servis adı verdi. Denizi asla göremeyecek gri duvarlı küçük bir oda.

Bir yatağın üstündeydi, Nesime yatağın ne denli dar olduğunu görüp şaşırır. Boş bir yatak daha vardı. Altma bir takoz konmuş oda kapısı açık duruyordu ve Nesime onu kapatmaya cesaret edemedi. Yatağın kenarına oturup, önünde uzanmış yatan

yaşlı adama uzun uzun baktı. Biraz gülünç gök mavisi bir pijama giymişti. Solgun ve zayıflamıştı, gür kırsaçları arkaya atılmıştı. Ağzının kenarlarında ve çenesinin altında tutam tutam kıllar kalmıştı, herhalde onu her sabah elektrikli makineyle tıraş ediyorlardı. Kateter iğnesini batırdıkları yerde, sağ elinin üstünde geniş, koyu renk bir leke vardı. Ya nağında, gözünün yanında da bir ekimoz. Kafasının damar çatladığında ölü gibi düşmüş ve yanağı rıhtımın kenarına çarpmıştı. Bunları Şerif anlatmış, o da Saremito Joseph'ten duymuştu. Anlaşılan yaşlı marangoz, sanki her şey kendi suçuymuş gibi, sarsılmıştı. Nesime, Saremito'nun Moguer gibi bir adamı sevebileceğini asla düşünemezdi. Şerif bu hi kâyeyi anlattığında, öfkelenmiş, şöyle düşünmüştü: bir kurban daha, bu kibirli ve bencil serserinin tuzağına düşmüş birisi daha...

Koridordan insanlar, nöbetlerini bitiren hemşireler, yeni gelenler, gecikmiş ziyaretçiler geçiyordu. Kimi zaman biri odaya bir göz atıyor, Nesime'yi görüyor ve, "Pardon," diyor. Belki de onu Moguer'ın bir akrabası, kızı zannediyorlardı. Nesime hiçbir art niyeti olmadan Sarita gibi giyinmişti; Az-zar'ın yemek salonundaki fotoğrafta olduğu gibi, üzerinde blucin ve beyaz kazak, ayaklarında ince at kılı sandaletler vardı. Moguer'ın gözleri kapalı değildi. Nesime onun aralık gözkapaklarından -hep, Moguer'ın gözleri nin o bıçak darbesi yüzünden Moğol gözlerine benzediğini düşünürdü- gözbebeklerindeki pırıltıyı, do nük yüzünde iki siyah damla gibi seçebiliyordu. Ne sime Şerifin söylediklerinin doğru olduğunu hemen anladı, Moguer ölüyordu. Ne bir keder ne de sevinç duyuyordu. Bu bir bakıma gerekli ve rahatlatıcı bir sondu. Belki daha' sonra nelerin kaybolduğunun, Moguer'ın yanında götürdüğü dünyanın, görüntü-

lerin, dedikoduların, efsanenin farkına varılacaktı. Medellin'deki otelin avlusunda boynu kırılmış ola rak bulunan o kızın cinayeti de belki sonradan ay dınlanacaktı. Ama şu anda odada sessizlikten başka bir şey yoktu. Gri duvarlar, dar yataklar, hemşirelerin terliklerinin yankılandığı koridor, soluk soluğa bir gıcırtyla açılıp kapanan kapı, formol ve mutfak kokusu, o tek hücreye indirgenmiş mekân...

Nesime sanki onu ilk kez olduğu gibi görüyor du. Karşısında kaptan, maceracı, genç kızları para layan canavar Moguer değil, on sekiz yaşındaki Ju an Moguer vardı. Savaşın hemen ertesinde, Las Ramblas'ta masaların arasında palavracılar, sar hoşlar, üçkâğıtçılar, pezevenkler, yaşlı ibnelerj Amerikan denizcileri ve gizli polis görevlileriyle bir likte aylak aylak dolaşırken orduya girmek için evinden kaçan Juan Moguer sabırsız ve şiddet do luydu; dünyayla boy ölçüşmek istiyordu. Hollywo-od'da artist ajansı olarak çalışan eşcinsel Miranda ile orada tanışmış, Miranda karanlık ve ateşli ba kışlı, hem utangaç hem hoyrat bu genç adamın etki si altında kalmıştı.

Nesime bu tanışmayı, ilk adımları hayalinde yaşatmıştı. Onun tanımak istediği bu evinden kaç mış ve onun başaramadığını başarmış Moguer'ydi. Bunlar o doğmadan çok önce yaşanmıştı ve dünya herhalde sanki iki yüz yıl öncesiymiş kadar farklı dı. Cenova, Trieste, Barcelona'dan göçmen yüklü ge miler Güney Amerika'ya veya New York'a gidiyor du. Bu göçmenlerden biri de Moguer'ydi; bir tran satlantiğin alt güvertesindeki zayıf delikanlı, sırtın da dar giysiler ve eski bir pardösü, ağzında sigarası talihini aramaya gidiyordu. Kuşkusuz başarmak için her şeyi yapmaya hazır bir serseriydi. Şu yaşlı teyzenin aşk dolu bakışlarına katlanıp, onu kulla nıp, onunla alay edip, denizin karşı yakasında git-

meyeceğini bildiği randevular verebilecek kırattay dı. Ayn^ zamanda bir âşıktı; zamanını arzulamak ve düşlemekle geçiren bir tür ebedi âşıktı. Ama seve-miyordu ve dünyayı dolaşmak için karısı Sarah'yla küçük kızını terk etmişti.

Şimdi hayatının öbür ucuna varmış, bir kuş yu vası gibi koridora asılı duran bu odanın içinde, ko nuşacak, öleceği zaman elini tutacak kimsesi olma dan Nesime'nin önünde dar bir yatağa uzanmıştı.

O zaman Nesime yavaşça onunla konuşmaya başladı. Ona gerçekten sevdiği tek şeyden, Az-zar'dan söz ediyordu; gemiden onu ilk kez gördüğü, o sonsuzluk kadar eski zamanda güneşte açılmış bü yük yabankazı kanatlarıyla, koyda görkemle süzü lüp denizin karşı yakasından kendisi için gelmiş gi bi gördüğü o haliyle söz ediyordu, içinde yaşadığı, geceleri dümen çarkını ellerinde tuttuğu ve uzun gövdesinin her dalgada titrediğini hissettiği Az-zar'dan söz ediyordu.

Moguer'nin kulağının dibinde mırıldanıyordu: "Şimdi her şey yoluna girecek, göreceksiniz kaptan, her şey çok iyi gidecek, çok iyi, Saremito onarıma başlayacağını söylüyor, Şerif söyledi bana, biliyor sunuz artık bir sevgilim var, limanda çalışıyor, in sanların bundan söz ettiğini duymuş, neler söylendi ğini biliyor, Saremito sizi yüzüstü bırakmayacak; her şeyi eski haline getirecek, direkleri değiştire cek, gövdeyi ve motoru onaracak; yola çıkabileceksi niz, Palma'ya gideceksiniz; hava sıcak ve deniz mas mavi, muhteşem; iyileşeceksiniz." Moguer'nin üzeri ne eğilmişti, onun soluk alışlarını duyuyordu ya da bağlı olduğu aygıt burun deliklerinden içeri oksijeni

üflüyordu, geminin gövdesine vuran suyun gürültü sünü, halatların arasında esen rüzgârı duyuyor, flok yelkeninin şaklamaları kulaklarında uğulduyordu.

188

189

"Her şey çok iyi olacak kaptan, çok iyi, kimse geminizi almayacak; Saremito buna izin vermeye cek; bunun sizin soluğunuzu kesmeye, kanatlarınızı kırmaya, yaşamanıza engel olmaya çalışmaktan bir farkı olmadığını söylüyor; kimseyi gemiye yaklaş tırmayacak, yemin ederim. Yeniden yola çıkabile cek, özgür olacaksınız kaptan; burada çok uzun süre kaldınız, burada tutsaksınız, sizi buraya kapattılar, ama şimdi gidebileceksiniz, özgür olacaksınız, gemi niz de özgür olacak, sizi buradan uzağa, uzaklara götürecekt."

Nesime'nin sözleri, tıpkı yaşlı bir kayanın üze rinden akıp geçen sular gibi, uyuyan yaşlı adamın yüzünde kayıyordu. Nesime bir yandan konuşuyor, bir yandan sözlerinin nasıl kaydığına, aralık gözka-paklarmm arasında hâlâ pırıldayan küçük ışığa ba kıyor, sözlerinin bu ışıktan içeri girip kafasının merkezine kadar kaydıklarını ve orada imgelere, bulutlara dönüştüklerini düşünüyordu.

"Duyuyor musunuz kaptan, beni duyuyorsunuz değil mi? Beni duyduğunuzu biliyorum. Gidebile ceksiniz, beni de geminize alacaksınız, size faydalı olabilirim, artık gerekli manevraları yapmayı, yel kenleri çekmeyi, yelkenleri çırpmayı biliyorum, ye niden sizin tayfanız olacağım ve siz her şeyi eskiden olduğu gibi yapamasanız bile bana emir verirsiniz; her şeyi ben yaparım, yelkenleri sararım, dümeni tutarım, siz de nereye gideceğimi söylersiniz. Ye mek de yapabilirim kaptan, aşçılık dersleri de al dım, biliyor musunuz? Sizinle ilgilenebilirim, hem şirelik öğrenimine devam etmedim, ama size baka bilirim, size yardım edebilirim; tutsak edildiğiniz buradan daha iyi olursunuz, geminizde olursunuz, özgür olursunuz; istediğiniz yere, Palma'ya gidebi lirsiniz, sonra da Atlantik'e gideriz. Ve birisi size

190

benim kim olduğumu sorarsa, adım Nesime Mogu-er, bu benim yeni adım olur, ister misiniz?"

Dışarıda ışık azalmış olmalıydı, çünkü oda gide rek grileşiyordu. Nesime bir tür aceleyle konuşuyor du; içeriye birinin gireceği, sert bir hareketle ışığı yakıp kendisine orada kalamayacağını, ziyaret sa atının sona erdiğini, gitmesi gerektiğini söyleyeceği ânı düşünmek istemiyordu, içinde okyanustan söz etme isteği vardı, her günü, her ânı, Aslan Körfe-zi'ndeki fırtınayı, Selvage Adaları'nı, bütün gece ge minin gövdesine vuran dalgaların sesini ve sabah üzerinde bir atın derisindeki gibi ürpertilerin koşuş turduğu dümdüz ve siyah deniz üstünde doğan gü neşi anımsamak istiyordu. Geminin pruvasının önünde uçuşarak kaçışan kırlangıç balıkları. Ve ağır ağır çalan Afrika müziği

eşliğinde yosunlara tutsak oldukları o Noel gecesini ve bedenine sımsı kı, bütün gücüyle, capcanlı yaslanan Moguer'nin be denini. Yeniden pruvaya, flock yelkeninin gölgesine oturmuştu şimdi, kulaklarında rüzgârın uğultusu, bedeni pruvası dalgalara dalıp çıkan tekneyle bir likte titreşerek, dümdüz karşıya, kararan ufuk çiz gisine bakıyordu. "Hiçbir şeyden korkmayın kap tan; şimdi geminiz sizi okyanusa götürecekt, Andri amena Amca'yi yeniden bulacağız, hep birlikte gün ler ve günler boyunca batan güneşe doğru gideceğiz ve ilk görecekğimiz şey Şatolar Burnu olacak; denizin üzerindeki kayalıklarda kırılan dalgaları hatırlarsınız ve şelalenin gürültüsünü duyuyoruz ve karayı görmeden çok uzun süre önce su serpintilerinden çıkan buharı görüyoruz. Ben Andriamena Amca'yla birlikte geminin önünde olacağım, siz de dümeninde ve Azzar, adacıkların arasındaki dar geçitten koya girecek ve denizin rengine, akıntılara bakarak size ben kılavuzluk edeceğim; dümeni sağa veya sola kırmanız için size işaret vereceğim ve gemi, rüzgâr-

191

la eğilmiş hindistancevizi ağaçlarının, oradaki in sanların küçük beyaz evlerinin sıralandığı plajlar boyunca ilerleyecek ve martılar gelecek, köpekbalıkları da gelecek, dümen suyunda yüzecekler ve sonra gemi limana girecek ve insanlar bizi karşıla maya gelecek, orada tanıdığınız bütün insanlar, hatırlarsınız, Ravine, Charmille, Pontain ve size Port-Louis'de kırmızı balığınızı hazırlayan yaşlı Do-mitille; onlar sizi unutmadı, beni de hatırlayan in sanlar var, biliyorsunuz; teyzem Wendy Sain-te-Rose'da, onu hiç görmedim, ama oraya varınca beni bekleyeceğini biliyorum; sonra babam da var, o da yolculuğunu bitirmiş olacak, beni karşılamak için orada olacak ve denizin üstünde görülen yel kenlerimizden herkes bizim geldiğimizi 'anlayacak; herkes artık geri döndüğümüzü öğrenecek, bu kadar yılın ardından onlar bizi unutmamış." Nesime'nin sesi çok kısılmıştı, öylesine kısılmıştı ki Moguer bile onu duyamıyordu, ama ses Moguer'nin içinde bir ninni, daha doğrusu bir uğultu gibi kayıyor, zaman zaman cümle kırıntılarını, 'gece, yıldızların altında, uzak', nakaratları, ritimleri, 'çılğınlık, lalo, çılğınlık' ayırt ediyordu, bunlar onun çocukluğunun sözcükleriydi; babasının ona söylediği ve adaları, hep birlikte bir gün gidecekleri evi anlatan Kreol dilin de sözcüklerdi ve Nesime bu eve hiç o anki kadar yaklaşmamıştı. "Kızıl Su, dalgaların ninnisi, ninni söyler yavruma, alize, karayosun..."; sözcükler sanki bir anlamları yokmuş gibi, dalgaların hareketini, düşlerin salınımını izliyorlardı.

Gece bastırmak üzereydi. Nesime yandaki ya taktan kalkıp dar yatağın içine, Moguer'nin yanma kaydı, kolunu onun zayıf bedeninin üstüne attı ve sanki ikisi birden dalgalı bir denizde dar bir ranza da yatıyorlarmış gibi düşmemek için eliyle şilteye yapıştı. Onu ısıtmak için, sıcaklığı onun soğuk bedene-

nine girsin, başlayan geceyi çıkarabilsin, sabaha va rabilsin diye ona iyice sokuldu. Başını başına, dar göğsünü göğsüne yasladı, kolalı çarşafın üstünden kalçalarının sertliğini, sivri dizli zayıf bacaklarını, kollarını hissetti, kuru ağaç dallarına benzeyen parmaklarına parmaklarını geçirdi. Tüpleri ve hortumları, sol bilek damarına saplanmış, zehirleri damı tan iğneyi çıkardı. Bedeninin sıcaklığını ve soluğu nu ona yaydı. Kendini

sanki başka bir dünyaya ta şınmış gibi hissetti. Yatağın üstünde, tek beden ol-
muşçasma Moguer'ye sarılmış, havada süzüldüğünü hissetti. Onunla birlikte dar
odadan uzaklara, ken tin, körfezin, uzaklarda denizin üstünde uçtu.

Ne hemşireleri ne de onu omuzlarından tutup çeken, yavaşça yataktan koparan Antilli
iki hade meyi duyabildi. Bacaklarını ve kollarını güçlükle çözüp, parmaklarını birer
birer açıyorlar. Onu taşı yorlar, aşağıya çiy bir ışığın aydınlattığı bir salona kadar
indiriyorlar ve o çırpıyor, bağırıyor, adını haykırıyor: "Bırakın beni, ben Nesime
Moguer'yim, Nesime Moguer!"

Ufak tefek bir kadın geldi, çok zayıf ve yüzü çok solgun, kır saçları kısa kesilmiş,
Nesime'ye yaklaşı yor, ona sarılıyor, birlikte hastane bahçesindeki yol da yürüyorlar,
yağmur çiseliyor, Nadia Kergas'ın saçlarını ve yüzünü ıslatan ve onu titreten sicim gi bi
bir yağmur ve Nesime'nin yanaklarından gözyaş larıyla birlikte yağmur damlaları
yuvarlanıyor. Na dia çelimsiz ve küçük, ama eli çok güçlü ve Nesime kendini bırakıyor,
eski beyaz Polo'ya biniyor, sadece durmadan aynı sözleri yineleyen çok tatlı bir ses du
yuyor: "Bebeğim benim, yavrum, yavrum benim."

Nesime ön camın sağında gidip gelen sileceğe bakıyor, lastiği güneş ve zaman
tarafından kemiril-miş. Düşünüyor: Bunu değiştirmek gerek. Hepsı bu.

192

Okyanus Kokusu

193/13

Deniz güneş doğmadan önce hâlâ ve hep düm düz. Batıya gitmiş martılar çığlık
çığığa doğuya ge ri dönüyor. Nesime eskiden, seyirdim yoluna kadar merdivenleri
dördei dörder indiği zamanlardaki gi bi, şafak sökmeden önce geldi. Denizin pamuksu
gri liğinde, dıştan takma motorun homurtusu küçük bir ağrı gibi kulaklarında
uğuladı. Saremito Joseph'in siyah renkli balina gemisi yedeğindeki tekneyi çek
mekte zorlanarak limandan çıktı. Nesime bugünün geleceğini, her şeyin bu kadar
basit, bu kadar doğal olacağını düşünemezdi. Şerif halatı zincir delikle rinden geçirdi
ve Saremito pupadaki bocurgatın ko lunu birkaç kere çevirdi.

Palamarlarından kurtulan Azzar yavaşça rıh tımdan ayrıldı. İki yana hafif hafif salınarak
öndeki teknenin dümen suyunda kayıyordu. O kadar zarifti ki asla bir kabloyla bağlı
olduğu akla gelmezdi. Sa remito kenara oturmuştu, eli gaz verme kolunun üs
tündeydi ve Şerif önde ayakta duruyordu. Sanki ön deki balina gemisini arkadan Azzar
itiyordu.

Limanın çıkışında su siyah, derindir. Bütün o esrarengiz çukurlardan ve soğuk
kaynakların çıktı ğı obruklardan bulunur. Bazen kendi etrafında döne döne sarhoş
olan büyük aybalıklarına rastlanır. Bir ara bir gri yunus topluluğu balina gemisinin
yarat tığı, anafollara aldırmadan Azzar'ın pruva bodosla-

masının hemen yanından geçti. Gövdeleri su yüze yinde çok hızlı ve yumuşak bir biçimde kayıyordu, sonra doğrudan açıklara gittiler ve Şerif, Nesime bunu görse çok hoşuna giderdi, diye düşündü.

Saremito motoru durdurup gemiyi akıntıya bıraktı. Büyük tekne ağır ağır, bütün görkemiyle onlara yaklaştı. Sivri burnu dev bir su aygırı gibi su dan dışarı çıkan pruva bodoslaması hâlâ muhteşem di ve bu sessiz, direksiz, gün ağarırken onlara doğru kayarak gelen teknenin görüntüsü insanı ürperti yordu. Saremito, balina gemisini mümkün olduğu kadar Azzar'ın gövdesine yakın tutmak için bir us-turmaca kancası geçirdi ve yavaşça açık denize sürüklenmeye başladılar. Fazla söze gerek yoktu, Şerif ne yapacağını zaten biliyordu.

Mapalara asılmış ip merdivenden güverteye çıktı. Azzar'a ikinci geliyordu bu. İlk seferinde onarım tahmininde bulunmaya gelen Saremito'ya eşlik etmişti. O sırada teknenin zamanında ne denli göz kaşıtıcı olduğu açıkça görülebiliyordu. Güverte köşkündeki levhaların cilası maun tahtaları aydınlatıyor, pirinç aksam hâlâ parlıyor, kazaya rağmen kaplamalar ve geminin kaburgası sağlam görünüyordu, parmaklıklar, ambar kapaklarının tutacakları, rüzgâr yastıkları yerinde duruyordu; güvertenin us talıkla çakılmış tahtaları koyu ve parlaktı. Ama yıl larca terk edildikten sonra tabii artık aynı gemiden söz edilemezdi. Deniz suyu, yağmur, güneş ahşap bölümleri yıpratmış, madeni parçaları benek benek lekelemişti. Geminin kocaman gövdesi paslı yeşil bir renk almıştı; kumsala vurmuş bir deniz memeli sinin iskeletine, denizin dünyanın öbür ucundan getirip karaya vurduğu, ölü, unutulmuş bir şeye benziyordu.

Çekici geminin motoru durduğundan, Şerif gövdeye vuran dalgaların, bir mağaranın derinliklerin-

194

195

den yükselen korkunç bir soluğu andıran çırpıntı sından başka bir şey duymuyor. Gökyüzü sıkıntılı ve gri, bulutsuz, sadece dağların doruklarını gizle yen, güneşin doğmasını engelleyen bir pus var. Uzakta kıyı zor seçiliyor. Çam ağaçlarının ortasında villalar, penceresiz çubuk çubuk apartmanlar. Gün ağarıyor, ama karada herkes uyuyor. Ama Şerif Nesime'nin uyumadığını biliyor. Seyirdim yolunun bir yerinde, çiyin ıslattığı taşların üzerine oturmuş bekliyor, bu ânı o kadar uzun süredir bekliyor ki... Şerif bu saati çok seviyor. Yunusların koyda daireler çizdiklerini bu saatte görmüşler ve Nesime büyülenmişti, Şerifin elini sıkıyordu. Yunus sürüsü suyun aynasından çok yukarılara sıçrayarak birçok halka çizmiş ve onlar yunusların birbirlerine seslenişlerini duymuşlardı. Çok yumuşak, hızlı çığlıklar... Sonra yunuslar açığa doğru gitmişler ve tam o anda şehrin uğultusu başlamıştı.

Büyük tekne, bordasına yapışmış siyah balina gemisiyle birlikte ağır ağır sürükleniyor. Şerifin kalbi gerektiğinden hızlı atıyor biraz, ne yapması gerektiğini biliyor. Saremito neye karar verdiğini söylediğinde Şerif şaşkınmamıştı. Aslında hiçbir şey söylemeden, kendi tarzında, sadece hayal gücünü kullanarak, sadece bakışlarıyla her şeye karar veren Nesime olmuştu. O da bunu uzun süredir, ger çekleşinceye kadar her gece görülen bir düş gibi dü şünmüştü. Moguer'nin beyinde çatlayan o küçük damarın ardından Saremito hastaneden dönmüş ve o biraz sert İtalyan aksanıyla Şerife şöyle demişti: "Gemiyi batırmak gerek. Onursuzluktansa ölüm."

Çok basit. Yemek salonuna giren Şerif, Mogu er'nin her şeyi öngördüğünü, her şeyi hazırladığını anlıyor. Ambar kapağı, Moguer'nin boşuna motoru çalıştırmaya uğraşırken -her tarafım pasın kemir-diği bu motor sayesinde direksiz bir yelkenliyle ye-

niden denizlere açılacakmış gibi- bıraktığı gibi, açık duruyor ve ambarda Saremito'ya söz ettiği do nanım var. Azzar'ı ziyaret eden hiç kimse, Seamar memurları, bankacılar, noterler, kanatları kırılmış bu yaşlı akdoğanın seyrine bakıp keyiflenme saatini bekleyen bütün bu güvenilmez, çıkarıcı, beceriksiz insanlardan biri bile su kesiminin altına, mazot de posunun yakınına, geminin kaburgası boyunca di zilmiş 1.8 kiloluk bir düzine bütan gazı tüpünü fark etmemişti. Hiçbiri sarılı halde duran elektrik kablo suna ya da bir maşayla tüplerden birinin ağzına tuturulmuş çakmağa dikkat etmemişti. Şerif, herkesi çalıştığına inandırıp ambarına kapanan ihtiyar kor sanın, güvertede tıpırdayan ve lombozların çürümüş kenarlarından içeri sızan kış yağmurları eşliğinde bombasını nasıl sabırla hazırladığını gözlerinin önü ne getirebiliyor.

Tüplerin musluklarını birer birer açarken, Şe rifin büzülen dudaklarında, hayatı boyunca belala rı, komploları, insanların kendisini yargılamasını böyle başından savan Moguer'nin sırtması belirdi, aynı hor görücü ısılk duyuldu.

Güvertenin üzerinde küpeşteye kadar geri geri giderken kabloyu dikkatle açıyor. Her şey çabucak olup bitiyor, ama gün daha hızlı yükseliyor. Sokak lambaları parlıyor, sahil boyunca ilerleyen yolların düz ve virajlı yerlerini ortaya çıkarıyor. Büyük mar tılar güneşten erken davranmak için batıdan doğu ya doğru uçuyor. Sıcak ışınlar koyun açığında du ran Azzar'ı aydınlatmaya başladı, gemi bu direksiz haliyle bile olağanüstü bir güzellik ve zarafet içinde görünüyor, bu kaotik manzara içindeki tek kusur suz şey o.

Artık işi hızla bitirmek gerek. Şerif balina ge misine geçiyor, elleri titriyor, elektrik kablosunu bataryaya doğru çekemiyor. Saremito tek bir söz et-

meden motoru çalıştırıyor ve kancasının ucuyla Az-zar'm gövdesini itiyor. Kabloyu alıyor ve ucunu ba taryaya bağlıyor.

Nesime kalenin tepesinden Azzar'm. silüetine bakıyor. Sihiete o kadar uzun süredir bakıyor ki, gözlerinin içi yanıyor. Deniz dümdüz, madeni bir renkte. Bir motorun tiz, boğuk homurtusu duyulu yor, sonra bir an bir şimşek çakıyor ve patlamanın gürültüsü sonsuzluk kadar uzun bir zamanın ardın dan karaya ulaşıyor; boğuk, örtölmüş, sanki derin lerden gelen bir gürültü. Tekne bir an hareketsiz du ruyor, bir kilise cumbası gibi suyun üzerinde duran pupasında açılan yaradan biraz duman çıkıyor. Da ha sonra Nesime, bu kez havadan gelen kuvvetli bir ikinci patlama duyuyor ve aynı anda geminin gövde sinin yarısını yutan uzun alev dilini görüyor. O gece gökyüzünü dolduracak havai fişekler aklına geliyor.

Moguer yattığı o penceresiz, gri odada bu güröl tüyü duymamış olamaz. Bu onun için. Dünyayı terk etmeden önce duyması gereken son ses bu. Azzar ge ri geri hızla denize gömölüyor. Kısacık bir an tıpkı sıçramaya hazırlanan bir hayvan gibi ince, uzun burnunu göğe doğru dikeyiyor. Ama geri geri batmaya devam ediyor, iki yüz metre derinlikteki dibe doğru dalıp gidiyor. Nesime'nin gözleri Saremito Joseph'in balina gemisini arıyor. şimdi sadece şerifi düşünö yor, bir an önce elini onun elinin içine bırakmak ve geriye dönüp bakmadan gitmek istiyor. Artık açığa doğru bile bakmıyor, zaten deniz şimdi daha düz ve sakin; bir ten gibi her şeyi örtüyor.

Albuquerque şubat 1999.

ANGOLIMALA

198

Milattan önce V. yüzyılda Hindis tan'da Angoii Mala adında sıradan bir adamın delirdiği, ormanların derinlik lerine çekilip vahşi bir hayvan gib;. ya şadığı, kendisini yakalamaya çalışan herkesi öldürdüğü anlatılır. O zaman Sakya Kabilesi'nin şefinin oğlu olan ve henüz Buda, Ermiş lakabıyla ün yap mamış genç bir adam tek başına orma na girmiş ve en küçük bir korku duy madan bu vahşi adamla konuşup onun deliliğini iyileştirmişti.

Yaklaşık iki bin beş yüz yıl sonra, Darien ormanlarında benim de kısmen tanık olduğum benzer bir olay yaşandı. Bu nedenle bu öyküye, Buda'nın kur tardığı adamın anısına, Angoii Mala adını verdim.

201

Lakabı Bravito olan John Gimson, yağmur mev siminden önce nehre geldi. On sekiz yıl önce orada doğmuştu, ama artık hiçbir şey hatırlamıyordu. İki ya da üç yaşındayken, Baptizm¹ dinini yeni benim semiş yerliler olan anne ve babası dispanserde tifo dan ölmüşlerdi. Dispanseri John Gimson adında Amerikalı bir siyah rahip, Yaviza'nın altında nehir kıyısına inşa ettirmişti. Daha sonra rahibin Pana ma'ya dönmesi gerekmiş, giderken çocuğu da yanın da götürmüştü. Ona kendi adını vermiş ve genç yer linin bir gün Tanrı kelamını yaymak için kendi hal kı arasına döneceği düşünceyle

ona din eğitimi vermişti. Ama bir gün rahibin Maranon batakhane lerinden birinde içki içmekle suçladığı Bravito, Da-rien'e giden gemiye bilet alıp nehre gelmişti.

Ormanda hayatın nasıl olduğu hakkında hiçbir fikri yoktu. Waunanas Kabilesi'nden genç bir yer liydi; sıırım gibi ve güçlüydü, çok güzel bir yüzü ve arkaya toplanmış gür siyah saçları vardı. Bravito, doğduğunda ailesinin kendisine taktığı lakaptı, çün kü öfkeli görünüyordu ve rahip de bu lakabı koru muştı.

Yerli toplulukları saf değıştirenleri sevmez. Ne hir boyunca ailesini aramaya giden Bravito kuşkuy la karşılaşmıştı. Nehrin en yukarisında, Tres Bo-

1 Protestanlığın bir mezhebi. (Yay.)

203

cas1 denen yerin biraz aşağısında amcasının evini bulmuştu. Yerlilere zeytinyağı ve pirinç satmaya gelmiş siyahı tüccarların pirog'unda yaptığı bitmek bilmez yolculuğun ardından sonunda oraya vardı ğında, Bravito, cesaretinin biraz kırıldığını hisset mişti. Nehir çamur rengindeydi ve her iki yakada orman aşılmaz duvarlar gibi yükseliyordu. Yol bo yunca Bravito birkaç siyahın ve içine kapanık yerli lerin yaşadığı sefil kulübelerden başka bir şey gör memiştir. Bravito her akşam yerde uyumuş, sivrisi nekler tarafından yenmemek için de gömleğini yü züne çekmişti. Kulübelerin döşemesinde, erzaklara ve hatta Bravito'nun rahibin evindeki hayatından sakladığı tek anı olan radyoya saldıran ufacık kara fatmalar kaynıyordu.

Bravito, amcası Andres'in evine sıtmadan zayıf düşmüş bir halde gelmişti. Bir büyücü, Tecle adında yaşlı, topal bir adamı eve getirtmişler, o da Bravito'ya kaynatılmış, çok acı bir sıvıyı zorla içir-mişti. Nehrin yukarisına gelişini izleyen gecelerde Bravito sayıklamış, içi dışına çıkarcasına kusmuş, sonra bol bol terlemiş ve iyileşmiş olarak uyanmıştı.

Andres Amca büyük bir yerli evinde oturuyor du; yapraklardan yapılmış, şemsiye biçimindeki, ko caman dam yerden dört metre yükseklikteki kazıkla rın üzerine oturtulmuş siyah ahşap döşemeyi örtü yordu. Gemi ambarının boğucu havasından, nehir boyundaki kulübelerin iğrenç haşarat bolluğundan sonra, Bravito bu duvarsız, bölmesiz büyük evin gü zelliğini sevmişti; gündüz gölgeli ve serin olan evde gecenin ılıklığı içinde damın yapraklarına düşen yağmurun yumuşak sesini dinleyebiliyordu. Biraz aşağıda, muz bahçelerinin önünde nehir akıyordu ve Bravito, geceleri suların bitmeyen gürültüsünü dinlemeyi de seviyordu.

1 Nehrin kaynağını oluşturan üç sel suyundan ötürü verilmiş ad; uçağız. (Yay.)

Her şeyi öğrenmesi gerekmişti: her sabah er kenden kalkıp muz veya şekerkamışı plantasyonla rını bir elinde maçete diğerinde sopayla temizleme ye çalışmak ya da ateş yakmak için baltayla ağa ç kesmek... Ormanda kaybolmadan ve gürültü çıkar madan yürümeyi, meyve toplamak için sıtma ağa ç larına tırmanmayı veya şafakla birlikte boğazına kadar gelen nehir sularının içine çöküp, balık ısırık larından korkmadan büyük aptesini yapmayı öğren miştir. Özellikle de kabilesinin dilini öğrenmesi ge rekmiş, ama bu iş sandığından kolay olmuştu. San ki bu sözcükler onun içinde uykuya dalmıştı ve di ğerlerinin dili onları birer birer uyandırıyordu.

Altı ay sonra birden her şey yoluna girmişti. Başlangıçta ondan kuşku duyan herkes şimdi onun la dostça konuşuyor, işine yardım ediyor, onunla birlikte gülüyorlardı. Amcası Andres ve kuzeni, kendisiyle aynı yaşta, Fulo adındaki delikanlı onun la alay etmeyi kesmişler ve sanki hep orada onlarla birlikte yaşamış gibi davranmaya başlamışlardı. Kadınlar ve çocuklar bile ona daha rahat davranıyor ve plantasyonlarda çalışmaktan dönerken onu iyi karşılıyorlardı. Şimdi Bravito değişmişti: Şehirli elbiseleri yırtılmış ve kirlenmiş, ayakkabıları da nehrin çamuruna dayanmamıştı. Yalınayak yürüyordu ve bedeni güneşten kararmıştı. Tek süslü yanı saçlarıydı. Onları düzenli aralıklarla kesiyor, ar kaza doğru tarayıp briyantin sürüyordu. Bravito Nina'yı ilk kez bu dönemde gördü. Görmeden önce de onun varlığından haberdardı, çünkü amcasının evinde özellikle de delikanlılar sık sık ondan söz ediyorlardı. Hepsinin onunla konuşmuş olmak la veya ondan gece cibniliğinin altında buluşmak üzere bir randevu koparmış olmakla övünüyordu. Ama bunu söyleme biçimlerinden, sözlerinin doğru

204

205

olmadığı kolaylıkla anlaşıyordu. Bravito bir gün kuzenine Nina hakkında sorular sormuş, o da güle güle Nina'nın ona göre bir kız olmadığını söylemişti. Ulusal Muhafızlar'dan eski bir siyahi polisle bir yerli kadının kızı olduğunu anlatmıştı. Hatta anne sinin bir cimarrona, vahşi bir yerli kadın olduğu ve siyahi polisin onu ormanda yakaladığı bile söyleniyordu. Nehrin yukarısında, Tres Bocas'a varmadan önceki son evde yaşıyorlar ve beyaz toz işi yapan Kolombiyalı kaçakçıların bazen Nina'nın evini bu luşma yeri olarak kullandıkları konuşuluyordu.

Mevsimin son yağmurlarından sonraki bir gün Bravito, kuzeni Fulo ve başka iki genç yerliyle bir lkte ormanda avlanmaya gitti. Andres Amca ona tüfeğini vermişti; Bravito heyecanlıydı, çünkü ilk kez ormana gidiyordu. İki gün boyunca bir geyiğin izini sürdüler ve üçüncü günün sabahı bir su yatağı nın dibinde onu öldürdüler. Bravito ateş etmiş ve geyiği vuramamıştı, ama gençler geyiği eşit olarak paylaşmış ve ona da bir budunu vermişlerdi. Geri dönerken Bravito, bir ağaca tünemiş bir hocco, vurdu. O zaman ormanın içinden Tres Bocas'a kadar yürüdüler ve üç sel suyunun önündeki kumsalda hindiye pişirdiler. Av başladığından beri yabancı ye miş ve yaprak dışında ağızlarına bir şey koymamışlardı.

Akşam olmuştu. Üç suyun birleştiği yerin üzerinde ışık azalıyordu; ağaçlardan oluşan duvarlar çoktan kararmış, içine girilmez bir hal almıştı. Gençler kumsalda oturmuş yemeklerini yerken, Nina görüldü. Balık avlamaktan dönüyordu; kumsal da durup genç yerlilere baktı. Bravito daha önce hiç onun gibi bir kadın görmemişti.

Günbatımının loş luğunda upuzun kolları ve ince, uzun boynuyla çok boylu poslu görünüyordu. Teni koyu bakır rengiydi;

'Yabani hindi. (Yay.)

gür ve siyah saçları yerli kadmlarınki gibiydi. Ama üzerinde siyah kadınlar gibi uzun pamuklu bir elbi se vardı. Yalınayak onlara doğru ilerledi, sepetinde olta ve zıpkınla avladığı balıklar vardı. Hakkında o kadar sık dedikodu yapan gençler birden suskunlaşıp pısırlaştılar. Nina onlara yaklaştı, o kadar ya kına geldi ki Bravito altın rengi gözlerini seçebildi. Onlarla siyahların siespiem'lere, orman insanlarına karşı gösterdiği o küçümseyici güven duygusuyla, İspanyolca konuştu. Bravito'ya bakıp sordu: "Bu da kim?" Nabzının hızlandığını ve diğerleri kadar dil siz kesildiğini fark edince, Bravito çok sinirlendi. Ama Nina çoktan esnek ve umursamaz yürüyüşüyle, arkasına bile dönmeden kumsal boyunca ilerle yip gitmişti. O zaman gençler yeniden ondan söz ederek şakalaşmaya başladılar, Bravito da daha çok öfkeleni. Bu kadar cesaretsiz olduklarına göre Ni na onları küçümsemekte haklı değil miydi?

Sonraki haftalar ve aylar boyunca Bravito hep Nina'yı düşündü. Günbatımının alacakaranlığında, sel sularının kıyısında sessizce belirdiği zaman göz lerinin kamaşması, ıslak elbisesinin içinde uzun ve ince silueti, kendisine bakan gözlerindeki sarı ışıltı, hepsi aklında kalmıştı ve her an bunları hatırlıyor, uykuları kaçırıyordu. Kumsalda oturmuş dört genç yerlinin Nina'nın alaycı bakışları altında hiçbir şey söylemeye ya da yapmaya cesaret edememeleri kar şısında duyduğu öfke ve küskünlüğün yerini almıştı bunlar yavaş yavaş.

Ama Bravito bakir değildi. Yola çıkmadan önce ki aylarda, Maranon semtindeki bir amerikanbarda garsonluk yapan siyah bir kadınla ilişkisi olmuştu. Hatta biraz da bu kadın yüzünden yola çıkmıştı. Ra hip Gimson'ın suçlamalarını dinlemek istemiyordu. Rahip sonunda her şeyi öğreniyordu, kendisine her şeyi haber veren sadık müritleri vardı.

206

207

Nina'yı ilk gördüğünde Bravito'yu öfkeliendiren buydu. Çünkü ormanda herkesle eşit olacağını düşünmüştü. Halbuki Nina'nın kendisine ve av arka daşlarına yönelen bakışlarında, bir yerliden, kendi siyle konuşulduğunda susup başını eğen bir cho-lo'dan başka bir şey olmadığını okumuştı.

O günden sonra, kendi bile fark etmeden, tavır ları değişmişti. Sanki yeni hayatına uyum sağla makla geçirdiği uzun yağmur mevsimi ayları, aile-sindekilere benzemek için bir tür sabırsızlıkla öğ renmek istediği her şey genç kızın sert bakışları, umursamaz ve küçümseyici ifadesiyle bir anda yok olmuş ve anlamını yitirmişti.

Şimdi Bravito, amcasının yanındaki varlığını, plantasyonlarda çalışmayı kölelik gibi hissediyordu. Her sabah şafakla muz ağacı dizilerini dolaşmak, güneş insanı serseme çevirinceye kadar yere çöme-lip elde maçeteyle temizlik yapmak gerekiyordu.

Ormanda tarla açmak, ağaçları baltayla kesmek, kütükleri kanayan omuzlarında taşımak gerekiyor du. Fırtınaların ardından damı onarmak için gidip yeni palmiye yaprakları aramak, çatının sırtını güç lendirmek için yeni dallar bulmak gerekiyordu. Tek eğlence şölenler, üç gün üç gece süren içki âlemle riydi; yerliler o zaman akordeon ve davulla dans ediyor ve sarhoş olup ölü gibi yere devrilinceye ka dar içiyorlardı. Bu şölenlerde, gençler hantal beden li yerli kadınları ağaçların arasına sürüklüyor, is teklerini tatmin ettikten sonra da çamurun içinde uyuyorlardı. Kimi zaman âlemlerde hiç olmadık ne denlerden kavga çıkıyordu. Adamlar yumruklaş-ı-yor, kimi zaman da birbirlerini bıçaklayıp öldürü yorlardı. Bravito yağmur mevsiminin sonunda ilk kez bir şölene gitti. Kuzeni Fulo'yla birlikte nehir boyunca yürüdüler ve gece olurken yerli köyüne geldiler.

Müziğin gürültüsünü, boğuk davul seslerini ve ge nizden çıkarmış gibi gelen akordeonu uzaktan duy dular. Kuş çığlığına benzeyen vahşi ve keskin hay kırışlar da geliyordu. Bütün akşamüstü yürüdükleri için tere batan Fulo ve Bravito nehirde yıkandılar. Siyah suyun içinde cırılçıplak yüzdüler. Ormanın üstünde gökyüzünde hâlâ belli belirsiz bir aydınlık vardı ve yarasalar nehrin yüzeyinde uçuyordu. Se rin su onlara iyi geldi. Fulo parfüm sürerken Bravi to da saçlarını uzun uzun taradı. Sonra yeniden gi yindiler ve şölenin yapıldığı eve doğru ilerlediler. Platformda, kadın, erkek, hatta çocuk bir sürü in san vardı. Evin ortasında bir siyah ve bir melez cumbia yapıyor, etraflarında da çiftler dans ediyor du; ağır, tepinerek yapılan gülünç bir danstı bu. Merdiven görevi gören budanmış kütük düşmüştü ve Fulo ile Bravito kazıklara tırmanıp platformun kenarına, yerleştiler. Gaz lambalarının çiğ ışığında başları yere eğik, bedenleri terden parlayan yerliler sıkış sıkış dans ediyorlardı. Kadınlar gümüş paralar takılı ağır kolyelerini takmışlardı ve attıkları her adımda kolyeleri madeni sesler çıkararak sallanı yordu. Adamların ve kadınların çoğu, genippa su yuyla bedenlerini siyaha boyamıştı. Hepsi akşamüs-tünün ortasında içmeye başlamış ve bazıları şimdi den sarhoş olup, ölü gibi evin altına devrilmişti. Fu lo, Bravito'yu 90 derece alkolle karışık şekerkamışı suyuyla dolu fıçılara doğru sürükledi. Bir sukabağı-m fıçılardan birine daldırdı, önce kendi içti, sonra da sukabağını Bravito'ya verdi. Müziğin sesi öyle güçlüydü ki kimse konuşamıyordu. Döşemenin ke narlarına oturmuş yerli kadınlar 90 derece alkolle dolu bir şişeden içip sigaralarını tüttürerek bekli yorlardı. Alkol kokusu duman, ter ve kustumuk koku suna karışıyordu ve Bravito zihnini karıştıran sar hoşluğu hissetti. Bulanık bakışlarla Fulo'yu aradı

ve diğ erlerinin ortasında, baş ını yere eğ miş , ayakla rı sarsılan döş emeyi dö vererek dans ettiğ ini gö rdü.

Bravito iç ki iç en kadınlara yaklaşt ı. Ona bakıp gülüşt üler ve oldukları yerde sallanarak birbirleri nin kulaklarına ş arkı söylemeyi sürdürdüler. Sonra iç lerinden biri ayağ a kalktı. Bravito onu tanıdı. Bu, amcası Andres'in evine fazla uzak olmayan bir evde oturan genç bir kadın olan Elvira'ydı. Doğ um sıra sında çocuğ unu öldürd üğ ü için kocası onu terk et miş ti. Ç ıkık elmacık kemikleri, harika ve vahş i saç larıyla güzel bir yüzü vardı, ama bedeni ş imdiden hantallaş mış tı; geniş omuzları ve kü ç ücük göğ üsleri vardı. Yüzünün ortasından ayaklarına kadar siyaha boyanmış tı ve gözleri ateş li ateş li parlıyordu.

Bravito gece onunla uzun süre dans etti. Müzis yenler dinlenmek ve iç mek için ara verdiklerinde, Elvira Bravito'ya sarılı kalıyor ve ş ekerkamış ı su yuyla karış ık alkolü tastaan birlikte iç iyorlardı. Elvi-ra'nın gözleri deli gibiydi, yüzünden, bedeninden ter akıyordu. Bir ara Bravito midesinin kabard ığ ını hissetti. Kendini döş emenin kenarına attı ve uzun uzun kustu, sonra da sızdı.

Ç ığ ıklarla uyandı. Evin öteki ucunda yere ç ö-melmiş iki adam keskin haykırış larla birbirlerine meydan okuyorlardı. Dans edenler aç ıldı ve her iki adam da kafa darbeleriyle karş ısındakinin diş lerini kırmaya ç alış arak birbirlerinin üzerine atıldılar. Sonra evden aş ağı ç amurun iç ine düşt üler ve kala balık yeniden dans etmeye baş ladı. Bravito sıç rayıp evden aş ağı indi, gecenin iç ine bir-iki adım attı. O zaman Elvira da ardından geldi, onu boynundan tuttu. Yukarıda, döş emenin kenarında yerli kadın lar gülmeye ve sigara içmeye devam ediyor ya da iş itilmez bir sesle aralarında ş arkı söylüyor, göğ üs-lerindeki kolyelere vurarak dövünüyorlardı. Or manda Elvira Bravito'yu akordeonun sesinin ancak

ara ara duyulduğ u bir yere kadar götü rdü. Orada eteğ ini çıkardı, yere uzandı ve solukları boğ uk boğ uk ağızlarından yükselineceye kadar ş iddetle seviş tiler. Daha sonra ter ve pislik iç inde, yerde birbirle rine sarılmış halde kaldılar. Bravito hemen yakınla rından her ş eyi alıp götü rüyormuş gibi güçlü bir ş e kilde akan nehri duyuyordu.

Bravito en çok ormanı seviyordu. Tres Bocas vahş i d ünyanın sını rındaydı. Onun ilerisinde meç hul bir d ünya, mutlak bir karanlık ve sessizliğ e gö mülü balta girmemiş orman baş lıyordu. Orada ne nehir ne de yol vardı. Sadece kayaların arasından hızla akan, kimi yerlerde ağ aç yapraklarının oluş turduğ u kubbe altında tamamen gözden kaybolan birkaç sel suyu ve bulutların sanki doruklarında doğ duğ u, kaygan taş larla kaplı, yüksek, sarp tepe ler... Biraz daha ileride sel sularından biri bir boğ a zın derinliklerine gö mülüyor ve bu boğ azın ilerisin de ş eytanın oraya yerleşt irdiğ i simsiyah, sarı ibikli, büyük bir yabani hindi resminin hük üm sürd üğ ü si hirli bir vadinin baş ladığ ı söyleniyordu.

Bravito giderek daha sık ava ç ıkıyordu. İlk za-J manlar amcasına ya da kuzeni Fulo'ya eş lik ediyor du, ç ünkü orman hakkında, bir geyiğ in ya da ya-bandomuzunun izinin nasıl sürüleceğ i gibi konular da hiçbir ş ey bilmiyordu. Sonra duyularını kullanan mayı, avın geç tiğ i yolun koklayarak bulmayı, en î kü ç ük bir izi, kırılmış bir dalı, kurumuş bir

sel ya-1 tağının kumları üzerindeki bir işareti fark etmeyi, hatta dilinin ucuyla çalılıklarının yapraklarının ta dına bakmayı öğrenmişti. Bu bilgi içine yavaş yavaş doluyor, sanki eski yerini yeniden bulup oraya ku ruluyordu. Bu dünyayı bütün bunları öğrenmiş ola mayacak kadar erken bir dönemde terk etmişti, ama yine de dilinin sözcükleri gibiydi bunlar. Her

210

211

belirti, her işaret içinde tam yerini bulup oraya otu ruyordu. Zaten kimse de buna şaşırıyordu. Kendi si de siyah rahibin yanında geçirdiği yılları, okulda gördüğü dersleri, okuduğu duaları ve Maranon sem tinin gürültülü sokaklarını unutmuştu. Bir gün nehrin çok yukarısına, Tres Bocas'a av lanmaya gitmiş ve sırtında tüfeğine bağladığı büyü cek bir geyikle geri dönüyordu; Nina'yı yeniden gör mek istedi. Gidip aynı kumsala, onu ilk kez gördüğü sel sularının kıyısına oturdu. Gerçekten de akşama doğru kız söğüt dallarından yapılmış sepetinde ba lıklar, omzunda demir uçlu uzun zıpkımıyla balıktan geri döndü. Su ve güneşten yıpranmış pamuklu elbi sesi içindeki incecik ve koyu tenli kızın güzelliği karşısında Bravito'nun kalbi yine çok hızlandı. Bra vito'ya yaklaşp onu ilk kez görüyormuşçasına me rakla baktı:

— Kimsin sen? Hemen ekledi:

— Nerelisin?

Bravito: "Ben bir siespiem'im," dedi. Bunu, kızı kışkırtmak amacıyla ormanı göstere rek söylemişti. Nina gülmekten kırlıdı:

— Bir siespiem ha!

Kız ölü geyiği işaret etti.

— Bu ne?

— Bugün öldürdüğüm bir geyik. Nina,

— Belki babam bunu satın alır senden. Gel, de

di.

Bravito yerinden kımıldamadı. Nina bu durak samayı hissetti ve sarı gözleri öfkelenmiş gibi parla dı.

— Haydi gel!

Daha sakın bir sesle ekledi:

— Evimiz yakında, biraz daha aşağıda.

Bravito geyiği omzuna aldı ve kızı izledi. Şimdi, Nina bakışlarını onun ve arkadaşlarının üzerine ilk diktiğinde, kalbini hızla çarptıran o öfke ve utancı duymuyordu. Nina'nın bakışlarında ve yürüyüşün de bir şeyler değişmişti. Daha hassas ve kaygılı gö rünüyordu.

Eve vardıklarında ilk önce Nina yukarı çıktı ve Bravito'ya aşağıda beklemesini işaret etti. Ev, yerli-lerinkiler gibi duvarsızdı, ama kazıkları daha alçak tı ve budanmış kütük yerine gerçek bir ahşap merdiven vardı.

Nina Bravito'ya yukarı çıkmasını işaret etti. Bravito geyiği yere, merdivenin yanına bıraktı. Ocağın yanında çok zayıf yüzlü yaşlı bir yerli kadın közleri körüklüyordu. Nina'nın babası ip bir hamakta sallanıyordu. Iriyari ve güçlü kuvvetli bir siyahtı, muhafızların haki renkli giysisi hâlâ üzerindeydi. Bravito'yu görünce sallanmayı kesti.

- Sen kimsin, diye sordu.
- John Gimson, dedi Bravito.

Siyah adam ona dikkatle baktı. Elini saçsız başında gezdirdi.

- Rahibin oğlu sen misin?
- Evet, dedi Bravito.
- Peki yeniden burada yaşamaya mı geldin? Artık hep burada mı kalacaksın?

Bravito bu soruya yanıt vermedi.

- Seçmek zorunda değilsin tabii. Karar verebilir
mek için daha önünde uzun bir hayat var.

Bu arada Nina gidip ocağın yanına çömelmişti. Annesiyle birlikte balıkları hazırladı ve kızarmaları için közlerin üstüne yerleştirdi. Bravito onun anne siyle İspanyolca değil de, yerli dilinde konuştuğunu işitince şaşırdı. Nina'nın babası geyiği elinde şöyle bir tarttı.

212

213

- Ne kadar istiyorsun?
- Bir kutu mermi, dedi Bravito.

Siyah adam gürültülü bir kahkaha attı. Yeni den hamağına oturdu ve sallanmaya başladı.

- Tek bir mermiye karşı bir kutu mermi, iyi,
bu iyi bir alışveriş, dedi.

Bravito'dan ses çıkmayınca Nina'nın babası gi dip mermi kutusunu buldu ve ona verdi. Bravito hem acıkmış hem de susamıştı, bütün gün yürü mekten bacakları ağrıyordu. Ocağın önünde yaşlı yerli kadın ve Nina balıkları ve sinirotlarını kızartmakla meşguldüler, koku Bravito'ya nefis geliyor du. Artık gece bastırıyordu ve bu evde kalıp, yere oturup yemek yemeyi, müzikli dillerinde gevezelik eden iki kadını dinleyerek uyumayı çok isterdi. Siyah adamın sesi onu gerçeğe döndürdü:

- Senin için yapabileceğimiz başka bir şey var
mı cholito?

Bravito ona anlamadan baktı. İlk kez birisi ona bu küçümseme dolu adla sesleniyordu. O zaman hiç cevap vermeden merdivenlerden indi ve gitti. Rüz gârda hışırdayan

büyük ağaçlardan gecenin serinli ği geliyordu. Bravito, gece iyice bastırmadan vara bilmek için acele ederek, nehrin yukarısına, kumsa la doğru ilerledi. Gece nemine karşı korunaklı bir ağaç kuytusuna seçti ve toprağı elleriyle düzleştirdi. Sonra gecenin bastırmasını seyretmek için yere oturdu.

Midesi açlıktan kazmıyor ve kalbi öfkeyle çarpı yordu, ama akşam karanlığı öyle güzeldi ki sakin-leşti. Nehrin yukarısında kaynakların yanında or man daha saf görünüyor, insanların işleri daha he nüz dünyaya dokunamamış gibi geliyordu. Gökyüzü dupduru, amber rengi, sel yatağının mavi suları hâ lâ yakamozlar içinde, çakıl taşları hâlâ sıcaktı; hele o kocaman ağaçlar koyu yapraklarını vadinin üzeri-

ne yayıyor, sanki bir büyü ve gizem dünyasını koru-yorlarmış gibi patikaları kapatıyorlardı. Burada, or manın ortasında kuşlar, büyük maymunlar ve yerli lerin söylediğine göre yeraltı dünyasının girişini bi len yabani domuz sürüleri yaşıyordu. Dağa doğru dolambaçlı bir şekilde yükselen dar boğazın üstünde gecenin ve fırtınaların efendisi olan ve barınağı hoc-co resmiyle korunan meçhul bir tanrı yaşıyordu. Oraya yaklaşmak isteyenler kara bulutların içinde kayboluyor ve birden kabaran sel suyu onların cese din sürüklüyordu. Ama belki de Rahip Gimson'm derslerinde söz ettiğı yeryüzü cennetinin, ne kötülü ğün ne de iyiliğın bulunduğu, hayvanların insanla rın dilini konuştuğı yerin girişi burasıydı. Kumsalda büyük ağacın kuytusuna oturan Bra vito gökyüzünü izliyordu. Bir deniz feneri gibi sabit ve sert görünen ilk yıldızı fark edince, uyumak için yerleşti. Gecenin serin meltemi bir su gibi akıyor ve Bravito sel sularının karışık seslerini dinliyordu.

Gizlenerek ilerleyen bir gölge onu uyandırdı. Tüfeğini aldı. Gölge sanki kendisini güpegündüz gö rüyormuş gibi doğrudan üstüne yürüyordu. Bravito vardı: "Kim var orada?" Hemen ardından geleni ta nıdı: Nina'ydı. Kız önünde çömeldi ve yemek dolu emaye bir tabak uzattı. Kokuyu alınca tabakta canı nın o kadar çektiğı balıkla sinirotu olduğunu anla dı. Aceleyle yemeye başladı.

Nina yanında hareketsiz duruyordu. Yemeğini bitirince gidip tabağı sel suyunda duruladı, elini ağ zını yıkadı. Sonra ağaca, Nina'nın yanına döndü. Nina tabağı aldı ve gitmek üzere ayağı kalktı.

- Lütfen kal, dedi Bravito.
- Kalamam, dedi Nina, babam seni öldürebilir. Bravito şaka yaptı:
- Mermim var, kendimi savunabilirim. Kız,

214

215

- Yerlilerle konuşmamı istemiyor, dedi.
- Niye?

— Onları sevmiyor. Beş para etmediklerini söy lüyor.
— Ama annen yerli değil mi?

— Aynı şey değil. Bravito bir an sessiz kaldı.
— O zaman niye bana yemek getirdin?
— Karnın acıkmış olmalı diye düşündüm. O kadar aptalsın ki, geyiğin bir parçasını kendin için ayırmadın.

Gece, böceklerin gürültüsüyle dolup taşıyordu. Bravito bunun burada, bu kumsalda sonsuza dek sürmesini isterdi: mavi gece, sel suları ve önünde ayakta duran, yüzünü veya gözlerini göremediği, içine işleyen ve geri kalan her şeyi unutturan koku suyla Nina...

— Babam senin bir siespiem olmadığını söylüyor. Buraya gelmeden önce şehirde yaşadığını söylüyor.

Nina'nın sesinde neredeyse yalvaran bir tını vardı. Bravito yine şakalaşmaya çalıştı:

— Babanın anlattığı hikâye. Şehri artık hatırla mıyorum bile. Ben bir orman adamıyım, bir avcı yım.

— İnsan yaşadıklarını nasıl unutabilir?

Genç kızın sesi titriyordu ve Bravito onun elini tuttu.

— Neyin var?

Nina'nın sesi sanki uzaktan geliyordu, biraz sonra ağlayacakmış gibi düğümlenmişti. Bravito ne dediğini tam anlamadan sözlerini dinledi.

— Buradan gitmek isterdim, şehre gitmek, bu insanları, bu evi, bu nehri, bu ormanı bir daha gör-

memek... Başka biri olmak, gitmek, buradan gitmek isterdim.

- Ama niye, diye söze başladı Bravito. Ama durdu, çünkü Nina onu dinlemiyordu. Kumsalda ön ce yürüyerek, sonra koşarak uzaklaştı. Bravito da arkasından koşmaya başlayınca durdu ve ona doğru döndü ve karanlıkta sesi, onu ilk duyduğunda, dört genç yerlinin başlarını öne eğdiklerinde olduğu gibi sert ve alaycı bir şekilde cınladı:

- Yaklaşma! Bir daha buraya gelme, kaçakçı lar yerlilerin buraya gelmesinden hoşlanmaz. Seni öldürürler! Ve ormanda gözden kayboldu. Bir an sonra Bravito, Nina'nın babasının evindeki köpeğin havladığını duydu. Orada, ağacın altında, geceden, sel suyundan, böceklerin şarkısından başka bir şey kalmamıştı.

Bravito artık Andres Amcasının evinde yaşamı yordu. Biraz daha aşağıya, Elvira'nın evine yerleşmişti. Amcasının evini terk etmesinin belirgin bir nedeni yoktu, belki de artık geceleri Elvira'yla ci binliğinin altında buluşmak için yol yürümek iste memişti. Elvira'nın evi nehrin hemen kıyısında, de rin bir su birikintisinin üzerine doğru uzanan bir kayanın üstündeydi. Eskiden altın arayan bir Ame rikalının orada yaşadığı söyleniyordu ve ondan geri ye kalan tek iz, kayada dinamitle açtığı ve nehre in meyi sağlayan basamaklardı. Elvira evini kimseden yardım almadan, tek başına yapmıştı. Ağaçları bal tayla kesip devirmiş ve kayanın üzerindeki delikle re kazıkları çakmıştı. Dam için yeşil palmiye yap rakları ve döşeme için de siyah kamışlar bulup top lamıştı. Şimdi evi biraz daha yukarıda, Tres Bocas tarafında olan Amerikalı Morgan, oyma kayıkları için bir iskele yapmak üzere kayaya ve helikopteri için bir iniş pisti yapmak üzere yukarıdaki araziye ihtiyacı olduğunu bildirmişti. Ama Elvira kayasını ve evini seviyordu ve oradan ayrılmayı reddetmişti.

Bravito Elvira'yi sevmiyordu, ama yumuşak ve kolay bir kadındı ve Bravito, Tres Bocas tarafında avlanmak için günlerce evden ayrıldığında ona hiç bir şey sormuyordu. O böyleydi, çünkü yıllardır yal-

218

nız yaşamaya alışmıştı ve Bravito'dan da daha yaş lıydı.

Bravito, Elvira'nın en çok sesini seviyordu. İçti ği zamanlar ve kimi akşamlar, yarı karanlıkta evin ortasına oturup şarkı söylemeye başlıyordu. Bravito için ya da herhangi başka birisi için şarkı söylemi yordu. Bedeninin üstünü ağır ağır sallayarak kendi si için söylüyor ve paralar asılı kolyeleri salınmaları içinde çarpışıyor, uzun saçları belinden aşağı yere kadar uzanıyordu. Bravito hayatında hiç bu kadar güzel ve pürüzsüz bir ses dinlememişti. Başlangıçta çok ince, çok açık bir su gibi akıyordu, o kadar tiz den çıkıyordu ki ses sanki duyulmuyordu. Sonra El vira'nın sesi büyüyor, dalgalanıyor, bütün evi dol duruyor, Bravito'nun başını ve bedenini doldurup kuşların ve böceklerin uğuldadığı karanlık ormana yayılıyordu. O kadar tiz ve berrak bir sesteki ki, insan sesine benzemiyordu.

Bravito hiç kımıldamadan Elvira'yı dinliyor, o sesin içinin derinliklerinde gizli bir şeyleri, unutulmuş duyguları, arzuları harekete geçirdiğini hisse diyordu. Hareketsiz, damı ayakta tutan direklerden birine dayanmış, neredeyse soluk almaya bile cesa ret edemeden dinliyordu. Elvira evin ortasında, oca ğın yanında tek başınaydı ve koy renk bedeniyle yü zü tuhaf bir salınım içindeydi. Topuklarının üstüne çökmüş, kollarını dizlerine dayamış Elvira ağır ağır sallanıyor ve gür saçları yüzüyle, göğüslerini süpürüyor ve sol eliyle göğsünde sallanan kolyeye ritmik bir biçimde vuruyordu. Kimi geceler onu görmeye gelen Rosa adındaki ölmüş bir kadın arkadaşı için şarkı söylüyordu. Şarkının sözleri şöyleydi: "Arka daşım Rosa, gel otur yanıma!" Ve sözcükler, sanki Elvira'nın arkadaşı her an öte dünyadan çıkıp gele cekmiş gibi ürpertiyordu Bravito'yu. Elvira nehrin karşı yakasını, büyük dönemecin başladığı noktayı

219

gösteriyor ve şöyle diyordu: "Orada onun evi, orada ölümler köyü!"

Elvira şarkı söylemeyi bitirdiğinde döşemeye uzanıyor, gaz lambasını yakıyor ve alevin üzerinde dönüp duran böcekleri seyrediyordu. Bravito da se rin döşemeye uzanıyor ve Elvira, korkmuş biri gibi ona sıkı sıkı sokuluyordu. "Ne düşünüyorsun?" diye soruyordu Elvira. "Hiçbir şey düşünmüyorum." Bravito gerçeği söylemiyordu. Nina'yı, nehrin en yukarısındaki onun yaşadığı evi, gitmek istediği o evi düşünüyordu.

Kışın başında Bravito kaçakçılarla karşılaştı. O sırada nehirlerin suyu durulaşmıştı ve mavi gökyü zü suya yansıyor. Su düzeyi öyle alçalmıştı ki su lar çekildiğinde büyük birikintilerde bile kum şerit leri ortaya çıkıyordu. Gemiciler artık nehirden yu karı çıkamıyor ve sakızağaçları bölgesinde demir at mak zorunda kalıyorlardı. Nehrin yukarısında, kay nağa doğru hava soğuktu. Ormanın üzerinde, plan-tasyonlardaki muz ağaçlarını kıran şiddetli bir rüz gâr esiyordu.

Bravito bu mevsimi seviyordu. Kışın tadına ilk kez varıyordu. Şehirde, pis Maranon semtinde hiç kış olmazdı. Yağmur mevsimi sona erince, ağır ve nemli bir sıcak bastırır, güneş sac levhaları fırın gi bi kızdırırdı.

Bravito kaçakçılarla Yaviza Kasabası'nda kar şılaştı. O dönemde (hiç kuşkusuz bugün de öyledir) Yaviza, iki kenarında yılın başından sonuna kadar gece gündüz açık elli barın dizili olduğu tek bir bü yük sokaktan ibaretti. Barlar, tezgâhın arkasında müşteri beklerken uyuklayan bir adamın dışında, çoğunlukla boştu. Ama bazı akşamlar elli bar da ay nı anda dolardı. Müşterilerin çoğu, bütün komşu ne hirlerden muz ya da mısır yüklerini satmaya gelmiş yerlilerdi ve tarlalarda aylarca sürmüş çalışmanın karşılığını birkaç saatte harcarlardı.

220

22İ

Bravito, kuzeni Fulo ve amcasıyla birlikte, Çin li bakkallardan zeytinyağı ve erzak almak üzere ka yıkla gelmişti. Alışveriş bitince amcası ve kuzeni oradan ayrılmış, Bravito ise cebinde plantasyondaki çalışmasının ücreti olan elli dolarla kasabada kal mıştı.

Akşamüstü bardan bara gezerek içmeye baş lamıştı. Gece olduğunda, nehrin üstündeki en bü yük bara girmişti. Burası, isviçre'nin Alman kanto nundan Schelling adında yaşlı bir adama ait, geniş, ahşap bir yapıydı. Schelling, bir altın avcısıydı ve bu heves onu giderek mahvedince tam zamanında meslek değiştirmiş ve alkol satmaya başlamıştı. Bravito gemiden indiğinde onun evinde kalmıştı ve adamı seviyordu, çünkü kaderin sillelerine rağmen yaşlı adam şık ve neşeli kalmayı bilmişti. Çiğ yeşile boyanmış, neredeyse boş büyük salondaki lüks nes neler bir uçak motoru gürültüsüyle çalışan vantila törden ve hiç durmadan aynı cumbia parçasını ça lan bir müzik kutusundan ibaretti. Bravito içeri gir diğinde kendilerini müziğe kaptırmış birkaç yerli kadın salonun ortasında göğüslerine birer havlu bastırmış, tek başlarına

dans ediyorlardı. Tezgâhın yanında yerliler, birkaç siyah ve halice demirlemiş mavnalardan inmiş tayfalar göze çarpıyordu; bir kö şede içen kafaları kazınmış, ufak tefek ve koyu tenli iki cuna¹ bile vardı. Bravito önceden birayla canazo içmişti ve boğazı yanıyordu. Müzik kutusundan gelen her gürültü, her darbe içinde yankılanıyor, canını acıtıyordu. Kaçakçılar salonun dip tarafına, van tilatörün yanına yerleşmişlerdi ve Bravito Schelling'in onlarla birlikte içtiğini fark etti. Onlara bakmak için yaklaştı. Bunlar, üzerlerine haki renkte pantolon ve gömlek giymiş, ayaklarına vahşi hayvan derisinden yüksek konçlu kalın çizmeler çek-

1 Orman yerlisi. (Yay.)

z Eczane alkolüyle karıştırılmış yerel rom. (Yay.)

miş, Kolombiya zencileriydi. Silahlıydılar. Bravito onları önce asker sanmıştı. Masaya yaklaşıncı Schelling ayağa kalktı ve onu dostça karşılayıp bir şişe viski uzattı. Bravito masalarına oturdu ve içkiden bir yudum aldı. Yanında purosunu tütüren siyah bir dev ona bakıyordu. Bravito şişeyi Schelling'e geri verdi, o da kaçakçıların arasında elden ele dolaştırdı. Kimse konuşmuyordu. Müzik kutusu hiç durmadan aynı Kolombiya cumbia'sını çalıyordu. İskemlesinde oturan Bravito, dans eden yerli kadınlara bakıyordu. Yerli kadınlardan bazıları şimdi havlularını koltuklarının altına kıstırmış, hantal hantal siyah adamlarla dans ediyorlardı. Alkol, müzik, ter kokusu o denli güçlüydü ki Bravito başının döndüğünü ve midesi nin ağzına gelmeye başladığını hissetti. Salondan çıkmak istedi, ama kapıya ulaşacak zamanı bulamadı. Kapının yanında dizleri üstünde döşemeye çok küp ağzını yakan sarsıntılarla kustu. Salondaki garsonlardan biri, çok iriyarı bir zambo onu tutup kaldırdı ve arkasından küfürler savurarak gecenin içine fırlatıp attı: Pis cholo, içmeyi bile bilmiyorsun! Kolombiyalı kaçakçılar ve Schelling ise, sanki dün yada hiçbir şeyin önemli yokmuş gibi, köşelerinde sigaralarını tütürmeye ve viski içmeye devam ede rek, onları seyrediyorlardı.

Bravito gecenin içinde birkaç adım attı, sonra sundurmanın altında yere uzandı; toprak etrafında dönüyordu. Daha sonra muhafızların kendisini götürdüğünü ve yollarının üzerinde bulup topladıkları bütün yerlilerle birlikte karakola tıktıklarını hissetti. Sabah bir tencere dolusu siyah kahve verdiler, herkes bir kabı daldırıp sırayla içiyordu. Ellerini ceplerine sokan Bravito bütün parasının alınmış olduğunu fark etti. Hücrede yanında oturan bir yerli

222

223

ona parmaklıkların arkasındaki muhafızları gösterdi ve bir parmağını dudaklarının üzerine koydu.

Kahveyi bitirince muhafızlar parmaklığı açtılar ve onları dışarı çıkardılar. Güneş ışığı Bravito'nun gözlerini kamaştırdı. Etraflarında tüfekli muhafız lar, Yaviza sokaklarından sıra halinde geçtiler. Yol boyunca siyah çocuklar çevrelerinde koşuşturuyor, onlarla alay edip, taşıyorlardı. Köyün çıkışındaki bir otağa geldiklerinde, muhafızlar onlara maçete ve sopa dağıttı, çalışmaya başladılar. Güneş kavu ruyor, bakışlarını karartıyordu. Adamlar makine gibi maçeteyi öne doğru savuruyor, otu biçiyor, son ra sopayı kullanarak arkalarına atıyorlardı ve bece riksiz komik kuşlar gibi çömelmiş halde birkaç adım ilerliyorlardı. Körleşmiş bıçaklar çakıl taşları na çarpıp çınlıyor ve kesik kesik soluklara karışan bu ses tekdüze bir müziğe dönüşüyordu. Bravito bu müziği dinliyor, başka hiçbir şey düşünemiyordu. Güneş, kanındaki alkolü yakıyor, tenini yakıyor, bedenini sertleştiriyordu. Bıçağın altındaki sert, parçalanmaz taşlara benziyorlardı.

Çalışma akşama kadar sürdü. Sonra uzun bir düdük sesi işitildi ve muhafızlar ayağa kalktılar. Yerliler maçetelerle toprağa vurmaya bıraktılar. Uzun boylu, üniformalı, tabancası elinde bir siyah onlara kadar yürüyüp hepsini süzdü. Sert çizgilerle dolu yüzü, birkaç göbek önceki ataları arasında bir yerlinin de olduğunu gösteriyor ve şehla gözleri ba kışına umursamaz bir çılgınlık havası veriyordu. Kimse konuşmuyor, soluk bile almıyordu. Dev adam onlara sırtını döndü ve muhafızlar maçeteler le sopaları topladılar. Adamlar artık serbestti. Kes tikleri otların içine oturup sigaralarını yaktılar, si garalar elden ele dolaştı, izmarit Bravito'ya da gel di, o da bir duman çekip yanında oturana verdi. "Bu adam kim?" diye sordu. Diğeri kimi sorduğunu he-

men anladı. "Çavuş Torre," dedi. "O da kaçakçılarla birlikte. Burada her şeyi o idare eder." Bravito'nun etrafında yerliler gevezelik edip gülüşüyorlardı. Her şeyi, geçirdikleri kötü günü ve çalınan bütün para larını çoktan unutmuşlardı. Bravito Nina'yı, onun kaygısız, ama biraz kibirli yüzünü, aynı zamanda sözcüklerinde çınlayan korkuyu düşünüyordu. Bra vito, Tres Bocas'a geri dönmeli, bir şeyleri sonuna kadar götürmeli ve anlamalıydı.

224

Okyanus Kokusu

Bravito ormanda yaşamaya karar vermişti. Ar tık bu onun için bir zorunluluktu, başka bir yerde yaşayamazdı. Toprakla ve pisliklerle karışan suyun ağırlaştığı, havanın daha da ağır olduğu nehrin aş a ğısında artık yaşayamazdı. Göğsü hastaymış gibi sı kışıyordu. Gittiği her yerde, siyahların köylerinde, aynı dışkı kokusuyla karşılaşılıyor, bu da ona Schel-ling'in barının yanında geçirdiği geceyi, ayakta zor duran ve kendisini görmeden üzerine işeyen sarhoş yerlileri hatırlatıyordu. Bir de küfle ölümün karıştı ğı o tatsız hapishane kokusu ve polislerin sert bakış ları altında toprağa vuran maçetelerin tekdüze gü rültüsü vardı. Bütün bunları unutamıyordu.

O zaman sadece bir maçeteyle silahlanmış ola rak, radyoyu omzuna takıp Elvira'nın evinden ayrıl mış ve nehrin kaynağına, Tres Bocas'ın ilerisine ka dar gitmişti. Orada sıtma ağacı meyveleri, kökler ve sel suları içinde avladığı karideslerle beslenerek bir vahşi gibi yaşamıştı. Bulutlarla kaplı dağlara çıkan ve şeytanın insanlar girmesin diye bir yarın üstüne bir yabani hindi resmi çizdiğinin söylendiği dar va dinin girişine gelmişti. Sel suyu gök gürültüsü gibi sesler çıkararak güçlü bir şekilde akıyordu ve uzak ta fırtına dağların doruğunu örtmüştü. Bravito gün lerce orada, vadinin girişinde kalmış, ama ilerleme ye cesaret edememişti.

Yeniden Tres Bocas'a indiğinde, Nina'ya ilk kez rastladığı kumsala gitmek istemişti. Siyah kaçakçı lar bir ateşin etrafına çömelmiş, yemek yiyorlardı. Gece bastırıldığında onlara yaklaşmıştı. Siyah dev tüfeği elinde ayağa kalkmış, sonra Bravito'yu tanı mış ve gülererek haykırmıştı: "Cholito geldi, viskici geldi!" Ve diğerleri gülmeye başlamıştı. Bravito on ların birkaç adım uzağında, kaçmaya hazır bir hal de durmuştu. Siyah dev yanma kadar yürümüş, eli ni omzuna koymuştu. Orada ateşin yanında Bravito karnını tıkabasa doyuruncaya kadar yiyip içmişti. Siyahlar aralarında Bravito'nun tam anlayamadığı tuhaf bir dil konuşuyorlardı. Birlikte sigara içtiler; herkes kendi paketinden içiyordu, bunlar sarhoş edici kokuları olan Amerikan sigaralarıydı. Kaçak çılar radyoyu gördüler, Bravito'dan onu açmasını is tediler, ama piller uzun süredir bitmişti. Adamlar pamuklu örtülere sarınıp yattılar, ama siyah dev o melodili komik sesiyle, kızılbaşan korlara bakarak, tek başına konuşmaya devam etti. Adının João ol duğunu, Brezilya'dan geldiğini söylemişti. Bravito hiçbir şey demeden, sigarasını tütürüp ateşi seyre derek onu dinliyordu. Kaçakçılar tüfeklerini kumsa la bırakmışlardı ve Bravito, tüfekleri alıp bu adam ları öldürmenin kolay olacağını düşünmüştü. Sonra 0 da çakıl taşlarının üzerine uzanmış, ama örtüsü olmadığından soğuktan sabaha kadar uyuyamamış tı.

Bravito o geceden sonra kaçakçıların yanında kalmıştı. Kolombiya sınırındaki, Palo de las Letras¹ tarafındaki dağlara kadar onlarla birlikte yürüyor ve onların sırt çantalarını doldurup geri gelmesini beklerken avlanıyordu. O zaman birlikte nehir bo yunca, Panama'ya giden işleticilerin gemilerini bağ-

1 İşaretli ağaç. (Yay.)

226

227

ladıkları yere kadar aşağı iniyorlardı. Orada çanta lar bir gemiye yükleniyor ve kaçakçılar Yaviza Kö-yü'nde bir bardan ötekine dolaşarak bir sonraki yol culuğu bekliyorlardı. Artık Bravito Schelling'in ba rında başına bir iş gelmeden içebiliyordu. Kaçakçı larla birlikte olduğu biliniyor ve kimse onunla kav ga çıkarmaya çalışmıyordu.

Hatta dev João ona kılıç lavuzluk hizmeti için para da veriyor ve zaman zaman gemiye yüklenecek bir sırt çantasını da ona emanet ediyordu. Bravito soru sormuyordu. Çantalarında ne olduğunu öğrenmeye çalışmıyordu. Ama herkes bu çantalarında saat ya da sigara olmadığını biliyordu. Hatta sırt çantalarının içinde yeşil naylonlara sarılmış paketlerdeki beyaz tozun tadına ön ce Çavuş Torre'nin baktığı ve kaçakçıların geçmesi ne bunun için izin verdiği söyleniyordu. Ayrıca kaçakçıların hırsızlık yaptıklarını ve ormanda rastla dıklarını hiç çekinmeden öldürüp soyduklarını da herkes biliyordu. Kurbanlar çoğunlukla Güney Amerika ülkelerinin, Arjantin, Uruguay, Brezilya'nın yoksulluğundan kaçıp ABD'ye yayan ulaşmayı uman kadınlar ve erkeklerdi. Kaçakçılar onlardan haraç istiyor ve eğer kendilerini korumaya kalkıştırlarsa tüfekleriyle ateş edip öldürüyor, cesetlerini de akbabalarla karıncalara bırakıyorlardı. Bravito kaçakçıların ganimeti, para, mücevher ve saatleri paylaştığını birçok kez görmüştü. Ama bu onu ilgilendirmiyor ve onun için pek fark etmiyor du. Sadece onlara hiç sırtını dönmüyor ve uyuduğu zaman bile maçetesinin sapını elinden bırakmıyor du. Bravito hep Nina'yi düşünüyordu. Kaçakçılar dağları aşmadan evvel Tres Bocas'dayken Bravito gizlice Nina'nın evine gidiyordu. Ağaçların arasına saklanıp genç kızın balık avından geri dönmesini bekliyordu. Akşam olup da uzun pamuklu elbisesi

ıslak bedenine yapışmış kız geldiğinde, Bravito kalbinin daha hızlı çarpmaya başladığını hissediyordu. Hayatında hiç bu kadar güzel bir kadın görmemişti. Kız onun orada olduğunu anlıyor, dosdoğru üstüne yürüyordu. Özellikle pürüzsüz ve saf, bakır rengi yüzü ve büyük kaygılı gözleri çok güzeldi. Babasının dikkatini çekmemek için kısıp sesle biraz konu şuyolar, sonra kız balıkları pişirmek üzere eve dönüyor ve Bravito tatlı duman kokusunu duyuyordu. Artık Nina hep aynı emaye tabak içinde onun payını da getiriyordu.

Bir akşam, kaçakçılar onu almadan nehrin aşağısına gittiklerinden Bravito kumsalda yalnızken Nina geldi. Kumsalda, gerektiğinde hızla doğrula-bilmek için -her zaman yaptığı gibi- topuklarının üzerine çömeldi. Mevsim kıştı, Noel'in az öncesiydi ve güzel bir geceydi; yıldızlarla dolu, Bravito'nun daha önce hiç görmediği kadar soğuk ve parlak bir geceydi. Uzun süre konuştular, sanki artık zaman yoktu ve hiçbir şey önemli değildi. Kız konuşurken Bravito ona bakıyor, mavi gölgelerin içinde yüzünü zar zor seçebiliyordu. Kız kaçakçılardan nefret eden ve aldığı ölüm tehditlerinden dolayı her gece elinde tüfeğiyle nöbet tutmak zorunda kalan babasından söz ediyordu. Sonra yineliyordu:

- Buradan gitmek istiyorum, şimdi gitmem gerek.
- Niye?
- Çünkü artık burada kalamam, korkuyorum.
- Baban ne olacak peki?

Bravito geceye rağmen onun gözlerini görmeye çalışıyordu.

- Babam onların katil olduklarını söylüyor. Sen niye onlarla birlikte çalışıyorsun?
- Çünkü başka kimse beni işe almaz.
- Ama seni öldürecekler.

Sesi boğuk çıkıyordu ve yüzünü nehrin aşağısına doğru döndürmüş, gerçekten bir kaçma yolu arı yormuş gibi, "Gitmem gerek, gitmeliyim," diyordu. Bravito ona kendisiyle beraber geleceğini söylemek istiyordu, ama boğazı düğümlenmişti.

- Peki ne zaman yola çıkacaksın?

— Bilmiyorum. Babam gitmemi istemiyor. Bu yerden ayrılmak istemiyor. Ama ben biraz para bulur bulmaz yine de gideceğim, şehre gideceğim, hiç geri dönmeyeceğim.

Birlikte bir sigara içtiler. Hiçbir şey söyleme den, bakışları gecenin içinde kaybolmuş, nehrin sesini dinleyerek izmariti birbirlerine uzatıyorlardı. Bravito'nun kalbi çok hızlı ve güçlü çarpıyor ve elleri biraz titriyordu, çünkü belki de son kez görüştüklerini anlamıştı. Niye bütün bunlar sonsuza kadar sürmüyordu? Gecenin içinde hiç durmadan akan nehrin hareketi, çakıllara vuran yıldızların ışığı, ormanda rüzgârın uğultusu, ağaçlardaki hayat, yüzlerine sürtünen sivrisinekler. Kaçakçılar orada olmadığına, ne tehdit ne ölüm olmadığına göre daha her şey mümkündü. Genç kadının kokusunu yanına başını da hissediyordu; baharatlı, sarhoş edici, henüz tanımadığı bir koku. Bravito bu anın gelmesini o kadar uzun süredir istiyordu ki... Şimdi o an gelmişti ve o korkuyordu. Genç yerlilerle konuşan Nina'nın küümseyici sesini ve ötekilerin cevap vermeye cesaret edemeden başlarını yere eğmelerini düşünüyordu. Şimdi öfkeden ve arzudan titriyordu. Eli sigaranın ucunu aradı, ama Nina onu uzağa çakılların üstüne atmıştı, o zaman Nina'nın parmaklarını tutup ağzına götürdü. Sonra elleri kızın kolu boyunca yukarı tırmandı, omuzlarına dokundu, kürek kemiğinin üzerinde kaydı ve şimdi bütün bedenini kollarının arasına almıştı. Ona doğru eğildi, dudaklarını aradı. Nina biraz geri kaydıldı ve uzun bacaklarını ge-

rip bir hamlede ayağa kalktı. Bravito her şeyin bittiğini, kızın gideceğini düşündü. Ama Nina onu da elinden çekti, ayağa kaldırdı. Dans ediyorlarmış gibi birbirlerine sıkı sıkı sarıldılar. Nina, "Şu tarafa gidelim, belki birisi gelir, yoldan uzaklaşalım," dedi. Onu neredeyse kurumuş bir sel yatağı boyunca ormana doğru sürükledi. Orada ağaçlardan kubbenin altında, soğuk kumların içinde uzun uzun ve şiddetle seviştiler. Sonra bedenleri soğuyup titreyin-ceye kadar birbirlerine sarılıp yattılar. Nina kalkıp sel suyunda yıkandı ve daha sonra Bravito gidip kumsaldan pamuklu örtüsünü aldı ve ısınmak için ateş yaktilar. Bravito konuşmuyordu; Nina sordu: "-Ne düşünüyorsun?" Bravito biraz önce keşfettiği şeyi, Nina'nın bakire olmadığını düşünüyordu. Kız sordu: "Şimdi niye gitmem gerektiğini anlıyor mu sun?" Sesi sabırsızlık yüklüydü, yerinde

oturamı-yordu. "O sırada João kaçakçı değildi," dedi, "ba bamla birlikte çalışıyordu. Daha aşağıda bir bıçkı hane kurmak istiyordu. Babam olan biteni öğrenin ce João'yla dövüştü, onu öldürmek istiyordu. O za man João da kaçakçılarla birlikte gitti. Şimdi onlar babamı öldüreceklerini söylüyorlar." Bravito kalbi nin daha hızlı çarptığını hissetti, Nina'ya yaklaştı, onu uzun süre kollarının arasında sıktı. Örtüye sa rınıp, ağaçların kuytusunda, kumsala uzandılar. Bu öyle bir mutluluktan ki, Bravito durmadan uyanıp Nina'ya sarılıyor, hâlâ orada olduğundan, düş gör mediğinden emin olmak istiyordu.

Bunu izleyen haftalar boyunca Nina kaldı ve sanki zaman durdu. Bravito, Nina için Tres Bo-cas'da yaprak damlı yuvarlak bir ev yaptı. Başlan gıçta Nina her akşam ailesinin evine dönüyor ve Bravito ormanda oturup lambanın aydınlattığı ci binliği seyreliyordu. Sonra bir gün babası öfkelenip

231

kendisine vurduğu için Nina evi terk etti ve gelip Bravito'nun yanına yerleşti. O zaman tehditleri de düşünmeden mutlu oldular. Nina her sabah zıpkını ve oltalarıyla balık tutmaya gidiyor, Bravito da ona eşlik ediyordu. Kızın derin su birikintilerine, akıntı lara dalışını görmek hoşuna gidiyordu; o kadar uzun süre dipten yüzüyordu ki Bravito'nun soluğu kesiliyor ve bakışları suyun yüzeyinde kaygıyla do laşıyordu. Su birikintilerinde gümüş gözlü yeşil sa zanlar, normal sazan ya da dipteki taşlardan kopa rıp aldığı kedibalıkları tutuyordu. Balıkları kumsal da, yerlilerin tarlalarından topladığı sinirotu ve sıt ma ağacı meyvesi veya mango katarak pişiriyordu.

Kaçakçılar geri gelmemişlerdi ve Bravito tüfek siz avlanmak zorundaydı. Tuzak kurmayı denemiş, ama pek başarılı olamamıştı. Kimi zaman bir ago uti1 veya bir kuş yakalıyordu. Ama tüfeksiz orman ona içine girilmez, gizemli bir yer olarak görünüyordu. Nehrin uzağında o insanın üstüne çöken, tehdit-kâr sessizlik vardı. Geceleri Nina yokken, evin döşe mesine uzanıp dalga dalga gelen gürültüleri, orma-, nm derinliklerinden çıkıp gelmiş hissini uyandıran yağmur sesinin ışığın çıldırtdığı böceklerin vızıltısı na karışmasını dinliyordu.

Ama Nina'yla günler güzeldi. Birikintilerin de rin sularına gözleri açık dalıyorlardı. Balıklar önle rinde kaçışıyordu. Nina'nın kolu uzanıyor, demir uçlu zıpkın bir balığı uçarken çiviliyor ve suya yayı lan kan bulutuna saydam ve vahşi bir küçük balık sürüsü üşüşüyordu. Soğuk suda uzun uzun yüzüyor ve titreyerek dışarı çıkıyorlardı. Nina'nın uzun pa muklu elbisesi bedenine yapışıyordu. Güneşin yakı cılığını yeniden ciltlerinde hissedinceye kadar kum salın çakılları üzerinde oturuyorlardı. Bravito'nun en çok sevdiği anlar bunlardı. Nehirde yüzmekten o kadar yorgun düşmüş oluyorlardı ki, uzun süre ne-

232

redeyse hiç kıpırdamadan önlerinden akan dümdüz, üzerinde yusufçukların titreştiği, burgaçların ilerle diği sıvı bir taş andıran suya bakakalıyorlardı.

Nina'nın Bravito'nun yanında kalmaya karar verdiği akşamlar, Tres Bocas'daki küçük kulübede döşemeye uzanıyorlar ve ışık yavaş yavaş sönerken Nina tek başına

konuşuyordu. Neredeyse kısık bir sesle annesinden dinlediği tuhaf öyküler anlatıyordu. Bu öyküler tuz nedir bilmeyen ve eti çiğ yiyen vahşi adamlar yaşadığı nehrin yukarı kısmı hak kındaydı. Kayıp vadiden, bulutların doğduğu yük sek dağlara doğru giden sel suyundan söz ediyordu. "Oraya kimse gidemez. Annem diyor ki, eğer dağa doğru yürürsen birdenbire gök kara, kapkara olurmuş ve yağmur o kadar şiddetli yağmaya başlarmış ki sel suyu yatağından taşar ve seni de sürükler-miş." Bravito bir gün oraya gitmek, boğazı geçmek, dağa kadar çıkmak istiyordu. "Orada, vadinin ucun da büyük siyah bir yar varmış diyorlar ve bu yarın üzerinde rengârenk bir yabani hindi varmış, onu oraya şeytan çizmiş. Ama oraya kadar varırsan gök öyle karararmış ki gece oldu sanırmışsın ve sel suyu vadiyi en tepesine kadar doldururmuş." Bravito gü lerek dinliyordu: "Madem kimse oraya hiçbir zaman gitmemiş, bunları nereden biliyorlar?" Bravito her gün Nina ile birlikte akıntıların al tındaki su birikintilerine dalıyor ve giderek daha uzun süre kalıyordu. Akıntıya karşı yüzüyor, su yü zünde dalgalanan altın zerreciklerinden gözleri kör-leşiyor, bedeninin etrafından aşağı doğru inen su yun ağırlığını hissediyordu. Nehir onu böyle sardı ğında kendini iyi hissediyordu. Akşam dağdan aşağı inen üç sel suyundan doğmuş nehre bakıyor ve Nina orada olmadığı, ailesinin evinde kaldığı zamanlarda bile, sanki kız orada, nehrin tanıdık ve gizemli su-233

yunun içindeymiş gibi geliyordu. Nehir bütün anıla rını silmişti. Bravito, kumsala, Nina'nın her zaman balık tuttuğu yere geldiğinde önce dumanı gördü, sonra da çadırları ve kaçakçıları. Askeri giysileri sırtında, tüfeği omzunda dev João ortalarında duruyordu. İç lerinde Bravito'nun tanımadığı genç bir zambo Si yah da vardı. João önce tüfeğini Bravito'ya doğrult tu, sonra onu tanıdı ve gürültülü bir şekilde selam ladı: "Cholito'yrrmş, viskici!" Bravito nıaçetesi elin de, radyosu omzunda yaklaştı. Genç zambo'rmn göz leri siyah yüzünde parlıyordu. "Bizimle yolculuğa geliyor musun?" diye sordu João. "Mevsim başlaya cak, birçok yolculuk, bir sürü de para olacak." Bra vito başını salladı. "Hayır, artık bu işi yapmak iste miyorum. Ben buradan gideceğim." Dev Bravi to'nun gözlerine bakmak için yanma yaklaştı. "Ni ye gitmek istiyorsun?" Sesinde öfke vardı ve Bravi to kalbinin daha hızlı çarptığını hissetti. Ama ka çakçılardan korkmuyordu. Sadece şimdi gitmeleri ni, Nina balık tutmaya devam edebilsin diye nehrin önünü boşaltmalarını istiyordu. Başını sallayarak, "Artık sizinle gidemem," diye yineledi. João bunu onaylamadığını belirtecek şekilde kafasını salladı. "Bizi böyle bırakamazsın. Senden başkalarına da söz etmiş, sana güvenebileceğimizi söylemiştim. On lara böyle dedim, doğru değil mi?" Kumsalda otu ran adamlara doğru döndü, hepsi de başlarıyla evet dediler. Sadece zambo suskun duruyor ve sabit ba kışlarla Bravito'yu süzüyordu. Bravito, maçetesinin nemlenen kabzası elinde, hareketsiz duruyordu. Gi demeyeceğini, gitmeye kalkarsa onu öldüreceklerini biliyordu. Sırt çantaları, büyük mavi, lastik çanta lar kumsalda yan yana dizilmişti. "Dinle," dedi João. "Bu defa da bizimle gel, çok para kazanacak-

sın, sonra istediğin yere gidebilirsin." Elini Bravi to'nun omzuna koydu. "Sonra evlenip karının ya nında kalabilirsin." Bunu yavaşça, sanki söylemek istemediği şeyler

biliyormuş gibi Bravito'nun gözle rinin içine bakarak söylemişti. Bravito Nina'yı düşünüyordu. Kaçakçıların dumanını mutlaka gör müş, ormanda, ailesinin evinin yakınlarında sakla nıyor olmalıydı. Geri geldiğinde, kaçakçılar Yavi-za'da gemi işletmecisinin yola çıkışını beklerken, Nina'yı götürecekti. Yolculuktan kazanacağı paray la gemiye binip büyük şehre gidebilirlerdi, orada-onları kimse aramazdı. O gece Bravito neredeyse hiç uyumadı. Maçetesi elinde, kumsala uzanmış, gaz lambasının ışığına doğru dönmüş, her gürültüyü kolluyordu. Kaçakçılar şafak sökmeden sessizce hazırlandılar. Çantaları aldılar ve Bravito onlarla birlikte nehir boyunca yü rümeye başladı. Kumsaldan ayrılırken Bravito geri döndü ve Nina'yı görmeye çalıştı. Ama manzara gri ve ıssızdı. O zaman ormanın içinde çantalarının ağırlığı altında iki büklüm olmuş kaçakçı toplulu ğunu izledi. Daha ileride öne geçip patika dolamba cında onlara kılavuzluk etti. Birçok kez çantasını çalılıklara fırlatıp geriye, Tres Bocas'ya doğru koş mak isteği duydu. Ama belki de çok geçti artık. Bir düşteymiş gibi Nina'yı götürecek gemiyi düşünüyor du: Şafak vakti gemi nehirden aşağı, denize dökül düğü yere doğru inecek, kıyılar ayrılacak, denize açılacak ve gemi uçuşan pelikanların arasından ilerleyecekti. Ertesi gün, güneşin batması yaklaşırken Yaviza Köyü'nün civarına geldiklerinde Bravito yalnız ol duğunu fark etti. Kaçakçıları beklemek için çantası nı yere koyduğunda alacakaranlıkta etrafını kuşa tan silahlı adamları gördü. Kısacık bir an onların kaçakçılar olduğunu sandı. Sonra tabancası elinde

234

235

Çavuş Torre'nin uzun boyunu ayırt etti. Maçetesini yere attı ve gözlerini erişilmez nehre çevirip bekle di.

Felaket geceyle gelir. Orman Elvira'yı sanki bir yarığın dibindeymiş gibi sıkıştırıyordu. Ortalıkta adam kalmamış, hepsi kaybolmuştu. Gıcırdayan, ça tırdayan, döşemenin tahtaları üzerinde sürünen gö rünmez hayvanlar dışarı çıkmıştı. Ocağın çevresin de hareketli bir halı oluşturan binlerce yaldızlı ha mamböceği. Maskeye benzeyen gece kelebekleri, sivrisinekler...

Elvira uzun süredir gecenin içinde, cibinliğin al tında bekliyordu. Döşemenin parlak tahtaları üs tündeki tek ışık gaz lambasıydı. Titreyen alevi ci binliği, dört iple çatı kirişlerine asılmış çarşafı ay dınlatıyordu. Gecenin içinden çıkıp çılgına dönmüş böcekler alevin çevresinde dönüyor, cibinliğe çarpı yor ve çıtırdarak yere düşüyorlardı. Komik bir ses çıkıyordu; sanki yağmur sesi gibi diye düşündü Elvira. Genç kadın örtünün arkasından ışık halesi ne bakıyor ve düşünüyordu: "Niye gelip alevin için de ölüyorlar? Onları kim gönderiyor?" Gecenin bü tün seslerini, nehrin uğultusunu dinliyordu. Bir yandan da Bravito'yu düşünüyordu: Bu gece mi geri gelecekti? Bu gece ya da asla mı? Hareket etmeden duruyordu. Uzun süre gözlerini

bile kırpmadan lam banın aydınlattığı çarşafa bakıyor, sonra yeniden gözlerini yumuyordu. O kadar uzun süredir uyuma-mıştı ki... Her gece ormanın her yanından, soğuk ve

236

.237

lanetli bir hava gibi korku çıkıp geliyor ve evi, neh ri, dünyayı kaplıyordu. O zaman ayın ağaçların üs tüne yükselmesini bekliyordu. O zaman cibinliğin bir kanadını kaldırıp lambanın alevini üfleyebili-yor, sivrisinekler de serbest kalıyordu. Aynı zaman da doğuramadığı, istemediği çocuğu da düşünüyor du. Şimdi o burada olsa, bağrında hafif hafif, bir ür perti gibi nefes alıp veren tatlı, yumuşak bir yumak halinde göğsünde uyurdu. Çocuk doğsa şimdi üç ya şında, belki de biraz daha büyük olacaktı; kendisi gibi tostoparlak yüzlü, simsiyah saçlı bir kız olurdu herhalde. Karnına yumruklar indirerek onu öldür düğü geceyi düşünüyordu. Çocuk ölü doğmuştu ve az daha kendisi de ölüyordu. O gecedен beri uyuma-mıştı. Cibinlik kumaşı üzerinde titreşen alevin ışığı ına bakmıştı. Bravito gelince birkaç saat uyuyabil miş, bedenini ter içinde bırakan bu uyku onu bitkin düşürmüştü. Düşünüyordu: "Şimdi gelse gözlerimi kapayıp uyuyabilirim." Ama Bravito'nun kaçakçı larla yaşadığı, onların gemilerle uyuşturucu kaçırmalarına yardım ettiği söyleniyordu. Nehrin yuka-rısındaki o siyah kadınla, bir kaçakçının karısıyla yaşadığı, kadının onunla oyun oynadığı, bir cadı ol duğu, onu büyülediği söyleniyordu. Bu yüzden Elvi-ra'nın yanına geri dönmüyordu, hiç dönmeyecekti.

Daha sonra Elvira düşen yağmur damlalarını duydu. Aylardır ilk kez yağmur yağıyordu. Su dam laları çatının yaprakları üzerinde kayıyor, yavaş ya vaş yere kadar akan küçük derecikler halinde birle-şiyorlardı. Elvira yağmuru çok seviyordu. Eskiden çocukken yağmur yağdığında, gece çıplak soğuk damlaların altına koşar, onları içmek için ağzını açardı. Ama bu akşam teni ürperiyor, titriyor, titre mesi korkusuna karışıyordu. Elvira, gözleri açık, titreyen ışık halesine bakıyor ve neler olduğunu, ne ler olacağını anlamaya çalışıyordu.

Tres Bocas'da da giderek hızlanan, giderek so ğuyan bir yağmur yağmaya başlamıştı. Dağlarda, kaynak tarafında şimşekler parlıyordu. Yağmur rüzgârı dalga dalga esiyor, cibinlikleri yelken gibi şişiriyordu. Yağmurun altında orman sessizleşmişti. Sadece kurbağaların peş peşe üç ince nota halinde çıkan çığlıkları yankılanıyordu. Onları duyunca, Nina'nın aklına annesinin söyledikleri geliyordu: Kurbağalar cadıdır. Sonra yeniden uyuyordu. Onu maçete darbeleri uyandırdı. Cibinliğin dışına kaydı. Şimşeklerin aydınlıgmua merdivenin dibinde adam lar gördü ve hızla düşündü: Köpek ne oldu? Aynı anda merdivenin köpeğin başı kesilmiş gövdesini gördü. Dehşete kapılıp cibinliğe doğru geriledi. Ba bası ve annesi evin ortasında ayakta duruyorlardı ve birden bir el fenerinin ışığı onları aydınlattı. Ni na damın yaprakları arasında saklı duran zıpkını düşündü, ama ona ulaşmak için artık çok geçti. Adamlar eve girmişti

bile. João yanlarında değildi. Birden Nina'nın babası başını çevirip, gözleriyle kardinalleri aradı. Sadece, "Hemen gidin!" diye bağırdı. Yerlerinden kıpırdamadıklarını görünce, tamamen onlara döndü kollarını açıp, "Gidin! Gidin!" dedi. Annesi keskin bir çığlıkla Nina'yı evden aşağı itti ve onunla birlikte düştü. O zaman Nina hiçbir şey düşünmeden koşmaya başladı. Arkasında sanki ağaçlara vuruyorlarmış ya da daha doğrusu yere devrilmiş bir ağaç gövdesine balta indiriyorlarmış gibi ürkütücü sesler duydu. Ardından gelen sessizlik korkunç ve peşinden koşan adamın boğuk ayak sesleri daha da korkunçtu. Sabit bakışlı genç zambo ormanın içinde sıçrayarak koşuyor ve kesik soluğu bir motor gibi yankılanıyordu. Nina hızlıydı. Ağaçların arasından kaçıyor, adamı geciktirmek için iç güdüsüyle dar geçitleri, dikenli çalılıkları seçiyordu. Kalbi yerinden çıkacak gibi çarpıyordu. Babası-

238

239

nın bir gün ormanda izlediği ve kendini nehrin oluştuğu derin su birikintilerine atan geyiği düşündü. Babası ona orada yetişmiş ve bitkin geyik ölümüne kapıyı açtığını anlamadan akıntıya karşı yüzmeye çalışmıştı. Ama Nina bunun tek şansı olduğunu biliyordu. Kimse onu suyun altında takip edemezdi.

Ormandan çıktı ve büyük kumsalda, yağmurun ıslattığı çakıl taşlarının üstünde koşmaya başladı. Nina rüzgâr gibi büyük, kara ve dümdüz su birikintisine doğru gidiyor, suyu nasıl yarıp dibine kadar gideceğini, sonra da kendini akıntıya bırakıp nasıl kayarak uzaklaşacağını biliyordu. Su uçsuz bucaksız ve gecenin söndürdüğü bir ayna kadar güzeldi. Tüfek patlaması yankılanıp gök gürültüsü seslerine karıştığı anda tek hareketle, neredeyse hiç su sıçratmadan gözden kayboldu.

Nöbetçi dar hücrenin kapısını açtı ve yerli mahkûmlar sendeleyerek, güneş ışığı yüzünden gözleri ni kısarak dışarı çıktılar. Hücrenin sac dam yüzünden fırına dönmüş havasından sonra, dışarısı Bravi-to'ya soğuk geldi. Mahkûm sırası, etraflarında muhafızlarla, köyünden içinden geçerek yola koyuldu. Her zamanki gibi çevrelerinde siyah çocuklar koşuş turuyor, küfürle karışık tekerlemeler haykırıp üzerlerine taş atıyorlardı. Bravito saatlerce mahkûmları izlemişti. Barlardan ölü gibi sarhoş halde toplanmış sıradan bir yerli grubuydu. Yaviza'nın girişinde tuvaletten sonra muhafızlar onu da oraya götürmüşlerdi; öyle yorgundu ki, sarhoş kusmukları arasında saatlerce, şafak sökene kadar uyumuştı. Belki ki onu başka bir hapishaneye nakledecekler, hatta belki Coiba Adası'na göndereceklerdi. Ama onu da kışının etrafında ot biçmek üzere diğer mahkûmlarla birlikte sıraya soktuklarında, kendini biraz güvende hissetti. Çavuş Torre kaçakçılarının dostu ol-

duğuna göre, belki onu da o akşam diğer mahkûmlarla birlikte salıvereceklerdi.

Adamların çalışacağı yere geldiklerinde, Bravi to yeniden endişelendi, çünkü bütün yerlilere maçe-te dağıtmışlar, sadece ona vermemişlerdi. Şimdi olup biten her şeye dikkat ediyordu. Adamlar otların arasına çömelip, maçetelerini düzenli bir şekilde sallayarak çalışmaya başlamışlardı. Muhafızlar göl gedefe hareketsiz duruyorlardı. Endişelendirici olan sessizlikti, toprağa çarpan maçete darbelerinin ritim verdiği bir sessizlik...

O sırada Çavuş Torre Bravito'ya doğru yaklaştı. Tuğla rengi geniş yüzü terden parlıyordu. Gözleri başka yerdeydi. "Gel, senin için şurada başka bir iş var," dedi. Yürümeye başladı ve Bravito da onu izledi. Dev adam resmi geçitteymiş gibi uygun adım yürüyordu. Böylece nehre, bir portakal bahçesinin bu lunduğu yere kadar ilerlediler. Çavuş, Bravito'ya portakal bahçesine girmesini işaret etti. Ağaç dizile ri boyunca kimseler yoktu. Yerli mahkûmların maçete sesleri iyice uzaktan geliyordu. Kimi zaman nehrin üstünden motorunu bağırarak bir oyma ka yık geçiyordu. Çavuş Torre bahçenin ortasında durdu ve Bravito'ya bir portakal ağacını gösterdi. "Çı kıp portakal topla ve onları yere at," diye emretti. Bravito ağacın tepesine, güneşin meyveleri olgun laştırdığı yere çıktı. Yüksek dallardan kışla ve has taneyi, yere eğilmiş ot biçen adamları görebiliyordu. Büyük çamurlu nehirde kayıklar kayıyordu. Bravi to portakalları toplayıp yere atarken, çavuş ağacın dibinde purosunu tüttürerek volta atıyordu. Bravito meyve toplamayı bitirince ağaçtan indi. Çavuş ona sırtını dönmüştü. Bravito geniş sırtındaki üniforma gömleğinin tere batmış olduğunu görebiliyordu. Çavuş birdenbire, hiç arkasını dönmeden garip bir şe kilde tiz ve kaygılı bir sesle, "Git! Kaç!" dedi. O za-

240

- Okyanus Kokusu 241/16

man Bravito tabanca kılıfının boş olduğunu gördü ve burada, bu portakal bahçesinde öleceğini şimşek gibi anladı. Çavuş onu buraya bu nedenle getirmiş ti, bu nedenle sesi bu kadar sahte, bu kadar kaygılı çıkıyordu. Kalbi yerinden çıkacak gibi çarpan, başı dönen Bravito, kaçacağına bütün gücüyle siyah adanın ayaklarına atıldı, adam külçe gibi arkaya dev rildi. Onun gibi bir adam ayaktayken hedefini asla ıskalamazdı. Ama yerde aynı şey söz konusu değildi. Bravito portakal ağaçları arasında zikzaklar çizerek, bütün gücüyle koşmaya başladı. Geride ta bancanın patlamaları sessizliği delik deşik ediyordu. Bravito portakal bahçesinin çitini bir sıçrayışta aştı ve önünde ormanı gördü. Hiç duraksamadan çalılıkların arasına daldı, öne eğilmiş, geyik kovaladığı zamanlarda yaptığı gibi hiçbir şey düşünmeden koşuyordu. Ancak gece bastırıldığında durdu. Bitkin, soluk soluğa ormanın içinde, büyük bir ağacın dibinde kendine bir yer seçti; gecenin gürültülerini ve giderek sakinleşen kalbini dinleyerek nemli toprağa uzandı.

Bravito kurtuluşuna, Tres Bocas'ya doğru yürü yordu. Orada, kumsalda, nehrin sularının yanında, balıkçı bir kuş gibi Nina'nın uzun ve bir gölge ka-daı siyah siluetini görecekti. Orada ormanın bağrın da dallardan yapılmış bir evleri olacak ve kötülük ten uzaklaşıp oraya sığınabileceklerdi. Kimse onla ra ulaşamayacaktı.

Gece yarısından beri durmadan, geriye bakma dan yürüyordu. Muhafızların onu takip etmeyeceği ni biliyordu. Çavuş Torre çalılıkların arasından ge çemeyecek kadar iriyarı ve şişmandı. Motorlu kayı ğa binmeleri gerekirdi, ama su düzeyi henüz çok al çak olduğu için akıntılara ancak iki günde ulaşabi lirlerdi. Bravito Tres Bocas'ya onlardan önce vara cak, hem Nina'yı, hem onun annesini ve babasını götürecekt, birlikte cimarrone'ler gibi ormanda gizle neceklerdi. Sonra Atlantik Okyanusu kıyısında, Acandi'de gemiye binecekler ve Kolombiya'ya, Tur-bo'ya, hatta Carthagena'ya gidecekler, hayatlarını değıştireceklerdi.

Bravito, ormandaki yerliler gibi, hızlı yürüyor du. Yalınayaktı ve gömleğini yırtılmasını diye beli ne bağlamıştı. Güneş ağaçların tepesini aydınlatı yor, ıslak topraktan buharlar çıkarıyordu. Bravito göze çarpmamak için nehirden epey uzakta yürüyor du. Kimi zaman bir menderese yaklaşıyor ve akan

242

243

suyun gürültüsünü duyuyordu. Sonra yeniden or manın sessizliğine kavuşuyordu. Akşama doğru ilk tepeleri ve Morgan'ın nehrin üstündeki evini gördü. Kaynak tarafında gökyüzü kararmıştı, şimşekler durmadan dans ediyordu. Yaprakların üstünde ilk damlalar tıptırdadı. Bravito acele etmeye başladı. Tepeleri koşarak tırmandı, Amerikalı'nın evinin uzağından geçti. Rüzgâr uğul-duyordu. Birden Bravito Nina'nın babasının evini önünde gördü. Hiçbir tehlikeyle karşılaşmayacağı dan o kadar emindi ki, nehir boyunca kaçakçıların izinden ilerledi. Ama eve yaklaştığında algıladığı sessizlik onu kaygılandırdı. Etrafına bakmak için bir an durdu. Önünde yağmur nehri örten karanlık bir perde oluşturuyordu. Kaynak tarafında gümbür-deyen gök gürültülerinden yer sarsılıyordu. Yağ mur suyu Bravito'nun yüzünden aşağı ağzına ve be denine akmaya başladı. İlerledi, ama kalbi sıkışı yordu, çünkü Nina'nın evi boştu. Ağaçların oluştur duğu karanlık duvara bitişik evin ölümcül, tehdit-kâr, kaçma isteği uyandıran bir havası vardı. Ama gözleri boş eve dikili, neredeyse kendine rağmen ilerlemeye devam etti.

Önce merdivenin dibine uzanmış, kafası gövde sinden neredeyse ayrılmış köpeğin cesedini gördü. Evin kazıklarının altından geçti, ayakları çamura gömüldü. Uzaktan eski püskü bez yığınları sandığı şeye yaklaştı ve Nina'nın annesiyle babasını tanıdı. Katillerinin onları ayaklarıyla itip düşürdükleri yerde kalmışlardı. Yaşlı yerli kadının uzun saçları yüzünü ve zayıf göğüslerini örtüyordu ve ölümüne neden olan yaraların izleri görünmüyordu. Ama si yah adamın bedeni çok sayıda maçete darbesiyle

doğranmış ve yanı başında çamurun içinde koyu renkli büyük bir kan birikintisi oluşmuştu. Kan yağmur dereciklerine karışıyordu. Derisi garip, gri,
244

gerçekdışı bir renk almıştı. Bravito ölümü ilk kez görüyordu. Evin döşemesinin altına çömelmiş, ça mura düşmüş ve alacakaranlıkta birbirlerinden ayırt edilemeyen iki bedene hiç kıpırdamadan bakı yordu. Damdan aşağı akan yağmurun tekdüze gü rültüsünü ve nehrin kaynağında homurdanan fırtı nayı dinliyordu.

Geri geri giderek, yavaşça oradan çıktı. Korku ve baş dönmesi onu geri itiyordu. Derisine yapışan ıslak giysilerini yırtarak çıkardı ve yağmurun altın da çırılçıplak, evin etrafında koşmaya başladı, sonra Nina'ya seslenerek nehre doğru gitti. Bilmeden, ka çakçılarının ölümcül çılgınlığından kaçan Nina'nın tuttuğu yolu izliyordu. Kumsala geldiğinde durdu. Yağmur sel gibi yağıyor ve yukarıda şimşekler ağaçlardan fışkırıp bulutlara kök salan beyaz alev ler gibi göğü çizgi çizgi aydınlatıyordu. Üç sel suyu yataklarından dışarı taşmıştı ve çamurla, kırık dal larla dolmuş su birikintileri taşmıştı. Bravito kıyıyı araştırarak boş yere nehir boyunca ilerledi. Kimi zaman Nina'nın bedenini sahilde gördüğünü sanıp, kalbi çarparak duruyordu. Bazen de şimşekler onu yanıltıyor, kızın kaçan gölgesini ormanın ağaçları arasında gördüğünü sanıyor ve kollarını uzatıp hay-kırarak koşturuyordu. Görüşü engelleyen yağmu run altında saatlerce nehrin kıyılarını dolaştı, Mor-gan'm evinin altındaki akıntılara kadar çıktı. Şimşeklerle aydınlanan gece kapkaranlıktı. Sanki bü tün adamlar ve kadınlar yeryüzünden silinmiş ve dünyanın sonu gelmişti. Bitkin düşen Bravito, Ni na'nın kaybolduğu kumsalın önünde, bir ağacın kuytusuna oturdu. Taşan nehrin toprağı ve ağaç dallarını koparışını, hiç susmayan bir motor homur tu suyla aşağı doğru akışını izliyordu. Şafak sökmeden yağmur biraz dindi ve Bravito ağacın dibinde, ürpermelerle sarsılarak uyudu.

245

Uyandığında nehre baktı. Uçsuz bucaksız kumsal kan rengi suyun altında kaybolmuştu. Sonra güneş çıktı, nehrin yüzeyinde parıldadı. Gökyüzü inanıl mayacak kadar duru ve boştu.

Bravito, maçetesi elinde, kulaklıklarını kulağı na taktığı radyosu omzunda, sel suyu vadisi boyun ca, dağlara doğru yürüyordu. Radyodan çıkan sesler dışında başka hiçbir şey duymadan günlerdir or manda dolanıyordu. Şiddetli güneş yüzünü karart-mıştı ve bakışları, zambo'nun ölmeden önceki bakış ları gibi, garip bir şekilde sabitleşmişti.

Tres Bo-cas'dan ayrıldığından sonraki ikinci geceydi: Kaçak çıların kokusunu almış ve gürültü çıkarmadan çalı lıkların arasına gizlenerek yaklaşmıştı. Siyahlar or manın içindeki bir açıklığa, bir derenin kıyısına yerleşmişlerdi. Bravito hiç kımıldamadan beklemiş ti. Sonra João ayağa kalkmış ve uyumaya gitmeden önce işlemek için çalılıklara ilerlemişti. Bravito ses çıkarmadan kayarak onun yanına kadar ulaşmıştı. Bacakları açık, ayakta duran siyah devi görmüş, hatta idrarın kekremsi kokusunu bile duymuştu. O zaman Bravito elinde tuttuğu sivri taşı iyice sıkmış ve bir hamlede devin alnına, gözlerinin arasına sap-lamıştı. João sendelemiş, elleriyle alnından fışkıran kanı

durdurmaya çalışmış ve arkaya doğru düşmüş tü. Bravito onun maçetesini almış ve hiç bağırma dan kaçakçılarının ortasına sıçramış, yüzlere, gırtlak lara, göğüslere, karınlara maçetesini indirmiş ve hepsi ölmüştü. Ormanın ortasındaki açıklık kan do luydu, dere ayışığmda kapkara kesilmişti. Bravito maçetesiyle her birinin bir parmağını kesmiş ve Ni-na'nın tuttuğu balıklara yaptığı gibi, parmakları bir sarmaşığa dizmişti. Bravito kaçakçılarının çanta larında yiyecek, peksimet, yulaf aramıştı. Gitmeden önce Nina'ya bıraktığı radyoyu zambo 'nın yanında

bulmuştu. Radyoyu omzuna asıp kulaklıkları kulak larına takmıştı.

Şimdi dar vadi boyunca ilerliyordu. Radyodan çıkan sesler kulaklarını, ormanı, hatta güneşin ka-İvurduğu gökyüzünü dolduruyorlardı. Çıplak göğ sünde kolyesine asılı parmaklar onun yürüyüş rit mine uyarak ölü balıklar gibi sallanıyordu. Güneş ten çoktan kavrularak kararmış küçük tahta parça larına benzemişlerdi.

Boğaza ulaştığında tepelerin üstündeki bulutlar büyüdü, en yüksek dağların doruklarını örttü. Sel yatağı dikleşmiş, su büyük bir merdivenin basa maklarından aşağı iner gibi kayadan kayaya çağla yarak akıyordu. Birden soğuk bastırdı ve vadide rüzgâr esmeye başladı. Bravito'nun bedeni ter kap lıydı, kalbi hızla çarpıyordu, ama korkmuyordu. Şimdi ölümden korkmuyordu artık. Kulaklarında müziğin yerini fırtınanın çitirtıları almıştı. Korku büyük bir boşluk bırakarak bedenini terk etmişti. Artık onun içinde ne acıya, ne de kine yer vardı. Bu yüzden durmadan yürüyor, taşlara tırmanıyor, sel yatağının üstlerine, kaynağa doğru çıkıyordu. Daha yukarıda, beyaz bulutların ağaçlara asılı durduğu yerde, etrafları koyu kızıl taştan, tepesi bulutların içinde kaybolan yüksek bir surla çevrili geniş bir kayalık düzlük vardı. Sel suyunun kaynağı orasıydı. Su, ormanın derinliklerinden fışkıran dereler ha linde çağlayanlar yaparak aşağı, büyük karanlık bir havuza kadar iniyordu. Kayalık düzlüğün üstün de gökyüzü mürekkep rengine bürünmüş ve yağmur perdesi ağaçların üstüne doğru ilerlemeye, dalgaların altında onları eğip gizlemeye başlamıştı. Bravito yara doğru koşmaya koyuldu. Taştan duvarda, çıkıntı yapan bir kayamın mağara gibi örttüğü bir girinti bulduğunda, ilk damlalar yüzüne çarpmıştı.

246

247

Korkunç ve büyüü fırtına birdenbire patladı. Dağların üstündeki kapkara gökyüzünü, gök gürül tüsü dalgaları gönderen, hareketli su perdesini kör edici bir ışıkla aralayan şimşekler yırtıyordu. Yarın bütün duvarlarından aşağı yağmur suları akıyor, ormanın yamaçlarından aşağı sanki hortumla su sı kılıyordu. Havuz bir anda dolup taşı, Bravito'nun az önce yürüdüğü vadiye çamurlu dalgalar gönder di. Pek güvenilir olmayan sığınağına büzüşen Bravito şimşeklere bakıyor, selin ardı arkası kesilme yen homurtusunu dinliyordu. Ama korkacak bir şe yi yoktu. O yağmur perdesinin öbür

tarafında, gök gürültüsünün üstündeydi. Gözünü kırpmıyordu. O artık hocco'mın, gökyüzü gibi simsiyah büyük yaba ni hindinin arazisinde, alev alev yanan şimşekler kraterindeydi. Hocco, davulunu gümbürdeterek da ğın üstünde dans ediyor ve kabararak dolaşıyordu.

Muhafızlar sonunda Tres Bocas'ya gelmişlerdi. Birkaç gündür yağan tufan gibi yağmurlar nehri kabartmış ve kayığın 95 beygir gücündeki motoru nun uğultusu içinde nehrin akıntılarını aşmasını sağlamıştı. Çavuş Torre, kampını bir zamanlar Nina'nın balık tuttuğu kumsalda kurmuştu. Torre ve adamları etrafı kolaçan ederken fırtınada yarı yarı ya çökmüş evi ve Nina'nın annesiyle babasının ce setlerini bulmuşlar, kokudan dolayı yüzlerine birer tülbent bağlayıp onları aceleyle gömmüşlerdi. Mezarların üzerine kim olduklarını belirtecek bir işa ret bile koymamışlardı. Yerliler vahşi hayvanlar gi bi yaşar ve ölür, diyordu Torre. Öldükten sonra on ları .kim umursar ki? Yine de telsizle bir rapor gön dermiş ve bu iki ölümün sorumlusunun 'kaçak' diye nitelediği Bravito olduğunu belirtmişti. Yeniden vahşi olmuş bu adamın efsanesi nehrin çevresini şimdiden dolaşmaya başlamıştı ve polislerin kampı na avlanan yerliler, nehrin aşağısımdaki köylerden siyahlar geliyordu. Olağanüstü şeyler anlatılıyor, onun çıplak, bedeni rengârenk boyanmış halde, ci-marrone birliklerine komuta ederken görüldüğü, kulaklıklı bir telsizle iletişim kurduğu, yoluna çı kan herkesi öldürdüğü söyleniyordu. Yılanlara ve orman hayvanlarına bile hükmedebildiği anlatılı yordu. Çavuş Torre kendisine bunları nakleden

248

249

adamlarını dinliyor, ama kalın yüzünde hiçbir ifade görülmüyordu. Omuz silmek ve yağmurdan önceki ak şam serinliğinin tadını çıkararak hamağında sal lanmakla yetiniyordu. "Bunlar kocakarı hikâyele ri," diyor ve bir başka puro yakıyordu. Kaçak yal nızdı, ezbere bildiği ormanda yaşıyordu, vahşi bir hayvan kadar hızlı yer değiştirebiliyordu. Ama bir süre sonra açlık onun hakkından gelecekti. Yiyecek çalmayı denemek için köylere ya da kampa yaklaşa caktı. Yeri belirlenir belirlenmez, çavuş makineli tüfekli birliğini gönderecek ve güzel bir av partisi olacaktı. Sonraki günler yağmur kesilmiş ve nehrin su düzeyi inmiş, tekrar o düz rengini almıştı. Tres Bo-cas'daki kampta Çavuş Torre'nin adamları sabırsız lanmaya başlıyorlardı. İnsanların anlattığı kocaka rı hikâyeleri hayal güçlerini harekete geçirmişti. Cimarrone birliklerinin saldırıya hazırlandığı söyle niyordu. Avcılar uzaktan, nehrin kaynağından ge len davul çağrıları duymuşlardı. Tepelerde, sınırın yakınında yolcular katledilmiş kaçakçıların cesetle rini bulmuşlardı. Bu işi tek kişi yapmış olamazdı, çünkü kaçakçılar silahlıydı. Cesetlerin sakatlandı ğı, sağ ellerinden birer parmağın kesildiği söyleni yordu. Bütün bunlar insanı düşündürüyordu. Çavuş Torre hamağında sallanmaya ve

purolarını tttr-meye devam ediyordu, ama belli belirsiz bir kaygı kocaman bedeninde bir çatlak açıp içine girmişti.

Bir akam gece bastırırken güçlü bir motor g rültüsü muhafızların kampındaki skneti bozdu. Bir elektrikli fenerle önünü aydınlatan bir kayık Tres Bocas kumsalına yanatı. İki adam kayıktan inip kampa kadar yürüdüler. Muhafızlar tüfeklerini doğrultmutu, ama avu Torre, Amerikalı'nın iri-yarı silüetini tanıdı. Morgan'ın yanında yalı bir adam, İsviçreli Schelling vardı. avuun hamağının

nnde taların üzerine yerletiler ve sigaralarını yaktılar. Morgan sözcükleri arayarak koyu bir Ame rikalı aksanıyla konuşuyor ve Schelling ona yardım ediyordu. nce sıcak, yağmurlar, vb. hakkında bir kaç cümle etti. Sonra ona yer açmak için hakların dan vazgeçmek istemeyen yerlilerden yakındı. Heli kopterine bir ini pisti yapmak ve malzemelerini yerleştirmek için çok araziye ihtiyaı vardı. Sel su larının taşıdığı çamurları yıkamak için bir emme basma tulumba getirtmesi gerekiyordu, ama yerli ler gitmek istemiyorlardı. Kurduğu bütün tesis teh likedeydi. Çavuş Torre hamağında sallanmaya de vam ederek onu dinliyor ve yüzünde ne onaylama ne de kınama ifadesi grlyordu. Morgan'ın bu al tın arama faaliyetinin neyi gizlediğini herkes bili yordu. Aslında Amerikalı, Orta Amerika'nın en b yük huacas, yani Kolombiya mezar taları kaçakçı-sıydı. Söylenene göre, Chiriqui'nin altın kurbağala rını ve yol inaatlarında bulunan diğer oyuncakları ABD'de satarak servet yapmıştı. Şimdi bu ücra k şeye gelmişse, bunun nedeni kesinlikle derelerin a murunu temizlemek değildi. Morgan konuşur ve Sc helling onun söylediklerini çevirirken, Torre'nin pu rosunun kırmızı ucu gecenin içinde onlara sessizce cevap verir gibi aralıklarla yanıp sönüyordu. Morgan, "Bir yabani hindi resminin bulunduğu vadiden söz edildiğini duydunuz mu?" diye sordu. Çavuş Torre düşündü ve baını salladı. "Hayır. Ne-redeymi bu?" "Buradan fazla uzakta olmayan bir yerden çıkan bir sel suyu," diye açıkladı Morgan. "Kuzeye, dağlara doğru." "Niye bu yabani hindinin olduğu söyleniyor, biliyor musunuz?" diye sordu Sc helling. Çavuş Torre omuzlarını silkti. Bilmiyordu. Bu ormanın bütün derelerinde dolaşan bütün efsa neleri nasıl bilsindi? "Yerliler, bu vadinin yukarı sında, boğazları geçtikten sonra yuvarlak bir alana

250

251

gelindiğini ve orada, dağın üstünde sarı, siyah renk lerde büyük bir yabani hindi resminin olduğunu an latıyorlar. Bu resmi şeytanın yaptığını söylüyorlar." avu Torre yine omuzlarını silkti. "Peki siz bu ya bani hindiyi gördünüz mü?" Schelling cevap verme di. Bir an suskunluk oldu, sonra sz Amerikalı al dı: "Aradığınız adam orada." avu hamağın yumu ak salınımını durdurdu ve ilk kez yerinde dikildi. "Nereden biliyorsunuz?" "Adamlarımdan biri onun izlerini takip etti. Sel suyundan yukarı

çıkmağa başladı, ama kötü hava yüzünden daha ileri gideme di. Orada saklanıyor, bu kesin." Morgan ağır bir ha reketle yerinden kalktı, isviçreli de onu taklit etti. 'Yerinizde olsam onu yakalamakta gecikmezdim. Onun gibi bir adamın serbestçe dolaşmasına izin vermek çok tehlikeli bir şey." Çavuş elektrikli fene rini gözlerini kısan ve öfkelenen Amerikalı'nın yü züne tuttu: "Kesin şunu!" Çavuş hamağından indi ve iki adamı, bir yerlinin onları beklediği kayığa kadar geçirdi. "Bekleyin, size bir şey göstereceğim," dedi. Kayıktan bir tüfek aldı ve çavuşa uzattı. Torre el fenerinin ışığında silahı inceledi: Üst üste konmuş, iki farklı kalibreli namlusu olan bir tüfektir. "22'likle deneme yapıyor, 30Tukla öldürüyorum!" Morgan bunu gülerek söylemişti. Ardından ekledi: "Bununla sizin kaçakçınızı, hatta yabani hindiye bi le avlayabilirim!" Kayığa bindiler ve yerli motoru çalıştırdı. Pruvada Schelling bir eliyle kancayı, di ğeriyle elektrikli feneri tutuyordu. Çavuş sesini yükselterek, "Yarın ava çıkacağız," dedi. Kayık, akıntıdan aşağı inip ormanın ortasında büyük bir caddeye benzeyen karanlık nehrin üzerinde kaydı. Çavuş Torre ağır ağır hamağına döndü. Uzandı, ci binliği indirdi. Kumsalda, ormanda, her şey sessiz di. Dağda, sel sularının kaynağına doğru şimşekler en ufak bir gürültü çıkarmadan dans ediyorlardı.

Çavuş makineleşmiş hareketlerle gömleğinin cebin den kutusunu çıkardı, kapağını açtı ve kıymetli toz dan bir tutam alıp, serçeparmağmın bir çay kaşığı kadar uzun olan tırnağına koydu. Sonra kutuyu özenle kapattı ve uzun tırnağımdaki tozu burun deli ğinin dibine kadar götürdü. Gecenin aydınlanması nı beklerken, başını arkaya devirip uzun uzun nefes aldı.

252

253

Yağmurlar başladığından beri Bravito yabani hindi vadisinin yukarısında kalmıştı. Onun için za man gerçekten durmuştu. Her gün güneş ormanın üstünde beliriyor ve sel yatağının taşlarını kavuru yordu. Sonra güneş en yüksek noktaya tırmanınca dağın üzerine bulutlar yığılıyor, gökyüzü yavaş ya vaş kararıp sonunda gece gibi kapkara kesiliyordu. Artık Bravito şimşeklerden korkmuyordu. Soğuk yağmur düşmeye başlayınca koşup yarın dibindeki mağarasına sığınıyor ve gök gürültülerinin sel sula rının çatırtısına karışmasını dinliyordu.

Kimi zaman tam önüne yıldırımlar düşüyordu. Büyük ağaclar parçalanıp alev alıyor ya da rüzgârın da yardımıyla yere devriliyorlardı. Yağmur perdesi inip her şeyi suyla örtüyordu. Soğuk katlanılmaz hale gelince, Bravito kuru yapraklara sarmıyor ve mağaranın dibinde hareketsiz duruyordu. Çok uzun süredir ateş yüzü görmemişti. Kaçakçıların çantala rından aldığı her şey, konserveler, yulaf tükenmişti. Elinde sadece radyo ve kulaklıklar kalmıştı. Bravi to onları kullanmadığı zaman mağaranın dibine,

kuru yaprakların altına saklıyordu. Gece kulaklık ları takıyor ve konuşuyor veya müziğin sesini hatırlayabilmek için şarkı söylüyordu. Ona en çok acı çektiren, açlıktı. Bravito hayatta kalabilmek için taşla kuş avlıyor ya da vantuzları-

la sel yatağındaki taşlara tutunan kedibalıklarmı yakalıyordu. Avlarını çiğ çiğ yiyordu. Ormandan rasgele topladığı yabaniüzüm, kuşkirazı, sıtma ağacı meyvesi, hurmaları da yiyordu. Kimi zaman öyle acıkiyordu ki ot ve toprak yiyordu. Başka adamla rın gelip gelmediğini kollayabilmek için, genellikle boğazların yukarı tarafındaki kayaların üstünde, boynunda parmak kolyesi ile bekliyordu. Ama fırtına çıkınca aceleyle vadinin altına doğru kaçan mu hafızların seferinden ve Amerikalı Morgan sel yatağındaki çamur selinin sürükleyip götürdüğü iki namlulu güzel tüfeğini kaybettiğinden beri, kimse bu taraflarda maceraya atılma yürekliliğini gösterememişti.

Her gün aynı saatte humma bastırıyordu. Bunu içinde hissediyor, yavaş yavaş yaklaşıyor, cildini ürpertiyor ve kalbini hızlı hızlı çarptırıyordu. Güneş o kadar fazla yakıyordu ki, sanki yeryüzünün merkezin kadar bir delik açıyordu ve bir an sonra gökyüzü zümrüt rengine bürünüyor ve soğuk yeniden vadiyi kaplıyordu.

Taşların arasındaki çatlağa gizlenmiş Bravito, şimşekler fışkırtarak ve yeri titreterek çarpışan bu lutları seyrediyordu. Bulutlar büyülü resimler çiziyorlardı: Atlar, yılanlar, ateş ağaçları ve kimi zaman havuzun karanlık sularında ateşler dans ediyor, bunlar da ölümlerin ruhlarıydı. Onun için, sadece onun için, o yağmur perdesini aşabilsin, öte dünyanın girişine varabilsin diye sel sularını dizginlemişti.

Artık her şey mümkündü. Dağın dar yarığı arasındayken titremelerle sarsılan Bravito, taşlık düzlüğe ve yağmurla taşan büyük havuza bakıyor, Nina'nın bir gölge kadar ince ve siyah silüetinin elinde zıpkınıyla sulardan çıkacağı anı bekliyordu. O ancak yağmur güçlendiğinde ve şimşekler gözleri kamaştırı-

254

255

rırken gelebilirdi. Belki o zaman etrafı yıldırımlar ve gök gürültüleriyle çevrilmiş büyük sarı, siyah kuş dağın tepesinde ayağa kalkar, Nina ile Bravito'yu bakışlarının içine alır,- dağ büyük bir gürül tüyle yarılr ve ne ölümün ne de açlığın var olduğu yeni bir dünya başlardı.

Güneş her sabah duduru bir gökyüzünde doğuyordu. Ağaç yaprakları geceden kalma suyla ıslıydı yorlardı. Av arayan Bravito, dinginleşmiş sel suyu nun kıyısına gidiyordu. Bir sabah hiç kıpırdamadan bir balığın saklandığı yeri gözlemliyordu ki, yakından gelen bir hışırtıyla yüreği hopladı. Aynı anda keskin kokuyu duydu. Siyah bir jaguar su içmek için yanında durdu ve ona baktı. Jaguar Bravito'yu saydam gözleriyle süzüyordu. Bravito, postundaki her kılın güneşte parladığını görebiliyor, aynı za-

manda jaguar nefes aldıkça böğrünün inip kalktığı nı ve bu hareketle birlikte beneklerinin renk değiş tirdiğini, uzun kuyruğun sabırsızlıkla sallandığını görüyordu. Ama hiç korkmuyordu. Jaguar uzunca bir süre gözlerini onun gözlerine dikti, sonra kafası nı çevirdi ve yeniden su içmeye başladı; Bravito, şa pırdayan kalın dilin çıkardığı dingin sesi duyuyor du. Göğsünde kalbi çok hızlı çarpıyordu, ama bunun nedeni korku değil, hayvanın o büyü lü güzelliğiydi. Dünyanın bu tarafında, bu kayıp vadinin üstünde artık korku diye bir şey var olamazdı. Siyah jaguar sel yatağından su içmek için bir tanrı gibi dağın te pesinden aşağı inmişti. Bravito gözleriyle Nina'yı aradı. Ona bunu göstermek, anlatmak isterdi. O da kaçmayı bırakıp geri dönerdi. Gözlerini yeniden sel yatağına çevirdiğinde jaguar ortadan kaybolmuştu. O kadar usulca gitmişti ki Bravito hiçbir şey duy mamıştı. Ama suyun kenarında, çamurun içinde ci nayet aleti küçük yastığın iziyle birlikte çiçek biç i mindeki ayak izlerini gördü.

Bu karşılaşmadan sonra Bravito değişti. Par maklı kolyeyi çıkarmıştı ve radyoyu da artık yanın da taşımıyordu. Sadece jaguarın dönüşünü bekle mek için gidip sel suyunun yanında oturuyordu. Es kiden Nina'yı da kumsalda böyle beklerdi. Genç kı zın ve jaguarın siluetleri, renkleri aynıydı; Nina da derin sulardan dışarı çıktığında cildi ışı l ışı l olurdu. Özellikle de bakışları aynıydı. Bravito sanki içinden geçip bedeninin merkezine ulaş an ve ruhunu değiş tiren gözbebeklerinin o açık renkli ış ığı nı hâlâ cap canlı ve güçlü bir biçimde kendi gözlerinin dibinde taşıyordu. Kimi aksamW yağmurda siyah silueti sel yatağının kenarında görüyordu. O Nina mıydı, jaguar mı? Artık bunu anlamaya çalışmıyordu. Gündüz jaguarın kayalardan yukarı çıkan, görülür görülmez bir patikadan ormanın içine kayan izleri ni takip ediyordu. Gözleri izi yitirince, yüzünü yere yapıştırıyor ve kokuyu buluncaya kadar uzun uzun kokluyordu. Sonra fırtına bütün şiddetiyle bastırı yor ve Bravito sel yatağının yakınındaki sığınağına geri dönüyordu. Artık ateşlenmiyordu. Bravito or manda, jaguarın izinden giderken alt tarafı güçlü dişler tarafından kemirilmiş bir ağa ç gövdesi bul muşt u. Bravito da acı kabuğı kemirmiş ve humma dan kurtulmuştu. Ona ağacı jaguar göstermiş ve Bravito buna hiç şaşırmamıştı. Burası başka bir dünyaydı, hayvanların henüz konuşmayı bildiğı, kö tülükten önceki dünya...

Bir başka seferinde ormanın en sık yerinde bü yük bir gürültü duymuştu. Ormanın derinliklerin den fırlayan bir yabandomuzu sürüsü Bravito'nun hemen yanından, ona zarar vermeden geçmişti. Sa dece ona bakmışlar ve keskin homurtular salarak uzaklaşmışlardı. Sonra gözden kaybolmuşlardı ve Bravito onların yerin altına, yaşadıkları gizli dün yaya girdiklerini biliyordu.

Artık Bravito ne kuş ne de geyik öldürüyordu. Ne zaman balık ya da tatlısu karidesi tutsa, bir bö lümünü sel yatağının kenarına, siyah jaguarın su içmeye geldiği düz kayanın üstüne bırakıyordu. Gece yağmur yağarken jaguarın geldiğini duyuyordu. Bu bir gürültü değil de, sanki sessizliğin kendisi gibi bir şeydi, sanki bir gölge geçiyordu usulca. Bravito bir kez daha "Nina! Nina!" diye haykırmak istiyor, ama her şeyin bir anda sona ereceğini bildiğinden buna cesaret edemiyordu. Sabah çamurdaki ayak izlerini, çiçek yaprakları gibi birbirinden ayrılmış dört parmağı görmek için sel yatağına kadar gidiyordu. Sunaklarını bıraktığı taş her seferinde tertemiz buluyordu. Artık insanlar gelmiyordu. Şimdi, bütün nehir boyunca Yaviza'ya kadar, yeniden vahşi olmuş, fırtınaların koruduğu kayıp vadide yaşayan bir ada mm efsanesi dolaşıyordu. Çavuş Torre'nin muhafızlarıyla Amerikalı ona yaklaşmak istediğinde, gök yüzünün kapkara kesildiği, gece rengine büründüğü ve selin bir saniye içinde kabarıp büyük bir çamur dalgası fırlattığı anlatılıyordu. Vahşi adamın artık adı yoktu, kimse onun yüzünü hatırlamıyordu. Zaman zaman nehirlerden aşağı inip köylere gittiği ve öldürdüklerinin giysilerini üzerine geçirdiği için kimsenin onu tanıyamadığı ve parmaklı kolyeyi de gömleğinin altına sakladığı bile söyleniyordu. Köylerde barlara girip içiyor ve muhafızların planlarını boşa çıkarmak için onların neler anlattıklarını dinliyordu. Kadınlar onun kolyesini görmüş, onu tanımışlardı. Kadınlar çamaşır yıkamak üzere nehre gittiğinde onların yolunu gözlediği ve genç kızları kaçırıp ormana kaldırdığı söyleniyordu. Ve her gün kol yesine bir parmak ekliyordu, öyle ki artık her boyda bir sürü parmaklı kolyesi olmuştu. İnsanlar bunları akşamları, aralarında konuşuyorlardı. Siyahların köylerinde kaçağın yanında şimdi bir sürü vahşi yerli olduğu, telsiziyle onlara uzaktan kumanda ettiği ve bir gün nehir boyunca aşağı inip ona kötülük yapmak istemiş herkesi öldürecekleri anlatılıyordu. Hem muhafızları hem de Amerikalı Morgan'ı öldüreceklerdi, çünkü o helikopterine pist yapmak için yerlileri topraklarından kovmak istiyordu.

Uzun süredir kaçakçılar artık dağa geliniyorlardı. Vahşi adam efsanesi sınırların ötesine taşmıştı.

Tres Bocas'da, muhafızların kampında, Çavuş Torre, Morgan'ın anlattıklarını dinliyordu. Bu işin başından beri yaşlı İsviçreli Schelling de onun yanında kalmıştı. Bunun nedeni, çıkardan çok, onda bu ülkeye bağlılık duygusunun yerini tutan o eğlenceci merakı. Morgan, "Bu adam tehlikeli bir deli," diyordu, "herkesi altüst ediyor," Schelling, "Tek başına bütün dünyaya savaş ilan etmiş," diyordu. Morgan, Çavuş Torre'den bir tepki bekliyor, ama onun koca yüzünde sıkıntılı bir umursamazlıktan başka bir ifade görülüyordu. Morgan, "Ona karşı bir ordu seferber etmezseniz, ki bu da gülünç olur, hakkından gelemesiniz," diyordu. "Kendiliğinden teslim olması için onunla konuşmak, sağduyuya çağırmak gerek." Schelling'e doğru döndü: "Siz onu iyi tanıyorsunuz, bu işi yapar mısınız?" Yaşlı İsviçreli sessizce güldü. "Ben gitmem. Parmaklarım hâlâ kıymetli!" Sonra, "Bir yerlinin gitmesi gerek," dedi, "onlar bizim bilmediğimiz şeyleri biliyorlar. Onunla konuşmaya bir yerli giderse belki teslim olur." Çavuş Torre hamağında biraz dikildi ve hamağı tutan ağaçlar gerilen bağların etkisiyle çatırdadı. "Siz kaçakla gidip konuşacak bir yerli tanıyor musunuz?" "Belki,"

dedi Schelling. Yaşlı Tecle'nin çelimsiz silueti aklına gelmişti; yerlilerin hepsi şu ya da bu za manda, bir öğüt almak ya da bir hastalık için ona danıştıklarından, adama 'amca' derlerdi. Bravito nehre geldiğinde onu da Tecle tedavi etmişti. Ame rikalı meşhur helikopter pisti için yerlilerin gitme sini isteyince, Schelling önce onunla görüşmüştü. Evleri yıkılacağı için öfkelenen herkese yaşlı Tecle şöyle demişti: "Niye kızıyorsunuz? Yoksa toprak si ze mi ait? Bütün bunları Tanrı ödünç vermedi mi bi ze?" O zaman yerlilerin çoğu başını sessizce eğmiş ve başka bir yere gitmeyi kabul etmişti. Birkaç saat sonra yaşlı Schelling ve Morgan, Tecle'nin yanındaydı. Yaşlı adam, nehrin öbür tara fında, diğerlerinden biraz uzak bir kulübede oturu yordu. İki adam çamuru umursamadan Tecle'nin kulübesine kadar yürüyüp, yukarı çıkmışlardı. Yaş lı büyücü bir tabureye oturmuş nehre bakıyor, evin ortasına çömelmiş karısı ise ateşi körüklüyordu. Yaşlı Tecle onlara hoş geldiniz dedi. Morgan sabır sızdı, hemen konuya girmek istiyordu. Sözü uzatma dan yaşlı adamın kaçakla konuşmayı kabul edip etmeyeceğini sordu. Para vaat etti. Tecle başını salladı: "Niye sizi değil de beni dinlesin ki? Bir hayvan gibi olduğu, delirdiği söyleniyor." "Sen gitmezsen muhafızlar gidecek ve onu öldürecekler," dedi Schelling. Tecle düşündü: "Peki ben ona ne diyebilirim ki?" Schelling bir sigara yakıp yaşlı yerliye verdi. "Korkacak bir şey bulunmadığını, teslim olmasını söyle." Tecle yeniden başını salladı. "O şimdi hiçbir şeyden korkmuyor. Siz ondan korkuyorsunuz. Bu sözlere inanmaz. Eğer gidersem beni öldürür." Yeni den nehre doğru döndü ve Schelling ile Morgan ora dan ayrıldılar. Yaşlı Tecle'nin parmakları arasında ki sigara kendi başına yanıyordu.

Tres Bocas'daki kampta Çavuş Torre akşama kadar Morgan'ın geri dönüşünü bekledi. Gecenin bastırıldığını görünce hamağına döndü ve iç çekerek uzandı. Kimse gidip kaçakla konuşmak istemiyor du. Alacakaranlıkta çavuş artık neredeyse boşalmış küçük kutuyu çıkardı. Serçeparmağmın ölçüsüz uzunluktaki tırnağıyla bir tutam toz alıp, bir nefes te içine çekti. Şimdi sakinleşmişti ve her şey açık, basit görünüyordu gözüne. Sel yatağının yukarısına kendisi gidecekti.

Aylardır yağmursuz geçen ilk geceydi ve Çavuş Torre uyumamıştı. Bütün gece, cibinliği yukarı kal dırılmış hamağında uzanmış, yıldızlarla dolu gökyü zünü seyretmiş ve kurbağaların konserini dinlemiş ti. Hatta bir ara kampın hemen yakınından bir ja guarın usulca geçtiğini hissetmiş, ama onu göreme mişti. Gökyüzü aydınlanınca kalktı ve hazırlandı. Tabancasının asılı olduğu kemerini bağladı, vahşi hayvan derisinden ağır çizmelerini giydi. Adamları bir şey demeden ona bakıyorlardı. Hepsi çavuşun açığa alındığını ve yeni komutan gelir gelmez tu tuklanacağını biliyorlardı. Ama sel yatağından yu karı, kuzeye doğru yürüyüp giderken kimse onu durdurmaya kalkışmadı.

Çavuş Torre, yakıcı güneşin altında şimdi nere deyse kurumuş olan sel yatağını izledi. Boğazın giri şini tıkayan kayalara güçlükle tırmanıyordu ve giy sileri tere batmıştı, nabızı boynunda hızlı hızlı atı yordu. Zaman zaman soluk almak için duruyordu. Kalbinin ve soluğunun gürültüsü dar vadiyi kayna ğa kadar tamamen dolduruyormuş

gibi geliyordu ona. Bu vadide kaçağa doğru niye tek başına yürüdüğünü bilmiyordu. Sanki bunun düşünüyormuştu ve düşüşü şimdi gerçekleşiyordu.

Çağlayanın yukarısına varınca güneşte parılda yan beyaz taşlı düzlüğü ve daha uzakta karanlık, büyük yarı gördü. Uzun süre kaçağın kendini gösteceğini umarak bekledi. Ama her şey sessiz, her yer ıssızdı. Gökte bulut yoktu ve güneş şimdiden dağlara doğru alçalmaya başlamıştı.

Çavuş Torre kayalık düzlüğün ortasına doğru yavaş yavaş yürüdü, sel suyunun, kaynağını aldığı karanlık suyla dolu havuza kadar ilerledi. Ayak sesleri yolda garip bir yankı yapıyordu ve başını kalırdığında Torre dağdaki yarıkların etrafında, çok yukarılarda dönen kuşları gördü. Gökyüzünün tam ortasında iki akbaba sonu gelmez bir şekilde süzülüyordu. Ama yerde ne bir ses ne de bir hayat işareti vardı.

Çavuş ışıktan gözleri kısılmış halde ilerlemeye devam etti. İriyari silueti sallanıyor, düzlüğün orta sında tuhaf bir biçimde öne çıkıyordu. Havuzun kıyısına, Bravito'nun jaguarla ilk kez karşılaştığı taşın kadar geldi. Orada oturup beklemeye başladı. Başının üstündeki dupduru gökyüzü içinden ışık çıkan baş döndürücü bir uçurumdu ve canlıymış gibi görünen vadiyi dolduran bu ışıktı. Çavuş birçok kez taşın taşın sızdıran kaçağın siluetini gördüğünü sandı. Gökten gelen ışıktan üstüne çöken, onu kollayan o bakış vardı; bu bir insan bakışı değil, bir hayvanın dilsiz ve hareketli varlığıydı. Çavuş yine de korkmuyordu. Her şey sanki yaşanmadan önce var olmuş bir düzde geçiyordu. Saatler ağır ağır, sessizlik içinde, kavurucu güneşin altında geçiyordu. Taşların altında gölgeler büyüyor ve havuzun suyu kara rıyor, derinleşiyordu. Şimdi böcek kovalayan kuşlar daha yakından geçiyor ve çavuş onların keskin çığlıklarını, kanatlarından çıkan hışırtıyı açık seçik duyuyordu.

Çavuş taşın üzerinden çevresindeki manzarayı inceliyordu. Akşam karanlığı kırmızı yarı daha da yüksek gösteriyor ve düzlüğün çevresindeki ormanın ağaçları aşılabilir bir duvar oluşturuyordu. Torre kaçağın hemen orada, yakınında olduğunu biliyordu. Belki ağaçların arasına, belki de sel yatağının kenarındaki bir taşın kovuğuna gizlenmişti. Birçok kez haykırarak ona seslendi, ama adını bilmediği için yolda yankılanan bir hayvan çağrısı yükseldi boğazından: "Haa-oohh!" Adamı, bir kayanın üzerine ayakta, elinde maçetesi, boynunda parmaklardan yapılmış kolyesiyle düşünüyordu. Ama ondan korkmuyordu. Buraya gelmeye karar verdiğinden beri, Çavuş Torre içinde yenilmez bir güç hissediyordu. Bu vadinin sessizliğinde, bu yalnızlıkta hükmü süren adama artık kin duymuyordu. Sadece onunla konuşmak, içinde taşıdığı ve ne anlama geldiğini pek kavrayamadığı sözcükleri ona söylemek istiyordu.

Sonunda Torre'nin sesi, "Adın ne?" dedi. Kaçağın kendisini duyduğundan emin değildi, ama onunla konuşmalı, bu vadinin sessizliğinde ışık yok olurken ona sözcüklerini söylemeliydi.

"Adın ne senin? Seni tanıyorum, ama adını bilmiyorum. Beni hatırlıyor musun? Ben seni orada, portakal bahçesinde öldürmek isteyen adamım. Şimdi seni görmeye geldim, seninle konuşmaya gel dim. Hatırlıyor musun? Beni duyuyor musun?"

Dağın ve ormanın üstünde gökyüzü soluk renkli ve boştu, tek bir bulut yoktu ve kayalık düzlük, yarı, bütün yeryüzü küçük küçük görünüyordu. O anda bu yük bir huzur

vardı ve bir sarsıntı... Bir ürperti ya da bir sarsıntı, çünkü bir reyler olacaktı ve hiçbir şey kımıldayamıyordu. Çavuş Torre, en küçük parçası bile hareket etmiyor gözükse de, bedeninin titrediğini hissediyordu.

"Beni hatırlıyor musun? Beni duyuyor musun? Seni öldürmek istedim, günlerce izledim ve şimdi buraya seni görmeye, seninle konuşmaya geldim."

Bu sarsıntıyı sözcükler yaratıyordu. Bravito in sanların dilini duymayalı uzun zaman olmuştu. Söz cükler burgaçlar gibiydi, insanı saran ve sarsan, gözlerine ve kulaklarına basınç yapan, ağzını zorla yan bir su, ağza giren bir dil gibiydi. Çavuş Torre onu görmeden, hatta söylediği sözlerin manasını bile anlamadan çok yavaşça konuşmaya devam ediyordu. Sözler başka bir yerden geliyor, beyaz taşla rın, yüksek yarıların, ormanın, hiç durmadan yerin altına kadar inen sel suyunun manzarasından doğuyor, onun ağzına üfleniyordu. Çavuş Torre daha önce hiçbir zaman, düşlerinde bile böyle konuşmamıştı.

"Uzun süredir seninle konuşmak istiyordum," diyordu çok kısık sesi, bir mırıltı gibi...

"Uzun süre dir, sen ormana kaçtığından beri. Yanma gelmek istiyordum, ama cesaret edemiyordum. Korkuyordum, hem senden korkuyordum kaçak hem de bu şeytan vadisinden, sellerden, fırtınalardan, anlatılan her şeyden, o kocakarı masallarından, o yabani hindi resminden korkuyordum. Gelmek istiyordum, ama sana ne söyleyeceğimi bilmiyordum. Şimdi gö rüyorsun, tek başıma geldim..."

Kayaların arkasına saklanmış Bravito sesi dinliyordu. Çavuşu öldürmeye hazırlandığı sivri taşı elinden bırakmıştı. Kulaklıklar kulaklarındaydı, ama artık radyoya bağlı değillerdi. Uzun saçlarına karışmış, omuzlarından aşağı sarkıyorlardı. Kolye göğsünde soluğunun ritmine uyarak sallanıyordu. Sel suyunun havuzu boyunca ilerleyerek konuşan davetsiz konuğa biraz daha yaklaştı. Bravito o kadar yakındı ki taşını bir fırlatsa onun kafatasını gö-çertebilir veya dizlerini kırabilirdi.

Ses, "Eğer istesen şimdi beni öldürebilirdin," di yordu, "belki ben de tabancamla seni öldürebilir dim. Belki de bunun için, seni öldürmek için gelmiştim. Seni öldürmek için yola çıktığımı düşünen çok insan var, ama yanılıyorlar. Ben bunun için gelme dim.

Şimdi buradayım, seninle baş basayım ve kork muyorum. Bu, hayatımda başıma ilk kez geliyor kaçak, beni duyuyor musun? Artık korkmuyorum, öz gürüm, özgürüm!" Gölgeye sinmiş Bravito, Çavuş Torre'nin yüzü nü araştırıyor, kalın yüzünde kıpırdayan dudaklarını seyrediyor ve sözün hareketlerini kendi dudaklarıyla taklit etmeye çalışıyordu. Belki de hayali or dusuna, üzerlerinde hayvan postlarıyla öbür dünya dan çıkıp gelen yabandomuzlarma, mağara kuşları na, yılanlara, hatta arılara ve küçük sineklere bile komuta ediyordu. Ya da belki siyah jaguarı, gizli yollarında rüzgâr esintisi gibi hiç ses çıkarmadan ilerleyen gecenin jaguarını yanma çağırıyordu.

Torre'nin neredeyse işitilmez hale gelmiş sesi, "Benimle birlikte gelmelisin kaçak," diyordu. "Geri dönmelisin. Ben yanına kadar geldiğime göre artık her şey bitti. Tek başına savaşılamazsın. Artık dün yaya karşı savaşılamazsın. Sana bunu söylemeye, benimle birlikte geri dön demeye geldim. Eğer benimle gelirsen, yemin ederim artık hiçbir zaman ne sa vaş ne de adaletsizlik olacak. Artık kimse korkma yacak. Her şey

yeni olacak, her şey buradaki gibi, yeryüzü cennetindeki gibi olacak. Kimse aç kalma yacak, kadınlar artık doğurdukları çocukları öldürmeyecek ve erkekler birbirlerini öldürmeye çalışma yacak. Beni duyuyor musun kaçak? Orada olduğunu ve beni dinlediğini biliyorum. Benimle gelmelisin, yeniden vadiye inmелisin. Artık kimse korkmaya cak, artık acı olmayacak. Kurtulman için sana yardım edeceğim." Kayalık düzlüğe gece çabuk çöküyordu. Çavuş Torre geceyi geçirmek için bir sığınak ararken içgü düşüyle yara doğru yürüdü. Sonunda Bravito'nun yaşadığı kovuğun yakınında, duvarın dibine, çakıl ların üstüne uzandı. Orada bir sigara yaktı ve gök yüzünün yıldızlarla dolmasını seyretti. Hiçbir za man gece ona bu kadar güzel görünmemişti. Gökyü zünün karanlığına rağmen kayalar ve yar seçilebili-yordu ve sel suyu kıvılcımlarla doluydu. Çavuş kı sık sesle, ağır ağır, sözcüklerini arayarak konuşma ya devam ediyordu; sözcüklerini arıyordu çünkü bunlar anılara benzeyen sözcüklerdi. İçinde onun sözcükleri, onun sözleriyle hatırlayan bir başkası vardı. Bu sözler zamanın öbür ucundan, belki de bu dünyanın öbür ucundan, sayısız savaş ve cinayetin içinden geçip bu vadinin yukarısmdaki bu kumsala, zamanın artık akamadığı bu yere kadar ulaşıyordu. Gölgeye sinmiş Bravito adamın sesini dinliyor ve.; sözcüklerin içinden geçtiğini hissediyordu. Bir an öf ke gözlerini parıldattı ve sivri taşı yumruğunda sık tı. Sonra kulaklıkları çıkardı. Dudakları titriyor ve harcadığı çaba nedeniyle boyun kasları ağrıyordu. Sözleri daha fazla duymamak için gürültü yapma dan uzaklaştı.

Güneş yeniden kayaların oluşturduğu çemberin üzerinde belirdiğinde Çavuş Torre yola koyuldu. Hantal yürüyüşüyle uzaklaşıyor, vadinin aşağısına doğru iniyordu. Geriye hiç dönüp bakmasa da kaç a ğın arkasından yürüdüğünü biliyordu. Bravito ka yaların arasından kayıyor, sözlerin kendisini bağla dığı polisin silüetini izliyordu. Sel sularının derin yarıklar açtığı dar geçitte sular bir gök gürültüsü sesi çıkararak akıyordu. Bravito, kolyesi boynunda sallanarak, radyoyu sıkı sıkı tutarak taş basamak lardan aşağı iniyordu. Tanımadığı adamın sözlerini, kulaklarında hâlâ çınlayan o yumuşak ve tanıdık sesi duymak istiyordu. Sanki uzun süredir bedeni nin içinde uyuyakalmışlar ve davetsiz konuğun sözleriyle uyanmışlar gibi, başka sözler, isimler de ha tırlıyordu şimdi. Kalbi göğsünde çok hızlı atıyordu.

Çavuş Torre geçitten çıktığında kayaların ardı na gizlenip tüfeklerini doğrultmuş muhafızları gör dü. Durdu ve bir şey anlamadan onlara baktı. Sonra geri döndü ve Bravito'yu gördü. Kanyonun ortasın da, güpegündüz ayakta duruyordu. Güneş karanlık silüetini büyütüyor, uzun saçlarında parlıyor ve parmaklardan yapılmış kolye göğsünde büyülü bir hayvan kabuğu gibi sallanıyordu. Bravito da ona bakıyordu ve bu bakış incecik, kopmaya hazır bir ip ti. Kaçağın gırtlğından çıkmaya çalışan, iki heceli bir sözcük vardı: Nina. Ama bunun ne anlama geldi ğini bilmiyordu. Aşağısında Çavuş Torre bir kaya nın üzerinde dengede durmuştu ve dalgın bakışları hareketsizdi. Bravito, bacakları gerilmiş, kolları açık taş basamağın kenarına kadar ilerledi ve sa bah ışığı saçlarıyla omuzlarında parladı. Bir an be denine saplanan kurşunlara direniyormuş gibi gö ründü, sonra arkaya kayanın üstüne düştü. Pusuyu hazırlamış olan teğmen birkaç adamla birlikte ka yaları tırmanıp, yerde yatan bedenin yanına geldi. Maçetesinin ucuyla kolyeyi kesti, aldı ve merakla inceledi. Sonra kemerine taktı.

Muhafızlardan biri radyoyu aldı, düğmelerini çevirdi. "İşi bitmiş bu nun! içinde pil bile yok!" Sel yatağının taşlarına doğru fırlattığı radyo paramparça oldu. Küçük bir lik hızla dar vadiden aşağı indi ve sendeleyerek Çavuş Torre'nin etrafını çevirdi. Dağların üstünde siyah bulutlar birikmeye başlamıştı bile, gök gürültüleri duyuluyordu. Tres Bocas'da teğmen kampın hemen kaldırılmasını emretti. Her şey kayığa yüklendiğinde yağmur yağmaya başladı. Akıntılardan aşağı inip, nehrin oluşturduğu uzun caddeye girdiler. Çavuş Torre başı açık, bileklerinde kelepçeler kayığın ortasına

oturmıştı, ama yüzünde o eski canı sıkılan, umur samaz ifade vardı. Kaderine, hapse, belki de akıl hastanesine doğru gidiyordu. Daha aşağıda, dağların çıkışında kayık Morgan'ın adamlarının yıkıma başladığı Elvira'nın evinin önünden geçti. Helikopterin iniş pistinin yapılacağı yerde durmuş Amerikalı ve ihtiyar Schelling nehrin karşı yakasında bakıyorlardı. İhtiyar Schelling az daha bir işaret yapacaktı, ama Çavuş Torre'nin tutuklandığını zamanında anladı ve bundan caydı. Nehrin karşı yakasında yerliler yaşlı Tecle'nin kulübesinin çevresine evlerini inşa etmeye başlamışlardı. Çalışmayı kesip, bir motor uğultusu içinde geçen muhafızların kayığına baktılar. Adamlar sevinç çığlıkları attı, gülerek hareketler yapıyorlardı. O akşam köy tamamlanacak ve üç gün üç gece sürecekti bir eğlence ve içki âlemi düzenlenecekti. Nehrin kenarındaki yamaçta, yağmurun altında çırılçıplak çocuklar koşuyordu. Nehrin kıyısında hiç kimse, ebedi yalnızlığı içinde ağlayan kadının keskin şarkısını duymuyordu.

Jacona, Eylül 1985